સચિવ પ્રધાન મિલી સુવિચાર, પાંડુ નૃપતિ કીધો તિણિવાર. સુ. ૨૦
પૂજા યોગ્ય ગુણે ભગવંત, તેહની પૂજા કરે નિ[illegible] કાર ઢાકે સુવિસેસ સુ. ૧૧
ભક્તે નમે મુનીશ્વર[illegible] એકે જીપીયા, ગંગાસુત સહુ અન્ય [illegible] કણર કીયા. સુ. ૧૨
વેગે આવી તિહાં ગાંગેય. લઘુ બંધવને હર્ષ ધરેય; સુ.
નિજ ઘરે આવી ઉછવ કરી, પરણાવી ત્રણે સુંદરી. સુ. ૧૪
તૃતીય પુરૂષ અંભોધિ અછેહ, તરિવા નાવતણી પરિ તેહ. સુ.
કન્યા ધન્યા સુંદર તીન, મહીપતિ જાણે થઇ લયલીન. સુ. ૧૫
ઇહુપરિ વિષયતણા સુખ રાય, ભોગવતા ઈમ વાસર જાય; સુ.
અનુક્રમે ત્રણ નારીને તામ, ત્રણ પુત્ર આવ્યા [illegible] ગુણધામ. સુ. ૧૬
તિણિ દેખે ધૃતરાષ્ટ્ર સંજોઇ, તે જન્માંધ કુકર્મે હોઇ; સુ.
અદ્ભુત રૂપ માલાતણો, જાસ અખંડ પરાક્રમ ઘણો. સુ. ૧૭
દેવી નાગ [illegible] અંબાનો પૂત, જે ટાલે વૈરી ઘરસુત;
સોલમીજ તીને ગુણવંત, વિનયાનમત મહામતિમંત. સુ. ૧૮
[illegible]વસનારીના ભોગ, રાજયક્ષ્મા નૃપને થયો રોગ; સુ.
[illegible]ણિ રોગે ક્ષય કીધી કાય, રૂપવિપર્યય નૃપનો થાય. સુ. ૧૯
[illegible]જ્ય ચલાવી ન સકે તેહ, બલ પરાક્રમ પાખે થઇ દેહ; સુ.

નર .....

ગદને હણીયો તામ, નીલાંગદ રાજા વરીયામ, સુ.
હને ગંગાસુત મારીયો, રણકરિ વૈર ભાઈનો લીયો. સુ. ૬
વિચિત્રવીર્ય કીધો હિતલાય, ગંગાતનુજ અનુજને રાય; સુ.
ધારે આજ્ઞા જે નિજ સીસ, શ્રી જિનરાજતણી નિશિદીસ. સુ. ૭
વૈરી સિર આજ્ઞા આપણી, થયો ધરાવતો પુહવીધણી; સુ.
ન્યાયવંત પાલે નિજ ધરા, અરિ બલહીણ થયા બાકરા. સુ.
ઈણ અવસર કાશીનો સ્વામિ, અંબા, અંબાલા, અંબિકા નામ; સુ.
કન્યા તીન થઈ અભિરામ, કામ નૃપતિની શક્તિ સમાન.
તત્ર સ્વયંવર માંડયો તાસ, સહુ નૃપ આવ્યા ધરી ઉલાસ;
વિચિત્રવીર્ય બોલાવ્યો નહી, જાતિ સામાન્ય જાણીને સહી. સુ.
ચડયો ભીષ્મને ક્રોધ કંકાલ, સ્વયંવર તિહાં આવ્યો તત્કાલ;
ત્રણે કન્યા બહુગુણભરી, સહુ નૃપ દેખંતા અપહરી. સુ.

સચિવ પ્રધાન મિલી સુવિચાર, પાંડુ નૃપતિ
કીધો તિણિવાર. સુ. ૨૦
પૂજા યોગ્ય ગુણે ભગવંત, તેહની પૂજા કરે નિચિંત; સુ.
ભક્તે નમે મુનીસ્વર પાય, કરે નિર્મલ પોતાની કાય. સુ. ૨૧
અન્ય દિવસ હર્ષિત થઇ રાય, મધુ ઉછવ રમવા
સમુદાય; સુ.
વનની સોભા અચલ અક્ષીણ, જોવા જાયે પવરપ્રવીણ. સુ. ૨૨
સકલ વૃક્ષ ફૂલ્યા વનમાંહિ, દીઠા થાયે અધિક ઉછાહિ સુ.
પરિમલ દહદિશિ રહ્યો મહકાઈ, વાયે તીન
પ્રકારનો વાય. સુ. ૨૩
કીર્ત્તિં પાંડુરકૃત બ્રહ્માંડ, ગૌરપણું તો કુમુદ અખંડ; સુ.
સોભાવે વનખંડ પાંડુરાય; વસંતતણી પરે
અતિ સોભાય. સુ. ૨૪
આગલિ જાતાં આંબા હેઠ, ચિત્રફલક નર
દીઠો દ્રેઠ; સુ.
વસ્ત્રાંચલ આછાદ્યો તેહ, રાજા પુછે શું છે એહ. સુ. ૨૫
તિણિ દેખાલ્યો ફલકચિત્રામ, નરપતિ દેખી ચિંતે તામ; સુ.
અદ્‌ભુત રૂપ મૃગાક્ષીતણો, નયણે લાગે રલીયામણો. સુ. ૨૬
દેવી નાગ કુમારીકાઈ, માનવણી એહવી નવિ થાઇ;
સોલમી છઠા ખંડની ઢાલ, ચિંતે એમ જિન
હર્ષ ભૂપાલ સુ. ૨૭

સર્વ ગાથા ૫૩૦.

દુહા

સર્વ અંગ સુંદર અહો, અહો લવણિમા એહ;
અહો કાંતિભર જેહનો, અહો સકોમલ દેહ. ૧

એહનો વિધિ લેઈ કરી, પદ્મ ઇંદુ અંધાર;
ચક્ષુ વક્ત્રકચ વ્યાજથી, વૈર મૂકાવ્યો ભાર. ૨
હેમલતા પલ્લવતણા, જાણે કરયુગ હોઈ;
પુષ્પદંત હાસ્ય સુગંધતા, ફલ કઠિણ કુચ દોઇ. ૩
સુધા વચનમાંહે રહ્યો, ચંદ રહ્યો મુખ જાસ;
રૂપ લીયો રતિનો હરી સુર હર કામ નિરાસ. ૪
દુર્લભ એહ અમર્ત્યને, તો મર્ત્ય લહે કિમ એહ,
ભોગ ભણી જેહને હસે, ધન્ય જગતમેં તેહ. ૫
ક્ષણ એક મૌન રહી કરી, ચિંતે ચિતમાં ભૂપ;
કહે વલી પ્રીતે કરી, કિણ સ્રીનો એ રૂપ. ૬
અંધકવૃષ્ણ શૌરીપુરા,-ધીસ્વરની કહે તામ;
પુત્રી તાસ દશારની, બહિની કુંતી નામ. ૭
તારૂણ્યતરૂની મંજરી, સકલકલાભંડાર;
તાત કુમારી નિરખિને, પડયો ચિંતાબ્ધિમઝાર. ૮

ઢાલ—મન ગમતો સાહિબ મિલ્યો, એ દેશી; ૧૭

જેહ અગણ્ય ગુણ ગર્વિતા, રૂપ લાવણ્યની વાપીરે;
તે દેખી ફલકે લિખી, પ્રીતિ નયણને આપીરે. જે. ૧
દાને રલીયાયત કરી, ફલક લેઇ તે પાસેરે;
નયણે અનિમિષ રૂપ નિહાલતો, આવ્યો વન સુપ્રકાશેરે. જે. ૨
ચિત્રે તે બાલી લિખી, દેખી પૃથિવીનાહોરે;
મન ઘાલ્યો તસુ રૂપમેં, દેખી લહે ઉછાહોરે. જે. ૩
કેતક કરવતસારિખા, હૃદયવિદારણહારોરે;
ચંપક કંપકારી થયો, કમલ સુદલ દુઃખકારોરે. જે. ૪

રાજા મનમાં માનતો, વાપી નીરસ રાપીરે;
વ્રન સગલો જોતો ભમે, મુખ આગલ તે થાપીરે. જે. ૫
ચંપક વીથી વિચરતાં, નર નિયંત્રિક કોઇરે;
લોહ નારાચે વીંધીયો, દીઠો મૂર્છિત સોઇરે. જે. ૬
દેખી તાસ વિયોગની, પીડા મૂકી કૃપાલોરે;
કુણ એ એહવું વિમાસતો, આગલ ખડગ નિહાલ્યોરે. જે.
રાજા ખડગ લેઇ કરી, તાસ કરે પ્રતીકારોરે;
તત્ર વલય ઔષધીતણો, દીઠો બે તેણીવારોરે. જે. ૮
એક વિશલ્ય નરને કરે, બીજી વ્રણને રોકેરે;
દેખાલી આણી કરી, સજજ કીયો આલોકે રે; જે. ૯
કુણ તું કહે ને કિહાં રહે, કેમ એ અવસ્થા પામીરે;
નામે અનિલગતિ હુંઅ છું, વિદ્યાધર સુણ સ્વંમીરે. જે. ૧૦
અશનવતિ વિદ્યાધરે, હરી માહરી નારીરે;
કેડે હું તેહને થયો, તેહ ગયો મુજ મારીરે. જે. ૧૧
પગારી કારણ વિના, મુજ ભાગ્યે તું આયોરે;
કૃપા કરી મુજ ઉપરે, એ દુઃખથી મૂકાયોરે. જે. ૧૨
તુજ ઉપગાર કિસો કરૂં, તેં મુજ જીવીત દીધોરે;
તો પણ એ મહા ઔષધી, લે મુદ્રા ગુણ કાધોરે. જે. ૧૩
કલ્પિત થાનક મૂકસે, મુદ્રા એહ પ્રભાવોરે;
સંભારે હું તુજ ભણી, સાંનિધિ કરિસ સુભાવેરે. જે. ૧૪
એહવું કહી નૃપને નમી, વિદ્યાધર ગયો ક્યાંહિરે;
કંન્યા મનમે ધ્યાવતો, આવ્યો નિજ પુરમાંહિરે. જે. ૧૫
ધકવૃષ્ણ આગલ હવે, ફલકાહરક પહુતોરે;
રૂપ વિજ્ઞાન ઐશ્વર્યતા, પાંડુ વખાણ કરંતોરે. જે. ૧૬

કુંતી તે પણ સાંભલ્યો, બેઠી તાત ઉછંગેરે;
ઇણ ભવ પાત માહરે સહી, પાંડુ ધર્યો મન રંગેરે. જે. ૧૭
તે દિનથી કુંતી હિવે, પાંડુ નરેસર ધ્યાવેરે;
મરૂમંડલ જિમ કમલિની, કામાગનિ કુમલાવેરે. જે. ૧૮
બેઠાં સુતાં નવિ ગમે, રાગરંગ ન સુહાવેરે;
રહે ઉદાસ અહોનિસે, પાણી અન્ન ન ભાવેરે. જે. ૧૯
ભર્ત્તા દુર્લભ જાણિને, એક દિન વનમેં આવેરે;
ગલપાસો બાંધી કરી, દુઃખિણી વચન સુણાવેરે. જે. ૨૦
કર જોડી કરૂં પ્રાર્થના, ચરણકમલ તુજ સેવીરે;
દુર્લભ ભર્ત્તા પામિવો, પ્રાણ તજું કુલદેવીરે, જે. ૨૧
પતિ પાંડુ ઇણિ ભવ માહરે, મુજને તેહ સુહાતોરે.
તેહને અર્થે હું મરૂં, જઇ કહે તું વાતોરે; જે. ૨૨
પરભવ વલ્લભ તેહુ જયો, માતા તુજ સુપસાયેરે;
એહવું કહી પાસો ગૃહ્યો, મરવાને સજ્જ થાયેરે. જે. ૨૩
વાલ્હાંકેરે કારણે, પ્રાણ ગિણે અપ્રમાણોરે;
ઢાલ સતર ષટ ખંડની, કહી જિનહર્ષ સુજાણોરે. જે. ૨૪
સર્વગાથા ૫૬૧.

દુહા.

નૃપકન્યા મન ધ્યાવતી, પાંડુ નરેસર નામ;
મુદ્રા પ્રભાવે તેતલે, નૃપ આવ્યો તિણિ ઠામ. ૧
ફલકાલેખિત દેખીને, તુરત ઓલખી તાસ;
પાસ છેદ્યો તસુ કંઠથી, ઘાલ્યો નિજભુજપાસ. ૨

ભર્ત્તા આગત જાણીયો, છૂટી આંસૂ ધાર;
રોમાંચિત કાયા થઇ, કુંતી રાજકુમારિ. ૩
ઉપગરણ સખીએ આણીયા, વરી ગાંધર્વવિવાહ
મન ઇચ્છા સફલી થઈ, મિલ્યો ઇપ્સિત નિજ નાહ. ૪
તિહાં ભોગવતાં ભોગસુખ, રિતુસ્નાનથી ધાર;
કુંતી ગર્ભ પતિ પાંડુને, સગલો કહ્યો વિચાર. ૫
કૃતકૃત્ય હવે રાજા થયો, નિજ પુર મુદ્રા યોગ,
આવ્યો ઘરિ કુંતી ગઇ, પતિસું કરી સંયોગ. ૬
ધાયમાય સખીયે તિહાં, છાની રાખી તાસ;
કુંતી સુત કાલે જણ્યો, સૂરજ રત્ન પ્રકાશ. ૭
કાંશ્ય પેટીમાં નિશિસમે, ઘાલી સુંદર બાલ;
વહતી મુકી વેગસું, ગંગામાં તત્કાલ. ૮

ઢાલ—મુજને ચાર સરણા હુજો એ દેશી, ૧૮

પેટી હથિણાપુર ગઈ, વહતી નીર પ્રવાહોજી;
સૂત નામ તિહાં સારથી, પામી પ્રાત ઉછાહો . ૧
અભ્રરહિત રવિબિંબજયું, હર્ષ્યો દેખી તાસોજી;
નિજ નારી રાધાભણી, આપ્યો પુત્ર ઉલ્લાસોજી. પે. ૨
નામ કરણ તેહનો દીયો, ઉછ્વ કરિય અપારોજી;
વલ્લભ માત પિતા ભણી, થયો કલા ગુણધારોજી. પે. ૩
ભાવ જાણી કુંતીતણો, અંધકવૃષ્ણિ નરિંદોજી;
પરણાવી પાંડુરાયને, જિમ રયણીને ચંદોજી. પે. ૪
મદ્રકનૃપની નંદિની, માદ્રકી રૂપનિહાણોજી;
સ્વયંવરા પત્ની વરી, બીજી પાંડુ સુજાણોજી. પે. ૫

હવે ગંધાર જનપદ તણો, રાય સુબલ અંગજાતાજી;
ગંધારી આદિક થઇ, આઠ સુતા ગુણવાતારે. પે. ૬
શકુનિ ગોત્રદેવી કહ્યો, ધૃતરાષ્ટ્રને કન્યા તેહોજી;
દીધી કર્મ જેહવો હુવે, ભોગવે નહિ .સંદેહોજી. પે. ૭
વિદુર દેવક નૃપતણી, સુતા કુમુદિની નામોજી;
ચંદ્રતણી પરિ પરણીયો, સુખસંયોગને કામોજી. પે. ૮
સમુદ્રવિજયને આપીયો, અંધકવૃષ્ણિનિજ રાજ્યોજી;
સુપ્રતિષ્ઠાંતે વ્રત ગ્રહ્યો, પોતે સાર્યો કાજોજી. પે. ૯
સોરીપુર પામી કરી, સમુદ્રવિજય રાજાનોજી;
સોભાવ્યો રલીયામણો, જાણે દેવવિમાનોજી. પે. ૧૦
ભર્ત્તાયુક્ત નારી જિહાં, અરિહંત ગુણ ગાયંતોજી;
નૃત્ય કરે આગલ રહી, ભક્તિ કરે મન ખંતોજી. પે. ૧૧
ધૂપ જિહાં જિન આગલે, ધૂમાભ્ર છલ આકાશોજી;
ધર્માબ્દ જાણે ઊનમ્યો, સુભ વારિદ દુઃખનાસોજી. પે. ૧૨
જિહાં વ્યાખ્યાન કરે યતી, શાસ્ત્ર સિદ્ધાંતને દંભોજી;
સર્વત્ર ધર્મસામ્રાજ્યની, પટહોદ્ઘોષણારંભોજી. પે. ૧૩
તિણિ સૌરીપુર સોભતો, રવિ જિમ નભ તેજવંતોજી;
કવીંદુ વિદુષ આધાર જે, સમુદ્રવિજય સોભંતોજી. પે. ૧૪
રાખે નિજ જીવની પરે, કુંથુ પ્રમુખ જે જીવોજી,
અન્યાયી મોટા હણે, આણી ક્રોધ અતીવોજી. પે. ૧૫
અભ્રંલિહ જિનગૃહ ભલા, ભકતે જેહ કરાવેજી;
પાડે અરિભૂપાલનાં, મંદિર દયા ન આવેજી. પે. ૧૬
નિજ દારારત જે સદા, જિતેદુસુખસોભાગોજી;
હરત થયો શત્રુ વલ્લભા, કીર્તિ પંડિત નભ માગોજી. પે. ૧૭

જિનઆજ્ઞા મસ્તક ધરે, પોતે જે અવનીશોજી;
જિન અક્ષર વિપર્યયથકી, નિજ આજ્ઞા અરિસીસોજી. પે. ૧૮
વીતરાગ ચિત્તે કરી. ધ્યાવે જે વીતરાગો ;
કરતો હુઓ પૃથિવીપ્રતે, આપણવિષે સરાગોજી. પે. ૧૯
શિવા અશિવવિધ્વંસિની, શિવની પરે શિવા એપેજી;
શિવા અસ્ય કાંતા થઈ, સદ્ગુણ રિદય આરોપેજી. પે. ૨૦
પતિભક્તા શીલે કરી, ઉજ્જવલ જાસ શરીરોજી;
પરનરદેખણ સંયમી, ગુણસાયરગંભીરોજી. પે. ૨૧
આનન સંપત્તિ ઇંદુની, વચનથી અમૃત સારોજી;
ધર્મ તત્વ મને કરી, રતિસંપદ દેહધારોજી. પે. ૨૨
ધર્મતણી વિસ્તારિણી, રતિકારિણી સુકમાલોજી;
સુંદર વકત્ર સુવાકયદા, દીન દુખી પ્રાતપાલોજી. પે. ૨૩
કૃષ્ણ વર્ણી નિશ્ચે ધરે, લોચન શિરસા જેણેજી;
ભૂતલથી કાઢયો પરો, પાપ મલીમસ તેણેજી. પે. ૨૪
સૂરજ નયણ અણદેખતી, સિદ્ધાંતાર્ક પ્રકાશોજી.
જગદ્ભાવ પુદ્ગલ સહુ, દેખે કર્મના પાસોજી. પે. ૨૫
ઉત્તમ ગુણની રાગિણી, અવગુણસું નહી રાગોજી;
ઢાલ જિનહર્ષ અઢારમી, છઠે ખંડ મહાભાગોજી. પે. ૨૬
સર્વ ગાથા ૫૯૫.

દુહા.

સુવછલ પરિવારની, દેવ સુગુરૂની ભક્ત;
કર્મ હિંસવા નિઃકૃપા, પ્રાણીકૃપાસું રક્ત. ૧
આશક્તવાન્ ધર્મસું, ભવસાગરથી વિરક્ત;
સંશકત નિરમલ શીલસું, અવગુણ સગલા ત્યક્ત. ૨

માંહોમાંહે પ્રીતિ બહુ, બેનો ધર્મસું રંગ;
શિવા સમુદ્રવિજય નૃપ, સુખ ભોગવે સરાગ. ૩
ભોજક વૃષ્ણિ દીક્ષા ગ્રહી, મથુરાયે થયો તામ;
ઉગ્રસેનરાજાતણી; રાણી ધારિણી નામ. ૪
ઉગ્રસેન રાજા ભણી, તાપસ બદ્ધનિયાણ;
પારણના વિધ્વસથી, અવતરીયો અવસાણ. ૫
ગર્ભ વસે ભર્ત્તારના, માંસ ભક્ષણની હુંસ;
જણ્યો પેટીમાં ધારિણી, ઘાલ્યો જાણિ કુવંસ. ૬
કાંસ્ય પેટી યમુનાજલે, વહતી મુંકી તેહ;
સોરીપુર પહુતી તિહાં, કિણ એક વણિક ગ્રહેહ. ૭
કાંસ્ય પેટીમાં પામીયો, કંસ દીયો અભિધાન;
વર્દ્ધમાન બાલક ભણી, કૂટે સદા સમાન. ૮

ઢાલ—પ્રભુ નરક પડંતા રાખીયે; એ દેશી. ૧૯,

નિજ જાતિસભાવ ટલે નહી, કુલયોગ્ય નહી એ બાલરે
વસુદેવ કુમર ભણી દીયો, તિણિ વણિક લેઈ તત્કાલરે. નિ ૧
હવે નગર રાજગૃહને વિષે, કરે રાજ્ય જરાસિંધ રાયરે;
ત્રિખંડ ભરતતણો ધણી, પ્રતિવિષ્ણુ બલી કહિવાયરે. નિ. ૨
વૈરીસિંહરથ નૃપભણી, વસુદેવ આણાએ તાસરે;
કંસ સાથે લેઇ ચાલીયો, આણવા ધરિય ઉલાસરે. નિ. ૩
એ કુલની ક્ષયકારિણી કન્યા, જરાસિંધ રાયની જેહરે;
જીવયશા વસુદેવે કંસને, દેવરાવી કન્યા તેહરે. નિ. ૪
માગિ નગર તાહરે મન ભાવે, જરાસિંધની આપણા પામીરે;
માગી લીધી મથુરાપુરી તાતસું, વૈર ધરી મન તામરે. નિ. ૫

કં કારાએ ઘાલીયો, ઉગ્રસેન ભણી જોઇરે;
અય મૂત્તે પિતૃ દુઃખથકી, અણગાર મુનિસ્વર હોઇરે. નિ. ૬
કંસ નૃપતિ મથુરાતણો, ઉતકટ બલ પાલે રાજરે;
દશારઆજ્ઞા જરાસિંધની, નિજરૂ નગરી ગયા રાજરે. નિ. ૭
નગર લોક વ્યતિકરથકી, મનમાં વસુદેવ કુમારરે;
રોષ વિકલ્પ ધરી કરી, પરદેશ નિકલી ગયો
તેણિવારરે. નિ. ૮
ઠામે ઠામે ખેચર તણી, સામાન્ય સુતા ગુણવંતારે;
રૂપ કલાએ કેતલી, કેતલી સ્વયમેવ વરંતરે. નિ. ૯
ઇમ રામા અભિરામા ગુણે, પરણી વસુદેવ અનેકરે;
કીયો નિયાણુ તપસ્યા કરી, અન્યથા નત્રિ થાયે છેકરે. નિ. ૧૦
રોહિણી સ્વયંવર મંડપે, હિવે શ્રી વસુદેવ કુમારરે;
દેવક નૃપ દેવકી સુતા, પરણી રંભા અવતારરે. નિ. ૧૧
તાસ ઉછવ મદ આકુલી, જીવયશા કંશની નારિરે;
અયમત્તો વહિરણને આવ્યો, ભાષે તે અવિચારરે. નિ. ૧૨
વિારે દેવર આવોરે આવો, અમ ઘર ઉછવ આજરે;
ખાઓ પીયો રમો મુજસું સ્વેચ્છા, દેહ દમો કિણિ
કાજરે. નિ. ૧૩
ઇમ કહીં કંઠ જઇને વિલગી, મુનિવર હસિ કહે એમરે;
તમો ગર્ભ દેવકીનો હુંતો, તુજ પતિ તાત નહી
ક્ષેમરે. નિ. ૧૪
ઇમ સુણી જીવયશા મુનિ મુકયો, મદ ઉતરી
ગયો તામરે;
કંસ ભણી વિરતંત કહ્યો સહુ; એકાંતે નિજ ધામરે. નિ. ૧૫

કરિસ ઉપાય મ કર મન ચિંતા, વસુદેવસું કરી
પ્રીતિરે;
સાત ગર્ભ દેવકીના યાચ્યા, અંગીકર્યો તિણિ
રીતિરે. ૧૬
હવે દેવકીના ગર્ભ ભણી તિહાં, હરિણુગમેષી
દેવરે;
લેઈ જઈ સુલશાને દીધા, તાસ સુતન સ્વયમેવરે. નિ. ૧૭
મૃતક ગર્ભ તે કંસ નરેસર, દૃષદ અફાલ્યા રોસરે;
વધે પુત્ર દેવકી રાણીના, સુલસાગૃહ સુખ પોસરે. નિ. ૧૮
નામ ઓનકયશા પહિલાનો, અનંતસેનાજિત
સેનરે;
નિહતારી દેવયશા દેવ પાંચમો, છઠો વલી શત્રુ
સેનરે. નિ. ૧૯
હવે દેવકી રિતુસ્નાન અનંતર, પાવક ગજ ધ્વજ
સૂરરે;
સિંહ વિમાન પદ્મસર દીઠા, સ્વપ્ન નિશાંત સનૂરરે. નિ. ૨૦
સ્વપ્નપ્રભાવે ગર્ભ ધર્યો શુભ, દોહદ ઉપજે તાસરે;
નભસિત આઠમિ આધી રાતે, પુત્ર જણ્યો ગુણવાસરે. નિ. ૨૧
તે ગર્ભ કંસ લેવાને કાજે, મૂકયા નર રખવાલરે;
ઉઘ આવી સહુને તેણિવેલા. ભાવી ન સકે ટાલીરે. નિ. ૨૨
દેવકીઉકતે વસુદેવ બાલક, લેઈ ગોકુલ જાયરે,
નંદનારી યશોદાને આપ્યો, યતન કરે હિત લાયરે. નિ. ૨૩
લેઇ યશોદાની કન્યાને, જાત માત્ર વસુદેવરે;
આણી દીધી તે દેવકીને, મનમેં હર્ષ ધરેવરે. નિ. ૨૪

રાત સમય સહુ કારજ કીધો, છઠા ખંડની ઢાલરે;
ગણીસમી જિનહર્ષ પૂરી થઇ, હુસે નીરાગ રસાલરે. નિ. ૨૫
વ ગાથા, ૬૨૮.

દુહા.

હવે કંસના પાહરૂ, જાગ્યા પુત્રી તેહ;
લેઈ દીધી કંસને, મનમાં ઇમ ચિંતેહ. ૧
પીડિત મુનિ મિથ્યા કહો, ગર્ભ સાતમો એહ;
નારિ જાતિ એહથી મુને, મૃત્યુ નહી નિસ્સંદેહ. ૨
ઇ વિમાસી નાસિકા, છેદી પાછી દીધ;
ગોકુલમાં અર્ભક વધે, સુરી રખવાલી કીધ. ૩
કૃષ્ણ નામ કૃષ્ણ વર્ણથી, શકુની પૂતના વધીત;
વલી શકટભિંદન કર્યો, યમલાર્જુન ભાંક્ષીત. ૪
તે સાંભલી દેવકી સદા, કાંઈક પર્વ અભિધાય;
અન્ય નારીસું પરિવરી, હર્ષે ગોકુલ જાય. ૫
જોવે મુખ અંગજતણો, બેસે લેઈ ગોદ;
ધવરાવી આપે પરો, મનમાં માને મોદ. ૬
વસુદેવ કૃષ્ણ રક્ષા ભણી, તિંહા મોકલ્યો રામ;
દશ ધનુષ્ય ઉંચા બંને, રમે નિત્ય તિણિ ઠામ. ૭

ઢાલ—વટાઉઢાની એ દેશી. ૨૦

હવે શ્રી શોરીપુરવરે મ્હારા લાલ, સમુદ્રવિજય
નૃપ નાર;
શિવા નિશાંતે નિરખીયા, મહા સ્વપ્ન ચતુર્દશ
સારરે. ૧

દીઠાં થયો હર્ષ અપારરે, સીંચી જાણે અમૃત ધારરે;
સુખ પામ્યો હિદય મોઝારરે, સંભલાવ્યા જઇ
ભર્ત્તારરે.
જગ સ્વામી હુસે તુજ, સુત ભલો મોરી ગોરડીરે. આ. ૨
કાર્તિક કૃષ્ણ બારસિ દિને મ્હારા લાલ, ચંદ્ર ચિત્રા
યોગ સાર;
અપરાજિતથી ચવી કરી, શિવા કૂખેલીયો અવતારરે. દી.જ. ૩
શ્રાવણ સુદિ પાંચમિ દિને, માં. રયણી ચિત્રાચંદ;
કૃષ્ણ વર્ણ સુત જનમીયો, શંખ લંછન નયના-
નંદરે. દી.જ. ૪
છપ્પન દિશાકુમરી કીયો, માં. વલી ચોસઠિ
સુરેશ;
મેરૂશિખર પ્રભુનો રચ્યો, જન્મોછવ હર્ષ
વિશેસરે. દી.જ. ૫
કારાગાર મૂકાવીયા, માં. સમુદ્રવિજય રાજાનરે;
અરિષ્ટનેમિ ઉછવ કરી, દીધો અભિધાન
વિખ્યાતરે. દી.જ. ૬
સ્વામી હવે સુખમેં રહે. માં અપછર વૃંદ;
સવય થઈ સેવા કરે; સુર આણા પામી ઇંદરે, દી.જ. ૭
પર્વતરૂપે કેતલાલે,માં. ગજરૂપે થઇ કેઈ;
ગજસ્વામી રહ્યા દેવને, લીલાએ ઉલાલે સેઇરે. દી.જ. ૮
રમે ચલે નાચે હસે, માં, ગાયે બોલે જગનાહ;
મોહ લગાવે સહુ ભણી, સહુને થાયે ઉછાહરે. દી.જ. ૯

સુત જન્મોછવ કરી હિવે, માં. સમુદ્રવિજય રાજાન;
નિજ પરિવારે પરિવર્યો, ચાલ્યો રમવા ઉદ્યાનરે. દી.જ. ૧૦
નાનાવિધ વૃક્ષાવલી માં. ફુલી ફલી અમંદ;
તે વનમાં નૃપ આવીયો, જિમ નંદનવનમાં ઇંદરે. દી.જ. ૧૧
દેવસભામાં તિણિ સમે, ઈંદ્ર જિનાધિપ દેખી;
ભાષે ઈણિપરે ભક્તસું, ઉત્ફુલ્લ લોચન ઉદ્વેષરે. દી.જ. ૧૨
સમુદ્રવિજય ધન્ય ભુપતિ, માં. સૌભાગ્ય અતિ-
ભાગ્યવાન;
જાસ ઘરે સુત ઊપનો, શ્રી નેમીશ્વર ભગવાનરે. દી.જ. ૧૩
અહો રૂપ મહા જેહનો, માં. બાલપણે બલવંત,
ઈંદ્રાદિક નર દેવતા, જેહની કો સહી નરે સકંત. દી જ. ૧૪
સારગધરે એ કણ દિસે, માં. એકદિશિ બળ જિ-
નરાય,
અરિહંતના બલ આગલે, તે તો મેરૂ તિલોપમ
થાયરે. દી. જ. ૧૫
સાધર્મ પતિનો એહવો, મા. વચન સુણી કેઈ દેવ;
સહી ન સકયા જી થમેહનો, ગર્જારવહારત શભરે
દી જ. ૧૬
સુર ભાષે સુરનાથને, માં. તુમે કહો તે સાચ;
સોટાને કુણ ના કહે, જો કંચણને કહે કાચરે. દી. જ. ૧૭
મહાસમુદ્ર સોસું અમ્હે, ચુર્ણ કરૂં ગિરિરાજ;
અમ આગલિ જીવે નકો, તો બાલકનો સ્યોમાજરે.
દી.જ. ૧૮

સ્વામી અમે તિહાં જઈ કરિ, માં. બલ જોઈ-
શું તાસ;
એહવું કહી સુર આવીયા, ઉદ્યાને પ્રભુને પાસરે. દી.જ. ૧૯
લાલ્યમાન દીઠા તિહાં, કરથી કર જન લેય;
મોટો થા ચિરંજીવ તું, કોમલઈમ વચન કહેયરે. દી.જ. ૨૦
કેઇક સુખચુંબન દીયે, આંગુલીયે કેઈ ધાર;
કેઇ હસાવે પ્રભુ ભણી, કેઇ ક્રીડા કરાવણહારરે. દી.જ. ૨૧
તે સુર એહવું ચિંતવે, માં. ઉલસિત વદન
નિહાલ;
છે દુષ્ટાતમ જેહનો, પણ ખુસી થયા તત્કાલરે. દી.જ. ૨૨
દ્વેષ ધરી આવ્યા હુતા, માં. પિણિ ગુણ થયો
એક એહરે;
એહવો રૂપ નીહાલીયો; નહી ત્રિભુવનમાંહે જેહરે. દી.જ. ૨૩
છલ દેખંતાં એકદા, માં. નિર્જન દેવ નિહાલ;
પોઢયા દેખી પાલણે, ચોર જિમ લીધા તત્કાલરે. દી.જ. ૨૪
કરકોશે જિનવર ગ્રહી, માં, ચાલ્યા સુર તિણિ
વાર;
છઠા ખંડની વીસમી, જિનહર્ષ ઢાલ અવધારરે. દી.જ. ૨૫
સર્વ ગાથા, ૬૫૯.

દૂહા.

સવા લક્ષ યોજન લગે, વધ્યો તેહ અસમાન;
દેવ વિકાર જાણ્યો તદા, પ્રભુજી અવધિ જ્ઞાન. ૧
તદા પ્રયુંજ્યો સ્વામીયે, લેશ માત્ર બલ તાંહિ;
ગડયા દેવ જોરે ગડયા, સો યોજન ભુઇમાંહિ. ૨

તે સ્વરૂપ જાણી કરી, ઇંદ્ર આવ્યો તિણિ ઠામ;
અનુકંપા સુરની કરી, કરે વીનતી આમ.
રાખ (૨) જગનાથ તું, વિશ્વત્રાત બલવાન;
અહંકારી એ બાપડા, છોડો હવે ભગવાન. ૪
અપરાધીને પણ તુમે, સ્વામી રાખણહાર;
કૃપાવંત સહુસું તુમે, સહુ પ્રાણી આધાર ૫
સરણ તુમે અસરણતણા, ભૂતલ ધર્માધાર;
બાલકરૂપ અબાલ તું, સ્તવનાયોગ્ય અપાર. ૬
દેવેંદ્ર એમ સ્તવના કરી, મુકાવ્યા સુર તેહ;
સ્વામી મૂકી પાલણે, ગયા ક્ષમાવી ગેહ. ૭
શ્રીસમુદ્રવિજયાદિ સહુ, હરખ્યા ચિત્ત મઝાર;
નેમીસર બલ જોઇને, ઉચ્છવ કીયો અપાર. ૮

ઢાલ—હો રંગરસીયા પંથી ચાલજો, વિચિ બીજે કામ ન લાગજો;
પૂજિજીમારો, કાગલ દેય એ દેશી. ૨૧

પ્રાસાદે જિનરાયને, ઉચ્છવ કરી તિહાં અપારહો;
નિજ (૨) ઠામ ગયા સહુ, સમરંતા નેમિ દીદારહો. ૧
મનરંગસું તુમે સુણજયો, હિતસું મનમાંહે ધરજયો;
પાંડવનો એ અધિકાર, ત્યાર પછી ઇંદ્ર આગન્યા, દીધી દેવાની કોડિહો;
રક્ષા કાર પ્રભુ વધે, એ તો દિન (૨) હોડાહોડહો. મ. ૨
વે થઈ ધૃતરાષ્ટ્રની, ગાંધારી નારી: સભાવહો;
દોહદ યુદ્ધ કરવાતણો, ઉપનો દુષ્ટ ગર્ભ પ્રભાવહો. મ. ૩

યુદ્ધ કરૂં ગજવર ચડી, મારૂં વૈરીના વૃંદહો;
બંદીખાને લોકને, ઘાલું પામું આણંદહો. મ. ૪
નમું નહી ગુરૂવર્ગને, મનમાં ધારી અહંકારહો;
કલહ કરે પરવારસું, ક્રોધે ભરી રહે અપારહો. મ. ૫
પાંડુ નૃપતિ મહિષી હવે, કુંતી સુપને શશિ સૂરહો;
મેરૂ ક્ષીરાબ્ધિ શ્રી નિશિસમે, દીઠાં થયો આણંદ-
પૂરહો. મ. ૬
ધરતી રત્નગર્ભાપરે, સુભ ગર્ભ પાંડુ નૃપ નારહો;
ધર્મ મનોરથ ઉપજે, દિન (૨) તેહને શ્રીકારહો. મ. ૭
સુભ લગ્ને સુભ દિન ઘડી, પંચ ગ્રહ ઉચ્ચાશ્રય
જામહો;
કુંતી સુત જણ્યો નભથકી, પુષ્પવૃષ્ટિ થઈ ગૃહ
તામહો. મ. ૮
ધર્મ પુત્ર મન નિર્મલો, દયા દાન ગુણાન્વિત એહહો;
એમ ઉચરતા દેવતા, આવ્યા પાંડુનૃપ ગેહહો. મ. ૯
ઉચ્છવ કરિ સુરની ગિરા, સુભ દિવસ યુધિષ્ઠિર નામહો;
દરસણ જેહનો દેખતાં, લાગે સહુને અભિરામહો. મ. ૧૦
વલી કુંતી નિશિ સ્વપ્નમેં, પવને નિજ આંગણ આઈહો.
દીઠો સુરતરૂ રોપીયો, તત્ક્ષણ ફલીયો ક્ષણમાંહિ હો. મ. ૧૧
તેહવા સ્વપ્નપ્રભાવથી, ઉત્તમ ધર્યો ગર્ભ શ્રીકારહો;
પાંડુ રાજા હર્ષિત થયો, જસ વિસ્તરીયો સંસારહો. મ. ૧૨
ઘણું વધ્યો ગર્ભ પેટમાં, ગાંધારી દુઃખીણી હોઈહો,
કરે ઔષધ પાતનતણા, પણ લાગે તાસ ન કોઈહો, મ. ૧૩

પૂર્ણ દિવસ કુંતી થઈ, દેખી પીડિત થઈ તેહહો;
ગર્ભ અધૂરો પાડીયો, હાથે જઠર હણેહહો. મ. ૧૪
ત્રીસે વરસે તિણિ જણ્યો, વજ્ર સારિખો દૃઢ દેહહો;
છ માસ પેટીમાં ધર્યો, પૂર્ણ દિવસ દેખાડયો તેહહો. ૧૫
એ ગર્ભ છતાં માતા ભણી, દુર્યુદ્ધ આદર થયો જામહો;
તે ભણી તે સુતનો દીયો, દુર્યોધન એહવો નામહો. મ. ૧૬
જે દિવસે સુત જન્મીયો, ગાંધારી નૃપની નારીહો;
ત્રીજે પ્રહર તે દિવસને, કુંતી સુત જણ્યો તિણિ વારહો. મ. ૧૭
વજ્ર કાય અધિધર્મથી, એ વાયુતણો સુત ભીમહો,
ગુણ જ્યેષ્ઠ ભક્ત જ્યેષ્ઠનો, આકાશવાણી થઈ એમહો. મ. ૧૮
હવે અન્યદા કિણ એક ગિરે, પાંડુ નૃપ ગયો
રમવા કાજહો.
ભીમ પડયો કુંતી હાથથી, વજ્ર કાય થઈ આવાજહો. મ. ૧૯
ગિરિપાષાણ ચૂરણ થયા, વજ્ર જિમ પડીયો જિણ
ઠામહો;
તંદુલ જિમ ધર ટેકરી, પીસાયે થાયે કામહો. મ. ૨૦
અંગ અક્ષત તે સંગ્રહી, વજ્ર કાય એહ એમ વાણીહો;
કહેતાં સુર કુંતી ભણી, સુત દીધો મુદ મન આણીહો. મ. ૨૧
હિવે તે કુંતી તીસરો, પુણ્ય યોગે ગર્ભ ધરંતહો;
શક્ર ગજારૂઢ નિરખીયો, સુપને જાગી મતિમંતહો. મ. ૨૨
દૃઢ ધનુ આરોપી કરી, કુંતી જાણે મનમાંહીહો;
અલવંતા દાનવ દલું, ચૂરૂં રિપુ ઉર સંબાહિહો. મ, ૨૩

પૂર્ણ સમય તિણે જનમીયો, સહુ જગમાંહે શિરદારહો;
ઇંદ્રપુત્ર અર્જુન ઇસી, વાણી થઈ નભ તિણિ વારહો મ. ૨૪
પુષ્પવૃષ્ટિ દેવે કરી, દુંદુભિ વાગી આકાશહો;
નાટક કીધો અપછરા, નૃપ કીયો ઉચ્છવ ખાસ હો; મ. ૨૫
ત્રણ પુત્ર કુંતીતણા, ત્રણે પુરૂષારથ જાણિહો;
એકવીસ ઢાલ છઠાખંડની, જિનહર્ષતણી એ વાણિહો. મ. ૨૬

સર્વગાથા, ૬૯૩.

દૂહા.

થયો નકુલ મદ્રીતણો, બીજો સુત સહદેવ;
પાંડુ પંચ પુત્રે કરી, સોભે નૃપ નિતમેવ. ૧
દુર્જય નૃપ ધૃતરાષ્ટ્રને, સો સુત થયા ભુજાલ;
શસ્ત્ર શાસ્ત્રના જાણ સહુ, વૈરી નૃપના કાલ. ૨
ધૃતરાષ્ટ્ર શોભે તિણે, સો પુત્રે અત્યંત;
શતભિષક તારે શશી, જિમ સોભા પામંત. ૩
નાશકયપુર યાત્રાભણી, કુંતી ગઇ અન્ય દીસ;
તિહાં ચંદ્રપ્રભ સ્વામીનો, ચૈત્ય કરાવ્યો ઇશ. ૪
પૂજા આરાત્રિક કરી, પોષી મન ઉછાહી;
આવી નિજ ભર્તારસું, કુંતી નિજ પુરમાંહી. ૫
નાશિકયે જિન આઠમો, ભાવે જે પ્રણમંત;
બોધિ લહી ભવ આગલે, પામે સુખ અનંત. ૬
હવે નૈમિત્તકને કહ્યો, કંસ કૃષ્ણની શંક
કેશી હય ખર મેષ વૃષ, અરિષ્ટ હણ્યા નિસ્સંક. ૭

નિજ વૈરીને જાણવા, શાર્ઙ્ગપૂજોચ્છવ કીધ;
ભામા પોતાની બહિનિ, ધર્યો તે આગલિ સીધ. ૮

ઢાલ—ફાગની. ૨૨.

દેવકન્યોપમ એ મુજ બહિની આપું તાસ, સારંગ
ધનુષ ચડાવે અંગે ધરિય ઉલાસ;
સગલે કંસ નરેસર નિજ વરપ્રવર પ્રધાન, તેડવા મોકલીયા
આવ્યા સહુ રાજાન. ૧
જાન લેઇ જાણે રાજવી આવીયા, પુત્ર વસુદેવનો અના
ધૃષ્ણિ ભાવીયા;
વીર માની રથે બેસીને ચાલીયા.
ભુજબલે જેણે અરિસૈન્યબલ પાલીયા. ૨
રાત્રે તિહાં આયો ઉમાહ્યો થયે પરભાત,
કૃષ્ણ સહાયી ભાઈ કરી આગલિ વડ ગાત,
નીકલીયા મથુરા પ્રતિ સોભિત વીર બન્હેય;
મારગમાં રથ ખલીયો ખલિયો, તરૂ નિરખેય. ૩
નિરખીયો કૃષ્ણ રથ ઉતરી તરૂ સહી, મૂલથી કાઢીયો
ઢીલ કીધી નહી;
સ્યંદને વલી અનાધૃષ્ણિ બેસાણીયો, મહા બલવંત લઘુ
ભ્રાતને જાણીયો. ૪
અનાધૃષ્ણિ આયો જિહાં બેઠા રાય અનેક, ધનુષ ધર્યો
ન ધર્યો મનમાંહે કિમપિ વિવેક;
ઊપાડંતાં લડથડીયો પડીયો બલવંત,
લોક સહુ હસીયા સત્યભામા પિણિ લાજંત. ૫

કોપીયો કૃષ્ણ હાસો નિહાલી, ધનુષ આરોપીયો તુરતવાલી;
કટાક્ષ કુસુમે ભુજા તાસ પૂજ્યા, વડવડા રાજવી દેખી ધ્રૂજ્યા. ૬
મેં અધિરોપીયો ઓપીયો સારંગ ધનુષ સધીર, અનાધૃષ્ણિ
ઈમ ભાષે રોષે ગોપવી વીર;
વસુદેવે નિજ ગૃહથી મૂકયો કંસની ભીતિ, ઉછવને
મિસે હિવે જેઠી યુદ્ધ જોવા રીતિ. ૭
દેશદેશાધિપ તિહાં વલી આવીયા,
વૈરી નિશ્ચય ભણી કંસ તેડાવીયા;
કૌતુકી કૃષ્ણ બલભદ્રસું સંચર્યો,
માહિ યમુના કાલી નાગસેં વશ કર્યો. ૮
બે ગજ યમઆકાર પ્રચંડ અખંડિત દેહ,
કંસે મૂકયા વૈરીનિવારણ કારણ તેહ;
હણીયો કૃષ્ણે પદ્મોત્તર નામે ગજરાજ,
રામ હણ્યો ચંપક સિંહનાદ કરી આવાજ. ૯
રામ તિહાં આવીયા કૃષ્ણને દાખવે,
સમુદ્રવિજયાદિ જાણાઇવા ભાખવે,
નામ લેઈ (૨) સહુ દેખાલીયા,
હેજ તેજે કરી લોયણે ભાલીયા. ૧૦
નિજ ષટ્ ભાઇ કેરો હંતા જાણી કંસ,
કૃષ્ણ હીયામાં થાપી કોપાગનિ રહયો ડંસ;
મંડપ જઈ બેઠો ન ધરે મન કેહનો બીહ,
પાસે બેઠો રામ જાણે સાર્દુલો સિંહ. ૧૧

મલ્લ ચાણૂર મુષ્ટિક બન્હે મહાબલી,
આવીયા યુદ્ધ કરવા ભણી અટકલી;
કૃષ્ણ કરિ કોપ આટોપ ધરિ ઉઠીયો,
તુરત મંચકથકી જાણે યમ રૂઠીયો. ૧૨
કાન્હુ હણ્યો ચાણૂર મુષ્ટિક હણીયો શ્રીરામ,
કોપ્યો કંસ નિહાલી તદ્ધધ ભાષે તામ;
અરે અધમ એ બાલગોપાલ હણો અવલંબ,
એહુનો પોષક નંદ હણો મત કરો વિલંબ. ૧૩
રોષના પોષથી નયણ કરી રાતડા,
કહે ગોવિંદ એમ કાં મરે બાપડા;
જેમ ચાણૂરને મારીયો ઇણિપરે,
ગતિ હુસ્યે તાહરી પણ મનમાં ધરે. ૧૪
આજ હણું તુજ પ્રાણ નિશ્ચે જાણ મનમાંહિ,
માહરા ભ્રાતની ઘાત કીધી ફલ ભોગવ તાહિ.
એમ કહી ગોવિંદ મંચ ચડી બેઠો તત્કાલ,
કેશ ગ્રહી નાખ્યો ભૂંઈઉપર કંસભૂપાલ. ૧૫
કંસરક્ષાર્થે કંસભટ આવીયા,
કૃષ્ણને મારવા સાયુધે ધાવીયા;
મંચનો થંભ ઉપાડીને તે ભણી;
ચાડીયા ગાડીયા રીસ આણી ઘણી. ૧૬
કંસતણે સિર પાય ઠવી કૃષ્ણ તિણવાર,
મારી કેસ ગ્રહી મંડપથી કાઢયો ત્યાર;
સન્નદ્ધ બદ્ધ નિહાલી કંસતણા ભૂપાલ,
સમુદ્રવિજય પિણિ ઉઠ્યા અનુજ સહિત તત્કાલ. ૧૭

રામ બલભદ્રને લેઈને ચાલીયા,
સમુદ્રવિજયાદિ હર્ષસું માલીયા;
દેઈ મથુરા ઉગ્રસેન રાજા ભણી,
ગયા સોરીપુરે થઈ વધામણી. ૧૮
જીવયશા હિવે કંસ મરણથી વિહ્‌વલ હોઈ;
ગઈ રાજ ગૃહપુર યા દવનો ક્ષય કરૂં જોઈ;
કેશવિકીરણ રોતી શોકાકુલ વિકરાલ,
પૂત્રીકા રોવે પૂછયો જરાસિંધ ભૂપાલ. ૧૯
રામકૃષ્ણે હણયો મુજ ધણી તાતજી,
અઈમુત્તે કહી થઈ ખરી વાતજી;
ઢાલ બાવીસમી ખંડ છઠાતણી,
થઈ પૂરી જિનહર્ષ સોહામણી. ૨૦
સર્વ ગાથા ૭૨૧,

દુહા.

જરાસિંધ કહે દીકરી, રોવે કિસું ગમાર;
જડ કાઢિસિ યાદવતણી, રોવાડિસિ તસુ નાર. ૧
દેઈ એમ આશાસના, સોમક નામે રાય;
મૂકયો સમુદ્રવિજય કન્હે, તેહને એમ સીખાઈ ૨
સમુદ્રવિજય આદર દિયો, સ્વામિવચન કહે તામ;
કુલ અંગારા આપ તું, નારાયણ ને રામ ૩
મારણહારા કંસના, તુજ વૈરિ એ જાણ;
છાંડી રાજ્ય પૂરવ પરે, કર મુજ આણ પ્રમાણ. ૪

સમુદ્રવિજય દૂનો થઈ, સોમકને કહે તામ;
નથી જાણતો મૂઢ-નૃપ, કિમ દેસે સુત આમ. ૫
પૂત પરાયા માગતો, તું લાજે નહી સોમ;
એ મંડન હરિવંશના, જેમ રવિ શશિ મંડન વ્યોમ. ૬
વર જીવિતનો આપવો, દુક્કર સુતનો દાન;
કહે તુજ સ્વામીને જઈ, કાં પહુચે યમથાન. ૭
સોમક દેખીને ડર્યો, રામ કૃષ્ણનો કોપ;
ઉઠયો જઈ જરાસિંધુને, વચન કહ્યો કુલલોપ. ૮

ઢાલ—હાલ્યા મારૂરે દેશ હોજી પુગલ થકી પલાણીયા એ દેશી ૨૩

હવે ઉગ્રસેન ભૂપાલ, હોજી સત્યભામા નિજ નંદિની;
કૃષ્ણને દીધી તામ, હોજી સહુને જે આનંદિની; ૧
બીજે દિન દશારેશ, હોજી મેલી બાંધવ આપણા;
પૂછયો ક્રોષ્ટુક તામ, હોજી નૈમિત્ત જે જાણે ઘણા. ૨
ભરત ત્રિખંડાધીશ, હોજી વિગ્રહ જરાસિંધસું થયો;
જે ભાવી તે દાખ, હોજી માનીશ સત્ય તાહરો કહ્યો. ૩
તે કહે આગલિ એહ, હોજી રામકૃષ્ણ મહાભુજબલી;
ત્રિખંડ ભરતાધીશ, હોજી હોસ્યે જરાસિંધને દલી. ૪
ઉદ્દિશી પશ્ચિમ સમુદ્ર, હોજી જાઓ તુમે ઈહાંથી સહુ;
ભાવી શત્રુક્ષયારંભ, હોજી ઉદય હુસ્યે તિહાં તુમ બહુ. ૫
વલી સત્યભામા એહ, હોજી બે પુત્ર જિહાં જોડે જણે;
તિહાં કિણ પૂરી નિવેશ, હોજી રહિજ્યો તિહાં નિસંકપણે. ૬
અષ્ટાદશ કુલ કોડિ, હોજી યાદવનાયકસંયુતા;
વંધ્યાચલ ગિરિમધ્ય, હોજી ચાલ્યા વિશ્વ ચલાવતા. ૭

હુવે જરાસિંધ રાય, હોજી સોમક ઉક્ત સુણી કરી;
ક્રોધ જ્વલિત કહે તામ, હોજી કાલકુમર અહંકૃત ધરી. ૮
એ યાદવ કુણ માત્ર, હોજી દ્યો આદેશ હણું જઈ;
વ્યોમ અગ્નિ જલમાંહિ, હોજી કાઢીને આવું આંહિ. ૯
પંચસયા રાજેન્દ્ર, હોજી યુકત સેના સાથે ઘણી;
યવન અનુજ દેઈ સાથ, હોજી મોકલિયા ત્રણખંડ ધણી. ૧૦
કાલતણી પરિ કાલ, હોજી ચાલ્યો કાલિ ઘટા કરી;
પર્વત દેવે કીધ, હોજી રામકૃષ્ણરક્ષા વરી. ૧૧
અગ્નિચિતા બહુ કીધ, હોજી તિહાં એક નારી રોવતી;
ભસ્મ થયો યદુસૈન્ય, હોજી બેઠી તિહાં કિણ જોવતિ. ૧૨
આવ્યો કાલ નિહાલિ, હોજી કેમ રોવેરે ડોકરી;
નાઠા યાદવ સર્વ, હોજી જરાસિંહ બ્હીક ધરી. ૧૩
તેહને કેડે વીર, હોજી કાલ ચલ્યો કાલની પરે;
બીન્હા આવ્યો દેખી, હોજી અગ્નિમાંહે સહુ બલી મરે. ૧૪
રામગોવિંદ દશાર, હોજી ચિહમાંહે પેસી સહુ;
હું પેસું હવે જોઈ, હોજી બંધુ વિયોગ થયો બહુ. ૧૫
એમ કહી પેઠી તેહ, હોજી દેવમાયા કરિ મોહીયા;
નિજ સંધા સંભારિ, હોજી કાલ ચિતા જંપાવીયા. ૧૬
યવનાદિક ફિર જાઈ, હોજી વાત કહી મગધેશને;
યાદવ પણ તે જાણી, હોજી સુખ ઉપનો સહુને મને. ૧૭
ગયા સોરઠમાંહિ તેહ, હોજી શ્રીરૈવત અચલતણી દિસે;
પશ્ચિમ થાપ્યો સૈન્ય, હોજી વચન ક્રોષ્ટુકિ સમર્યો તિસે. ૧૮
સત્યભામા હરિનારિ, હોજી ઉભય પુત્ર તિહાં જણ્યા,
ભાનુ ભામર અભિધાન, હોજી જાત્યકાંચનકાંતે વણ્યા. ૧૯

શ્રીપુંડરીક ગિરિનાર, હો પૂજ્યા જિન ભાવે કરી;
માને ધન્ય દશાર, હોજી ભવવેલા ધન્ય આજરી; ૨૦
ક્રોષ્ટુકિ દિન આખ્યાત, હો હરી બલ કીધી ન્હાઈને;
અષ્ટમ તપ કરી તામ, હોજી પૂજ્યો ઉદધિ ઉમાહિને. ૨૧
ત્રી રાતમોઝારિ, હોજી લવણસમુદ્રનો અધિપતિ;
આવ્યો તિહાં કર જોડી, હોજી માધવને કહે સુભમતિ. ૨૨
કિમ સમર્યો વાસુદેવ, હોજી ચરમ આદેશ મુને દીયો;
હું મુખ્ય સમુદ્રથી આંહિ, હોજી સગર આજ્ઞાએ આવીયો. ૨૩
એમ કહી દીધો દેવ, હોજી પાંચજન્ય મુરારિને;
બલભદ્ર ભણી સઘોષ, હોજી રત્નમાલા અંસુક અને. ૨૪
દેવભણી કહે કૃષ્ણ, હોજી મીઠા વચન જાણે અમી;
થઇ જિનહર્ષ એ ઢાલ, હોજી છઠે ખંડ ત્રેવીસમી. ૨૫
સર્વગાથા ૭૫૪.

દૂહા.

આ છે ઇહાં નગરી પ્રથમ, વાસુદેવની જેહ;
તે ઢાંકી છે નીરમેં, દે મુજ વસિવા તેહ. ૧
સાંભલિ સુર ઈમ શક્રને, જઈ કહી તે વાત;
ધનદ શક્ર આદેશથી, થાપી પુરી વિખ્યાત. ૨
દ્વાદશ યોજન લંબપણ, નવયોજન વિસ્તાર;
નગરી કીધી સોભતી, સ્વર્ણરત્નપ્રાકાર. ૩
વૃત્ત ચતુરસ્રવ્યાયતા, ગિરિકૂટક સ્વસ્તિક નામ;
સર્વતોભદ્રા મંદરા, અવતંસક અભિરામ. ૪
વર્દ્ધમાન નામે ઇસે, લક્ષગા ને પ્રાસાદ;
એકભૂમ બેભૂમીયા, ત્રિભૂમ ચઉભૂમાદિ. ૫

ત્રિક ચોક ચચ્ચરનેવિષે, જિનગૃહ દિવ્યાકાર;
કીધા મણિ માણિકતણા, સહસ્ર ગમે નહિ પાર. ૬
સરવર વાપી દીર્ઘિકા, વન વાડી ઉદ્યાન;
અહોરાત્રિમાંહે કીયા, બીજાં પિણિ બહુ થાન. ૭
એહવી નગરી દ્વારિકા, રમ્ય સુરપુરીસમાન;
થઈ યોગ્ય વાસુદેવને, દેવે કીધી માન. ૮

ઢાલ—ચંદા કરી લાઈ ચંદણો, એ દેશી. ૨૪.

પ્રાત કુબેરે આપીયા, પીતાંબર બે હરિસારૂરે;
મુગટ નક્ષત્રમાલા વલી, મહા રત્ન કૌસ્તુભ મણિ વારૂરે. પ્રા. ૧
સારંગ ધનુ શર તૂણ બે, તિમ નંદક ખડ્ગ સુનામેરે;
વલી ગદા કૌમોદકી, રથ ગરૂડ ધ્વજ રણકામેરે. પ્રા. ૨
વનમાલા દીધી રામને, નીલવસન બે મૂસલસીરોરે;
તાલધ્વજ રથ બે ભાથા, બે અક્ષય્યબાણ સધીરોરે. પ્રા. ૩
ગ્રીવાભરણ નેમીશને, બે બાહુરક્ષક મનહારોરે.
હાર ત્રૈલોકયવિજયાભિધો, ચંદ્ર સૂર્ય કુંડલ કર્ણધારોરે. પ્રા. ૪
ગંગાતરંગમહાનિર્મલા, બે વસ્ત્ર મલોજ્જિત દીધારે;
મણિ પિણિ સર્વતેજામયી, ધનદે પ્રભુને ભેટ કીધારે. પ્રા. ૫
ચંદ્રહાસ અસિ આપીયો, શ્રીસમુદ્રવિજયને દેવેરે;
દિવ્યરથ વસ્ત્રયુગલ દીયા, ઇંદ્રાજ્ઞાએ ભલી ટેવેરે. પ્રા. ૬
ગુરૂધ્વજ રથ શક્તિ સહસ્રાસ્યા, કુસુંભવસનયુગ આપ્યારે;
યક્ષે શ્રીમહાનેમિને, રૂડી ભક્તિ કરીને થાપ્યારે. પ્રા. ૭
દીધા વલી રથનેમિને, અક્ષય્ય બાણ ધનુ હારોરે;
તસુ બંધવ બીજા ભણી, વસ્ત્ર શસ્ત્ર દીયાં સંભારોરે. પ્રા. ૮

ધનદાદિક સહુદેવતા, યાદવ નૃપ અવર અનેકોરે;
બલભદ્ર ત રાજ્ય થાપીયો, શ્રી કૃષ્ણને કરિઅભિષેકોરે. પ્રા. ૯
માધવ રામ તિહાં હવે, વારૂ પાલે રાજ્ય અખંડોરે;
સમુદ્રવિજયની આજ્ઞાએ, શિષ્ટ પાલે દુષ્ટને દંડોરે. પ્રા. ૧૦
મુદ ઉપજાવે વિશ્વને, જસુ ચરિત ન જાણે કોઇરે;
અરિષ્ટનેમિ ભગવંતજી, વૃદ્ધિ પામે અનુક્રમે સોઈરે. પ્રા. ૧૧
અનુક્રમે યૌવન પામીયો, દશ ધનુષ પ્રમાણ શરીરોરે;
જીત્યો કામ આજન્મથી, શ્યામ વરણહરણ દુઃખ ધીરોરે. પ્રા. ૧૨
ઇણ અવસર સુર લોકમાં, સુરપતિ સુર આગલિ કીધોરે,
વર્ણક શ્રી નેમિનાથનો, અદ્ભુત સત્વ બલસુપ્રસીદ્ધોરે. પ્રા. ૧૩
સત્વ શૌર્ય બલ શીલતા, દાનરૂપ ગુણે ઉપશામેરે;
ત્રિભુવનમાંહિ કોઇ નહિ, શ્રી નેમિજિનોપમ પામેરે. પ્રા. ૧૪
હવે કેઈક તિહાં દેવતા, મિથ્યાત્વ ભ્રમે મુઝાણારે;
શક્રને ખોટો પાડવા, ભૂમંડલ કીધ પયાણારે. પ્રા. ૧૫
રૈવતક ગિરિ તલહટી, સુરધારાભિધ પુર થાપીરે;
મનુષ્ય રૂપ કરી રહ્યા, અન્યાયી જન સંતાપીરે. પ્રા. ૧૬
દ્વારિકોદ્યાન વૃક્ષાવલી, લીલાયે તે ઉનમૂલેરે;
ભારિવાહક નર બાપડા, નિસ્સંકપણે પ્રતિકૂલેરે. પ્રા. ૧૭
ઉપદ્રવ બહુપરિ કરે, જલવાહક તિમ અવરાનેરે;
આજ્ઞા ફેરે આપણી, માની કેહને નવિ માનેરે. પ્રા. ૧૮
પીડે એમ સહુ લોકને, દ્વારિકાના વાસી જેહારે;
સમગ્ર પુરને ભય કરે, કોલાહલ કરે અછેહારે. પ્રા. ૧૯
અનાધૃષ્ણિ તે સાંભલી, વસુદેવસુતનુ રણધીરોરે;
સમુદ્રવિજય નૃપ અણપૂછયે, માની રથ ચડીયો વીરોરે. પ્રા. ૨૦

પ્રૌઢ વિક્રમ અંગે ધરી, સર્વાયુધ કરી સંયુક્તોરે;
જીપેવા તેહને ચલ્યો, પોતાની જાણી શકતોરે પ્રં. ૨૧
રૈવતકોપાંતે દેખી, મોટો પુર તાસ અપારોરે;
એસું એહવો સમરતો, વિસ્મય વસુદેવકુમારોરે. પ્રા. ૨૨
અન્યાય કર્ત્તા તે જાણી, અનાધૃષ્ણિ ક્રોધે પૂરાણોરે;
સંખ પૂર્યો અતિ આકરો, ધનુ ટંકારવ પ્રાણોરે. પ્રા. ૨૩
તે પણ સુણી ક્રોધે ભર્યા, નીકલીયા સુરની માયારે;
જીપી તત્ક્ષણ તેહને, નિજપુરમે લેઈ સિધાયારે. પ્રા. ૨૪
બલ ફોરવી ન સક્યો કિમે, આયો હુતો ધરિ અહંકારોરે;
છઠે ખંડે ચોવીસમી, જિનહર્ષ ઢાલ ચિત્ત ધારોરે. પ્રા. ૨૫
સર્વ ગાથા, ૭૮૭.

દૂહા.

તે વૃત્તાંત જાણી કરી, સમુદ્રવિજય ભૂપાલ;
ઢીલ નહિ તેડાવીયા, સુભટ સહુ તત્કાલ. ૧
ક્ષુભિત થયા ભંભા સુણી, ક્ષત્રિય સહુ સમકાલ;
રૌદ્રવીરરસ ધારતા, કરતા શસ્ત્રોચ્છાલ. ૨
કેઈ સુભટ અશ્વે ચઢયા, ગજે ચઢયાકેઇ વીર;
કેઈ પાયક શસ્ત્રાયુધા, અરિ ઊતારણ નીર. ૩
સમુદ્રવિજય રાજા તદા, ચડીયો સેના મેલિ;
સપ્તોદધિ જલ ખલભલ્યા, ચાલી જાણે વેલિ. ૪
ક્રોધ રાયનો જાણીને, રામકૃષ્ણ બલવંત;
વૈરી વારણ પંચમુખ, નૃપને એમ કહંત. ૫
સ્યે અર્થે એ તાતજી, તુમે કર્યો સંરંભ;
અમે લઘુ તો પિણિ કહો, અમને કૃત્યારંભ. ૬

કોઈ નૂતન ઊઠયો દેવતા, અથવા રાક્ષસ કોઇ;
તુમ સુપસાયે જીપીસું, હાથ અમારા જોઈ. ૭
તાસ વચન એહવા સુણી, સમુદ્રવિજય કહે રાય;
અનાધૃષ્ણિને લે ગયા, લોકોપદ્રવ થાય. ૮

ઢાલ—માહરૂં મન મોહ્યુંરે વદ્રાનંદસુંરે એ દેશી. ૨૫.

રામ કંસારિરે હસિને એમ કહેરે, તાત વૃથોદ્યમ એહ;
એહ તમારોરે પ્રાક્રમ બાપડોરે, સહી સકે કિમ તેહ. રા. ૧
અમે જીવંતાંરે તાતજી તુમતણોરે, યુગત ન પુરૂષાકારિ;
તુમ આદેશેરે તેહને જીપિસુંરે, દ્યો આજ્ઞા હિતધારિ. ૨
સમુદ્ર આદેશેરે રામકૃષ્ણ બે જણારે, મહાબલવંત ભુજાલ;
પંચજન્યનાદેરે વિશ્વ કંપાવીયોરે, મિલ્યા સુભટ ભૂપાલ. રા. ૩
આયુધ લેઇરે નિજ (૨) મહાબલીરે, રથ બેસી ગયા પુર તામ;
તેહોને બોલાવ્યારે શંખનાદે કરીરે, દેવ પામ્યો બહુ ત્રાસ. રા. ૪
સુરભટ માનીરે શીઘ્ર આવ્યા તિહાંરે, કીધો યુદ્ધ અપાર;
તે પિણિ જીપીરે સુર લેઇ ગયારે, નિજ પુર રામ મુરારિ. રા. ૫
દ્વારિકામાંહેરે કોલાહલ થયોરે; રામ કૃષ્ણ અપહાર;
બલવંત એહવારે જેણે હરાવીયારે, તે તો સબલ ઝુઝાર. રા. ૬

હિવે લીલાયેરે સ્વામી ખેલતારે, આવ્યા સૌધ
મોઝારિ;
અચ્યુતનારીરે ભાષે એહવું રે, રચના વચન વિચારી. રા. ૭
સર્વજ્ઞ સ્વામીરે સુણીએ તુમભણી રે, શક્તિ અનંત
બલવંત;
પૃથ્વી છત્રીરે મેરૂ દંડજિમ કરેરે, જે થાયે અરિહંત. રા. ૮
તે ભણી હવણારે તું અમારે કુલેરે, અવતરીયો
અરિહંત;
નિજબલ સ્વામીરે પ્રગટ કરો હવેરે; પૂરી અમારી
ખંત. રા. ૯
તુમ દેખંતાંરે શત્રુ પરાભવેરે, તુમારા ભાઇને કોઈ;
તે બલ તે તોરે તીર્થંકરપણોરે, કામ કિસે
નવિ હોઈ. રા. ૧૦
એમ ભોજાઇરે સહુ હાંસી કરેરે, નેમીસ્વરને તામ;
કાંઈક મનમેંરે યુદ્ધોચ્છવ થયોરે, ગયા પર્ષદામાં-
હિ સ્વામિ. રા. ૧૧
યુદ્ધ કરવાનેરે ઉદ્યમવંત થયોરે, સમુદ્રવિજય
ઉછંગ;
બેઠા સ્વામીરે સોહે ઈણે પરેરે; જિમ અર્યમા
મેરૂશ્રૃંગ. રા. ૧૨
ક્રોષ્ટુકિ ભાષેરે તામ નિમિત્તીયોરે, સમુદ્રવિજય
મહારાજ;
સાંભલિ તેહસુંરે યુદ્ધ કરવા ભણીરે, નહિં તુમારો કાજ. રા. ૧૩

હલી હરિ જીત્યારે લીલાયે જિણેરે, વિશ્વમાંહે જે વીર;
તેહને જીપેરે તીરથનો ધણીરે, અવર ન કોઇ ધીર. રા. ૧૪
એહવું તિણેરે નિમિત્તિયે કહ્યુંરે, ઇંદ્રાદેશથી તામ;
માતલિ આણીરે રથ પ્રભુને નમીરે, વીનતિકરે
સુણી સ્વામી. રા. ૧૫
તુજ ઇચ્છાયેરે સાથે નેમિજીરે, રથ લાવ્યો તુમ તીર;
કૃપા કરીનેરે બેસો સાહિબારે, જીપો અરિ વડવીર. રા. ૧૬
સહુ નૃપ જોતાંરે નેમીશ્વર તદારે, રથ બેઠા બલવાન;
ધનુષ ટાલીનેરે શસ્ત્ર સહુ તજ્યારે, સાથ ન કોઈ રાજાન. રા. ૧૭
સહુ કોઇનેરે રક્ષામંત્ર હુંરે, અન્યની રક્ષા મુજ શર્મ;
ઇમ જાણીરે નેમીશ્વર તજ્યોરે, અંગ થકી પિણિ વર્મ. રા. ૧૮
ભગવાન બેઠારે રથ ઊપર ચડીરે, તિણિ પુર ગયા તત્કાલ;
શંખને ધ્વાનેરે રિપુ સહુને તેડીયારે, ખલભલીયા ભૂપાલ. રા. ૧૯
સુરપુર દોલેરે પ્રભુરથ વેગસુંરે, ફેર્યો તાસ નિર્ઘાત;
પડીયા વારૂરે ગઢના કાંગરારે, વૈરીસિર જિમ ખ્યાત. રા. ૨૦
સુર સગલાયેરે તે નિર્ઘાતથીરે, ભેલા થયા સહુ આય;
ચતુરંગ સેનારે તુરત સજી તિણેરે, રણસનમુખ તે થાય. રા. ૨૧
તેહ વજાવેરે ભંભા કાહલારે, રણતૂરને નિસાણ;
તેહને ધ્વાનેરે જન સંકિત હુવેરે, પડે કાયરના પ્રાણ. રા. ૨૨
વાય વિકુર્વ્યાંરે સહતાં દોહિલારે, ગિરિનાર
શિખર ઢહંત;
તરૂ ઉપાડીરે નાખે મૂલથીરે, નાદે નભ ફાટંત. રા. ૨૩

થિરા હુંતીરે તે અથિરા થઇરે, કંપ કુલાચલ થાય;
ધરતીમાંથીરે ધૂમ શિખા વધીરે, લોચન સુખ પૂરાય. રા. ૨૪
ઠામે (૨) રે મોટા પન્નગારે, અતિભીષણ પંચાસ્ય;
વ્યાઘ્ર બીહાવેરે વીંછીડા ડસેરે, અજગર સિંહ પ્રકાસ્ય. રા. ૨૫
ભૂત વેતાલારે શાકિણિ ડાકિણીરે, કીધી ભૂમિ કરાલ;
છઠે ખંડેરે પચવીસમી થઈરે, કહે જિનહર્ષ એ ઢાલ. રા. ૨૬

સર્વ ગાથ. ૮૨૧,

દુહા.

તેહવા તેહને દેખિને, હસી ધરી ઉચ્છાહ;
બાણ કબાણ ચઢાવીયો, લીલાયેં જગનાહ. ૧
ખાંચી ટંકારવ કર્યો, અતિ દુસ્સહ ભયકાર;
સિંહાદિક ત્રાસ્યા સહુ, ન ખસ્યા ધીર લગાર. ૨
પ્રભુ શરાસન ખાંચીયો, દઢ આસ્ફાલ્યો તામ;
તેથી પાવક ઊપનો, મિટયો તિમિરતિણિ ઠામ. ૩
પ્રગટ થયા હવે કેતલા, ભૂતલ કેઇ આવાસ;
દેખી હસી સ્વામી કહે, અજી ન પામે ત્રાસ. ૪
ઈમ ચિંતવી ધનુષે ધર્યો, વાયુશસ્ત્ર જગદીસ;
મહી શૈલ સાગર પ્રમુખ, ક્ષણ ઉદ્ધારણ જગીસ. ૫
આકર્ણાંતે આણીયો, એહવું કહી સધીર;
ક્રોધ કરી પ્રભુ મૂકીયો, વિશ્વભીતિકર તીર. ૬

તદ્દદ્ વ અનિલે કરી, તૂલ તણી પરે જાણુ;
ઊડી (૨) ને ગયા, ક્યાંહી (૨) વિમાણુ. ૭
માંહોમાંહે આફલી, વાયે તેહ વિમાન;
વૃષ્ટિ અંગારાની થઈ, પ્રલય મેહ જિમ માન. ૮
બીજો વ પ્રભુ મેલીયો, મોહન નામે બાણુ;
ગતચેતન ભૂમિ લુઠે, દેવસૈન્ય તિણિ ઠાણુ. ૯
પંખી માનવ દેવતા, પશુ અપર પિણિ જેહ;
તંદ્રાયે કરીને સહુ, થાવર જિમ થયા તેહ. ૧૦
તે મઘવા જાણી કરી, જે કીધું જગભાણુ;
તુરત સૌધર્મથી આવીયો, નમી સ્તવે નિજ વાણુ. ૧૧

ઢાલ—મારો મારો સાપિન્નિ નિર્મલજલ બેઠી. એ દેશ . ૨૬

રપતિ કરે સ્તવના મનરંગે, શ્રીનેમીસ્વરની ઉછરંગે. સુ.
જય સ્વામી જગસાર જગતગુરૂ, જગઉદ્ધરણુ નમત ચરણુ ૨; સુ.
અનંતવીર્ય ભગવન્ જય જયકર; દુસ્સહદોર્બલ વિશ્વસુખાકર. . ૧
લોક અલોકમેં તું પ્રભુ ઘાલે, આઠ કર્મ વૈરી બલ પાલે;
મેરૂ લીલાએ ધરે ‘ગૂઠે, વિશ્વવિપર્યય થાયે રૂઠે. . ૨
દેવાસુર સુર મનુષ્ય સુરેસર, તુજ લખમિ નવિ સકે જિણેસર; સુ.
સ્વામી તુજ સરીખા ઉપગારી, થાયે સહુ જગ રક્ષાકારી. . ૩

એહુ ભરાક વૃથા અભિમાની, ક્રોધ ખમી ન સકે તુજ
સાની; .
તૃણુજિમ ગજ ભાસ્કર જિમ તારા, પ્રાક્રમ તેજ-
વિહીણ બિચારા. સુ. ૪
એ ચંદન ગોધા સમ ભારી, તુજ રૂષ વિદ્યુત સમ ક્ષ-
યકારી; સુ.
તે ભણી પ્રભુ તુમે શસ્ત્ર નિવારો, જગપાલકનો
બિરૂદ વિચારો. સુ. ૫
ઈંદ્રતણી સ્તુતિ સાંભલિ સ્વામી, શસ્ત્ર નિવાર્યો
અંતરયામી; .
થયા સચેતન પ્રભુ–ઇંદ્ર દેખી, લાજ્યા મનમાંહે
સુવિશેખી. સુ. ૬
સુરપતિ કહે સુરને ઈમ વાણી, પ્રભુની શક્તિ હિવે
તુમે જાણી; સુ.
જગતપૂજ્ય જગતના સ્વામી, જગદાધાર પ્રભુ શિવ-
ગામી. સુ. ૭
એહના ચરણ ગ્રહો હિતકારી, તીનભુવનનો
એ ઉપગારી; સુ.
તુમે અપરાધ કીધો પ્રભુજીનો, પિણિ એ અભયંકર
ગુણલીનો. સુ. ૮
સાંભલિ એહવું વ્રીડા આણી, વિનય નમ્યા જોડી
યુગપાણિ; સુ.
તુમ સેવા થાજ્યો નિત મેવા, ચાટુ વચન ભાષે
ઈમ દેવા. સુ. ૯

સ્વામી અમે તુમને અપમાન્યા, સુરગિરિ પરથાણુ
કરી માન્યા; સુ.
ગંગાવાલુક બાલકની પરે, થયા ગિણિવા ઉજમાલ
કૃપા કર સુ. ૧૦
પરમોદધિનો નીર અસંખ્યા, બિંદુ ગિણેના માંડી
સંખ્યા; સુ.
તિમ તુજ સત્ત્વ જોવાને કાજે, કીયો આરંભ તે
અમને ન છાજે. સુ. ૧૧
એહવું કહી ભગવંતને પાયે, સિર આરોપ્યો
સુરવર આયે; .
નિજ સનાથ માને મનમાંહે, દેવ ગયા નિજ ઠામ
છાહે. સુ. ૧૨
પ્રભુ આવ્યા પુરમધ્ય ઉછ્ત્રસું, રામ કૃષ્ણ અનાદ્યબિણ
બાંધવસું; સુ.
અતિ ઉચ્છાહ થયા રંગ રલીયાં, ફુલ વિખેર્યાં
ગલીયાં ગલીયાં. . ૧૩
આખંડલ કહે પ્રભુ અવધારો, શ્રીશત્રુંજયતીર્થ
પધારો; સુ.
અમને સાહિબ યાત્ર કરાવો, તારો તારક નામ
ધરાવો. સુ. ૧૪
એહવું કહી પ્રભુ અનુમતિ પામી, તુરત વિમાન
રચ્યા સુરસ્વામી; સુ.
ભવસાયર તરવાને નાવા, ગયા શત્રુંજય પાપ
ગમાવા. . ૧૫

રનાયક પ્રભુને આદેશે, નિજ કર્ત્તવ્ય કીયા સુ-
વિશેષે; .
તીર્થપ્રભાવ તિહાં ભગવંતે, કહી ગિરિનાર ચલ્યા
મન ખંતે. . ૧૬
તીર્થપ્રભાવ સુણી રરાયે, તીરથપૂજા કીધી ભાયે;
દ્વારિકામે પ્રભુજીને મેલ્હી, બંધુ સહિત દુર્ગતિમતિ
ઠેલી. . ૧૭
હિવે સ્વામી શશિકર જિમ સોહે, વિશ્વાનંદ જગત-
જન મોહે; સુ.
રામ કૃષ્ણ સુર અસુર સંસેવિત, સુખમેં રહે પરિવારે
પરિવૃત. . ૧૮
કૃષ્ણને નારદ કહે અવસર ઇણિ, રૂકિમણીભૂપતિ
બહિની રૂકિમણી; .
રૂપ અનુપમ તાસ સુણાયો ભુજબલિ તાસ
હરીને લ્યાયો. . ૧૯
જાંબુવંત ખેચરની પુત્રી, જાંબુવતી જાણે ગુણ-
ગંત્રી; સુ.
હરિ હરિ ગયો ગંગા જીલંતી, તત્પિતુ જીપી મનની
ખંતી. . ૨૦
ભામાલક્ષ્મણા સુશીમા ગૌરી, પદ્માવતી જાંબુવતી ગુણ
ઓરી; .
ગંધારી કૃષ્ણ અષ્ટપટરાણી, ઢાલ છવીસ જિનહર્ષ
વખાણી. . ૨૧

ગાથા ૮૫૩.

इतिश्रीजिनहर्षविराचितमहातीर्थे जयमहात्म्यांतर्भूत श्रीरैवताचलम ात्म्यचतुष्पद्यां भीम नेहरिवंश पांडवोर्सा कृष्ण-नेमीश्वरजन्मवर्णनो नाम षष्टमः खण्डः

पूर्णः ॥६॥

દૂહા.

નમોસ્તુ નેમીસ્વર ણી, શચીનમિત પદ જાસ;
ી અરિહંત બાવીસમો, ન પડ્યો નારી પાસ. ૧
ચારિ ચૂડામણિ, યાદવકુલસિણગાર;
નમી સાતમા ખંડનો, કહિસું હું ધિકાર. ૨
હિવે ધૃતરાષ્ટ્રતણા સૂનન, પાંડવ પંચ વખાણ;
કર્ણ સૂતસુત સહુ મિલી, ખેલે સદા સુજાણ. ૩
દુર્યોધન છલ ક પિણિ, રમતો વંચે નિત્ય;
પાંડુ નૃપતિ પુત્રાં ભણી, સરલ સભાવ સત્ય. ૪
દ્ધત ભીમ સ્વભાવથી, જાણી માયા તાસ;
કૂટે તેહ ભણી સદા, સહુ ઉપજાવે ત્રાસ. ૫
ંધો સૂતા ભીમને, નાખે પાણીમાંહિ;
જાગીને બંધન ભણી, ત્રોડી નાખેતાહિ. ૬
દુર્યોધન વલી ભીમને, તજે રોસ વસેણ
ભીમ સહુને ભિભવે, ભુજ બે મિલણ મિસેણ. ૭
દુર્યોધન દે ભીમને, ભોજનમેં વિષ દુષ્ટ;
તે મૃત થઈ પરિણમે, પુણ્ય યોગ્યથી પુષ્ટ. ૮

જે જે દુર્યોધન કરે, ભીમને દુષ્ટોપાય;
દાન કુપાત્રતણી પરે, તે તે નિષ્ફલ થાય. ૯

ઢાલ–જખુડીની રાગગોડી; ૧.

પંચોત્તર શત તે સહુ, કર્ણ સૂતસુત જાણોજી;
કૃપાચાર્ય ગુરૂ તે કન્હે, વિદ્યા ગ્રહે તજી માણોજી. ૧
માન તજી પિતૃ શાસનથી, તેહ માંહે પ્રજ્ઞા ગુણે
અધિક કર્ણ શક્રસુત બિન્હે, દુર્યોધન કપટી ભણે. ૨
અનાધ્યાયે એક અવસર, ક્રીડતાં કંદુક પડયો;
અવટમાંહે કાઢિવાને, કંઠ બેઠામ વિજ નડયો. ૩
અશ્વથામા સુત સંયુતો, દ્રોણ ધનુર્વિદ વિપ્રોજી;
તિણિ અવસર તિહાં આવીયો, કુમરાંને કહે ખિપ્રોજી.જી. ૪
વિપ્ર ભાષે કૂઆ કંઠે, કિમ ઇહાં બેઠા તુમે;
તે કહે કંદુક પડયો કૂએ, જોઈએ બેઠા અમ્હે. ૫
દ્રોણ બાણે વિંધી કાઢયો, ભીષમ કરી વિનતી, ઘણી,
કૃપાચાર્યે દીયા તેહને, ધનુર્વેદ શીક્ષણ ભણી. ૬
તેમાંહી દીપે તેજે કરી, કર્ણ તારક ચંદ્ર જેમોજી;
તેથી અધિક સુત ઇંદ્રનો, સૂરજની પરે તેમોજી. ૭
તેમ લાલન ચોજના શીઘ્ર, આકર્ષણ દૂરપાતને;
દૃઢ પ્રહાર વિષે થયો એક, અધિક અર્જુન સુભમને. ૮
દૃષ્ટિ દેઇ નિત્ય જોવે. દ્રોણ ઉદ્ધત તે સહુ;
વિનય વિક્રમ શૌર્ય અર્જુન, ભણી માને ગુરૂ બહુ. ૯

કાલિંદિ અન્યદા ગયા, શિષ્ય રમે તિણિ ઠામોજી;
દ્રોણ કહે મુજ પગ ગ્રહ્યો, કિણિ એક જીવે તામોજી. ૧૦
તાસ શિષ્યનો વિનયજાણુણ, દ્રોણ ખુંબ કૃત જિમ પશુ;
થયા સાંભલી સહુ ભયાકુલ, શીઘ્ર આવ્યો ઇંદ્રશિશુ. ૧૧
તાસ એહવો સત્વ દેખી, માનિ સું એ કોપસે;
પ્રસંસીયો નહી દ્રોણ તેહને, ગર્વ વિણિ મન ઓપસે. ૧૨
અન્ય દિવસ પાર્થ આગલે, કહે સુણ શિષ્ય વિનીતોજી.
તુજ પાખે બીજા ભણી ધનુર્વિદ્યા સુવિદીતોજી. ૧૩
સુવિદીત કેહને સીખવું નહી, એહવું પ્રતિજ્ઞા કરી;
હિવે એકદા એક ભીલ આવી, પ્રાર્થના કીધી ખરી. ૧૪
મુજ સીખવો એ ધનુર્વિદ્યા, દ્રોણને એહવું કહે;
વિનયવંત પણિ નીચ કુલનો, તેહ વિદ્યા નવિ લહે. ૧૫
મૃન્મય દ્રોણ કરી તિણે, થાપ્યો તરૂતલ રૂપોજી;
તેહની શાખે અભ્યસે, વિદ્યા ધનુષ અનુપોજી. ૧૬
અનુપ એમ ગુરૂભકત તેહને, કલાભ્યાસ કરતાં થયો;
વિચિત્ર તરૂપત્રલિખન લાઘવ, ગુણસું તતક્ષણ લહ્યો. ૧૭
અન્યદા તિહાં દ્રોણ અર્જુન, બે ભમંતા આવીયા;
પત્રછેદન દેખી તેહવો, નિજ ગુરૂ બોલાવીયા; ૧૮
નવિ શિખાઊં અન્યને, ધનુર્વિંદ્યા તુજ પાષેજી;
તુમે પ્રતિજ્ઞા એમ કરી, એ સું અર્જુન ભાષેજી. ૧૯
એમ ભાષે એ કિહાંથી, દ્રોણ વિસ્મયથી કહે;
વૃથા મે નવિ કર્યો અર્જુન, વચન મુજ નવિ સદ્દહે. ૨૦

જાણું નહી ર મર્ત્ય કોઈ, નવો નિશ્ચે ઉપનો;
તેણે કીયો એ આશ્ચર્યકારી, કરૂં પ્રગટ સ્વરૂપનો. ૨૧
જે કોઈ વ-તેં ઇહાં, દેવ અસુર નર જાણોજી;
તે પ્રત્યક્ષ થઈ મુજ ભણી, દર્શન ઘો પ્રમાણોજી. ૨૨
પ્રમા ઉદ્યમ કીયો જેણે, તેહ મુજ હાવીયો;
દ્રોણુનો એ વચન સાંભલિ તૂણુધનૂભૃત આવીયો. ૨૩
ભીલ ઢીલ ન કીધ તત્ક્ષણુ, દ્રોણુને પાયે પડયો;
સાક્ષાત ગુરૂની પરે જાણુી, વખત માહરો ઉઘડયો. ૨૪
વિદ્યાગુરૂ કુ તાહરો, દ્રોણુ ગિરાએ તામોજી;
તે કહે મુજ ગુરૂ દ્રોણુજી, વિદ્યા તેહુથી પામોજી. ૨૫
પામીયો કુણુ દ્રોણુ ગુરૂ તે, તેહને એમ પૂછીયો;
તિણિ કહ્યો પૂર્વવૃત્તાંત સગલો, રૂપ મૃન્મય એ કીયો ૨૬
મૂર્ત્તિ મૃન્મય દેખી અચિત, એહ અર્જુન સારિખો;
રિષે થયો દ્રો માગ્યો, દક્ષિ ંગુષ્ઠ એ પારિષો. ૨
નિજ અંગુષ્ટ ખુસી થઇ, કાપી દીધો તાસોજી;
ભકતે ચરણુ નમી કરી, અંગુલી ધન્વાભ્યાસોજી. ૨૮
અભ્યાસ રાધાવે ધકેરો, કિરીટીને સીખવ્યો;
ભીમ દુર્યોધન ભણુી તિમ, ગદાયુદ્ધસુ અનુભવ્યો. ૨
નકુલ શસ્ત્રવિષે વિચક્ષણુ, યુધિષ્ઠર સહદેવ એ;
અસ્વથામા કર્ણુ અર્જુન, થયો સહુ સમ હેવ એ. ૩૦
દ્રોણાજ્ઞાએ અન્યદા, ગંગાસુત ગુણુવંતોજી;
રચીયો મોટો માંડવો, રણુદેખણુ મન ખંતો . ૩૧
ખંત મન પુત્રાંતણા રણુ, ધૃતરાષ્ટ્ર બેઠા ઈહાં;
દ્રોણુ ગંગાપુત્ર આદિક, ધર્મ સુત આવ્યા તિહાં. ૩૨

ભટ સર્વે શ ધારી, નિજાભ્યાસ દિખાવતાં;
હુ તે રણુરંગરાતા, મન વિસ્મય પાવતાં. ૩૩
ભીમ દુર્યોધન અવસરે, કરતા માંહિ વિરોધોજી;
દ્રો ગીતણી ઉકતે કરી, અસ્વત્થામા નિષેધો . ૪
ખેદ ધરી મનવીર ઠયો, પાર્થ ગુરૂદગ પ્રેરીયો;
ભુજાસ્ફોટે મંચભિત્તિ, પાડતો ધ્વનિ ઘેરીયો. ૩૫
શરતણા વ્રજ પાર્થ મૂકયા, પક્ષ વાત ગિરિ ત્રાસીયા;
આકાશ મારગ ગ્રહે મૂકયો, અશ્વ રવિરથ ત્રાસીયા. ૩૬
રાધાવેધ દ્રુપત્ર પરે; વીધ્યો દેખી રાયોરે;
પ્રીતે તાસ પ્રશંસતા, શિર ધૂણે મુદ પાયોરે. ૩૭
પાય દ્વેષ ભૂતણી સંજ્ઞા, દુર્યોધન ક ને કરી;
ઠીયો મંચક થકી કોપ્યો; ગાજ ઘન જિમ ઘર હરી. ૩૮
ધનુષધ્વનિ સાટોપ કરતો, ભુજાસ્ફોટ વજાવતો;
ભૂપ સહુને કર્ણ લાઘવ, પ્રાક્રમ આપણો દેખાવતો. ૩૯
તે તેહવો શીઘ્ર વેધીયો દુર્યોધન થયો તુષ્ટોજી;
ચંપા દીધ સંતોષ , અ ન વૈરી પુષ્ટો . ૪૦
ઇ તેતલે સૂત સારથી, આવીયો તિહાં નિરખીને;
પિતૃ કતે કરણ નમીયો, અગ્ર બેઠો હરખીને. ૪૧
હિવે અર્જુન ભીમસાથે, બોલીયા ક્રોધે ભરે;
હીનકુલ એ ભ ી મૂરખ, કેમ ચંપા દીધરે. ૪૨
ન્યાય તાહરો એ ભણો, સહિ ન સકું કુલહીણોજી;
ઈમ કહિ ધનુઆસ્ફાલીયો, સજ્જ થયા યુદ્ધપ્રવીણો . ૪૩
પ્રવીણ દુર્યોધન કર નૃપ, બીજા પિણિ નૃપ તેહતણા;
દ્ધ કરવા ઊઠીયા, હથીયાર ગ્રહી (૨) આપ ા. ૪૪

તદા તેહને ભુજાસ્ફોટે, સિંહનાદે ભોંઇ થરહરી;
સાતમે ખંડે ઢાલ પહેલી, એ જિનહર્ષે ઉચરી. ૪૫

સર્વગાથા ૫૪.

દુહા.

સમરારંભે એહને, જગ ત્રય લહેસ્યે ક્ષોભ;
ઉઠી તાસ નિવારીયા, ગુરૂ રાખણ કુલસોભ. ૧
ધૃતરાષ્ટ્ર હવે સુતને, પુછયો કર્ણકુલાદિ;
કહે લહ્યો ગંગ પ્રવાહમે, પેટી મધ્ય પ્રસાદ. ૨
મુદ્રાક્ષરથી એહને, જાણ્યો કુંતી બાલ;
આણી મુજ નારી ભણી, મે દીધો તત્કાલ. ૩
દોર્દંડ કર્ણતલે કરી, સુતો હુતો પૃથુ એહ;
કર્ણ નામ એહનો દિયો, ગુણનિષ્પન્ન ગુણગેહ. ૪
ધૃતરાષ્ટ્ર ખુસી થયો, પુત્રયુક્ત કર્ણ લેય;
પાંડુ પુત્રસુ મચ્છરી, ગયો આપણે ગેહ. ૫
પાંચે પાંડવનેવિષે, હર્ષ ધરે સહુ લોક;
દુર્યોધનઆદિકવિષે, લોકહર્ષ થયો ફોક. ૬
હિવે પાંડુ વિહેંચી દીધા, કુશસ્થલપુરમુખ;
દેશ ધાર્ત્તરાષ્ટ્રાં ભણી, ટાલણ મચ્છર દુઃખ. ૭

ઢાલ–ગલીયારે સાજણ મિલીયા ધણવારી, એ દેશી; ૨
એક દિન પાંડુ બેઠો સભા રંગીલા, દ્રુપદનૃપતિનો
દૂતરે રંગીલા રાય;
આવ્યો છે વેત્રી કહે રંગીલા, મિષ્ટ વચન અદ્ભૂતરે
રંગીલા. એ. ૧

સ્વામી દ્રુપદ નરેસની, ર. દ્રૈપદી કન્યા નામરે; ર.
ચૂલણી કૂખે ઉપની, ર. રૂપે ઘરિણી કામરે. ર. એ. ૨
જાસ સ્વયંવર આવીયા, ર. બલભદ્ર કૃષ્ણ દશારરે; ર,
દમદંત સિસુપાલ આવીયા, ર. રૂકમી કર્ણ અપારરે. ર. એ. ૩
કુમર ભમર ભોગી ભલા, ર. મનમોહન મછરાલરે; ર.
દૂત મૂકી તેડાવી, ર. તે આવ્યા તત્કાલરે. ર. એ. ૪
દેવકુમરસરીખા સહુ, ર. પંચકુમર લેઈ સાથરે; ર
ચાલો સ્વયંવર મંડપે, ર. તુમપિણિ નરનાથરે ર. એ. ૫
પાંડુ નૃપતિ દલ સંગ્રહી. ર. પાંચ કુમર સંઘાતરે; ર.
તૂર નગારાં વાજતાં, ર. આવ્યો કાંપિલ્યપરભાતરે. ર.એ. ૬
દ્રુપદ પાંડવ નૃપ આવતો, ર. જાણી તનય સંયુત્તરે; ર.
નગરપ્રવેશ કરાવીયો, ર. ઉછવ કરી બહુ ભત્તિરે. ર,એ. ૭
અગર ચંદન કાષ્ટે કરી, ર. રત્નમાણિક વલી હેમરે; ર.
રચ્ય રચ્યો તિહાં માંડવો, ર. ચોમુખ સુંદર તેમરે. ર.એ. ૮
તોરણ ચારે બારણે, ર. તોરણ ધ્વજ રમણીકરે; ર.
સ્મરધર્મભૃત રાજવી, ર. વાયુ વીજે મંગલીકરે. ર.એ. ૯
હેમ સિંહાસન માંડીયા, ર. આવી ભૂપકુમારરે; ર.
બેઠા સુંદર સોભતા, ર. પહિરી ભૂષણ સારરે. ર.એ. ૧૦
પંચ પુત્રે કરી સોભતો, ર. પંચ બાણે જિમ ઠામરે; ર.
પંચાસ્ય જિમ પાંચે મુખે, ર. પાંડુ નૃપ શોભે આમરે. ર. . ૧૧

ચંદ્રમુખી મૃગલોચની, ર. ગજગમણી સુકુમાલરે ર.
સ્નાન કરી જિનરાયની, ર. પૂજા કીધ વિશાલરે. ર.એ. ૧૨
હાથે વરમાલા ગ્રહી, ર. થંભ સમીપે આયરે; ર.
બાપ આગલ ઉભી દ્રોપદી, ર. સાથે લીધી ધાયરે. ર.એ. ૧૩
દ્રુપદનૃપતિઆદેશથી, ર. આણી ધનુ ધરિ પ્રેમરે; ર.
રાધાથંભપાસે ધર્યો, ર. કહેસહુ નૃપને એમરે. ર.એ. ૧૪
સર્વે સુણજ્યો રાજવી, ર. થંભાય ચ સંતીરે; ર.
વામ દક્ષણ પક્ષ એહને. ર. દ્વાદશ આરા ભમંતરે. ર.એ. ૧૫
સર્પિકટાહમાંહે સહી, ર. પ્રતિબિંભ તાસ નિહાલીરે; ર.
આણે ચક્ર ભેદી કરી, ર. રાધા વેધે ભાલિરે. ર.એ. ૧૬
એ રાધાનો પણ કર્યો, ર. દ્રુપદસુતા ગુણગેહરે. ર.
કન્યા રત્ન વરો તુમે, ર. ભાગ્યવંત નૃપ જેહરે ર.એ. ૧
કેઇ ધનુ ન ધરી સકે, ર. કેઈ ન સકે આરોપિરે ર.
નિજ શક્તિ કેઇ જાણી કરી, ર. બેસી રહ્યા બલ ગોપરે ર.એ. ૧૮
હવે અર્જુન ભીમસેનસુ, ર. મહાબલવંત ભુજાલરે; ર.
હરિ જિમ મંચથી ઉતરી, ર. ક્ષત્રદૈવત સંભાલિરે. ર.એ. ૧૯
ભૂમીપતિ વૃંદ જોવતાં, ર. લજ અવનત સીસરે, ર.
ધનુ ઉપાડી કર ગ્રહ્યો, ર. ઇંદ્રનંદન સુજગીસરે. ર.એ. ૨૦
ઉર્દ્ધ્વબાહુ ભીમ ઈમ કહે, ર. સુણિજ્યો નૃપ સિરદારરે ર.
તું શેષ હિ દૃઢ થાઇજે, ર. મત મુકે ભુંઇ ભારરે. ર.એ. ૨૧
ચ્યાર વિદિશિ ચ્યારે દિશા, ર. વિશ્વસ્થિતિ થિરવાસરે ર.
બીહો મત સુરલોકના, ર. સુર દેખી બલ તાસરે. ર.એ. ૨૨
આજ ચઢાવે માહરો, ર. અનુજ ધનુષબલવંતરે; ર.
જોજ્યો બલ સહુ દેવતા. ર. જોજ્યો નૃપ મતિમંતરે. ર.એ. ૨૩

ધ ષ બલે આરોપીયો, ર. કડ (ર) કરતો બાણુરે; ર.
નીચી દૃષ્ટે શક્રસૂ, ર. ઉંચો ખાંચ્યો બાણુરે ર. એ. ર
બાણ રિધે લાગે જઇ, ર. દેવભણી ભય આણીરે; ર.
ઢાલ બીજી ખંડ સાતમે, ર. એ જિનહર્ષ વખાણીરે. ર. એ. ર૫

સર્વગાથા ૮૬.

દૂહા.

નિષ્ઠુર ધનુશબ્દે કરી, બહિરા કીધા કાન;
ત્રાસ લહ્યો કાયર નરે, થરહરીયા રાજાન. ૧
દીધ દૃષ્ટિ ઘૃતભાજને, ચક્રાંતરે નિહાલ;
બાણ શક્રસુ મુંકીયો, વીંધ્યો દગ તત્કાલ. ર
ત્યારે જય (ર) રવ થયો, દુંદુભિ ધ્વનિ આકાસ;
સુમનશ્રેણિ દેવતા, મુકી મસ્તક તામ. ૩
સાનુરાગ દ્રુપદાંગજા, અનંગે આકુલ અંગ;
ઘાલી અર્જુનને ગલે, વરમાલા ઉછરંગ. ૪
જિમ પંચેંદ્રિયને વિષે, પૃથક એક મન હોઈ;
તિમ માલા પિણિ પંચને, કંઠે પડતી જોઇ. ૫
પંચ વિષય એક ચેતના, કેડે રહીયા તેહ;
તિમ એ પાંડવ એક પ્રિયા, લોક વિમાસે એહ. ૬
લજ્જમાન ગંગા તન, દ્રુપદ મૂર્દ્ધ અધ કીધ;
સહુને વિસ્મય ઉપનો, નિ એક દર્શન દીધ.
પંચાલીને પાંચ પતિ, કેમ થયા સુનિરાય;
કૃષ્ણાદિક પુછે સહુ, કારણ તેહ વતાય. ૮

પંચ ભર્ત્તારી દ્રુપદિ, પ્રાગ જન્માર્જિત કર્મ;
તિણે થાયે અચરિજ કિસો, વીસમીગતિ બેશર્મ. ૯

ઢાલ–પીછોલારી પાલિ આંબાદોઈ મોરીયામારાલાલ એદેશિ. ૩

ઇણહિજ ચંપાનગરી, અધિક સોહામણી મારાલાલ;
અધિક સોહામણી મારાલાલ, તિહાં સાગર દત્તસેઠ
વસે ધનનો ધણી મારા લાલ. વસે.
નારિ સુભદ્રા કૂખે થઇ ગુણધારિકા, મારા. થઇ.
કન્યા અપછર રૂપ નામે સુકુમારિકા; મારા. ના. ૧
જિનદત્તકેરો પૂત સાગર નામે ભલો મારા. સાગર.
રૂપવંત ગુણવંત સહુનરસિરતિલો મારા. સ.
પરણી કન્યા તિણ નિશા શજ્યા ગયો મારા. નિ.
અગનિ તણી પરે તાસ ફરસ અંગ થયો મારા. ફ. ૨
દહમાન ક્ષણ એક તિહાં સાગર રહ્યો મારા. તિ.
નિદ્રામાંહે તાસ મૂકી નાશી ગયો મારા લાલ. સુ.
પતિ દેખે નહિ પાસ રોવે વિરહાકુલી મારા. રો.
પતિવિણ દુઃખિણી જેમ થોડે જલ માછલી મારા. થો. ૩
તેહનો દુર્ગંધ હેતુ જાણી સાગર તજી મારા. જા.
દે બેઠી પુત્રી તું દાનશાલા ભજી મારા. દા.
વૈરાગ્યે તે અન્ય દિવસ ગોપાલિકા, મારા. દિ.
વ્રત લીધો તેપાસિ થઈ વ્રતપાલિકા મારા. થ. ૪
ચોથ ષષ્ટ અષ્ટમાદિક તપ બહુપરિ કરે; મારા. ત.
ઉન્હાલે ભૂમિભાગ ધ્યાને સંચરે મારા. ધ્યા.
એકાકી તિહાં જાઇ લીયે આતાપના; મારા. લી.
સૂરજ સામી દષ્ટિ કાયોત્સર્ગ સ્થાપના. મારા. કા.

પાંચ પુરૂષ સ્નેહવંત વેશ્યાસું પરિવર્યા; મારા. વે.
દેવદત્તા લેઈ સાથિ તિણે વન સંચર્યા. મારા. તિ.
તિહાં ઉભી તિણિ દિઠ સંભોગ ન પામીયોહોલાલ; સં.
વ્રતિની ચૂકી ધ્યાનનિદાન ઈસો કીયો હોલાલ. મા. નિ. ૬
પંચપતિકા હું થાજ્યો, તપ પરભાવથી હોલાલ; ત.
અષ્ટમાસકી કિધ સંલેખન ભાવથી હોલાલ. સં.
વિણુઆલોયાં તેહ મરી દેવી થઈ હોલાલ; મ.
નવ પલ્યોપમ આયુ સૌધર્મે તે ગઇ હોલાલ. સો.
તિહાંથી ચવીને એહ થઇ દ્રૌપદી સહિ હોલાલ; એ.
પૂર્વ નિયાણો કીધ ઉદય આવ્યો અહી હોલાલ. ઉ.
પંચ થયા ભરતાર ઇહાં વિસ્મય કિસો હોલાલ; ઈ.
ભોગવીયે સુભ અસુભ કર્મ કીધો જિસો હોલાલ; ક. ૮
મુનિ કહી એહવી વાત આકાશ વાણીં,થઇ હોલાલ; આ.
લા (૨) ભરતાર લહ્યા તૂઠો દઇ હો લાલ લ.
તેહીજ રાજન સયણ સ્વયંવર આવીયા હોલાલ; સ્વ.
ઉછવસું કૃષ્ણે પાંડવ પરણાવિયા હોલાલ પાં. ૯
પાડુ દશાર મુકુંદ બીજા પણિ ભૂપતી હોલાલ; બી.
આણ્યા નિજપુર માંહિ ગૌરવ બહુભતી હોલાલ ગૌ.
ભક્તિ કરી બહુ ભાંતિ જિમાવ્યા સહુ ભણી
હોલાલ. જિ.
પાંડુ તનય સંઘાત આવ્યા નિજપુર ણી હોલાલ. આ. ૧૦
એક દિવસ ધર્મ પુત્ર બેઠો દ્રૌપદિ ઘરે હોલાલ; બે.
આવ્યો નારદ તામ પૂજ્યો નૃપ બહુ પરે હોલાલ; પૂ.

પ્રીતિવંત થયો તામ ભક્તિ દેખી કરી હોલાલ. ભ.
શેષ પાંડુ બોલાઈ કહે ઇમ હિતધરી હોલાલ. ક. ૧૧
એક એક દિવસ પંચાલી સર્વે સેવવીહોલાલ; સ.
ન્યાયરીતિ મુનિ નારદ કીધી એહવી હોલાલ કી.
યાજ્ઞસેન્યાને ગેહ એક બેઠો તિસ્યે હોલાલ; એ.
તે ઉપરિ તિહાં બીજો કોઈ આવિસે હોલાલ. બી. ૧૨
દ્વાદશ વર્ષ પ્રમાણ તીરથયાત્રી હુસ્યે હોલાલ; તી.
તો પાતકથી છૂટકારો થાઈસ્યે હોલાલ. છૂ.
એક દિન રાય યુધિષ્ઠર તિહાં બેઠો હતો હોલાલ; તિ.
આવ્યો અર્જુન તાંહુ ભાઇ નવિ જાણતો હોલાલ ભા. ૧૩
સત્ય સંધા કરિવાને કાજે મન કીયો હોલાલ; કા.
માત ભ્રાત જનકાદિ સહુ મિલી વારીયો હોલાલ. સ.
તોપિણ ચાલ્યો તેહ કર્યાં તીરથ સહુ હોલાલ; ક.
જીહાંર જીનવર દેવ નમ્યા ભાવે બહુ હોલાલ. ન. ૧૪
અનુક્રમે ગયો વૈતાઢય પ્રથમ જિન તિહાં નમ્યો હોલાલ; પ્ર.
અસુભ કર્મ દુઃખકોડિ તિહાં સગલા ગમ્યા હોલાલ. તિ.
ઇણિ અવસર વિદ્યાધર વિધુર નિહાલીયો હોલાલ; વિ.
ફિરતાં દુખીયો તામ પાર્થ બોલાવીયો હોલાલ. પા. ૧૫
હું મણિચૂડ વૈતાઢય ઉત્તર શ્રેણિ રહું હોલાલ. ઉ.
હેમાંગદ મુજ રાજ ગ્રહ્યો દુઃખ હું સહું હોલાલ. ગ્ર.
ધન્વી અર્જુન તાસ વચન ઇમ સાંભલી હોલાલ; વ.
બેઠો કલ્પિત તાસ વિમાન મનોરલી ·હોલાલ, વિ. ૧૬

તિહાં જઈ જોરે તામ હેમાંગદ જીપીઓ હોલાલ; હે.
રાજ્ય ખેચર મણિચૂડ ભણી લેઈ આપીઓ હોલાલ. ભ.
હેમાંગદ મણિચૂડ પ્રમુખ વિદ્યાધરે હોલાલ;
સેવ્યમાન તિહાં કાલકિતોઈ રહ્યા હો ઘરે હોલાલ. કિ. ૧૭
અષ્ટાપદ આદિક તીરથ કરિવા ભણી હોલાલ; તી.
ચાલ્યા બેસી વિમાન ભગતિ જીનવરતણી હોલાલ. ભ.
શ્રી ગિરિનાર ગયો કૌંતેય તિહાંથકી હોલાલ; કૌં.
કીધી જીનવર જાત ઢીલ કાંઈ ન કી હોલાલ. ઢી. ૧૮
ઈણિ અવસર શ્રીપુર પુરક્ષત્ર પુરા થયો મારા હોલાલ; ક્ષ.
પૃથુ નામે બલવંત બિરૂદ જગમેં લહ્યો. મા. બિ.
દુર્ગંધા ઈણિ નામકી તેહ તણી સુતા; મા. કિતે.
ખ્યાતા તાસ શરીર તણી દુર્ગંધતા. મારા. કિ. ૧૯
પિતૃદત્તા સોમદેવ તેહ પરણી સહી; મા. તે.
તદ્દુર્ગંધે નાઠી ગયો રહીયો નહી. મારા. ગ.
પતિના દ્વેપ થકી થયો દ્વેષ પિતા તણો મારા. હે.
દુખિણી ઝુરે દુખ સંભારી ઘણો ર મારા. સ. ૨૦
ભર્ત્તાનો જો માન હુવે નારી ભણી; મારા
તો સગલે પુજાઇ સોભા પામે ઘણી મારા. સો.
પીહરમે પણિતો પોસાએ દીકરી; મારા. પો.
પતિ નામા નવિના જાણે કરિ કિંકરી. મારા. ભ. ૨૧
પરાભવી સર્વત્ર તજી ગૃહ નીકલી મારા. ત.
કર્મ ખપાવણ કાજ ભમે તીર્થાવલી ર મા. ભ.
પૂર્વકર્મ ક્ષય ન થયા એમ જાણી કરી મારા. કે.
દુખીણી મરિવા હુંસ હીયામાંહે ધરી. મા. હી. ૨૨

ઝંપાદીયણ દીન નદી નાયક ભણી. માન.
ચાલી નિસીભર તેહ સહુની અવગાણી. મારા. સ.
સાતમા ખંડની ઢાલ થઈ પુરી સહી; મારા. થઈ.
સુણજયો સહુ જીનહર્ષ હર્ષ હીયડે લહી. મા. હી. ૨૩
સર્વગાથા. ૧૨૦ પાઠાંતર. ૮૮

દુહા.

વનમે જાતી વલકલી, જટિલ તપસ્વી તેણ;
દેખી નમી મુનિગંધથી, થયો પરાઙ્મુખેણ. ૧
તથા દેખિ તેહને કહે, નિરમમ તુમે મુનિરાય:
મુજથી ઉપરાઠા થયા, કુણ દુઃખ ત્રાતા થાય. ૨
સાંભલિ વચ્છે મુનિ કહે, ઈહાં કુલપતિ ગુરૂ મુજ;
આવી તેહની ભક્તિ કર, તે દુઃખહર્ત્તા તુજ. ૩
ઈમ સુણી મુનિપદ અનુગતા, દુર્ગંધા વનમાંહિ:
જટિલ પ્રથમ જીન ધ્યાવતો, ચરણે લાગી જાઈ. ૪
ગુરૂપિણિ તેહની ગંધથી, વક્રીકૃતનિજ નાક;
એહવી દુઃખિણી દેખિને, કહે મુનિ કરણી પાક. ૫
વિધુરા વછે કિમ ઈસી, ઈહાં આવી કહે કેમ ?
દુર્ગંધ તાહરા દેહનો, કિમ વિસ્તરીયો તેમ ? ૬
સાંભલિ આંસુલહૂહીને, મુનિને ભાષે તેહ;
પ્રભુજી જાણો ઉમાહરો, પૂર્વકર્મ કોઈ એહ. ૭
દુખિણી બાલદશા થકી, તજી ગંધથી કંત;
સગલે તીરથે હું ભમી, અજી સ્યેં (સિ)નાયો અંત. ૮
ધર્મ દાન મોટો મુનિ, પ્રાણીનો આધાર;
મુકાવો પૂરવ કર્મથી, સંસારોદધિ તાર. ૯

ઢાલ—વાણિણિ કોટા ઉતરેરે પૂજણ પારસનાથ, એ દેશી. ૪
વાચંયમ એહવું કહેરે; મુજમાંહે નહી જ્ઞાન;
શત્રુંજયમાંહે થઈરે, જા રૈવત ધરિ ધ્યાન. ૧
સાંભલિ વાતડીરે, રૈવત ગિરિ ચડીરે;
કરી સફલી ઘડીરે દુઃખ ટાલણ જડીરે, મુનિવર
ભાષે ઈમ વાણિ. સાં. ૨
તિહાં કિણિ કેવલીએ કહયોરે, ગજપદ કુંડનો નીર;
આણી તિહાંથી ન્હાએરે, જાયે રોગ શરીર. સાં ૩
સાંભલિ પ્રીતિવતી થઇરે, પ્રણમી મુનિના પાય;
પુંડરીક ચિત્તમાં ધરીરે, રૈવત ગિરિ ભણિ જાય. સાં. ૪
ચલતે કિતલેકે દિનેરે, ધરતી મનસું ધ્યાન;
શત્રુંજય તીરથ ગઈરે, પ્રણમ્યા શ્રી ભગવાન. સાં. ૫
દેઈ શૈલ પ્રદક્ષિણારે, તિહાંથી ચલી તત્કાલ;
દેવત નમિવા રૈવતેરે, હણિવા કર્મ કરાલ. સાં. ૬
ઉત્તર પાજે ગિરિતણીરે, ચઢી વાસના સુદ્ધ;
ગજપદ કુંડે તે ગઈરે, હીયડે હર્ષ વિશુધ્ધ. સાં. ૭
અરિહંત ચૈત્ય ગજ કુંડમાંરે, જાવા ન લહે તેહ;
બાહિર નીર અણાવિનેરે, સ્નાન કરે નિત્ય દેહ. સાં. ૮
સાત દિને દુર્ગંધતારે, ગઈ થઈ સુભ ગંધ.
શ્રી જીનવર મંદિર ગઈરે, જીનપૂજણ પ્રતિબંધ. સાં. ૯
ત્યારે પાર્થ તિહાં રિસીરે, આવ્યો જ્ઞાની એક;
પૂજાનંતર તેહનારે, કહે પુરવભવ છેક. **સાં. ૧૦**
સુણિ કન્યે પુરવભવેરે, તું વિપ્રકુલ ઉત્પન્ન;
સ્વેતાંબર મુનિ દેખિનેરે, હાંસી કીધ અધમ્મ. સાં. ૧૧

વનમાંહે જોએ રહેરે, તોહી ન કરે સ્નાન;
સુભ્ર વસ્ત્ર: મેલાં કરીરે, પહિરે મહા અજ્ઞાન. સાં. ૧૨
મુખ સૂગે કરિ મોડતીરે, પીટંતી કર દોય;
ઈમ કુકર્મ ઉપાજર્યારે, સાંભલિ ફલ થિર હોય. સાં. ૧૩
તિહાંથી મરીનરકે ગઈરે, તિહાંથી ગતિ લહીસ્વાન;
કુલ ચંડાલે ઉપનીરે, ગ્રામની સૂકરી માન. સાં. ૧૪
ઈમ ભવ દુષ્ટ ભમી કરીરે, અનુક્રમિ માનુષી જાત;
નામે પરિણામે કરીરે, થઈ દુર્ગંધા ગાત. સાં. ૧૫
ત્રિભુવનના યોગી ભણીરે, જીનવર પુજા જોગ;
તેહની મુદ્રા જે ધરેરે, કીમ નીંદીજે લોગ. સાં. ૧૬
મહાવ્રત ધારી જે યતિરે, ગમે મિથ્યાત્વ વિકાર;
જીન સાસન દીપાવતોરે, કિમ નિંદીયે અણગાર. સાં. ૧૭
કરમ તીરથ પરભાવથીરે, તું ખેપવિસિલહીસ્ય;
ઓધિ તીરથની સેવનારે, કરિ તું વિસવાવીસ. સાં. ૧૮
એહવું કહી વિરત્યો મુનિરે, દુર્ગંધા શંક્રાનન્દ
સ્વામી નમીય ગુરૂ નમ્યારે, પામ્યો પરમ આણંદ. સાં. ૧૯
અર્જુન ધન્ય દિન માનતોરે, ધન્ય ગણુતો અવતાર;
સાથે મણિચુડ મિત્રનેરે, તિહાં. રહયો દિન ચાર. સાં. ૨૦
હવે કૃષ્ણ તિહાં આવતોરે, જાણી હરખીત હોઈ
પરણાવી અર્જુન ભણીરે, બહિની સુભદ્રા જોઈસાં. ૨૧
શત્રુંજય નંદીવર્ધનેરે, અષ્ટાપદ ગિરિરાય
બાર વરસ અર્જુન ફિર્યોરે, તીરથ અનેક રાય. સાં. ૨૨

ઈમ નિજ સંઘા પૂરિનેરે, બહુ ખેચર સંઘાત;
વ્યોમ વિમાને છાદતોરે, હથિણાપુર આયાત. સાં. ૨૨
વધુ સહિત આવ્યો થકોરે, જાણી પાંડુ નરેશ;
છવસું અર્જુન ભણીરે, કરાવ્યો પરવેશ. સાં. ૨૩
તિણિ અવર મણિચુડનીરે, બહિની પ્રભાવંતી નામ;
કિણ એક વિદ્યાધર હરીરે, બૂંબ સુણી તિણિ ઠામ. સાં. ૨૪
અર્જુન મણિચુડસું તદારે, વ્યોમ પથાવલિ જાઈ;
તાસ હણી પરભાવતીરે, લેઈ આવ્યો નિજ ઠાય. સાં. ૨૫
પાંડુ નરેસર અવસરેરે, મેલી સહુ પરિવાર;
ધર્મ પુત્રને આપણોરે, પદ દીધો તિણિવાર. સાં. ૨૬
દેવાલય જિમ ધ્વજ કરિરે વ્યોમમણી જીમવ્યોમ;
શોભે વિશ્વ યુધિષ્ટરેરે, યશ વિસ્તરીયો ભોમ. સાં. ૨૭
ભીમાદિક ચ્યારે મિલીરે, સેના લેઈ સાથ;
દિશિ જીપી આવ્યો સહુરે, આજ્ઞાએ નરનાથ. સાં. ૨૮
હિવે સુખેસુખ ભોગવેરે, પાંડવ લીલ વિલાસ;
ચઉથી સાતમા ખંડનીરે, ઢાલ થઈ એ ખાસ. સાં. ૨૯
સર્વગાથા, ૧૫૮,

દુહા.

પંચાલી પતિ પાંચને, સીંહ સરીખા પંચ;
પુત્ર થયાં કુલ સોભવે, દેવ કુમરને સંચ. ૧
બધુ પુત્ર જીમ પત્તિ જીમ, મિત્રનિ જાંગ જિમજાણિ;
ચ્યાર યુધિષ્ટરને થયા, વિનયવંત ગુણખાણિ. ૨
મણીચૂડ ખગ પ્રીત્યે કરી, પુરે વિદ્યાબલ તામ;
આખંડલ સરિખી સભા, કીધી અતિ અભિરામ. ૩

હિવે મણિચૂડ વિદ્યાધરે, હેમ સિંહાસણ થાપી;
બેસાણી શક્ર સુતભણી, કર્યો પ્રેમનો વ્યાપ. ૪
શાંતિનાથ અરિહંતનો, કારાવ્યો પ્રાસાદ;
મૂર્ત્તિ હેમમય સંયુગત, દીઠા પર્માલ્હાદ. ૫
શાંતિનાથ ભગવંતના, ત્રિણ કલ્યાણક તત્ર;
તીરથ હસ્તિનાગાભિધે આપે પુન્ય પવિત્ર. ૬
લક્ષ્મી કલ્પલતાતણો, ફલ લેવા રાજાન;
કરે પ્રતિષ્ટા જીન તણી, હર્ષ ધરી અસમાન. ૭
રામકૃષ્ણ દશારનૃપ, દ્રુપદાદિક ભૂપાલ;
તિણિ તેડ્યા આવ્યા તિહાં, પ્રતિષ્ટોચ્છવ ભાલિ. ૮

ઢાલ—તિમિરી પાસે વડલો ગામ એહની; ૫.

હિવે બેઠા તિહાં સહુ રાજાન, સભા સ્થંભ બિંબિતસુ પ્રધાન;
રાજાએ તિહાં વલી બોલાવ્યા, બંધુ સહિત દુર્યોધન આવ્યા.
યાદવ પાંડવ તત્ર સભાયે, મણિસિંહાસન બેઠા ભાયે;
જાણે રહીયા અધર આકાશે, દેખી વિસ્મય ચિત્ત વિમાસે. ૨
નીલ રતનસું કુટ્ટિમ જડીયો, સંવૃત વસ્ત્ર સંકાજલ પડીયો
સ્ફટિક ભીંતે જઈ આફલ્યા, હસીયા દુર્યોધન મહાબલીયા. ૩
સૂર્યમણી અરણીતરૂની પરિ બાહિરિ શીતલ દીસે તે અરિ;
અંતર ક્રોધાગ્નિ સંયુક્તિ, તોપિણી સહુની કીધી ભક્તિ. ૪

દાનસૌંડધર્મે પુત્ર નિહાલી, કલ્પદ્રુમ આદિક સુવિશાલી;
દુરિ ગયાં સગલા લજ્જાણા, નામ માત્ર જગમાંહે કહાણા. ૫
સર્વ ધર્મનો મૂલ અહિંસા, જાણિ ધરમ સું કરે પ્રસંસા;
સગલે ઉદ્દઘોષણા દેવરાવી, ક્ષિતિમંડલમાં દયા પલાવી. ૬
કીધ પ્રતિષ્ટા ઇમ ઉછરંગે, ધર્મપુત્ર નિજ મનને રંગે;
ચારણ રિષિ મુનિવર રાજાન, સહુ વિસર્જ્યા દેઈ દાન. ૭
વસ્ત્રરત્નાદિક દેઈ સત્કાર, દુર્યોધન નૃપને તિણિવાર;
નિજપુર આવી કરે વિચાર, તાત માતુલ મેલી પરિવાર. ૮
પાંડવ બાલપણાથી એહ, સદા કૂડકપટના ગેહ;
ઘર સૂરા મન માંહે કુરા, બાહિર મૃદુ અવગુણકરિ પૂરા. ૯
રામ માધવ નો ઉપર જાણી, રાજ્ય મદોદ્ધત કિસી કહાંણી;
મુજ હાંસી તિહાં કીધી જેહ, સાલતણી પરે દુખે તેહ. ૧૦
છલ કરિબલકરિ અરિ સાધિ જે, નીતિ વચન મન માંહે ધરીજે;
પાંડવનો લ્યું રાજ્ય ઉદાલી, તો મુજ રીસ સમે વિકરાલી. ૧૧
એહવું કહી શિલ્પી તેડાવે, બહુ દ્રવિણે રમ્ય સભા કરાવે;
તેહની સ્પર્ધામનમાં ધારી, કપટ હીયામાંહે અવધારી. ૧૨
દૂત મૂકીને હિવે બોલાવે, આ લોકત કૌતુક મન ભાવે;
રામકૃષ્ણ પાંડુનંદદશાર, દુર્યોધન રાજા તિણિ વાર. ૧૩

અત્યેક આવ્યા જે રાજાન, તેહને કૃત્રિમ આપે માન;
ઉઠી સહુને સામ્હો આવે, દાને સહુને રીજ ઉપાવે. ૧૪
જીમાવે ભોજન કરિ પરિઘલ, વતક્રીડા જલયંત્ર કૂતૂહલ;
પાંડવ પોતાને વસિ કીધા, બેઠા ઘૂત રમે રસ વીધા. ૧૫
ધર્મ વિષે એક વિદુર પ્રવીણા, વિદુર નિષેધ્યો પિણિ થયો લીણ;
ધર્મ પુત્ર મેલ્હે નહી ક્રીડા, ભવિતવ્યતાની મોટી પીડા. ૧૬
દુર્યોધન નૃપ છલસું ખેલે, ધર્મ પુત્રને દુર્મતિ પેલે;
પાંડવ ભોલા ન લેખે કાંઈ, સર્વ કલા જો હુંતી માંહિ. ૧૭
ઘોડા હાથી રથને પાયક, અનુક્રમે ગ્રામનયરપુર લાયક;
રાજ્ય પ્રાજ્ય તે પિણિ સહુ હાર્યો,
રાય યુદ્ધિષ્ટીર ન રહયો વાર્યો. ૧૮
જીપણની આશા મન ધારી, ધર્મ નંદન જેજે પણકારી;
જોવે મૃગતૃષ્ના જીમ મોટી, તૃષ્નાતુર નર પિણિ તે ખોટી. ૧૯
હિવે પણ કીધી કૃષ્ણા રાણી, વ્યસન વારિધિમાં પડીયો પ્રાણી;
જુઆ મીઠી હાર વિચારી, કર્મસંયોગે તે પિણિહારિ. ૨૦
આત્માયત્ત કીયો દુર્યોધન, પાંડવોના સેવસિ સગલો ધન;
પાંચાલી આણેવા કાજે મુકયો દુઃશાસને રાજે. ૨૧

રેકૃષ્ણે હારીછે તોહે હિવે તું મુજ ઉછંગે સોઈ;
મેલ્હિ પાંડુ પુત્ર ભણિ વિડંબિત, ઈમ કહી ગયો થયો
હરષિત. ૨૨
એહવું વચન સુણી પાંચાલી, નાસંતી દુઃશાસન ઝાલી;
કબરિ ઝાલી સભામાંહિ આણી, ધ્રુજંતી જિમબંદી વાણી. ૨૩
ભીષમ દ્રોણ વિદુર પરિવાર, બેઠા દીઠા સતી તિવાર;
અપમાને લાજે મનમાંહિ, રોષ કરી ભાખે ઈમ તાંહે. ૨૪
રે દુઃશાસનરે દુરાચાર, રે નિર્લજ્જ અરે કુલાંગાર;
કરતો હું ઈણિ પરે કુકર્મ, વિતથ અસ્ત્ર થાસેઈ
બેશર્મ. ૨૫
એહવો વચન સુણી દુઃશાસન, બોલીયો ક્રોધે જાણી
હુતાસન;
ખાંચ્યા વસ્ત્ર સતીના પાપી, જેહને કુમતી હીયામાં
વ્યાપી. ૨૬
જીમ ૨ વસ્ત્ર ગૃહે કાયાથી, તિમર શિલ તણા
મહીમાથી;
નવ ૨ વસ્ત્ર પહિરી દીસે, તિમ ૨ સહુકોના મન હીસે. ૨૭
સત અષ્ટોત્તર તેહને ચીર, આવ્યા નિર્મલ જેહવા
ખીર;
ઉતરીયો દુઃશાસન નીર, આવી સભા બેઠો દલગીર. ૨૮
ફાલ ભ્રષ્ટ થયો :સીહતણીપરિ, લાગી તેહને સતી
ભયંકર;
સાતમે ખંડે પંચમી ઢાલ, પૂરી થઈ જીનહર્ષ ર સાલ. ૨૯

સર્વ ગાથા ૧૯૫.

દુહા.

ક્રોધ વન્હિ મારૂત તણો, જવલિત થયોઅસમાન;
ધર્મ યુક્તિ થયો થયો, વિનયવંત ગુણવાન. ૧
મારૂત દુર્યોધિન ભણી, ગોત્ર સહીત ઇણિવાર;
પિણિ અંતરાઈ વિચિ થયો, ગુરૂનો વચન વિચાર. ૨
ભીમ રોસભર ગાજતો, સાંભલિ અરિ ભૂપાલ;
નીચો મુખ કરી (૨) રહ્યા, કેઈ બીન્હા તત્કાલ. ૩
ક્રોધ ભર્યો ભીષમ કહે, દુર્યોધિનને તામ,
અંધ પુત્ર સ્યોં માંડીયો, સતી વિડંબઈ આમ. ૪
ભીમાર્જુન આદિક થયા, તુજહણિવા ઉજમાલ;
પિણિ વારેછે છઈ, ધર્મ સુ" વિનય વિક્રમ પ્રતિપાલ. ૫
ત્યજ એહને તુજ કુલવિષે, એ કૃષ્ણા અંગાર;
બાહિરિ આંધો તૂજ પિતા, તું અંધ બેઉ પ્રકાર. ૬
દુર્યોધન એહવું સુણી, ભાષે વત્સર બાર;
વનવાસે એ નિસરો એક અધિક ઈણિવાર. ૭
કિણિ હિઠામે જાણિસું. તેરહ વર્ષ મઝાર.
વલિ વન એહને આપિસું. હું સંવત્સરબાર ૮

ઢાલ—લોડણ પાસજી તું જયો એહની દેશી; ૬.

ધર્મપુત્ર અંગીકર્યો, ગુરૂ ચરણે સિર નામોરે;
જાયા ચ્યારે અનુજસું, આયા નિજપુર તામોરે. ધ. ૧
પ્રણમી પાય પિતાતણા, દુર્યોધનની સહુ વાતોરે;
ધર્મ પુત્ર સગલી કહિ, પિણ ખેદ નહિ તિલ
માતોરે. ધ. ૨

પાંડુ સુણી ક્ષણ એક રહયો, મૌન કરી તિણ વારોરે;
ચિત્તમાંહે એમ ચિંતવે, ધિગ ૨ સંસાર અસારોરે. ધ. ૩
વલી કહે સત્ય સંધતૂ, ખેદ હીયે મ ધરેસોરે;
વનવાસે હું તાતજી, સારથક નામ કરેસુંરે. ધ. ૪
રાજ્ય ત્યાગે અથરાજ્યમે, અટવી નગર પ્રમાણોરે;
સ્વોક્ત પુરૂષને પાલતા, સગલેહી જય કલ્યાણોરે. ધ. ૫
ધીરવીર તુમે તાતજી, તુમે કુરૂ ગોત્ર શ્રૃંગારોજી;
અનુમત ઘોહવે અમ ભણી, જઈયે કંતાર મજારોરે. ધ; ૬
અનુમતિ માવિત્ર દીયે નહિં, જાવાની તે વનવાસોરે,
આંખે આંસું નાંખતા, નાંખતા દુખ નિસાસોરે. ધ. ૭
પિતુ આજ્ઞા લેઈ કરી, ધરમ પુત્ર મનરંગેરે,
ચાલ્યા બંધવ દ્રૌપદિ, લેઈ આપણ સંગેરે. ધ. ૮
પાંડુ કુંતી સુદ્રી તથા, સત્યવતી વરનારોરે;
અંબા અંબાલાંબિકા, તેહાને સ્નેહે થઈ લારોરે. ધ. ૯
અશ્રુ પ્રવાહ નયણે વહે, સાથે લોક અપારોરે;
સ્નેહસાગરમાંહે પડીયા, નિજ માતપિતા પરિવારોરે. ધ. ૧૦
તું કુરૂવંશે સેહરો, સત્વ ભજો તુમે તાતોરે;
અજ્ઞપરે સુત સ્નેહથી, ન કરો અશ્રુ પ્રપાતોજી. ધ. ૧૧
તાતાંગજ તાહરા, અમે પાલુ પ્રતિજ્ઞા એહોરે;
વાધે કીરતિ તાહરી, કૌરવ મંગલ ગેહોરે. ધ. ૧૨
રાજ્ય લુબ્ધ દુર્યોધને, હિત કીધો મુજ એહોરે;
સત્ય સુત નહી તો કિમ હુવે, સત્ય નામ મુજ
તેહોરે. ધ. ૧૩
માત પિતા કાયર તુમે, હુયા સ્નેહ વસેણોરે;
વીર પત્ની ધીરજ ધરો, માતાજી ગુણ શ્રેણોરે. ધ. ૧૪

સેવા કરજ્યો તાતણી, જીન પૂજેજ્યો નિત્યોરે;
આશીશ દેજો અમભણી, મન મૂકેજ્યો નિજ
સત્યોરે. ધ. ૧૫

લોક તુમારો જો અમે, કીધો હોવે અપરાધોરે;
રાજ્યાં ઘેખમજ્યો તુમે, મત સંભારો ખાધોરે. ધ. ૧૬
વિનય કરી તાત માતને, લોકને શીખ પ્રદ-તોરે;
કુંતી સુભદ્રા દ્રૌપદી, ચાલ્યા બંધુ સહિતોરે. ધ. ૧૭
સત્વ ધરી આઠે જણા, ચાલ્યા સાહસી ધીરોરે;
કૌરવ હવે હર્ષિત થયા, દુષિત લોક અપારોરે. ધ, ૧૮
કુરકરમી રાક્ષસ હિવે, દુર્યોધનની આજ્ઞાયેરે;
બીહાવે દ્રૌપદી ભણી, ભીમ જીત્યાતિણિ ઠાયોરે. ધ. ૧૯
વિદુર આવી પાંડવભણી, દેઈ વિદ્યાપાયોરે;
હિવે હિલિ મિલિ પાછા વલી, આવ્યા નિજપુર
વરમાહ્યોરે. ધ. ૨૦
સોદર યાજ્ઞ સેનીત ભણો, દૃષ્ટદ્યુમ્ન પાંડવને જાણીરે;
આવી કાંપીલ્યપુર પ્રીતે, લેઈ ગયો હિતસુતાણીરે. ધ. ૨૧
હિવે સમુદ્રવિજ યાજ્ઞ, માધવમન ધરી ઉછાહોરે;
કુંતી નમિવા આવીયો, યાદવ કોડિ સગાહોરે. ધ. ૨૨
પાંડવ મિલીયા પ્રેમસું, જીમાવ્યા બહુ ભાતોરે;
પાર્થ વિદ્યાનિત ભોજને,ધરિ મનમાંહે બહુ ખાંતોરે. ધ. ૨૩
હરિને વિસ્મય ઉપનો, ભોજન સરસ નિહાલીરે;
ઢાલ સાતમા ખંડની, છઠી જીનહર્ષરંગ સાલરે. ધ. ૨૪

સર્વ ગાથા, ૨૨૭

દુહા.

જાણું કૌરવ ના કહે, તેહનો ચરિત્ર મુકુંદ;
છલઘાતિ આબાલથી, રચે કપટના ફંદ. ૧
કપટપટુ જૂએ રમી, કૌરવ તુમ સંઘાત;
કાઢયા તુમને રાજ્યથી, દૈવ વિપર્યય વાત. ૨
હું હણસું અરિ તુમતણા, તુમે જાઓ નિજ ઠામ;
કાલ વિના પિણિ શત્રુને, હણતાં વ્રત નહી ક્ષામ. ૩
કૃષ્ણ વચન એમ સાંભલી, ધર્મ સૂનુ કહે તામ;
તુમથી સહુ સંભાવીએ, હરિપરાક્રમ ધામ. ૪
અમો ત્રયોદસ વછરા, રહી ફિરી વનવાસ;
તુમ સાહાય્યે શત્રુને, આવી કરસું નાસ. ૫
એહવો કહિને કૃષ્ણને, વિનય વિસર્જ્યા જામ;
સુભદ્રા નિજ બહિનિને, રથ આરોપી તામ. ૬
મેલી શાંતનયપુરી હિવે સપ્ત સતવંત;
પ્રોહિત દુર્યોધન તણો, પાંડવ મહી ભમંત. ૭
આવિકહે પંચાગ નમિ, દુર્યોધન મુખ મુજ;
કરે વિનતિ એહવી ધર્મપુત્રજી તુજ. ૮

ઢાલ–બોલડો હૈયો સંખ કપૂત બોલડો હૈયોજી સામો
જોવો વાલ્હાપૂત સામો જોવોજી થારી માવડી
બોલાવેરે બેટા બોલહ્યો. એહની એ દેશી. ૭.

મે અજ્ઞાનવસે અન્યાય, માઠો કીધોજી;
ધર્મ પુત્ર તુમે ગુણ જયેષ્ઠ, મે દુઃખ દીધોજી.
તુમે માનજયો ભાઈ; માહરી વીનતીરે; આં.

ભાઈ યુધિષ્ટર તુમે છો સંત, છો ગુણવંતાજી;
તું માંહિ ક્રોધતણો નહિ ભાવ, જો બલવંતાજી. તું. ૧
તુમે માનીજયો ભાઈ મ્હારી વીનતિરે;
હું નિરગુણ જઈ તુમે ગુણવંત, નિજ ગુણ જોજયોજી;
ભારથ મેં ભુંઈ સગલો તેહ, સરિખા હોજયોજી. તું ૨
કૃપા કરી મુજ ઉપરી વીર, ઇંદ્ર પ્રસ્થાનપુરનોજી;
ઈશ થઈ રહિજયો મેં કીધ, અવિનય ગુરૂનોજી. તું ૩
અંતર દારૂણ કોમલ બાહ્ય, તેહની વાણીજી;
સુણિ નૃપ આણ્યો મન વિશ્વાસ, ભદ્રક પ્રાણીજી. તું. ૪
વારણાવતીનગરી ગયા જામ, વિદુર વિચારીજી;
ગુપ્ત લેખ જણાવ્યો તાસ, તુમ અપકારીજી. તું. ૫
અરિનો મત કરજયો વિશ્વાસ, જતુ ગૃહ દેસ્યેજી;
વાડવ તુમ ઉતરિવા કાજ, ભસ્મ કરેસ્યેજી. તું. ૬
ફાગુણ સુદિ ચૌદશિ અધરાતી, તુજ અરિ કેહીયોજી;
લેખ થકી પેરમારથ એહ, સગલો લહીયોજી. તું. ૭
એહવું સુણી કહે જેષ્ટને, ભીમ ક્રોધે જલીયોજી;
તુમે ન જાણો તેહની, વાત મેં અટકલીઓજી. તું. ૮
ઘો આદેશ ગદાસું, શત્રુ ચુરી નાંખુજી;
દુર્યોધનનો કરૂં સંહાર, નામ ન રાખુંજી. તું. ૯
એહવો સુણિ કોપાગનિ તાપ, ધર્મજ ટાલેજી;
ન્યાય વચનામૃત સારીખ, કહિ ૨ વાલેજી. તું. ૧૦
વિદુર ખણાવી તામ્ર સુરંગ, પારથી જણાવ્યોજી;
હિવે પુરોચન દેઈ સનમાન, તેડી લાવ્યોજી. તું. ૧૧

લાક્ષાગૃહ પાંડવને તામ, વિપ્ર ઉતાર્યાજી;
કીધિ ભક્તિ ઘણી પરે તાસ, વચને ઠાર્યાજી. તું. ૧૨
તિણહિજ દિન જરતીકા એક, પંચસુત લેઈજી;
એક વહુ સું કુંતીવ્યાસ, રહી આવેજી. તું. ૧૩
હિવે ગુપ્ત નિશિંદીધિ આગિ, વઈરી માઠાજી;
જતુગૃહ લાગો વિવરમજારિ, સાતે નાઠાજી. તું. ૧૪
કેડે ભીમ રહીતે વિપ્ર, અગ્નિ પચાવીજી;
વૃદ્ધ ભાઈને કીધ પ્રણામ, વેગે આવીજી. તું. ૧૫
હિવે લોક દીઠા પરભાતિ, સાતે બલિયાજી;
દુર્યોધન ઉપરી સહુ લોક, ક્રોધે જલીયાજી. તું. ૧૬
પાદઘાતસુંવાડવસીસ, ચૂર્ણ કરીયાજી;
લોકે વયરીની પરિતાસ, શોકે ભરીયાજી. તું. ૧૭
દુર્યોધન પાંડવ નિજ વિપ્ર જાણી બલિયાજી;
બહિ શોકે દાધાંની દીધ, જલ અંજલિયાજી. તું. ૧૮
વયરીની શંકાએ પાંડુ સુત, પંથે ચાલ્યાજી;
આખુડતા પડતા દિન રાતિ, વઈરી સાલ્યાજી. તું. ૧૯
દુર્ગ ચૈત્ય નદી ગિરિ શ્રૃંગ, સરોવર તીરેજી;
વીસામો ન લીએ કિહાં ભીતી, તાસ ન ધીરેજી. તું. ૨૦
ડાભતણા અંકુરા તીક્ષ્ણ, કંટક તીખાજી;
ચાલે ભૂતલ જે સુખ દુખ, બેદે સરીખાજી. તું. ૨૧
હિવે કુંતી મારગ પરિકિલષ્ટ, થઈ અસક્તાજી;
ભીમભણી કહે કિતલી ભૂમિ, જાઉ ભક્તાજી. તું. ૨૨
હું પણિ થાકી ન સકુ ચાલી, વહુ પિણ થાકીજી;
નકુલ લજ્જા એને સહદેવ, ચાલે બાકીજી. તું. ૨૩

સાંભલી આરોપી નિજમાત, સ્ત્રી નિજ ખંધેજી;
બાંધ્યા બાંધવ પૂઠે દોઈ કર સંધેજી. તું. ૨૪
વેગે ચાલે ઇણિપરિ ભીમ, મહાબલ કાયાજી;
અતિક્રમીરજની પરભાતિ, કિણ વન આયાજી. તું. ૨૫
સાતમા ખંડ તણી એ ઢાલ, સાતમી જાતાજી;
ભાખેઇમ જીનહર્ષ સુજાણ, મિલિ ૨ ગાતાજી. તું. ૨૬

સર્વ ગાથા ૨૬૧

દુહા.

થાકા નિદ્રા વસિ થયા, વનમાંહે પરિવારિ,
ભીમ જલાર્થે નીસર્યો, ભમતાં પામ્યો વારિ. ૧
જલ લેઈ તિહાંથી ચલ્યો, ભીમસેન તિણિવાર;
પાછલિ જોવે જેતલે; દીઠી કોઇકિ નાર. ૨
ક્રૂર શરીર બીહામણો, ભાષે રે રે તિષ્ટ;
ભીમ ભણી દેખી કરી, કીધો રૂપ વિશિષ્ટ. ૩
લોયણ બાણે વીંધતી, આગલિ આવી તેહ;
કહે સાનંદે ભીમને, મૃદુ ભાષા સુસનેહ. ૪
જીત કંદર્પ દરપ તું, સુણિ ઇણિ પર્વત વાસ;
હિડંબ ભાઈ માહરો, હિડંબા બહિન હું તાસ. ૫
તુજ ગંધ આવી તેહને, ક્ષુધિત આણિવા મુજ;
મુકી થઈ રતાર્થિની, રૂપ નિહાલી તુજ. ૬
મનમથ અર્ણવ બૂડતી, કૃપા કરી મુજ તારિ;
પાણિગ્રહાગ્રહથી પ્રભો, દયાવંત અવધારિ. ૭
કરસું હું વનવાસ મેં, વસતાં તુમને નાહ;
મહોપકાર શકતેં કરી, વરિ મુજ કરિ ઉછાહ. ૮

ભીમ તાસ ઇમ ભાસતાં, કહિ ઇસું મત બોલ;
રહતાં અમ્હ વનવાસમાં, ચુકતો નહી નિટોલ. ૯

ઢાલ—સખીયો આવ્યોરે માસ આસાઢો કરીનીહોરા ચઢાઉ,
પાડો ઘરિ આવી કરાવો લાડોરે માં મિલીયા એ દેશી ૮.

ઇંમ બે જણ વાત કરંતો, આવ્યો તિહાં હિડંબ તુરંતો;
ભગિનીને પાણિ તાડંતોરે, પલગ્રાહીં ૧
કોપ્યો ભીમસેન તિવારે, કિંમરે અબલાને મારે;
મુજસું કરિ યુદ્ધ કરારે. ઈ. ૨
એહવું સુણિ રાક્ષસ આયો, ઉપાડી તરૂવર ધાયો;
ક્રોધાગણિ રિદય ભરાયોરે. ઈ. ૩
ભીમ પિણિ મહા વૃક્ષ ઉપાડી, આવ્યો યુદ્ધ કરણ અનાડી;
કોધે નિજ બલ દેખાડીરે. ઇ. ૪
બે જણ માંહોમાંહે મલીયા; પગચારે ગિરિવર ચલીયા;
ભૂમી સાયરજલફ્લીયારે. ઈ. ૫
ઇમ રાક્ષસસું રણ થાયે, કુંતીને હિડંબા સુણાયે;
તુજ અંગજ માત મરાયેરે. ઇં. ૬
તે માટે એહ જગાઈ, મેહલો તેહનો જે સખાઈ;
ભીમ ચેડી કહિવા આઈરે. ઈ. ૭
જાજરો ભીમ યક્ષ પ્રહારે, દેખી ધર્મસુખગધારે;
દોડયો ભરક્રોધ તેવારે. ઇ. ૮
ભીમ સજ્જ થયો ભર કોપે, કરઝાલિ ગદા યમ ઓપે;
હણીયો ભીમે બલ લોપેરે. ઈ. ૯
તસુ હણ્યો હિડંબા દેખી, ભીમ રૂપે મોહી વિશેષી,
પ્રતિ ચર્યા કરે અલેખીરે. ઈ. ૧૦

વિષમો મારગ અન્યદાહિ, દ્રૌપદી ભૂલી વનકીહિ;
યૂથભ્રષ્ટમૃગી જીમ બિહેરે. ઈ. ૧૧
સિંહસૂકર વ્યાઘ્ર ભુજંગા, મોટા અજગર માતંગા;
પુહચે નહી સીલ સુરંગારે. ઈ. ૧૨
ગિરિસિર કાંતાર નિહાલે પાંડવ દ્રૌપદી નવિ ભાલે;
જીમ મોહન વેલી જાલેરે. ઈ. ૧૩
દલગીર થયા સહુ કોઈ, ભીમ વચનથી વન અવલોઈ;
આણી હિડંબા જોઈરે. ઈ. ૧૪
લેઈ ખંધે દ્રૌપદી કુંતી, વંછિત અન્નપાન દીયંતી;
પાથ સાથે ચાલે પ્રેમ ધરંતીરે. ઈ. ૧૫
કુંતી ધર્મસુંમન ભાઈ, તે ભીમ ભણી પરણાઈ;
નિશિચંદ્રપરે સોભાઈરે. ઈ. ૧૬
તે રાગથી સૌધ બણાઈ, ભીમસું ખેલે સુખદાઈ;
ભોગવાંછિત તેહ સદાઈરે. ઈ. ૧૭
શ્રમવર્જીત રહે નચિંતા, આવ્યા ચક્રપુરે ચાલંતા,
દ્વિજવેશ લેઈ ગુણવંતારે. ઈ. ૧૮
દેવશર્મા દ્વિજ આવાસે, રહ્યા ધર્મપુત્ર તિહાં વાસે,
હિડંબાને એમ ભાસેરે. ઈ. ૧૯
દુઃખ બાર વરસ લગિ સહિસું, અમે અહનિશિ વન માંહિ ભમસું;
જાવા હું નિજ ઘરતું સુખસુંરે, ઈ. ૨૦
નિજ જેઠે અનુમતિ ભાસી, સાસૂને ગર્ભ પ્રકાસી;
અદૃશ્ય થઈ ગુણ રાસીરે. ઈ. ૨૧
એક દિન પાડોસણિ નારી, કરતી આક્રંદ અપારી;
વક્ષ તાડે હાહા કારીરે. ઇ. ૨૨

ભીમ તિણે દુખે દુખીયો થાઇ, દેવશર્મા પાસે આઈ;
પુછે સ્યોં સોક એ ભાઈરે. ઈ. ૨૩
નિજ ભાલે કર ફરસીને, ભાખે ઇણિપરિ નિસ સીને
નિર્ભાગ્ય કહે મુખ દીનેરે. ઈ. ૨૪
મહા ભાગ્ય સુણો મુજ વાણી, એ દૈવ વિટંબણ આણી;
તો પિણિ સાંભલિ મુજ વાણીરે. ઈ. ૨૫
બક રાક્ષસ પહિલી હુંતો, સિદ્ધ વિદ્યભીષણ બલવંતો;
પુર ઉપરિ શિલા ધરંતોરે. ઇ. ૨૬
બીના નૃપ લોક તિવારે, પરમેષ્ટી જીન સંભારે;
કાઉસગ પિણિ કેઇક ધારેરે. ઇ. ૨૭
પુહચેં નહી ધર્મ પ્રભાવે, રાક્ષસ નિજ કોપ સમાવે;
નૃપને શાંત થઇ સુણાવેરે. ઈ. ૨૮
નૃપ હું જન હણિવા આયો, તુજ અન્યાયે રીસાયો;
ઢાલ આઠમી સાતમો ખંડ ગાયોરે. ઈ. ૨૯

સર્વ ગાથા. ૨૯૯.

દુહા.

એક વચન કરિ માહરો, દિન (૨) માણુસ એક;
મુજને દેઈ સુખે રહો, રાજન સુણિ સુવિવેક. ૧
રાજા એ અંગીકર્યો, શિલા હરી ગયો તેહ;
ચીઠી આવે જેહની, તે રાક્ષસને દેય. ૨
આજ માહરા નામની, પત્રી આવી વીર;
નૃપ નર આવ્યા તેડવા, મરિવા ભય દિલગીર. ૩
પૂરવે રાજા કેવલી, પૂછયો ક્ષયકીનાસ;
પાંડવથી નાવ્યા અજી, આવ્યો માહરો નાસ. ૪

તાસ વચન એમ સાંભલી, ભીમ આતુરી તાસ;
દેખી તિણિ દુઃખ પીડિયો, મનમેં રહ્યો વિમાસ. ૫
ધિગ બલ મુજ શરીર ધિગ, ધિગ મુજ પૌરૂપ એહ;
ધિગ ક્ષત્રી પર પ્રાણને, રાખી ન શકે જેહ. ૬
રોગ શસ્ત્ર પાવક જલે, જંતુ મરે સ્વયમેવ;
તેપર પ્રાણ શરીરથી, ઉગારે તત્ખેવ. ૭
અંતકરણ ઇમ ચીતવી, ભીમ મહા બલવંત;
તું જા ઘરિ રાક્ષસભણી, તૃપતો કરી અંત્યત. ૮

ઢાલ—ઓલ ગડીની ૧૯.

બ્રાહ્મણ દેખી સાહસ તેહનોરે,ખુશી થઈ કહે વાચ;
કરવાર ઉપગાર પર ભણીરે, ચુગતો તુજને સાચ. બ્રા. ૧
સરિખી સરિખી સહુને વેદનારે, ભક્ષણ કરવું તુજ;
રાક્ષસ ૨ પાસે હું રહું જીવતોરે, ન્યાય કિસો એ મુજ. બ્રા. ૨
મંદિરર આવ્યો ચાલી આપણેરે, પંડિત કહે ગુરૂ તાસ;
ગુરૂ પ્રાણે ૨ રાખે નિજ પ્રાણનેરે, એ સ્યો ન્યાય પ્રકાશ. બ્રા. ૩
એહવુ ૨ કહેતાં ભીમ બ્રાહ્મણ ભણીરે, પ્રાણે થાપ્યો ગેહ;
રાક્ષસ ૨ ને ઘરિ પોતે ગયોરે, વીંટયો નૃપ પુરૂષેહ. બ્રા. ૪
રાક્ષસ ૨ સહુ પરિવારે આવીયોરે, દીઠો ભીમસેનને તામ;
મહાકાય ૨ સૂતો મહાંશિલ ઉપરેરે, દેખી થયો ઉલ્લાસ. બ્રા. ૫

એ નર ૨ આવ્યો મુજ ભાગ્યે સહીરે, મોટી કાયા જાસ;
આજને ૨ સહુ ભૂખ્યા તૃપતા હુસ્યેરે, મનમાં રહ્યા વિમાસ. બ્રા. ૬
એહવું કહી કરવત જીસ્યાજી, દશન પીસતો જોર;
રસના ૨ મુખ લપકાવતોરે, નયણ બીહાવે ઘોર. બ્રા. ૭
દર્શન ૨ જેહનો બીહામણોરે, હાથે કાતી જાલિ;
અટટ ૨ હાસ કરતાં થકાંરે, રાક્ષસ આવ્યા ચાલિ. બ્રા. ૮
તેતલે ૨ મુખથી દુરિપટી કરીરે, ઉઠયો ભીમ તિવાર;
પર્વત ૨ જાણે શિલા થકીરે, ગ્રહી ગદા હથીયાર. બ્રા. ૯
માણસ ૨ અદનપાતક હિવેરે, ઉ આવ્યો ઉદય પલાસ;
સમરિ ૨ ઇષ્ટદેવ તાહરોરે, ભીમ કહે એમ તાસ. બ્રા. ૧૦
એહવા ૨ વચન સુણી ધીરજ ધરીરે, રાતા નયણ કરેય;
સનમુખ ૨ ધાયો દંડ ઉપાડિનેરે, રાક્ષસ સગલા લેય. બ્રા. ૧૧
રાક્ષસ ૨ ભીમ અભિઘાતથીરે, કાંપી ધરા અપાર
સાયર ૨ નાંજલ ઉછલ્યાંરે, ધડહડીયા ગિરિસાર. બ્રા. ૧૨
તેહસું ૨ યુધ્ધ કરતાં થકાંરે, ભીમ ભુજાલ પ્રચંડ;
હણીયો ૨ સીસ ગદા મુદારે, ફુટો જીમ મૃતપિંડ. બ્રા. ૧૩
પડિયો ૨ ભીમ ઘાતે કરીરે, તે રાક્ષસ મહાકાય;
ધરણી ૨ પડતાં ધડહડીરે, પાદપ ભાગી જાય. બ્રા. ૧૪

કુસુમ ૨ વૃષ્ટિ આકાશથીરે, પડી ભીમને સીસ;
જય ૨ શબ્દ સુહામણારે, દેવે કર્યા જગીસ. બ્રા. ૧૫
સાંભલિ ૨ તે પુરનો ધણીરે, હરખ્યા લોક અપાર;
ભીમને ૨ મિલી વધાઇયોરે, જન જીવીત દાતાર. બ્રા. ૧૬
જાણીને ૨ પાંડવ પૌરૂષ થકીરે, જ્ઞાની વચન પ્રમાણ;
તેહને ૨ પ્રગટ જાણી કરીરે, ભક્તિ કરે અપરિમાણ. બ્રા. ૧૭
પ્રકૃષ્ટ ૨ અરિષ્ટ વિલયગયારે, ભક્તિ કરે બહુ ભાંતિ;
દેવલ ૨ જીન પુજા કરેરે, લોક ધરી બહુ ખાંતિ. બ્રા. ૧૮
અરિથી ૨ ચકિત પાંડવ હિવેરે, તે નગરી નિશિ
છંડિ;
દ્વૈત વન ૨ જઈ છાના રહ્યારે, ઉટજ તિહાં મંડિકિણિ
મંડિ. બ્રા. ૧૯
રાક્ષસ ૨ નો વધ સાંભલીરે, તિહાં પાંડવને જાણ;
અછતો ૨ હર્ષ જણાવીયોરે, દુર્યોધન સપરાણ. બ્રા. ૨૦
વિદુર જાણી ધાર્તરાષ્ટ્રનોરે, તેહવો મનનો ભાવ;
પ્રિયંવદ ૨ સેવક મોકલ્યોરે, પાંડવને લહિ દાવ. બ્રા. ૨૧
તે પિણિ દ્વૈત વને ગયોરે, પાંડુ સુતના નમિ પાય;
વિદુર વચન સગલા કહ્યારે, હિતકારી સુખદાય. બ્રા. ૨૨
તુમને ૨ જાણ્યા દ્વૈત વને રહ્યા રે, ધૃતરાષ્ટ્રજ
તિણિ મેલિ;
આવિસ્યે ૨ કર્ણ લેઈ કરીરે, છેડે જો ઇણિ વેલિ. બ્રા. ૨૩
એહવો ૨ સુણી ક્રોધે ભરીરે, યાજ્ઞસેની
કહે તામ;
અદ્યાપિ ૨ પાપી કરસ્યુંરે, અમને એહ વિરામ. બ્રા. ૨૪

સભ્યોક્તિ રથી રાજ્ય ધન છાંડીયોરે, રાષ્ટ્ર સેના ધનમાલ;
અજીસિ ૨ અપૂર્ણસ્યું તેહનોરે, ન ટલે વૈરી સાલ. ધ્રા. ૨૫
ધિગ મુજ ૨ ને તુમને વયરિ, પાંચે પાંડવ યોધ;
ધિગ ધિગ ૨ ક્ષાત્ર વીર્ય તુમ તણારે, વયરીસું નહી ક્રોધ. ધ્રા. ૨૬
વીરપત્ની ૨ તે માતા જનમીયારે, સહુકાપર સિર તાજ;
ધૃતરાષ્ટ ૨ કીધી વિટંબણારે, પાડી માહરી લાજ. ધ્રા. ૨૭
તેહનો ૨ કીધો સહુ સહયોરે, ત્યક્ત રાજ્ય વનવાસ;
અજી લગે ૨ વિરમે ન વૈરથીરે, ન કરે તેહનો નાસ. ધ્રા. ૨૮
એહવો કાંતા મુખથી સુણીરે, પાણે ભૂયા ફાલ;
ભીમસેન ૨ ઉઠયો વીરરસ પુરીયોરે, સિંહ જેમ તત્કાલ. ધ્રા. ૨૯
ભીમસેન ૨ ગિરિવર સારિખોરે, કરતો ગાજ આવાજ;
નવમી ૨ સાતમા ખંડનીરે, ઢાલ થઈ જસરાજ. ધ્રા. ૩૦

સર્વ ગાથા, ૩૩૭.

દુહા.

પાર્થ મેહ જીમ ગાજતો, ભરીયો ક્રોધ અપાર;
અરિ ગજેંદ્ર મૃગેંદ્ર સમ, કીધો ધનુ ટંકાર. ૧
પ્રતિ બિંબા કેરીપરે, લોયન અરૂણ કરેય;
નકુલ અને સહદેવપિણિ, ઉઠયા અસિય ધુણેય. ૨

કોપ્યા દેખી એહવા, વયરીકેરા કાલ;
બલ જાણું રાજા કહે, ન કરો ક્રોધ કરાલ. ૩
યુદ્ધ કરિવા ઉદ્યત થયા, વિતથ વચન મુજ હોઈ;
પડખોં વાસર કેતલા, સમય આવિ જાં જોઈ. ૪
જેષ્ટાજ્ઞાયે ઈમ સહુ, મૂલ પ્રકૃતિ થયા તામ,
સલિલ અગનિ સંયોગજી, શીતલ થયા સમામ. ૫
પ્રીયંવદ સન્ માનીયો, વિદુર વચન સુપ્રમાણ;
કરી વિસર્જ્યો તેહને, રાય યુધિષ્ટર જાણ. ૬
ગંધમાદન પર્વત ગયા, તિહાં તે છાંડી દેશ;
ઇંદ્રકીલ નામે ગિરી, આગલિ દીઠો એસ. ૭
અર્જુન સમય નિહાલીને, યુધિષ્ટિરાજ્ઞા પામિ;
વિદ્યા સાધન એકમન, પારથ ગયો તિણિ ઠામ. ૮

ઢાલ–પંથી ચાલીજયો વિચિ બીજે કામામલા ગિજ્યો,.
પૂજી જીને માહરો કાગલ દેયો. એ દેશી. ૧૦

પવિત્ર થઈ જીનવર નમી, સાધેવા થઇ થિર ચિત્તહો;
મણિચુડાદિખેચર થકી, વિદ્યા પૂર્વે પ્રાપતહો ૧
મન રંગે વિદ્યા તિહાં સાધે, રૂડીપરિ મંત્ર આરાધે;
અરજુન અરિ જીપણ કાજી, આ. ૨
નિશ્ચલ મેરૂતણી પરે, રૂંધ્યો નિજ સાસોસ્વાસહો;
ધ્યાનાધિરૂઢ અરજુન થયો, પદ્માસન કરીઉલાસહો. મ. ૩
ભૂત વેતાલ ભય શાકિની, સિંહ વ્યાઘ્ર ગજાદિક રૂદ્રહો;
ચાલી ન શકે ધ્યાનથી, બીજા પણિ સુરવર ક્ષુદ્રહો. મ. ૪
સમય પ્રસન્ન સહુ થયાં, વિદ્યા દેવીના નંદ હો;
તૂંહી વછ વર માંગિતું, ઈમ વચન કહે આનંદ હો. મ. ૫

અર્જુન ઉઠી તેહને, ભકતે નમીયા તસુ પાય હો;
અધિષ્ટી પારથ દેહમે, અર્જુન પ્રભ જેહની કાય હો. મ. ૬
સિદ્ધવિધ અર્જુન ખુસી, બઈઠા ગિરિમૂદ્ધિ નિ તામ હો;
વ્યાધ સુકરને મારતાં, દીઠો આગલિ વનઠામ હો. મ. ૭
હિવે અર્જુન તેહને કહે, મત મત ઉંચે સ્વર એમ હો;
ઈણિ તીરથ મુજ દેખતાં, મારસિતું સૂકર કેમ હો. મ. ૮
તુજબલ જ્ઞાતૃત્વ તાહરો, તાહરો કુલ અપ્રમાણ હો;
વનચર અશરણ બાપડા, વિણ ગુને હણે અયાણ હો. મ. ૯
વ્યાધ સંતર્જ્યો ઈમ તિણે, કહે પંથી ફોકટ કેમ હો;
કાંઈ નિષેધે અરણ્યમાં, સ્વેછાયે ફિરતાં એમ હો. મ. ૧૦
ત્રાતા એહનો કુણ અછે, રહેતા એણે વન દાખી હો;
તું ક્ષત્રિ બલવંત છે, જો રાખિ સકે તો રાખિ હો. મ. ૧૧
કો દંડ યમદંડ સારિખો, અર્જુન લીધો નિજ હાથિ હો;
ક્રોધે કરિ ઉદ્યત થયો. વિઢવાલુબ્ધ કને સાથિ હો, મ. ૧૨
લુબ્ધક અવસર પામિને, અર્જુનને હણીયા બાણ હો;
પારથ ખડ્ગ લેઈ કરી, દોડયો હણિવા કરિ પ્રાણ હો. મ. ૧૩
ખડ્ગ ટાલ્યો તિણિ પારથ નો, મહાપ્રબલ પરાક્રમ જાસ હો,
અંગોઅંગે બે મિલ્યા, ભીડે રૂંધાયે સાસ હો. મ. ૧૪
ઝાલી અર્જુન તેહને ચરણે રણમાંહીં કરાર હો,
વ્યોમ ભમાવ્યો જોરસું, એતો પટીપરે તિણિવાર હો. મ. ૧૫
કુસુમ વૃષ્ટિ થઈ તેતલે, કુંડલ આભરણ સોભંત હો;
આગલિ કોઈ સુર નિરખીયો, ઈંદ્રસુત મનમેં હરખંત હો. મ. ૧૬
એહ કિસું એમ ચિત્તમેં, આશ્ચર્ય લહયો તિણિવાર હો;
તૂઠો તુજને ઈમ કહે, દ્યું કામિત માંગ વિચારિ હો. મ. ૧૭

અવસર માંગીસી તુજ કન્હે, અર્જુન ભાષે ઈમ તાસ હો;
તું કુણ છે કહિ કિહાં રહે, મુજ આગલિ તેહ પ્રકાસિ હો. મ. ૧૮
રિષ્ટ થયો એ શ્રુતિ સુણી, કહે પાર્થ પ્રથા સુણિ મુજ હો;
રથનૂપુર પુરવર ભલો, વૈતાઢ્ય ભૂષણ કહું તુજ હો. મ. ૧૯
તિહાં વિદ્યાધરનો ધણી, ઇંદ્ર નામા મહિધવ જાણિ હો;
દિક્પતિવ્રાતેં ઇંદ્રજીમ, સેવિત ચરણાંબુજ રાણ હો. મ. ૨૦
વિદ્યુન્માલી તેહનો, લઘુભ્રાત ચપલ અપાર હો;
નગર થકી નૃપ કાઢીયો. રક્ષ નગર ગયો તિણિવાર હો. મ. ૨૧
રાક્ષસ તલ તાલાખ્ય જે, તેહને લેઈ નિજ સાથિ હો;
પીડા કરે ઇંદ્ર દેશ ને મારે લૂંટે ધન આથિ હો. મ. ૨૨
તાસ ભયે ઇંદ્ર બીહતો, નાસી ગયો કિણિહી ઠામ હો;
મારગ પિણિ જાણ્યો નહી, જાણ્યો પિણિ નહી પુરગામ હો. મ. ૨૩
નિમિત્તિયાના જ્ઞાનથી, તુજને જાણ્યો ઇંદ્રરાય હો;
તુજ બોલાવણ મુજ ભણી, મેલ્હો આયો તુજ પાય હો. મ. ૨૪
બેસો ઇણિ રથ ઉપરે, લ્યો કવચ મુગુટ ધનુ બાણ હો;
રાક્ષસને હણવા ભણી, ઉપગારી ચતુર સુજાણ હો. ધ. ૨૫
હિવે કિરીટી સાંભલી. સિર ટોપ કવચ ધનુધાર હો;
રથ બેસી પહુતા તિહાં, રાક્ષસપત્તન તિણિવાર હો. મ. ૨૬
કોલાહલ ધ્વની રક્ષપુરે, રથ શબ્દે થયો અપાર હો;
દસમી સાતમા ખંડની, જીનહર્ષ ઢાલ સુવિચાર હો. મ. ૨૭
સર્વ ગાથા ૩૭૨.

દુહા.

અરિ સુભટના કટકસું, અર્જુન માંડયો યુદ્ધ;
કરી ઘોર રણ તે હણી, વૈતાઢયે ગયો બુદ્ધ. ૧

શક્રચરણ નમીયા મુદા, ઇન્દ ઉઠયો તિણિવાર;
ઇંદ્ર સુતનુ જયવંત તું, દીયો અર્ધાસન સાર. ૨
શક્રદેશે પય નમ્યા, લોકપાલ સહુ તાસ;
નિજ અંગજની પરીદીયા દિવ્યાયુધ્ધ તિણિ ખાસ. ૩
ચિત્રાંગદને પાર્થપિણિ, દીધ મુદાધનુ વેદ;
મિત્ર ધર્મ મોટા તણો, દાનાદાન ફલ ભેદ. ૪
બંધુત્કંઠી ઇંદ્રસું, ઇદ્રાજ્ઞા લેઈ તામ;
બેસી વિમાને આવીયો, વ્યોમ માર્ગ નિજ ઠામ. ૫
નમીયો કૂંતી જેષ્ટને, અનુજ ભણી મિલીયાહ;
દ્રગદાને કરિ દ્રૌપદી, પાર્થે ખુસી કીયાહ. ૬
ચિત્રાંગદ વિદ્યાધરે, કહી પરાક્રમ પાર્થ;
દીધી સીખ વિદ્યાધરે, પામ્યો સહુ પરમાર્થ. ૭
ઇણિ અવસરે સહુ દેખતાં, ધરતાં મન આણંદ;
હેમપદ્મ પડયો નભથકી, કૃષ્ના ગ્રહયો અમંદ. ૮
તાસસાસ સરીખો સતી, દેખી અંબુજ તામ;
કરગ્રહી લીધી વાસના, કહે ભીમને આમ. ૯

ઢાલ—કાયથકે સવારે એ હની; ૧૧.

પ્રીતમ પંકજ એહવારે, મુજને આણિ આલ;
કિણહી સર સરિતા થકીરે, પૂરિઇચ્છા મોરા લાલ. ૧
પ્રીતમ માહરારે, પુરી મનોરથ એહ;
હવે ભીમ જોવા ભણીરે, ચાલ્યો વિપિન મોઝારી;
શીઘ્રગતેં સમરી કરીરે, હીયડે શ્રીનવકાર. પ્રી. ૨
વામ લોચન તેતલેરે, યુધિષ્ટિરને તત્કાલ;
દક્ષિણ નેત્ર કુંતી તણોરે, જે ઘે ચિંતા જાલ. પ્રી. ૩

અરિષ્ટ ઉપદ્રવ જાણીનેરે, ભાઈને કહે રાય;
કરે પરાભવ ભીમનેરે, તેહવો કોઈ ન દેખાય. પ્રી. ૪
પિણિ તુજ નેત્ર ઈમ સૂચવેરે. કાંઈ અમંગલ ભીમ;
ઉઠો જઈએ તે ભણીરે, તે પૂંઠે કહે ઈમ. પ્રી. ૫
તે સગલા સગલે ભમઈરે નિવિડ દ્રુમવન માંહિ;
ભીમ કિહાંઈ નવિ મિલ્યોરે, જીમ નિર્ભાગ્ય ધનચાહિ. પ્રી. ૬
પડતા મૂર્છા પામતારે, મોહતણે વસિતેહ;
વચન હિડંબા સાંભર્યોરે. સમરી ધરીય સનેહ. પ્રી. ૭
આંબા હિડંબા સમરતાંરે, ઉપાડી સહુ તેહ;
ભીમ સમીપે મૂકીનેરે, તે ફિરિ ગઈ નિજ ગેહ. પ્રી. ૮
પદ્મ સરસ પાજે રહ્યો, રે દુર્ગે મારગ કહી ભીમ
આણંદનો દાયક થયોરે, સોદરને નિઃસીમ. પ્રી. ૯
સ્પૃહા પદ્મની પૂરિવારે, દ્રૌપદીની ભીમસેન;
દેશગાહે તે જેતલેરે, અદૃશ્ય થયો તતખેણ પ્રી. ૧૦
તસુ કેડે અરજુન ચલ્યોરે, થયો અદૃશ્ય પિણિ તેહ;
એક લોચન નિદ્રા મિલ્યો, બીજો પિણિ મીંચેહ. પ્રી. ૧૧
રાય યુધિષ્ટર પિણિ થયોરે, બે ભાઈસું કેડિ;
કામ કરી લ્યાઓ જઈરે, બે ભાઇને તેડિ. પ્રી. ૧૨
કુંતી પાંચાલી તદારે, વ્યાકુલ થઇ વનસંગ;
નિજ અંગજ અણ દેખતીરે, વિષન્ન થઈ મન ભંગ. પ્રી. ૧૩
અક્ષોભ્ય વીર ત્રિલોકમેરે, દેવ દાનવ રક્ષસેણ;
પાંચે પંચમુખ જીસ્યારે, કિહાં ગયા કર્મ વસેણ. પ્રી. ૧૪
એહબામે પીણિ એહવીરે, જો આપદ ગતિ હોઈ;
સ્યું કહીવું અવરાં તણો, રે આપદ ભરીયા જોઈ. પ્રી. ૧૫

ઇત્યાદિક રોદન કીયાંરે, સું થાયે ઇમ જાણિ;
કાયોત્સર્ગ લેઈ કરેરે, પરમેષ્ટીનો ઝાણ. શ્રી. ૧૬
નિશ્ચલ રહી ઇણિપરે બિન્હેરે, સાલભંજીક જીમ તેહ;
આઠ પૈહુર ઉઠી રહીરે, કષ્ટ ખમ્યો નિજ દેહ. શ્રી. ૧૬
બીજે દિન રવિ ઉગીયોરે, પ્રગટ થયો પરભાત;
પાંડુ પુત્ર આવી કરીરે, ચરણે લાગ્યો માત. શ્રી. ૧૮
કાયોત્સર્ગ પારી કરેરે, નમતાં સુતને તામ;
ઉષ્ણ નયન જલ સીંચીયારે, કુંતી હરિખી જામ. શ્રી. ૧૯
સ્વર્ણ વેત્ર ધર કોઈ નમીરે, કુંતીને કહે આમ;
વિસ્મય ઉપજાવે ઘણુંરે, વચન મિષ્ટ અભિરામ. શ્રી. ૨૦
સુણિ માતા હરિ જીવતાંરે, કેવલોછવ કરી વાહ;
તુમ ઉપરી ઈહાં આવતાંરે, ત્યારે યાન ખલ્યાહ. શ્રી. ૨૧
કારણ તે જાણણ ભણીરે, શક્ર મુકયો મુજ અત્ર;
તુજને મેં દીઠી ઈહાંરે, હું થયો આજ પવિત્ર. શ્રી. ૨૨
બેસતી ધ્યાન પરાયણારે, પરમેષ્ટી નમસ્કાર;
શત્રુ વિમાન ખલ્યા તણોરે, જાણ્યો જ્ઞાન વિચાર. શ્રી. ૨૩
મુજ નઈ કહ્યો કૃષ્ણા તણેરે, વચનેં પાંડવ જાઈ;
પેઠા પદ્મ લેવા ભણીરે, ઉરગ સરોવર માંહિં. શ્રી. ૨૪
શંખશૂડ અહિ શરધણીરે, નાગ પાસે દઢ તેહ;
બાંધી સ્વભ્રમાંહિ ધર્યારે, નહી કોવારૈઈ જેહ. શ્રી. ૨૫
તિણિ નિમિત્તે એ સતીરે, ધર્યો પરમેષ્ટી ધ્યાન;
સાતમેં ખંડે ઇગ્યારમીરે, ઢાલ જીનહર્ષ પ્રધાન. શ્રી. ૨૬

સર્વ ગાથા ૪૦૭.

દુહા.

તિહાં જઇ શંખચૂડથી. મુજ આજ્ઞા મુંકાઈ;
આપિસ તીનેં આણિનેં મેલે ધ્યાન સમાહિ. ૧
જઈ તિહાં પાતાલ હું, કિમ એ વિણિ અપરાધ;
શસ્ત્ર રહિત બાંધી ધર્યા, કારાગારાબાધ. ૨
મુજસર અજજસ્પૃહાલૂયા, તિણિમેં બાંધ્યા એહ;
શક્ર આજ્ઞાથી મેં કહ્યો; મુંકિર ગુણ ગેહ. ૩
ઇંદ્ર વચનથી મેલીયા, બેસાર્યા નિજરાજ;
આજ્ઞા માંને શક્રની, સુરનર અસુર સમાજ. ૪
રાજ કાજ એહેને નહી, ષટ પદપદકજ તુજ;
પાર્થ કહે અહિપતિ હુજે, સાનિધિકારી મુજ. ૫
અહિપતિ વચન પ્રમાણ કરિ, દીધ પાર્થને હાર;
અંગદ રત્ન શેખર દીયાં રાજાને તિણ વાર. ૬
વિદ્યા દીધી અપરને, મુંકયો ઈહાં મુજ સાથિ;
અજ્ઞા દ્યો માતા મુને, ભેટું જઈ સુરનાથ. ૭
કુંતી સુત આવ્યા નિરખી, થઇ ઉલ્લસિત કાય;
દેવ વિસજર્યા વિનયસું, સુત લાગા માય પાય. ૮

ઢાલ–બલિહારી યાદવા એહની. દેશી. ૧૨.

હિવે તે પાંડવ અતિ ક્રમી, ફિરી–આવ્યા અદ્વૈત
વનમાંહિંકિં;
માય પ્રિયા સાતે જણા, રહેં સુખસું સત્વ શીલ
સહાયકિં. હિ. ૧
દુર્યોધન ઈણિ અવસરે પાંડવને આવ્યા તિહાં જાણિકિં;
દ્વૈતશરતારે થાપીયો, વેગે કટક સુભટ તિહાં આંણિ કિં. હિ. ૨

ચિત્રાંગદ ખેચરભણી, અનુચર આવી કહ્યો
સ્વરૂપકિ;
આવી નિષેધ્યો તેહને, અવગાહ્યો તોહી પિણિ ભૂપકિ. હિ. ૩
ત્યારે ખેચર કોપીયો, દુર્યોધનસાનુજ અપહારકિ;
સહુ પરિવાર જોતાં થકાં, વિદ્યાબલ મોટો સંસારકિ. હિ. ૪
હિવે અંતેઉર તેહનો, કરે આક્રંદ વિલાપ અપારકિ;
વિનય કરી ધર્મ સુતતણો, ભર્તૃ ભિક્ષા માગે તે નારિકિ. હિ. ૫
ધૃતરાષ્ટ્રજ કૃત જેઠજી, તુમસું વૈર વિરોધ અન્યાયકિ;
તોપિણિ તુમે છો ધર્મસૂ, કરો કૃપા
નિજ અનુજસું રાયકિ. હિ. ૬
તાસ વચન એહવાં સુણી, રાય યુધિષ્ટિર મૂકી કોપકિ;
દીયો આદેશ અર્જુનભણી, સમરથ રણ કરિવા
અરિલોપકિ. હિ. ૭
પાર્થ જઇ ખેચર પ્રતિ, પ્રાર્થિતરણ લોચન કરિ લાલકિ;
તે પિણિ કોપાકુલ થઈ, સન્મુખ આવ્યો તત્કાલકિ. હિ. ૮
લોહનારાચે વરસતા, ગાજંતા ગુણ નિસ્વન સારકિ;
અર્જુનના અંબુદપરે, વૈરિજવાસકશોષણહારકિ. હિ. ૯
વિહસ્ત અસ્તબલ શત્રુનો, મિત્ર થયો વિદ્યાધર જામકિ;
નમ્યો સૈન્યસું પાર્થને; મૂકયો ધૃતરાષ્ટ્રજને તામકિ. હિ. ૧૦
ખગને મુદ ઉપજાઇવા, નય વાણી અર્જુન કહે તત્રકિ;
હું અર્જુન ગુરૂની ગિરા, તુજસું રણ કીધો સુણ મિત્રકિ. હિ. ૧૧
તું દુર્યોધન આવિને, નમિ નિજ ગુરૂને વિનયસહિતકિ;
અમસું સત્ય સંધા કરી, જાઓ થઇને વૈર રહિતકિ. હિ. ૧૨

'રિષ્ટ થયો એહવું સુણી, બેસિ વિમાન મહારિદ્ધિવંતકિ;
અર્જુન અગ્રેસર કરી, ધર્મપુત્ર સન્નિધિ આવંતકિ. હિ. ૧૩
તિહાં યુધિષ્ટિર દેખીને, શિરપીડા શલ્યની પરિ
જાણિકિ;
દુર્યોધન કીલિતપરેં, નમે નહી અતિકોપ પ્રમાણકિ. હિ. ૧૪
ચંદ્રભુવા વિદ્યાધરે, પ્રણત અંઘ્રિ યુધિષ્ટિરરાયકિ;
સુયોધનને મુહુર્મુહુ, સ્નેહદશા જોવે હિતદાયકિ. હિ. ૧૫
તુજઅન્યાય ગુરૂતાહરે, સહ્યો સહે નહી બીજો કોઇકિ;
મૂઢ નમે નહી તેહને, પ્રાણે નામ્યો ખેચર સોઇકિ. હિ. ૧૬
નમતાં ભીડયો રિદયસું, ધર્માંગજ હિત વચ્છલ તેમકિ;
કુશલતા સહિત પૂછીયો, તિણે કહ્યો આપણ
ચિત જેમકિ. હિ. ૧૭
રાજ્યભ્રંશ અરિવેદના, પીડા વ્રીડા મુજ નહી તેહકિ;
જિમ પ્રણામ તુજને કર્યો, સાલે સાલતણી પરિ
દેહકિ. હિ. ૧૮
કોપ રહિત નૃપ ઇમ સુણી, આશાસન દેઇને
તાસકિ;
મુકયો નૃપ નિજ પુર ભણી, પ્રાણીને જિમ કર્મ
નિવાસકિ. હિ. ૧૯
ગાંગેય વિદુર આદિકે સહુ, ભાષે તેહને વચન
વિલાસકિ;
અર્જુન બલ તેં નિરખીયો, તેહસું કર હિવે મેલ
પ્રકાશકિ. હિ. ૨૦

હિત વચન તેહને કહ્યા, પિણ કડુઆ કાને ન સુહાઇકિ;
વ્યાધિ ત્રિદોષજની પરે, વિવિધ ઔષધથી શાંતિ ન થાઇકિ; હિ. ૨૧
હિવે જયદ્રથ રાજા તિહાં, દુઃશિલ્યા પતિ જાતો દેખીકિ;
કુંતી જમાઈ ન હુંતસ્યો, મારગ જાતો રહ્યો વિશેષકિ. હિ. ૨૨
દિવ્ય શકતેં અર્જુન તદા, ભોજન આણિને તત્કાલકિ;
ભોજન તાસ કરાવીયો, પહિલી ભોજન ફલસુવિલાસકિ. હિ. ૨૩
દીઠી દ્રૌપદીને તિણે, મૃગનયણી શસિવયણી તામકિ;
રૂપલાવણ્ય ગુણ દેખીને, રમેવા ઉત્સુક થયો સકામકિ. હિ. ૨૪
મોહ્યો કૃષ્ણા રૂપસું, સનમુખ નિરખી રહ્યો ભૂપાલકિ;
સાતમા ખંડની બારમી, કહે જિનહર્ષ થઇ એ ઢાલકિ. હિ. ૨૫

સર્વગાથા, ૪૩૮.

દૂહા.

હિવે કોઇક છલ દેખિને, વંચી પાંડવ પંચ;
રથ આરોપી દ્રૌપદી, કીધો કૂડ પ્રપંચ. ૧
ભીમાર્જુન કેડે થયા, કુંતી ભાષે ગુઝ;
અપરાધી મત મારજ્યો, એ જામાતા મુઝ. ૨

બાણપ્રહારે ઇંદ્રસૂ, સેના રાયની સાર;
કીધી ઉન્માર્ગ ગામિની, સાંભલિ ધનુષ ટંકાર. ૩
હણી તદા ગદાઘાતસું, જિમ મૂડો મૂસલઘાવ;
ભીમ તિણીપરિ ગજ ઘટા, સોણિત ભર્યા તલાવ. ૪
અર્દ્ધ ચંદ્ર બાણો કરી, કેતુ કૂર્ચ કચ તાસ;
છેદ્યા જનની વચનથી, ન કર્યો જીવિતનાસ. ૫
પાછી આણી યાજ્ઞજા, રથ બેસાણી તાસ;
માતાને પાયે નમ્યા, હીયડે ધરી ઉલ્લાસ. ૬
કરે તોષયુત તેહને, નારદરિષિ મહારાય;
ઉતરીને આકાશથી, બેઠો પૂજિત પાય ૭
નિર્મલ ચિત્તે મુનિ કહે, સીખ ભલી હિતકાર,
દુર્યોધનની વારતા, સંભલાવે સુવિચાર. ૮
પુરી મુકી ચાલ્યા તુમે, તે દિનથી પાપિષ્ટ;
તુમને હણિવા કારણે, કીયા ઉપાય અનિષ્ટ. ૯

ઢાલ—સીયાલો હે ભલે આવીયો એ દેશી; ૧૩.

આપ અશક્ત થયો યદા, કપટે તિણિહો તુમને મહારાય;
કહે ઇમિહો નારદ મુની, તુજને કહુંહો સાંભલ ચિત્ત લાય; ક.
પુરમાંહે ઉદ્‌ઘોષણા, દિવરાવીહો ઇણિ પરિ ઇહાં આઈ. ક. ૧
જે કોઇ કપટે કરી, નિજ ભુજ બલહો અથવા નર કોઇ; ક.

રાજ્ય અરધ દ્યું તેહને, પાંડવનેહો હણે વલ્લભ સોઇ. ક. ૨
પ્રોહિત પુરોચનસુત સદા, સાંભલિનેહો પ્રતિ વૈરી તામ; ક.
ભૂપ ભણી ઇમ વીનવે, એ કરસ્યુંહો નિશ્ચય હું કામ. ક. ૩
વરદા મુજ વિદ્યા અછે, કૃત્યાહો સહુ કર્ત્તા કામ; ક.
તાસ પ્રભાવ ત્રૈલોકને, ઉપજાવુંહો ક્ષોભ હું ઠામઠામ. ક. ૪
ત્યારે તેહ ખુશી થયો, બહુ આપીહો તેહને સનમાન; ક.
વસ્ત્રાલંકાર માલા કરી, આનચ્યોંહો ઇણિ પરિ રાજાન. ક. ૫
તે વિદ્યા સાધે અછે, તે કરશેહો તુમને ઉપઘાત; ક.
અમોઘ વિઘ્ન નસાઇવા, એ સાચીહો જાણેજ્યો વાત. ક. ૬
સાહમીને સ્નેહેં કરી, તુમને કહ્યોહો મેં એ નિરધાર; ક.
પાંડવ રિદય વિમાસીને, તુમે કરજોહો એહનો પ્રતીકાર. ક. ૭
ભલું કહ્યું નારદ તુમે, પ્રભવે નહીહો જાણ્યો કોઇ દોસ; ક.
એહવું કહી વિસર્જીયો, ધર્મપુત્રેહો નારદ ગુણકોસ. ક. ૮

કુંતી કલત્રસું પાંડવે, તપ માંડયોહો આપદ ક્ષયકાજિ;
કાયોત્સર્ગ લેઈ રહ્યા, જાયે ઉપસર્ગહો જેહથી સહુ ભાજિ. ક. ૯
એકપાદાગ્રા ઉભા રહ્યા, રવિસન્મુખહો લોચન દેઈ દોઈ; ક.
ધ્યાન કરે નવકારનો, આદરસુંહો નિશ્ચલ મન હોઈ. ક. ૧૦
સાત દિવસ ઊભા રહ્યા, શીતાતપહો સહતા બહુ કલેશ:
સમાધાન મનમાં ધરે, નવિ ચિંતેહો ચિંતા લવલેશ. ક. ૧૧
આઠમે દિવસે ચિહું દિશે, વાયુ છૂટેહો અતિ ચંડ પ્રચંડ; ક.
નાખે તરૂ ઉપાડિને, પર્વત શૃંગે હો કરે ખંડોખંડ ક. ૧૨
જિમ ૨ વાજે વાયરો, ધ્યાનદીપકહો નિશ્ચલ તિમ તેમ; ક.
તેતલે હયવરહીંસીયા, રથ ગયવરહો ગાજે ઘન જેમ. ક. ૧૩
ફાટે પૃથ્વી ગિરિ પડે, બહુ વાજેહો વાજીંત્ર નિસાણ; ક.
ચિહું દિશે જિમ વર્ષા મિલે, સૈન્ય આયોહો છાયો રિજ ભાણ. ક. ૧૪
કુંતી કૃષ્ણા ધ્યાનમેં, કોઈક તિહાં હો આવી તિણવાર; ક.
હય ઉપરિ આરોપીને, લેઇ આવ્યોહો નિજ કટકમઝાર. ક. ૧૫
હા વછ ભીમાર્જુન સુણો, રણસૂરાહો પૂરા બલવંત; ક.
અમને એ પાપી હણે, માતવછલહો રાખો મતિમંત. ક. ૧૬
તે દ્રૌપદી કુંતી ભણી, રીસે કરીહો દે કશા પ્રહાર; ક.

કરે વિલાપ અતિ આકરા, નિજ અંગજહો સંભારિ
સંભારિ. ક. ૧૭
સાંભલિ ધ્યાનથકી ચલ્યા, શસ્ત્ર લેઈહો ધરિ
ક્રોધ અપાર; ક.
દ્રોડયા સિંહજિમ ગાજતા, પ્રલયોદધિહો જાણે બલધાર. ક. ૧૮
શર અપાર અર્જુનતણા, વ્યોમગામીહો વૈરીના કાલ;
શત્રુસૈન્ય સહુ તડફડે, જિમ પંખીહો માંહિ
પડીયા જાલ. ક. ૧૯
ખડ્ગપાણિ સુત ધર્મનો, રણ કરિવાહો ધાયો
તિણવાર; ક.
કાલસર્પ ફણધરપરે, ક્રોધ ભરીયોહો કરતો મારમાર. ક. ૨૦
ભીમ ગદા ફેરી કરી, કર્ણની પરિહો વયરી
પરચંડ. ક.
ખાંડે રણ ભુંઈ ઊખલે, વારણ જિમહો કાક-
રના ખંડ. ક. ૨૧
ખલે નાહી તે બે જણા, વરસંતાહો જલધર
જિમ તીર; ક.
અરિસેના અવગાહતા, બે ભાઈહો જાણે બાવન
વીર. ક. ૨૨
સૈન્ય દૈન્ય સરિખો થયો, અર્જુનનેહો બાણે
તત્કાલ; ક.
તુરત અદૃશ્ય થયા સહુ, ઇંદ્રજાલીહો કૃત જિમ
ઇંદ્રજાલ. ક. ૨૩
ક્ષણ દ્રષ્ટ અર્થપરે ગયો, સૈન્ય તાલુહો હોઠ
સૂકે તામ; ક.

લાગી તૃષા ધર્મપુત્રને, કાતીની હો પરિ પીડે
જામ. ક. ૨૪
સહુ તૃષ્ણાતુર જલભણી, ફિરિ જોવેહો વનખંડ
મજાર; ક.
એક સર આગલિ નિરખીયો, કમલે કરી હો સોભિત
નહી પાર. ક. ૨૫
શીતલ જલ સરવર ભર્યો, જલક્રીડાહો કરે
હંસ અપાર; ક.
તિણિ સર જઈ પાણી પીયો, આતુર થઇહો
આકંઠ વિચાર. ક. ૨૬
તિણિં પાણીથી તે સહુ, મૂર્છિત થઈહો પડીયા ભૂ-
પીઠ; ક.
ઢાલ તેરમી એ થઈ, ખંડ સાતમેહો જિનહર્ષ
સુમીઠ. ક. ૨૭

સર્વ ગાથા, ૪૭૪.

દૂહા.

ભમતી આવી દ્રૌપદી, નિજ પતિ લુઠતા દેખિ;
દુખે થઈ તે આકુલી, વિલવે ઘણું વિશેષિ. ૧
કુંતલસંચય બાંધીયો, લતાજાલ સંઘાત;
પ્રગટ પુરંધ્રી થઈ તિસે, વલકલ વસન વિભાતિ. ૨
બોલે કૃષ્ણા જેતલે, કાંઇક આગલિ તાસ;
મહિષ કૃષ્ણાંગી તેતલે, લાંબી લગી આકાશ. ૩
દાવાનલ કપિ કેસ સમ, વીખરીયા સિરિ કેસ;
લોચન જાસ બીહામણા, નાખે ભાષર ખેસ. ૪

હાથિ કપાલી કર્ત્તિકા, ભીષણ સાટ્ટહાસ;
પ્રગટી કૃત્યા રાક્ષસી, આવી પડીયા પાસ. ૫
દેખી તેહાને લોટતા નિજ કૃત્ય કરણ તિવાર;
પાખલિ ભમે ચલાવતી, રસના વક્ર મજાર. ૬
દેખી દરિસણ બીહુતી, કહે ભીલ્લીને એમ;
દેવી સાંભલ વીનતી, તુજ તૂઠાં હુવે ખેમ. ૭
ત્વદાગમન વાતે કરી, ચર્મશરીરી એહ;
ભયેં કરી મૂર્છિત થયા, તજસ્યે પિણિ હિવે દેહ. ૮

ઢાલ—સાધૂ ગુણગરૂઆરે એ દેશી. ૧૪

તીન લોકમેં કો નહી, સુણ દેવીરે, સુર નર દૈત્ય મજાર;
સુરે તું સેવીરે, ક્રોધ તાહરો જે સહે, વજ્ર જેમ વજ્ર ધાર. સુ. ૧
પોતાને મેલે મૂઆ, સુ. વલી સ્યું મારિસ દેવી; સુ.
ઇહાં તાહરો પૌરૂષપણો, સુ. ફોરવિવો નહી હેવિ. સુ. ૨
ઇમ પ્રતિબોધી તેહને, સુ. ભક્તિ યુક્તિ બહુ માન; સુ.
કૃતકૃત્ય નિજમન માનતી, સુ. હસી ગઈ કિણિ થાન. સુ. ૩
હિવે પંચાલી દુખભરી, સુ. તેહને મૂઆ વિચારિ; સુ.
મૂર્છાંતે ઉંચે સ્વરે સુ. કરે વિલાપ અપાર. સુ. ૪
ત્યારે ભિલ્લ નિતંબિની, સુ. આંસૂ લૂહી તાસ; સુ.
કાં રોવે બાલે વૃથા સુ. શીલવતી વનવાસ. સુ. ૫
માયામૂર્છિત એ ભણી, સુ. મણિકાલા નદિનીર; સુ.
સુધા પરે નિજ પતિ ભણિ, સુ. સીંચ જીવિસે ધીર. સુ. ૬

સૂતાની પરે ઉઠીયા, સુ. પાંચે પાંડવ તામ; સુ.
કૃષ્ણા વચને ચિત્તમેં, સુ. ચિંતે ઇમિ બલધામ. સુ. ૭
ઈહાં આણી કિણે દ્રૌપદી, સુ. કુણ નૃપ સૈન્ય સંભાર; સુ.
કોણ નદી કારણ કિસો, સુ. ઇણપરિ કરે વિચાર. સુ. ૮
પોતે ઈહાં આવી પ્રિયા, સુ. ભિલ્લી વચન પ્રમાણ; સુ.
મણિકાલા જલ જીવતા, સુ. રહીયા જીવન પ્રાણ. સુ. ૯
વિભ્રમ એસું ચિત્તમેં, સુ. કહે દૈવત ગતિ કાંઈ; સુ.
કંઈ હું સ્વપ્ન દેખું દિવા, સુ. અચરિજ મુજ મન થાઈ. સુ.
ચિંતાં કરતાં ઇણપરેં, સુ. તેજે જાકજમાલ; સુ.
કોઇક સુર આગલિ રહી, સુ. ભાષે વચન રસાલ. સુ. ૧૧
ધર્મપુત્ર કિમ ચિત્તમેં, સુ. ચિંતે અચરજ વાત; સુ.
મેં કીધી માયા સહુ, સુ. કૃત્યા કર્ત્તવ્ય ઘાત. સુ. ૧૨
અરિહંત ધ્યાનથી તુમ ભણી, સુ. હરિણામર થયો તુષ્ટ; સુ.
વંચી વિદ્યા સુરી પ્રતેં, સુ. માયાકારી દુષ્ટ. સુ. ૧૩
સમરે મુજને અવસરે, સુ. દિવ્યાભરણ સમાપિ; સુ.
સીખ દીધી તે દેવને, સુ. નિજ સુર ભુવને પ્રાપ. સુ. ૧૪
ગતાંતરાય પ્રાક્ પુણ્યથી, સુ. પાંચે પાંડવ તેહ; સુ.
શ્રીજિનધ્યાનવિષે થયાં, સુ. સાવધાન સુસનેહ; સુ. ૧૫
મધ્યાન્હે ભોજન સમે, સુ. પુણ્યદેહ ગુણગેહ; સુ.
માસ તપા કોઈ તિહાં, આહાર કાજ આવેહ. સુ. ૧૬
જૈન યતી સમરસ ભર્યો, સુ. દેખી પાંડવ તાસ; સુ.
હરષભરે ચરણે નમ્યા, સુ. પામ્યો પરમ ઉલ્લાસ. સુ. ૧૭
રોમ ૨ તનુ ઉલ્લસ્યા, સુ. ભેદેવા પાપારિ; સુ.
ભક્તે તિણિ મુનિવર ભણી, દીધો શુદ્ધ આહાર. સુ. ૧૮

વાગી તિહાં સુરદુંદુભી, સુ. થઈ સોનાની વૃષ્ટિ; સુ.
ચેલોત્ક્ષેપ થયો વલી, સુ. વાણી જય જય મિષ્ટ. સુ. ૧૯
તૂઠી દાન પ્રભાવથી, સુ. હું છું શાસન દેવિ; સુ.
બાર વરસ પુરાં થયાં, સુ. વનમેં દુઃખ સહેવિ. સુ. ૨૦
વરસ ત્રયોદશમો હિવે, સુ. મછય દેશ રહો જાઈ; સુ.
વેષ પરાવર્ત અતિક્રમો, સુ. હિવે તૂટો અંતરાય. સુ. ૨૧
એહવું કહી અદૃશ્ય થઈ, સુ. તાસ વચન સુણી તેહ; સુ.
કરે વિચાર થઈ એકઠા, સુ. સાતે જણ સુસનેહ. સુ. ૨૨
કંક નામ દ્વિજ વેષ હું, સુ. રહિસું ગૃહ વૈરાટ; સુ.
ધર્મતનય એહવું કહે, સુ. કાઢીશ મનના કાટ. સુ. ૨૩
ભીમ કહે સૂઆર હું, સુ. રહિસ્યું વલ્લવ નામ; સુ.
વૃહન્નડાખ્ય તદ્‌ગૃહ હુસ્યું, અર્જુન ભાષે આમ. સુ. ૨૪
ગંધિક હું અશ્વાધિભૂ, રહિસું નકુલ વચન્ન; સુ.
તંત્રપાલ ગોવિંદ હું, રહિસું લઘુ કહે મન્ન. સુ. ૨૫
કૃષ્ણા કહે નૃપનારીની, સુ. સૈરંધ્રી ગૃહવાસ; સુ.
પુણ્ય કાર્ય તેહનાં કરૂં, સુ. કુંતી કહે ઈમ ભાસ. સુ. ૨૬
નીચ કામ પણિ આદર્યાં, સુ. વચને પિણિ ભૂપાલ; સુ.
સાતમા ખંડની ચૌદમી, સુ. થઈ જિનહર્ષ એ ઢાલ. સુ. ૨૭
સર્વગાથા. ૫૦૮.

દુહા.

એહવું આલોચી સહુ, કીધી નિજ ૨ વેષ;
દેશ વિરાટમાં આવીયા, કોઈ ન ઓલખે દેખિ. ૧
પુરિ પરિસરે પિતૃવન, શમીવૃક્ષનો સ્કંધ,
શસ્ત્ર સહુ તિહાં થાપીયા, પાંડુપુત્ર કરિ બંધ. ૨

પ્રણમ્યા રાય વિરાટને, થાપ્યા નિજ ૨ કામ;
સનમાન્યા સુખસું રહે, ગુપ્તવૃત્તિ તિણ ઠામ. ૩
સહુ નિરંતર ઉઠિને, જનની નમે પ્રભાત;
ગુપ્ત વેશ્મ જાણે ન કો, માને શિક્ષા માત. ૪
ભીમ સૂદવેસે રહે, અન્ય દિવસ રણમાંહિ;
મલ્લ સુભટ હણીયા નૃપતિ, માન દીયા બહુ તાહિ. ૫
ષડુત્તર શત સહોદરા, સુદેષ્ણાકેરા જાણ;
શાલા સહુ રાજાતણા, કીચક મુખ્ય વખાણ. ૬
કદાચિત સુદેષ્ણાતણે, કૃષ્ણા આવી ગેહ;
રૂપ લાવણ્ય દેખી કરી, લાગ્યો કીચક સ્નેહ. ૭

ઢાલ—ધણરા ઢોલા એ દેશી, ૧૫.

એક દિવસ કૃષ્ણા ભણીરે, કામ વચન કહે તેહ;
માલણિ મોહ્યો, સ્મરબાણે તનુ વીંધીયોરે નિશ્ચેતન
થયો દેહ. ૧
મોહ્યો૨ રે સુનારિમન મોહ્યો, રૂપ સુરંગોરે સુનારી તાહરો;
સોહ્યો એમ કીચક કહે ધરી નેહ. મા. ૨
કીધી બહુ પરે પ્રાર્થનારે, માન સુરંગી નાર. મા.
તું માંગિસ તે આપસુંરે, કરિસું નહી નાકાર. મા. ૩
ધનસું કારજ કો નહીરે, તુજસું પિણિ નહી કામ; મા.
મુજ પતિસું અવિચલ હુજયોરે, પ્રીતિ સદા અભિરામ. મા. ૪
હું માલણિ તું રાજવીરે, તુજ મુજ કેહો સંગ; મા.
બિહું મન મિલિયાં પ્રીતડીરે, ન હુવે પ્રીતિ એકંગ. મા. ૫
કામાતુર કીચક થયોરે, તેવિણિ રહ્યો ન જાઇ મા.
અભિપ્રાય નિજમનતણોરે, બહિન ભણી કહ્યો આઈ. મા. ૬

કામાગનિ પીડા ભણીરે, સુદેષ્ણા કહે તાસ; મા.
કરે પ્રાર્થના એહુનેરે, મેલ્હિસ તુજ આવાસ. મા. ૭
તિણિ દીધી આશાસનારે, પીડયો મનમથ તાપ; મા.
શય્યા સૂતો જાઈનેરે, જપતો માલણિ જાપ. મા. ૮
મૂંકી કૃષ્ણાને તદારે; પ્રાણે કીચક ધામ; મા.
તેહસું સંગ કરાઇવારે, નિજ બાંધવને તામ. મા. ૯
પોતાને ઘરિ આવતીરે; નીચી જોવે છાંહ; મા.
દેખી સુતો ઉઠીયોરે, કહે પસારી બાંહ. મા. ૧૦
આવી મૃગાક્ષી મુજભણીરે, સંગમ દે નિજ કાય; મા.
સનમથતાપ નિવારીનેરે, પ્રેમ અમીરસ પાય. મા. ૧૧
કટુક વચન એહવાં સુણીરે, કહે દ્રૌપદી એમ, .
માલણિ ભાષે. એહવું મૂઢ મ બોલ તુંરે, લાજ
ગમે છે કેમ. મા. ૧૨
ગુપ્ત પંચપતિ માહરારે, તુજ કર્ત્તા અન્યાય; મા.
પંચત્વપણું પમાડસ્યેરે, દુર્ગતિતણો ઉપાય. મા. ૧૩
એહવું કૃષ્ણા બોલતાંરે, કૃષ્ણચરિત્ર તિણિવાર; મા.
કેસ ગ્રહી ચરણે કરીરે, મારી કરે પુકાર. મા. ૧૪
કિમ કરિ છુટી તેહથીરે; સૌનિકથી જિમ છાગ; મા.
ગઈ મછ્યપ્રભુની સભારે, ધૂલિલિપ્ત તનુરાગ. મા. ૧૫
દેખી ધર્મસુત તેહનેરે, કૃશોદરી મુક્તકેશ; મા.
ગુપ્ત નામ પતિનો ગ્રહીરે, કરે વિલાપ વિશેષ. મા. ૧૬
કરે વીનતી આગલેરે, હું અબલા મહારાજ; મા.
મુજ કદર્થા કીચકેરે, કીધો એહ અકાજ. મા. ૧૭
ઈમ પુકાર કરતી થકીરે, ક્રૂઠ રોષ કરી કંક; મા.
ગુપ્ત હુસ્યે પતિ તાહરારે, કિણ એક ઠામ નિસંક. મા. ૧૮

હાં કિણ તો કોઈ નથીરે; તુજ ભ્રાતા પતિ તુજ; મા.
જા નિજ ઘરિ ઉભી કિસુંરે, મૂરખ નારિ અબૂજ. મા. ૧૯
સાંભલિ ગઈ ઈમ નિશિ સમેરે, ભીમ ભણી કહી
વાત; મા.
મધુર વચન હારી કરીરે, ઉપજાવી બહુ સાત. મા. ૨૦
દુર્યોધનનો અગ સહ્યોરે, ભાઈ વૃદ્ધ વચન્ન; મા.
પિણિ કીચકનો અગ હિવે રે, સહ્યા ન જાયે મન્ન. મા. ૨૧
કૂડ સંગમ વચને કહીરે, તેડ દેવલમાંહિ; મા.
અર્દ્ધ નિશાયે તેહનેરે, પ્રાણ રહિત કરૂં આહિ. મા. ૨૨
ભીમ વચણ કીચક ભણીરે, કૂડો કરી સનેહ; મા.
મધુર વચન કહી દ્રૌપદીરે, તેડયો દેવી ગેહ. મા. ૨૩
રિષ્ટ થયો મૂર્ખ સુણીરે, આવ્યો દેવલમાંહિ; મા.
કિહાં છે ર હે પ્રિયેરે, કહેતો આવ્યો તાંહિ. મા. ૨૪
ભેષ લેઈ કૃષ્ણાતણોરે, ભીમ બોલાવ્યો તાસ; મા.
ક્રોધ કરી કીચકતણોરે, કાઢી નાખ્યો સાસ; મા. ૨૫
બાંધવ દેખી તેહનારે, મરણ થયો પ્રભાત; મા.
શિબિકારોપી તેહનેરે, દેવા દહન પ્રયાતિ. મા. ૨૬
દીઠી આગલ માલણીરે, બંધુ હણ્યા ઈણિનાર; મા.
ચિતા પાસે કેસે ગૃહીરે, નાંખણ થયા તયાર. મા. ૨૭
બાંધવ જેણે મારીયોરે, જાણ્યો પિણિ ન કહાઈ; મા.
પનર સાતમા ખંડનીરે, એ જિનહર્ષ ગવાઈ. ગા. ૨૮
સર્વગાથા, ૫૪૩,

દુહા.

રોતી મનમાં સમરતી, કૃષ્ણા નિજ ભરતાર;
ચિતા પાસિ આણી તિણે, ભરીયા ક્રોધ અપાર. ૧

ભીમ અકસ્માત તેતલે, આવ્યો વૃક્ષ ઉપાડિ;
કીચક કૂટી અગનિમે, નાખ્યા બલ દેખાડિ. ૨
પાવકમાંહિ પ્રજાલીયા, કીચક સહુ તિણિવાર;
દુખ ટાલ્યો નિજ નારીનો, આવ્યો નિજ ઘર
બાર. ૩
જાણી તે બાંધવ હણ્યા, મચ્છર શોક અપાર;
સુદેષ્ણા રાણી પ્રતેં, રાજા કહે વિચાર. ૪
શોક નિવાર સુલોચને, વિતથ મ કર મુજ વેણ;
સૈરંધ્રીને માન દે, શીતલ કરી નિજ નેણ. ૫
જેહની કાંતા એહવી, પ્રાપ્તકાલ સ્વયમેવ;
લે જાસ્યે ઇમ નારીને, સમજાવી નરદેવ. ૬
હિવે દુર્યોધન વચનથી, જોયા દેશ અનેક;
પિણિ પંડુજ દીઠા નહી, કહ્યો હેરકે છેક. ૭

ઢાલ—કરકંડુને કરૂં વંદના હું વારી, એ દેશી. ૧૭

રાજન તુજ ભયસ્થાયરે, દુર્યોધન રાય, પાંડવ કછપ
જેમરે; દુ.
તો પિણિ અછતા પરે, દુ. અમ્હે ન દીઠા
કેમરે. દુ. રા. ૧.
ભીષમ વિદુર મુખ સામહો, દુ. સાંભલી જોયો
જામરે; દુ.
તેહનો ભાવ જાણી કરી, દુ. ગંગાસુત કહે
તામરે. દુ. રા. ૨
ઇતિ નહી જિહાં ભય નહિ, દુ. જીહાં ન ઉપજે રોગરે. દુ.
પાંડવ તિહાં કિણિ જાણીયે, દુ. સુખે વસે જિહાં
લોગરે. દુ.રા. ૩

મછ્યદેશ દેશાંસિરે, દુ. નહી જિહાં દુર્ભિક્ષરે; દુ.
દૂત કહે તિહાં ભય નહી, દુ. સ્વર્ગ લોક પરતક્ષરે. દુ.રા. ૪
હિવે દુર્યોધન ઈમ કહે, દુ. જાણીજે કિમ તેહરે; દુ.
છાંના શાલતણી પરે, દુ. વાલા વૈરી જેહરે. દુ.રા. ૫
કહે સુશર્મા રાજવી, દુ. નમી સુયોધન પાયરે; દુ.
પાંડવ નિંશ્ચિંતા રહે, દુ. મછ્ય દેશ મહિ જાઈરે. દુ. રા. ૬
મછ્ય રાજાના પુરથકી, દુ. લીજે સુરભી વૃંદરે; દુ.
તેહ અકાલે આવસે, દુ. ન છિપ્યો રહે દિણંદરે. દુ. રા. ૭
મછ્ય નૃપતિ અરિ તાહરો, દુ. તે પિણિ હણીયે રાયરે. દુ.
અન્ય ગોકુલ હરિવા મિસે, દુ. હણીયે પાંડવ જાઈરે. દુ. રા. ૮
મંત્ર સુણી સુશર્માતણો, દુ. કરણ પ્રમુખ લેઈ સાથરે; દુ.
ચાલ્યો સૈન્ય લેઈ કરી, દુ. લીયણ ગૌ મછ્યનાથરે. દુ. રા. ૯
ત્રિગર્ત્તાધિપ મુંકીને, દુ. યામી દિશિ ગૌ લીધરે; દુ.
વિરાટ નગરને આંગણે, દુ. સૈન્ય સહિત ઈમ કીધરે. દુ. રા. ૧૦
કલ૨ શબ્દ થયો તદા, દુ. વ્યાકુલ મન ગોપાલરે; દુ.
ગૌહરણ આવી કહ્યો, દુ. નમી વિરાટ ભૂપાલરે. દુ. રા. ૧૧
સમર કરંતા કીચકે, દુ. રાજન ભાગો કરે જંગરે. દુ.
તિણિ લીધો ચરતો થકો, દુ. ગોકુલ અંગ અભંગરે. દુ. રા. ૧૨
ધરણીધવ ક્રોધે ભર્યો, દુ. કરી ધનુષ ટંકારરે. દુ.
ધાયો વૈરી સામહો, દુ. લેઈ કટક અપારરે. દુ. રા. ૧૩
પુત્ર સંયુત સૂર્ય શંખસું, દુ. મંદિર અશ્વ પ્રમુખરે. દુ.
અંગેસન્નાહે આવર્યા, અરિ વીંટયા અરિરૂખરે. દુ. રા. ૧૪
માંહોમાંહે ક્રોધસું, માંડયો મહા સંગ્રામરે; દુ.
બાણ સમૂહ વહે તેહનો, દુ. વ્યોમ ઢંકાણો તામરે. દુ. રા. ૧૫

ક્ષણમેં સૂરજની પરેં, હુ. તિમિર વિરાટનરિંદરે; હુ.
વૈરી સહસ્ત્ર હણીયા તિહાં, હુ. પામ્યો અસ્ત દિણં-
દરે. હુ. રા. ૧૬
ભટવધ દેખી કોપીયો, હુ. ત્યારે નૃપતિ ત્રિગર્ત્તરે; હુ.
ટંકારવ કરિ ઉઠીયો, હુ. સનમુખ મછ્ય સુભર્ત્તરે. હુ. રા. ૧૭
ત્રિગર્ત્તરાયના વેગસું, હુ. વરસે શસ્ત્ર સક્રોધરે; હુ.
સૈન્ય સહુ નાસી ગયો, હુ. રહ્યો મછ્ય થિર યોધરે. હુ. રા. ૧૮
બાણ સુશર્માંરાયનાં, હુ. લાગ્યા સહુને જોરરે; હુ.
વિધુર થયો મછ્ય રાજવી, હુ. શકયો નહી બલ
ફોરિરે. હુ. રા. ૧૯
વિરથ વિશસ્ત્ર ક્ષણમાં થયો, હુ. બાંધી મછ્ય રથ
ઘાતિરે; હુ.
રાય ત્રિગર્ત્ત લેઈ ચાલ્યો, હુ. નિજ સેના સંઘાતરે.હુ. રા. ૨૦
ભીમ યુધિષ્ઠિર બે જણા, હુ. કોપ કરી તિણ વારરે; હુ.
ત્રિગર્ત્તેશ ચમૂભણી, હુ. ઉપદ્રવ્યો અપારરે, હુ. રા. ૨૧
ભૂપ ત્રિગર્ત્તભણી તદા, હુ. ભીમેં બાંધ્યો સાહિરે; હુ.
મછ્ય રાય છોડાવીયો, હુ. બલવંતે ક્ષણમાંહિરે. હુ. રા. ૨૨
ત્યારે વિરાટ ખુસી થયો, હુ. રાતિ રહ્યો તિણિ ઠામરે; હુ.
ધર્મપુત્ર વાયુપુત્રસું, હુ. બહુ ઉછ્વસું તામરે. હુ. રા. ૨૩
ઉત્તર દિશિ ચરતી હિવે, હુ. પ્રાત સુયોધન રાયરે; હુ.
નગર વિરાટતણી સહુ, હુ. લીધી તિણિ ખિણિ ગાયરે.હુ. રા. ૨૪
અંતેઉરમાંહે હુતો, હુ. રાય કુમર જે સૂરરે; હુ.
સાતમા ખંડની સોલમી, હુ. થઈ જિનહર્ષ સંપૂરરે.હુ. રા. ૨૫

સર્વગાથા. ૫૭૫,

દૂહા.

તુરત ગોપ આવી કરી, કીધ કુમરને રાવ;
ગાય હરી ઉત્તર તણી, દુર્જણ દ્વેષી દાવ. ૧
ઉલસિત વીરજ રોષથી; કહે માતા સ્ત્રી સાખ;
સાર પ્રધાન રથ સારથી, હું તો છું તે પાખ. ૨
નહિ તો કોપે એકલો, અરિને વજ્ર સમાન;
ઉનમૂલૂં તરૂની પરે, કુરૂજ સૈન્યસ્યેજ્યાન. ૩
તસ્યોર્જિત ઇમ સાંભલી, કૃષ્ણા મચ્છર આણિ;
વૃહન્નડ નામે કહે, કલાચાર્ય ગુણખાણિ. ૪
તેહ પાર્થનો સારથી, વીરવિમર્દન જેહ;
તાહરે પિણિ એ યોગ્યતા, થાસ્યે નહી સંદેહ. ૫
ઇમ કહી વૃહન્નડ પ્રતે, ધર્યો સારથી નામ;
કુમરને રથ બેસાડીયો, યતન કરી અભિરામ. ૬
નારી ભણી હસાવતો, પાર્થ ધરી સન્નાહ;
રથ બેઠો નૃપકુમરસું. ધરતો મન ઉછાહ. ૭

ઢાલ—હરીયાલીલોવડીરે, એ દેશી. ૧૭.

ઘોરી તુરત ચલાવીયારે, વાયુવેગ તિણિવાર રાજા;
પહુતા કૌરવ સૈન્યને રે; ઉત્તર દિશિ જુંજાર. રા. ૧
એ રલીયાલી વાતડીરે, સુણજ્યો વચન વિલાસ; રા.
સાંભલતાં રસ પામસ્યોરે, દેસ્યો મુજ સાબાસ. રા. એ. ૨
બલ દેખિ ઉત્તર દિશેરે, કૃપા કરણ ગાંગેય, રા.
દુર્યોધન આદિક બહુરે, પાર્થ ભણી કહે તેય. રા. એ. ૩
વૃહન્નડ રવિ તેજ જયુંરે, તીક્ષણ શસ્ત્રના ધાર; રા.
અલ અલનહિ વિલોકિવારે, દીસે બહુ વિસ્તાર. રા. એ. ૪

ત્યારે પાર્થ હસી કહેરે, ક્ષત્રિય વંશ શ્રૃંગાર; રા.
નારીમાંહિ પમાવતોરે, હિવે સ્યો કરે વિચાર. રા. એ. ૫
રણમાંહે ક્ષત્રી કરેરે, વૈરેરીસું સંગ્રામ; રા.
રાજ્યશ્રી લહે જીવતાંરે, મૂઆ વાધે મામ. રા. એ. ૬
રણમાં સહતા દોહિલારે, તરવારોના ઘાવ; રા.
સૂર સામે ધાએ લડેરે, પાછા ન દીયે પાવ. રા. એ. ૭
એહવું સુણિ સ્યંદનથકીરે, જંપા દીધ કુમાર; રા.
જાવાને અર્જુન કહેરે, જંપા દેઈ લાર. રા. એ. ૮
ધાર કુમર ધીરજપણોરે, હું સારથિ તુજ પાસ; રા.
વૈરીદલ ભાંજી કરૂંરે, કીરતિ તાહરી ખાસ. રા. એ. ૯
અક્ષય્ય બાણ બે માહરારે, શબાકાર વૃતચાપ; રા.
શમી ખંધથી આણ તુંરે, ટાલી સોગ સંતાપ. રા. એ. ૧૦
ધનંજય બંધુ ભણીરે, નિજ સ્વરૂપ કહી એમ; રા.
ગૃહીતાસ્ત્ર બેસી રથેરે. ચાલ્યો રણસું પ્રેમ. રા. એ. ૧૧
ગંગાસુત દેખી સુણીરે, શંખ શબ્દ સુવિશેષ; રા.
ભાષે દુર્યોધન ભણીરે, પાર્થ એહ સ્ત્રી વેષ રા. એ. ૧૨
તુમને હણિવા એહનોરે, અવસર આવ્યો આજ; રા.
નિજ સુખ કારણ એહસુંરે, સંધિ કરો હિતકાજ. રા. એ. ૧૩
ચતુર્થ ભાગ દલનો ગ્રહીરે, છાનો ગોવ્રજ સાથ; રા.
જા એહને અમે રાખસુંરે, કરસું અમે ભારાથ. રા. એ. ૧૪
ભીષ્મ વચન ઇમ સાંભલીરે, માની સાચી વાત, રા.
દલનો અંસ લેઈ કરીરે, ચાલ્યો ગો સઘાત. રા. એ. ૧૫
તે દેખી ફાલ્ગુન કહેરે, મુજ ભયથકી કુમાર; રા.
ધાર્ત્તરાષ્ટ્ર નાસે અછેરે, ફિરિ ૨ જોવે લાર. રા. એ. ૧૬

હિવે રથ રવિરથ સારિખોરે, શીઘ્ર ચલાવ્યો તામ; રા.
સૈન્ય દૈન્ય અરિ પામીયોરે, દીઠો અર્જુન જામ. રા. એ. ૧૭
પાર્થ સંખ વજાડીયોરે, નાદે મોહી ગાઈ; રા.
પુછ ઉચ્ચ પાછી વલીરે, નિજ ઘરભણી પલાઈ. રા. એ. ૧૮
ચોર પરે ગોકુલ હર્યોરે, લાયો વંશ કલંક; રા.
પાર્થ કહે નાઠો હિવેરે, એ જિણિ બીજો અંક. રા. એ. ૧૯
જઈ શકિશ કિમ તું હિવેરે, વયરી મલીયાં વીર; રા.
ધનુષ સાંધિ ઉભો રહીરે, થાયે કિમ અધીર. રા. એ. ૨૦
પાર્થે ધનુષ ચઢાવીયોરે, શર પૂર્યો આકાશ; રા.
શત્રુતણા તનુ વીંધીયારે, કીધા જીવિત નાશ. રા. એ. ૨૧
ભટ કોટી ક્ષય દેખીને, દયા પાર્થ મન આણિ; રા.
અસ્ત્ર સંમોહન મૂકીયોરે, સગલા સૂતા જાણિ. રા. એ. ૨૨
ચતુરંગ સેના તેહનીરે, સુદતી મુદતી સોહ; રા.
પાર્થ અનંગ સરસંગથીરે, લહ્યો સભ-ર્તા મોહ. ર. એ. ૨૩
ભીષ્મભીષ્મ વ્રત મૂકીનેરે, અપર કીયા નિદ્રાણ; રા.
બહિન વચન સંભારીયોરે, કુમર ભણી કહે વાણ. રા. એ. ૨૪
નીલા દુર્યોધન તણારે, પીલા રવિજ નિહાલ, રા.
વિવિધ વર્ણ બીજા તણારે, ગ્રહી વસન તત્કાલ. રા. એ. ૨૫
તિમહીજ તિણ કીધો શરેરે, હણી સંગ્રહીયા વાસ; રા.
માર્યો ભીષ્મ અશ્વનેરે, અરિસેના ગઇ નાસિ. રા. એ. ૨૬
અર્જુન આવ્યો નિજ પુરેરે, સાતમા ખંડની ઢાલ; રા,
કહે જિનહર્ષ સતરમીરે, પૂરી થઈ રસાલ. રા. એ. ૨૭

સર્વગાથા, ૬૦૯,

દૂહા.

પુરવિરાટ વિજઈ થઈ, આવ્યો ઉલસિત પ્રાણ;
રિપુ પૂઠે ગત જાણીને, સુત કાંઈક દુખ આણ. ૧
સૈન્ય સજે નૃપ જેતલે, સુત કેડે જિણ વાર;
ચારે કુમરનો તેતલે, જઈ કહ્યો સમાચાર. ૨
રાજા હર્ષ ધરી કરી, ઉછ્વ નગર અપાર;
કંકસહિત બહુ લોકસું, આવ્યો સભા મઝાર.
પુત્રનો જય પ્રશંસતો, કંક કહે સુણ રાય;
જયસ્યું સુલભ ન એહને, વૃહન્નડ યંતા થાય. ૪
નિજ આશ્રય અર્જુન ગયો, રથથી ઉતરી તામ;
સભાસીન ઉત્તર નમી, નૃપને બેઠો જામ. ૫
કહે રાજન મેં પામીયો, જેહથકી જયવાદ;
તે ત્રીજે દિન આવસે, બંધુ સહિત સુપ્રસાદ. ૬
ધરમ પુત્ર ત્રીજે દિનેં, પહિરિ વસ્ત્ર કરિ સ્નાન;
જીન પૂજી ક્ષુદ્ર દેવને, બલિ કીધી બહુ માન. ૭
રૂપવંત ચ્યારે ચતુર, ધર્મજ કરિ અગ્રેસ;
સિંહાસન બેઠો મુદા, નમ્યો વૈરાટ નરેસ. ૮

ઢાલ—હર્ષ ભર હમસું બોલજયોરે, એ દેશી, ૧૮.

એહ રાજ્ય એ સંપદારે, બીજો પિણિ સહુ તેહ;
રાય વિરાટ ધર્મસૂત પ્રતેં કહે પ્રભુ તાહરો એહ. ૧
ધર્મસુત વીનતી માનજયોરે, હું તો ચરણકમલનો દાસ;
કરજોડી કરૂં અરદાસ, સેવક થઇ રહ્યા મુજ પાસ.
જાણ્યા નહી ગુણ આવાસ. ધ. આં. ૨

નમી વિરાટ ધર્મસૂ પ્રતેં રે, ઉત્તરા સુતા અભિરામ;
પાર્થપુત્ર અભિમન્યુનેરે, જોગ્ય જાણી દે તામ. ધ. ૩
દૂત મૂકી અભિમન્યુનેરે, હરિપુરથી મંગાય;
માધવ સાથ ભાણેજનેરે, આવ્યો લેઇ સુખદાય. ધ. ૪
ભલે દિવસ માધવ કર્યોરે, મછય પાંડવ ઊમાહ;
અભિમન્યુઊત્તરાનો તિહાંરે, ઉચ્છવસું વિવાહ. ધ. ૫
હૃષીકેશ હરખ્યોહીયેરે, આજ્ઞા વિરાટની પાય;
પાંડવ પાંચાલી ફુઈરે, દ્વારિકાપૂરી લે જાય. ધ. ૬
ત્યારે યાદવકન્યકારે, ત્યારે પાંડવ તત્ર;
પરણ્યા ઉછવસું તિહાંરે, પ્રગટ્યો પુણ્ય પવિત્ર. ધ. ૭
હિવે ઇણ અવસરિ રૂક્મિણીરે, સિતવૃષ રહ્યા વિમાન;
પોતે બેઠી નિરખીનેરે, કહ્યો હરિને દેઈ માન. ધ. ૮
કહે સુત થાસ્યે તાહરેરે, ચેડી સુણી કાઈ તાસ;
સત્યભામાને જઈ કહ્યોરે, આવી કૃષ્ણને પાસ. ધ. ૯
હસ્તિમલ્લ મેં સુપનમાંરે, દીઠો પ્રીતમ આજ;
કૂડો જાણી ઈંગિતેરે, ખેદ મ વહ કરિ લાજ. ધ. ૧૦
ભામા કહે જો કૂડ છેરે, તો પહિલિ સુત વેસ;
પાણિગ્રહણ કરિસ્યે તદારે, દેસ્યે મસ્તક કેશ. ધ. ૧૧
સાક્ષી કરી શ્રી કૃષ્ણનેરે, ભામા આવી ગેહ;
ગર્ભ ધર્યા બે સારિખારે, દૈવયોગ થયો એહ. ધ. ૧૨
રૂક્મિણિને નંદન થયોરે, દીપ્ત પ્રદ્યુમ્નકુમાર;
ભાનુ થયો ભામાતણેરે, રૂપતણો નહીં પાર. ધ, ૧૩
પ્રાગ્વૈરી રૂક્મિણીતણોરે, ધૂમકેતુ સુર વેષ;
લેઈ બાલ હરિપાસથીરે, ગયો વૈતાઢ્ય અલેષ. ધ. ૧૪

ટંક શિલોપરિ તે પ્રતેંરે, મૂકી ગયો સુર તેહ;
કાલસંવર ખેચર સહીરે, ગયો નિજ ઘર કુશલેહ. ધ. ૧૫
કનકમાલા પત્ની ભણીરે, પુત્રપણેં જઈ દીધ;
પુત્ર આયો ઉદ્‌ઘોષણારે, પુરમાંહે ઈમ કીધ. ધ. ૧૬
લાલે પાલે પ્રીતિસુંરે, નિજ અંગજ કરિ તાસ;
વધે પ્રદ્યુમ્ન સુખે તિહાંરે, કાયા કંચણ ભાસ. ધ. ૧૭
દુઃખાતુર હરિ જાણિનેરે, સીમંધર પ્રભુ પાસ;
પુત્રોદંત નારદ જઈરે, પૂછયો જિન કહે તાસ. ધ. ૧૮
રૂકિમણી ભવ પાછિલેરે, કેસર પીલા હાથ;
ઈંડાં રંગી મયૂરડીરે, કર્યો વિયોગ તે સાથ. ધ. ૧૯
દુઃખીણી દેખી મોરડીરે, સોલ પ્રહરને છેહ;
ધોઈ કીધાં તેહવારે, વલી આદરીયાં તેહ. ધ. ૨૦
તેણે કર્મે હિવણાં થયોરે, એહને પુત્રવિયોગ;
સોલેં વરસે વલી ફિરીરે, થાસ્યે સુતસંયોગ. ધ. ૨૧
વચન સુણી અરિહંતનાંરે, નારદ પાયે લાગિ;
આવી રૂકિમણીને કહ્યોરે, સ્વચ્છ થઈ મહાભાગ. ધ. ૨૨
સર્વ શાસ્ત્રાસ્ત્રવિષેં થયોરે, અનુક્રમે જાણ કુમાર;
રૂપે યુવતી મોહતોરે, પ્રત્યક્ષ જાણે માર. ધ. ૨૩
યૌવન દેખી પ્રદ્યુમ્નનોરે, કામવસે થઈ માય;
ધિગ ૨ તારી જાતીનેરે, લાજ ગિણે નહી કાંય. ધ. ૨૪
માને જન્મ પોતાતણોરે, રૂપ યૌવન અપ્રમાણ;
વચન વિકારતણા કહેરે, સાંભલિ કુમાર સુજાણ. ધ. ૨૫
મહાભાગ્ય મુજ તાપવ્યોરે, સ્મરાગ્નિને શરીર;
કાયા ફરસ સૂધારસેરે, કર સીતલ સુખસીર. ધ. ૨૬

તાસ વચન એહવાં સુણીરે; દૂનચિત્ત હરિજાત;
કહે એમ ધિગ પાપિણીરે, હું સુત તું મુજ માત. ધ. ૨૭
લાજે નહી એમ બોલતીરે, ઢાલ અઢાર ગણીશ;
પૂરી સાતમા ખંડનીરે, કહે જિનહર્ષ મુનીશ. ધ. ૨૮

સર્વગાથા, ૬૪૫.

દુહા.

તે કહે માતા હું નહી, મુજ પતિ કિણ એક ઠામ;
પામ્યો આણી વધારીયો, ભોગવ મુજસું કામ. ૧
ગૌરી પ્રજ્ઞપ્તી દઉં, વિદ્યા વિશ્વ જયકાર;
વિતથ વચન મુજ મત કરે, કરૂણાવંત કુમાર. ૨
એહ અકૃત્ય કરસું નહી, ચિંતવી કૃષ્ણસુજાત;
કહે દે વિદ્યા મુજ ભણી, માનિસ તાહરી વાત. ૩
સાધી વિદ્યા તે લહી, રમિવા પ્રાર્થે તેહ;
મુજ માતા મુજ ગુરૂ થઈ, બહિ ગયો છંડી ગેહ. ૪
કનકમાલા વપુ નખ કરી, કલકલ કર્યો વિલૂર;
પૂછયો પૂત્રે એ કિસું, આવી તાસ હજૂર. ૫
માત પરાભવ જાણિને, કુપિત ઉદાયુધ તેહ;
હણ્યા વિદ્યાબલે આવતા, અચ્યુતસુત ગુણગેહ. ૬
સંવરસુત વધ કોપીઓ, લીલાયે જીપેહ;
ચરિત કનકમાલાતણો, જાણ્યો સગલો તેહ. ૭

ઢાલ—પાટણનગર સુહામણો માંહેમાહરીએ સખિ લક્ષ્મી
દેવીકિ ચાલોહે આપણ જોવા જાયઈ, એ દેશી. ૧૯

નારદ આવ્યો તેતલે, પાએ લાગોરે પ્રદ્યુમ્ન કુમારકિ;
સાંભલરે તું તો સાંભલરે તુંને વાતડી કહીયે;

રૂક્મિણીને સંભલાવીયો, સીમંધરરે કહ્યો જેહ
વિચારકિ. સાં. ૧
ભાનુક સુત ભામાતણોરે, પરિણેસ્યેરે પહિલી મતિ-
મંતકિં; સાં.
તુજ માતા દેસ્યે તદા, કેશ સિરનારે, હાર્યા
પણ તંતકિ. સાં. ૨
કેશદાનનો દુઃખ ઘણું, વલી સબલોરે દુઃખ તુજ
વિયોગકિ; સાં.
તુજ સરિખે અંગજ છતે, સહી મરસ્યેરે રૂક્મિણિ
ઈણ રોગકિ. સાં. ૩
તે નારદ પ્રદ્યુમ્ન બે, પ્રણમીરે નિર્મિંત સુવિમાનકિ; સાં.
બેસી તિહાંથી ચાલીયા, ગયા દ્વારિકાંરે નગરી
બલવાનકિ. સાં. ૪
મુનિ વિમાન ઉદ્યાનમાં, મેલ્હી બાહિરરે અન્ય વેષ
ધરેહકિ; સાં.
જોવે નગર ફિરી ફિરી, હિવે જોજ્યોરે કરે
રામ તે જેહકિ. સાં ૫
વિવાહ કન્યા અપહરી, જઈ મૂંકીરે નારદને પાસિકિં; સાં.
કૃષ્ણોદ્યાન વિદ્યા કરી, સૂકાવ્યારે ફલફૂલ વિમાસકિ. સાં. ૬
સકલ નીર આશ્રયતણો, જલ શોષીરે નાખ્યો
તતકાલકિ; સાં.
વિતૃણ નગર કર્યો સહુ, હય વાહેરે બાહિર સુકુ-
માલકિ. સાં. ૭

મૂલ લેઈ હયવર તદા, ભામાસુતરે દ્રોડાવે જામકિ; સાં.
દેવમાયા ભુંઈ પાડીયો, લોક હસતાંરે નગરી ગયો
તામકિ. સાં. ૮
પ્રદ્યુમ્ન જોસી થઈ કરી, વેદ ભણતોરે ગયો નગરી મઝારકિ; સાં.
ભામાદાસી કુબ્જિકા, કીધી સરલીરે વિદ્યાબલ ધારિકિ. સાં. ૯
અચરિજ તેહ દેખાલિને, ગયો બ્રાહ્મણરે ભામાને ગેહકિ; સાં.
આસણ દેઇ બેસાડીયો, કરજોડીરે કહેં ધરીય સનેહકિ. સાં. ૧૦
પાય નમું વીનતી કરૂં, રૂકિમણીથીરે કરિ અધિકો રૂપકિ; સાં.
દ્વિજ ભાષે સુંદર કરૂં, પિણિ માનેરે મુજ વચન અનૂપકિ; સાં. ૧૧
સીસ મુંડાવ્યો તિણ કે ાં, વસ્ત્ર પહિર્યારે ફાટા
નિજ અંગકિ; સાં
કુલદેવી આગલ જઈ, જપે રૂડબુડરે મુખ મંત્ર
સુરંગકિં. સાં. ૧૨
ભામા ભોજન આપીયો, વિદ્યાનીરે શકતે અન્નપાનકિ; સાં.
ધાપે નહી ચેટી કહે, ઉઠી ૨ નેરે રાક્ષસ અજ્ઞાનકિ. સાં. ૧૩
વેષ કીયો લઘુ મુનિતણો, રૂકિમણિનેરે પહુતો
ઘરબારકિ; સાં.
દરસણ દેખી દૂરથી, તનુ ઉલસ્યોરે તેહનો તિણિવારકિ. સાં. ૧૪
આસન લેવા તે ગઈ, રાણી રૂકિમણીરે મુનિવરને
કાજકિ. સાં.
કૃષ્ણસિંહાસન તેતલે, જઈ બેઠોરે દેખી મુનિરાજકિ. સાં. ૧૫
હરિ અથવા સુત હરિણો, તે પાખેરે સિંહાસણ
એણિકિં; સાં.

અન્ય પુરૂષ બેઠા ભણી, નવિ સાંખેરે સુરશક્તિ
વસેણકિં સાં. ૧૬

તપપ્રભાવથી દેવતા, મુનિભાખેરે ઉપદ્રવ ન કરંતકિ. સાં.
સોલ વરસ તપ પારણો, કરિવાનેરે, આવ્યો ગુણવંતકિં. સાં. ૧૭
નહી તો જઈ સત્યભામા ઘરિ, નવિ રિ દેઇસરે જો મુજ
આહારકિ. સાં.

કહે રૂકિમણિ ચિંતા વસેં, નવિ રાંધ્યોરે મેં
આજ વિચારિકિ. સાં. ૧૮

ચિંતાકારણ પૂછીયો, કુલદેવીરે આરાધી જાણિકિં; સાં.
પ્રત્યક્ષ થઈ દેવી કહ્યો, આજ મિલસ્યેંરે તુજ પુત્ર
સુજાણકિ. સાં. ૧૯

તદભિજ્ઞાન કહ્યો હુતો, તે આંબોરે ફલિયો પણ
એહકિ; સાં.

મુનિ તુમે પણ જો કહો, સુત મિલસ્યેરે કહી
મુજ તેહકિ. સાં. ૨૦

ઠાલે હાથે મુનિ કહે, ફલદાયકરે હોરા નવિ થાયકિ; સાં.
સું આપું તુજને કહે દે મોદકરે કેશવ જે ખાયકિં. સાં. ૨૧
એ મોદક રૂકિમણી કહે, કૃષ્ણ ખાયેરે દુર્જર અન્ય
હોઈકિ; સાં.

રિષિહત્યા થાયે જિણે, તુજને મુનિરે કિમ દીજે
સોઈ કિ. સાં. ૨૨

તે કહે તપસીને કિમેયે, નવિ થાઇરે દુર્જર આહારકિ. સાં.
મન શંકાતી મુનિ ભણી, એક ૨ દેરે મોદક તિણવારકિ. સાં. ૨૩ઈ

જિમઘે તિમ ઉતાવલો, મોદક મુનિરે ખાયે તત્કાલકિ; સાં.
મનમાં વિસ્મય પામીયો, ખલવંતો દિસેરે મુનિબાલકિ. સાં. ૨૪
મેં જાણ્યો તૂં નાનડો, પિણિ નાનોરે તૂતો સમરથ્થકિ. સાં.
સાતમે ખંડ ઓગણીસમી, જિનહર્ષેરે કહ્યો એહ અરત્થકિ સાં. ૨૫

સર્વગાથા, ૬૭૭,

દુહા.

ઈમ મુનિને કહતાં થકાં, ભામાચર આવેહ;
વિપિન ફલાદિક વિણ થયા, તૃણ પુરમેં ન મિલેહ. ૧
જલાશ્રય નિર્જલ થયા, ભાગો ભાનુતુરંગ;
કન્યા કોઈ લેઈ ગયો, ગયો વિપ્ર કરિ જંગ. ૨
થઈ વિષન્ન સામર્ષથી, કેશ મગાવેં તેહ;
હસ્તપટલિકા અનુચરી, મૂકી રૂકિમણી ગેહ. ૩
તાસ કેશ માયા કરી, સાથે પૂર્યો ઠામ;
ભામા પાસે મોકલી, લેઈ આવી નિજ ધામ. ૪
ત્યારે સાખી કૃષ્નપ્રતેં, ભામા માગેઈ કેશ;
તેં મૂંડાવ્યો એતલે, સારિમ કરિ ર હિવે કલેશ. ૫
કૃષ્ણે મૂંકયો રામને, રૂકિમણીગૃહ કેશાર્થ;
પ્રદ્યુમ્ન રૂપ હરિ નિરખિને, લાજ્યો મન વેસ્વાર્થ. ૬
રામ સભામાં આવીને, કૃષ્ન પ્રતે કહે દેખિ;
લજાવ્યા વહુ મુજ ભણી, કરિ દ્વય રૂપ વિશેષ. ૭
હુંતો નાવ્યો હરિ કહેં, શપથ કરે ઈમ તેહ;
તુજ માયા એઈમ કહી, ભામા આવી ગેહ. ૮

ઢાલ—ગુજરી ગોકુલ વાલી, એ દેશી. ૨૦

રૂકિમણિને નારદ કહે રે, પ્રદ્યુમ્ન તુજ સુત એહ;
રૂકિમણિ હરિની રાણી, રૂપ કરી નિજ માયનેરે,
ચરણે નમ્યો સ્નેહ. રૂ. ૧
તુજ જાગ્યો પુણ્યપ્રકાશરે, રૂ. તુજ મિલીયો
પુત્ર વિલાસરે; રૂ.
ધારા છૂટી દૂધની, ભીડયો હીયડે તાસ, રૂ.
પિતુ આગલિ તું માહરોરે, મ કરીસ માય પ્રકાશ. રૂ. ૨
એહવું કહિ રૂકિમણિપ્રતેં રે, માયારથે ચડાઈ; રૂ.
ચાલ્યો શંખ વજાડતોરે, જનસંચય ક્ષોભાઇ. રૂ. ૩
લે જાઉંછું રૂકિમણીરે, હરિ રાખો બલવંત; રૂ.
ઇમ કહી પુરથી નીકલ્યોરે, ભેદ ન કોઈ લહંત રૂ. ૪
કહે જનાર્દન કોપીયોરે, કોણ કુબુદ્ધિ એહ; રૂ.
દોડયો કેડે સૈન્યસુંરે, સારંગ ધનુષ ધરેહ. રૂ. ૫
પ્રદ્યુમ્ને ભાગી ચમૂંરે, વિદ્યાતણે પ્રસંગ; રૂ.
કીયો નિરાયુધ કૃષ્ણનેરે, જિમ નિર્દંત મતંગ. રૂ. ૬
થયો વિષન્ન હરિ જેતલેરે, તેતલે નારદ આઈ; રૂ.
કહે પ્રદ્યુમ્ન સુત તાહરોરે, આલિંગ્યો હીયે લાઈ. રૂ. ૭
કૃષ્ણ રૂકિમણિપુત્રસુંરે, આવે પુરી મજારી; રૂ.
હર્ષિત ચિત્ત ઉચ્છવ કરી, જોવે સહુ નર નારી. રૂ. ૮
હિવે દુર્યોધન વિનવેરે, પ્રણમી ચરણ મુરારિ; રૂ.
પુત્રી મુજ તાહરી વહુરે, કોઈ લે ગયો અવધારિ. રૂ. ૯
પ્રજ્ઞપ્તી જાણી કરીરે, આણિસ કહે હું તાસ; રૂ.
આણી પ્રદ્યુમ્ને કન્યકારે, અચરજ થયો ઉલાસ. રૂ. ૧૦

હરિ દ્યે તેહને તે કહેરે, વહુ માહરી એહ; રૂ.
પ્રદ્યુમ્ને લીધી નહીંરે, પરણી ભાનુક તેહ. રૂ. ૧૧
અણઇચ્છિત પ્રદ્યુમ્નનેરે, કરી ઉચ્છવ આનંદ; રૂ.
ખેચર નૃપની કન્યકારે, લાલ પરણાવી ગોવિંદ. રૂ. ૧૨
જીર્ણ મંચક રહી એકદા લાલ, ભામા પૂછે દુઃખ; રૂ.
પ્રદ્યુમ્ન સરીખો દ્યો સુનેરે લાલ, પુત્ર થાયે જિમ સુખ. રૂ. ૧૩
ચોથ કરી આરાધીયોરે લાલ, હરિણેગમેષી દેવ; રૂ.
પુત્ર આપ કૃષ્ણે કહ્યોરે લાલ, હાર દેઇ ગયો હેવ. રૂ. ૧૪
પ્રદ્યુમ્ન જાણી માયની સખીરે લાલ, જાંબુવતી
સુખવાસ; રૂ.
રૂપ કરી ભામાતણોરે લાલ, સૂકી હરિકેરે પાસ. રૂ. ૧૫
હાર દેઈ હરિ ભોગવીરે લાલ, સુરલોકથી કોઈ દેવ; રૂ.
આવી કુખે અવતર્યોરે લાલ, સુંદર સ્વપ્ન નિરખેવ. રૂ. ૧૬
જાંબુવતી નિજ ઘરે ગઈ રે લાલ, ખુસી થઈ
તિણિવાર; રૂ.
કેશવગૃહ સુતઅર્થિનીરે લાલ, આવી ભામાનાર. રૂ. ૧૭
અહો અતૃપ્તિ ભોગનીરે લાલ; કેશવ ચિંતે આમ; રૂ.
રમતાં પ્રદ્યુમ્ન હરિતણીરે લાલ, ભંભા તાડી તામ. રૂ. ૧૮
ભેરિતણો સ્વર સાંભલીરે લાલ, બીન્હો હરિ ચલ
ચિત્ત; રૂ.
ભામાને કહે તુજ હુસ્યેરે લાલ, ભીરૂ પુત્ર શુભ
ચિત્ત. રૂ. ૧૯
જાંબુવતી કોટે હરીરે લાલ, દેખી પ્રભાતે હાર; રૂ.

માયા પ્રદ્યુમ્ન પ્રશંસતોરે લાલ, વિસ્મય લહ્યો
સુરારિ. રૂ. ૨૦
પૂરે માસે સુત જણ્યોરે લાલ, જાંબુવતી સાંબ
નામ; રૂ.
ભામા ભીરૂક સુત જણ્યોરે લાલ, ભીરૂક થયો
અભિરામ. રૂ. ૨૧
વૈદર્ભી રૂક્મિસુતારે લાલ, વરી પ્રદ્યુમ્ન ઉપાય; રૂ.
સાંબસું હિરણ્યા કન્યકારે લાલ, વરી હેમાંગદ જાય રૂ. ૨૨
બીહાવે મુજ સુત ભણીરે લાલ, જાંબુવતી તુજ પૂત;
કહે ભામા તે હરિ ભણીરે લાલ, મુજ સુત નથી
અદભુત. ૨૩
ન્યાયી દિખાલું તુજ ભણીરે લાલ, જાંબુવંતી-
ને કીધ; રૂ.
આભીરી દધિ વેચતીરે લાલ, નિજ આભીર વેશ
લીધ. રૂ. ૨૪
એહવું રૂપ બણાઇનેરે, લાલ આહીરી આહિર; રૂ.
સત્ત ખંડે એ વીસમીરે લાલ, ઢાલ થઈ સિરદાર. રૂ. ૨૫

સર્વ ગાથા, ૭૧૦.

દુહા.

નગરીમાંહે દેખિને, આભીરી આભીર;
આવી ઇહાં આહીરણી, જિમ લ્યું ગોરસ ક્ષીર. ૧
ઇમ કહી સૂનાગેહમેં, ખાંચી પ્રાણે તાસ.
ત્યારે જાંબુવતી કૃષ્ણને, પ્રગટ દેખિ ગયો નાસિ. ૨

હરિ કહે જાંબુવતી પ્રતેં, દીઠો સુત અન્યાય;
ભદ્ર સૌમ્ય નિજ સુત ભણી, માને સિંહી માય. ૩
શાંબ બીજે દિને આવીયો, ખીલી ઘડતો પાસ,
પૂછ્યો મુજ વ્રત ભાષસ્યેં, મુંહુડે મારિસ તાસ. ૪
સ્વેછાચારી લાજવિણિ, હરિ છંડાવ્યો ગામ;
પ્રજ્ઞપ્તી પ્રદ્યુમ્નથી, લહી નીકલ્યો તામ. ૫
ભીરૂકને મારે સદા, ભામા ભાષે ધીઠ;
શાંબતણી પરે જા પરો, કર તુજ વદન અદીઠ; ૬
કહે પ્રદ્યુમ્ન જાઉં કિહાં, તે કહે જા સમસાણ;
કયારે આઉં માતજી, ભામાને કહે વાણ. ૭
હું આણું તુજને ઈહાં, હાથે ઝાલી જામ;
ત્યારે તુજને આવિવો, ક્રોધ કરી કહે તામ. ૮

ઢાલ—હોરે લાલ સરવરપાણી ચીખલોરે લાલ, ઘોડલાલ
પસ્યા જાય એ દેશી; ૨૨.

હોરે લાલ રૂખમણિ સુત એહવો કહેરે લાલ,
માત આદેશ પ્રમાણ;
હોરે લાલ સમસાંણેં ગયો આવીયોરે લાલ,
ભમતો સાંબ સુજાણ. હો. ૧
હોરે લાલ ભામાભીરૂકુમારનેંરે લાલ, પરિણા
એવા કાજ;
હોરે લાલ મેલી નવાણું કન્યકારે લાલ, એક
જોવે સિરતાજ, હો. ૨
પ્રજ્ઞસી બલી જાણીયોરે લાલ, પ્રદ્યુમ્નજીત શત્રુ
રાય;

હોરે લાલ કીધી કન્યા સાંબનેરે લાલ, અધિક રૂપ
સમુદાય. હો. ૩
હોરે લાલ ભામા તે કન્યા ભણીરે લાલ, માંગી જે
શત્રુ પાસિ; હો.
તે કહે ભામા કરગ્રહીરે લાલ, લે જાવો આવાસિ. હો. ૪
ભીરૂ કરોપરિ એહનોરે લાલ, કર ભામા કારેહ; હો.
વીવાહ કેરે અવસરેરે લાલ, તો હું આવું એહ. હો. ૫
વચન તાસ અંગી કરીરે લાલ, તિહાં ભામા આવેહ; હો.
હાથેં ઝાલી શાંબનેરે લાલ, નિજ ઘરિ લે ગઈ તેહ. હો. ૬
પાણિ ગૃહણને અવસરેરે લાલ, ભીરૂ વામોત્તર
હાથ; હો.
નિજ ડાવાકર ઉપરે લાલ, હાથ ધર્યો પરમારથ. હો. ૭
નવાણૂ કન્યાતણારે લાલ, કર ગ્રહ્યા દક્ષિણ પાણિ; હો;
પાવક દોલા સહુ ફિર્યારે લાલ, સમકાલેં વિધિ
જાણ. હો. ૮
વૃત્તોદ્વાહ કન્યા ગ્રહીરે લાલ, શાંબ ગયો
નિજ ગેહ; હો.
ભીરૂક આવ્યો ભ્રકુટીઇંરે લાલ, બીહાવ્યો ગયો તેહ. હો. ૯
ભીરૂ કહયો નિજ માયને, અસદ્દહતી તેહ; હો, લાલ.
કન્યોદ્વા હ કરાવીયો હો લાલ,
તિહાં આવી શાંબ નિરખીયોરે લાલ, ઉઠી લાગ્યો
પાય હો. ૧૦
કોપ કરી ભામા કહેરે લાલ, કિણિ આણ્યો ઈહાં
તુઝ હો;
તેં આણી ઈહાં મુજ હો. હો. ૧૧

સહુજન છે ઇહાં સાખીયારે લાલ, પૂછયો તેહને માત; હો.
પૂછયો તેડી તેહનેરે લાલ, સાચ કહી તેણિ
વાત. હો. ૧૨
માયીબંધુ પિતા માયિરે લાલ, માયિની માતા જાસ; હો.
માયી છલ કન્યા વરીરે લાલ. વયરી એ મુજભાસ. હો. ૧૩
એહવું કહિં બહુરોષથીરે લાલ, ભામા નાંખી
નીસાસ; હો.
પડી દુઃખિણી આવી કરી હો લાલ, જીર્ણ મંચ
આવાસ. હો. ૧૪
નમસ્કરણ વસુદેવનેરે લાલ, ગયો શાંબ કહે તાત; હો.
ભમતાં ચિરકાલે તુમેરે લાલ, સ્ત્રી પરણ્યા સત્ય વાત. હો. ૧૫
મેં તો થોડા કાલમેંરે લાલ, સોકન્યા સમકાલ; હો.
પરણી આપણ અંતરોરે લાલ, પડીયો ઘણો વિચાલ. હો. ૧૬
હિવે વસુદેવ ઇસું કહેરે લાલ, કૂપ મંડુક અયાણ; હો.
મેં પામી વિક્રમથકીરે લાલ, દેશદેશાંતર જાણ. હો. ૧૭
આવી વલી સ્વયંવરારે લાલ, પરિણી કેઈ નાર; હો.
આવ્યો બંધુ પુરોધથીરે લાલ, કિસ્યું કરે અહંકાર. હો. ૧૮
તેં નિર્લજ માયા કરીરે લાલ, કન્યા પરણ્યો એહ, હો.
છલી કરી માતા ભણીરે લાલ, આદર વિણ આવેહ. હો. ૧૯
ક્રુદ્ધપિતામહ જાણીરે લાલ, પ્રણમ્યા શાંબ કુમાર; હો.
કહે તાત કરજ્યો ક્ષમારે લાલ, મુજ અવિનય
વિસાર. હો. ૨૦
વિનય ગર્ભ અર્ભકતણારે લાલ, વચન ઇસા
સુણિ રાય; હો.
રુ રપ થયો મનમાં ઘણોરે લાલ, વીસાર્યો અન્યાય. હો. ૨૧

પ્રદ્યુમ્ન આદિક ઇણ પરેરે લાલ, યાદવરાય કુમાર; હો.
સઘલા પિણ પાંડવતણારે લાલ, એ લે મિલિપરિવાર હો. ૨૨
તિહાં યાદવ સુખસું રહેરેલાલ, સ્વામિતણો સનમાન; હો.
મુદમુદિત સુરનીપરેરે લાલ, ઉદિત ન જાણે ભાણ. હો. ૨૩
સમુદ્ર વિજય આદિક હિવેરેલાલ, યાદવના રાજન; હો.
કૃષ્ણ પ્રમુખ કરી મંત્રણોરેલાલ; પાંડવસું હિતવાન. હો. ૨૪
સત્ય પ્રતિજ્ઞાએ કરીરેલાલ, સહુ ખમ્યો બલવંત; હો.
પ્રલય કાલ ચુકે નહીરેલાલ, વચનથકી વિણ સંચ. હો. ૨૫
ઢાલ સાતમા ખંડનીરેલાલ, પૂરી થઇ બાવીસ; હો.
કહે જીનહર્ષ પાંડવ ભણીરેલાલ, યાદવ પતિ અવનીસ. હો. ૨૬

સર્વગાથા પાઠાંતર ૭૧૬,

દૂહા.

પૂરો કાલ થયો હિવે, વર્દ્ધમાન રિપુ વૃક્ષ;
કરે કીર્ત્તિ ન પાંગુલી, છેદેવા પરતક્ષ. ૧
ભાખે ધર્માંગજ હિવે, નિજ બાંધવને કાજ;
બુરો મનાવી દુહવી, અંગી ન કરૂં કાજ. ૨
બોલ્યો ભીમ પરાક્રમી, ધર્મજ સુણી વચન્ન;
વેરી વૃદ્ધિ સહો તુમે, પિણિ હું ન સહું રાજન્ન. ૩
ચ્યારે બાંધવ ઉઠીયા, સમરોચ્છુ કરિક્રોધ;
સામ વચન સમજાવીયા, રાય યુધિષ્ટિર યોધ. ૪
યાદવ નૃપની આગન્યા, રથ બઇસી વિદ્વાન;
હસ્તિનાપુર તે ગયો, દૂતજયાભિધતામ ૫
ગંગા સુત ધૃતરાષ્ટ્ર મુખ, બેઠા સભા મઝારિ;
દુર્યોધનને ઇમ કહે, દૂત જઇ તિણ વારિ. ૬

દ્વારિકાધીસ કંસારિનો, વિજય નામ હું દૂત;
તાસ વચન મુજ મુખથકી, સાંભલિ તૂં રજપૂત. ૭
સત્ય પ્રતિજ્ઞા પાંડુસુત, તુજ બંધવ બલવંત;
નિયુક્ત સમય જાણી કરી, આવ્યા છે મતિમંત, ૮

ઢાલ—બાઈરે ચારણ દેવિ એહની. ૨૩.

સત્યતણા પ્રતિપાલ, રાજારે સત્યતણા પ્રતિપાલ;
કાલ ગમી આવ્યા હિવે રાજારે વચન સુણો રાજ્ય
ભાગ ભૂપાલ;
આપો સહુને સુખ હુવે રાજારે.
પૃથ્વી લવને કાજી, રા. સમરારંભ ન કીજીએ; રા.
પૂરવરિ મહારાજ, રા. રાજ્યભાગ કરિ લીજીએ. રા. ૨
ઇંદ્રપ્રસ્થ તિલપ્રસ્થ, રા. વારૂણાવત કાસીપુરી; રા.
હસ્તિનાગપુર સ્વચ્છ, રા. પાંચ ગ્રામ ધો હિત ધરી. રા. ૩
દૂત વચન સુણી એમ, રા. દુર્યોધન કોપી કહે; રા.
મુંછ મરોડી તેમ, રા ભુજ અભિમાન પોતે વહે રા. ૪
દ્યુત રમિને રાજ્ય, રા. હાર્યો કિમ લહે તે વલી; રા.
ભીમાદિક નિર્લાજ, રા. મુજ વૈરી બાંધવ વલી. રા. ૫
પાંડવ થાઉ મિત્ર, રા. મહા રાજ્યસુણી વાતડી; રા.
અથવા થાઓ શત્રુ, રા. નાપું ભુ તિલ માતડી. રા. ૬
વલી વિજય કહે વાત, રા, ન્યાયોદય વચ તેહને; રા.
ગોત્ર કદર્થન ઘાત, કાંઈ કરાવે તે કને. રા. ૭
કીચક બક હિડંબ, રા. કૂર કરમી એ દાનવા; રા.
હણીયા ભીમ અસંભ, રા. સંક સુયોધન માનવા. રા. ૮
તેં કીધો અપકાર, રા. પાંડુ નૃપતિ સુતને બહુ; રા.
તુજને કીયો ઉપકાર, રા. તે પુજેવા સહુ. રા. ૯

હિત વછલ હિતકાર, રા, ધર્માંગજ તુજ ઉપરે; રા.
રાખે ભાઈ વારિ; રા. જ્વલિત જલણ પાણી પરે; રા. ૧૦
તે હિવણાં હરિ યોગ, રા. વઈર ગજેંદ્ર હરિ ગાલસ્યે; રા.
વાયુ અગનિ સંયોગ, રા. કાષ્ટતણી પરે બાલસ્યે. રા. ૧૧
ભીષમ કૃપા દ્રોણપાંડુ, રા. વિદુર પ્રમુખ બહુ ભૂપતે; રા.
કહે શુભ વચન અખંડ રાજ્ય પ્રતિશ્રુતિ નિભ શોભતે. રા. ૧૨
તાસ વચન જીમ તોય, રા. તદા તેલજીમ અતિ
ઘણોં; રા.
જ્વલિત ક્રોધગનિ હોઈ, રા દુર્યોધન રિદ્દિમાં ઘણોં રા. ૧૩
દુર્યોધન અપમાન રા. દીધો દૂત ક્રોધે દૂર્યો; રા.
કૌરવ સહુનિ હાનિ, રા. થાસ્યે ઈમ કહિ નીસર્યો. રા. ૧૪
દૂત આવ્યો તત્કાલ, રા. કેસવને આવી કહયો; રા.
હરખ્યો ભીમ ભૂજાલ,, રા. ભાઈ સહુ મન ઉમહ્યો. રા. ૧૫
રણ રંગાજીર પ્રૌઢ, રા. તાંડવ હિવે પાંડવ થયા; રા.
દલબંધ કરિવા રૂઢ, રા. સમુદ્ર વિજય આદેશયા. રા. ૧૬
યાદવ નૃપ મછય રાજ, રા. દુષ્ટ પ્રદ્યુમ્ન ને સત્યકી; રા.
દ્રુપદ સુભદ્રા જાય, રા. પાંડવ દલ મિલીયો વકી. રા. ૧૭
પાર્થ પુત્ર અભિમન્યુ, રા. ઘટોત્કચ સુત ભીમનો; રા.
આવ્યાં તિહાં વલી અન્ય, રા. ક્ષાત્ર પુત્ર તેજ
નિસ્સીમનો. રા. ૧૮
ઇંદ્ર ચંદ્રમણિચુડ, રાા. ચંદ્રાપીડ વિયદ ગતી રા.
ચિત્રાગદ અરિસૂડ, રા. કરિવા આવ્યા ખગપતિ. રા. ૧૯
પાથકર્ણ તે પાર્થ, રા. માહોમાંહિં વધકાંક્ષયા; રા.
આપ આપને સ્વાર્થ. રા. અણપુગેં વેરી થયા. રા. ૨૦

હિવે કર્ણાદિક રાય, રા. પ્રેર્યો દુર્યોધન ભણી; રા.
તેડર્યાં દૂત પઠાય, આવ્યા વાંછા રણતણી. રા. ૨૧
ભૂરિશ્રિવાભગદત્ત, રા. શલ્ય શકુનિ અંગભૂતી; રા.
ભીષ્મ કૃપા સોમદત્ત, રા. વાલ્હીક સુક્તિ મહામતિ. રા. ૨૨
કૃતવર્મા વૃસસેન, રા. શૌબલ હલાયુદ્ધ આફલ્યા; રા.
ઉલુક પ્રમુખ નૃપસેન, રા. ધાર્તરાષ્ટ દલમે મિલ્યા. રા. ૨૩
ગોત્ર કદરથન જાણિ; રા. વિદુર વૈરાગ્યે આદર્યો; રા.
સમય ગુણની ખાણિ, રા. વનમેં જઈ વાસો કર્યો. રા. ૨૪
કર્ણ કુંતી નિજ પુત્ર રા. જણાવ્યો તેહને કહે; રા.
દુર્યોધન મુજ મિત્ર રા. પ્રથમ પ્રાંણ દીધા મહે. રા. ૨૫
કીધો મુજ પરિહાર, રા. બાલપણાથી લાજતી; રા.
આવિને ઇણિવાર, રા. કેમ લજાઉ તુજ ભણી. રા. ૨૬
સ્યાની તું મુજ માત, રા. તુ મુજ વેરિણિ સારિખી; રા,
ઢાલ જીનહર્ષ વિખ્યાત. રા. સાતમેં ત્રેવિસમી અખી. રા. ૨૭

સર્વગાથા ૭૭૮. પાઠાંતર ૭૫૧.

દૂહા.

ઇણિ અવસર વન દ્વીપથી, લેઈ ક્રિયાણાં સાર;
દ્વારિકા આવ્યા વાણીયા. કરિવા વિણજ વ્યાપાર. ૧
વાંછા થઈ બહુ લાભથી, રતન કંબલલેઇ તામ;
આવ્યા રાજગૃહ નગર, કરવા રોકડ દામ. ૨
જીવયશા જરાસિંધુની; પુત્રી કંબલલેહ;
અલ્પ મૂલ્ય તે માંગતી, કોપ્યા વણિક કહેહ. ૩
ફોકટ ઇહાં એ આણીયા, હરિની નગરી છોડી;
લાભ કાજી આવ્યા ઇહાં, મૂલતણી થઈ ખોડી. ૪

જીવયશા ઇમ સાંભલિ; પૂછે તાસ વિચાર;
દ્વારિકા નગરી તે કીસી, કુણ તિહાં નૃપ વિચાર. ૫
પશ્ચિમ સાયરને તટે, ધનદ નીપાઇ જેહ;
દ્વારિકા નગરી કૃષ્ણનૃપ, કહે વ્યાપારી તેહ. ૬
યાદવવંશ તિહાં વસે, વસુદેવ રાજા જાત;
કૃષ્ણ ઉષ્ણ કર સારિખો, તેજ પ્રતાપ વિખ્યાત.
નામ શ્રવણ તસુ સાંભલ્યો, અતિજવરાતુર જાત;
જીવયશા ગઈ રોવતી, જરાસિંધુ જીહાં તાત. ૮

ઢાલ–રાજા જો મિલે, એ દેશી. ૨૪

મત રોવે નૃપ કહે તિણવાર, રોવાડિશયોષિતિ કંસારિ;
રાજા ચું કહે, સુણિં બેટી, રાજા ચું કહે;
અજીસી જીવે યાદવ કોડિ, જો મારૂં નહિ તો મુજ ખોડિ. રા. ૧

એહવું કહી કીધો સિંહનાદ, સાચે કીધો ભંભાવાદ
જરાસિંધ સત્ય સંધિ હોઈ; તેડાવ્યા ભૂપતિ સહુ કોઈ. રા. ૨

આવ્યા તતક્ષિણ મહા બલવંત, વામ દેવાદિ સુત ગુણવંત; રા. ૩

સ્વર્ણસેન રૂકમી ભૂપાલ, ચંદરાજ માની મછરાલ; રા.
બીજા પિણિ આવ્યા બહુરાય, સહસ્રગમેં સામંત કહેવાય; રા.

કટકે મિલિયા સુભટ અથાહ, સાગરમાં જયું નદી પ્રવાહ. રા. ૪

જરાસિંધ રાજા દુર્બોધ, ક્રોધે ભરીયા સાથે યોધ; રા.
નિજ નગરીથી કીધ પ્રયાણ, ક્ષય કરિવા વયરીનાં
પ્રાણ. રા. ૫
મંત્રી અપશકુને રાજાન, વાર્યો પિણિ ન રહ્યો
અભિમાન; રા.
ચાલ્યો અર્દ્ધ ચક્રેશ અકંપ, સબલ બલે થાઈ
ભૂકંપ. રા. ૬
આવંતો જરાસિંધ ભૂપાલ, નારદ કલિ કૌતકી નિહાલિ; રા.
ચરની પરિ કહ્યો હરિને આઇ, રણકૃષ્ણાતુર
આયો રાય. રા. ૭
કેશવ આસ્ફાલી ભુજ દંડ, પ્રતપે જાસ પ્રતાપ
અખંડ; રા.
વજડાવી ભંભાસુપ્રયાણ, કરિવા મિલિયા રાણો
રાણ. રા. ૮
સમુદ્રવિજય અરિયણ અવગાહિ, સમુદ્રવિજય જેમ
દુર્દ્ધર તેમાંહિ. રા.
સર્વ સન્નાહિ આવ્યો તત્ર, તેહના સુત પિણિ
ભાજે શત્રુ. રા. ૯
મહા નેમિ સત્ય નેમિ દૃઢનેમિ, સુનેમિ અરિષ્ટનેમિ
સુખ ક્ષેમ; રા.
શ્રી જય સેન મહીજય નામ, તેજસેન અરિજી
પણ કામ. રા. ૧૦
જય મેઘ ચિત્રક ગૌતમ જાણિ, સુફલકસિવ નંદ
ગુણખાણિ; રા.

વિષ્વક્સેન મહારથ વીર, અરિદલ થંભણ ગંજણ
વીર. રા. ૧૧

અક્ષોભ્યાંરિ ઉતારે માન, સમુદ્ર વિજય તુજ
મહારાજાન; રા.

આવ્યા યુદ્ધ કરવા ધોરીણ, તેહના આઠે પુત્ર
અખીણ. રા. ૧૨

ઉધવ ને ધવ ક્ષુભિત પ્રસિદ્ધ, મહોદધિ અંભોનિધિ
જલનિધિ; રા.

વામદેવ દઢવ્રત એ અષ્ટ, યાદવ કુલ સિણગાર
વિશિષ્ટ. રા. ૧૩

સ્તિમિત તિહાં આવ્યો ગાજંત, પાંચે સુત પિણ
તસુ બલવંત; રા.

સુર્મિ માનવ સુમાન સુસંચ, વીર પાતાલ સ્થિર
એ પંચ. રા. ૧૪

સાગર તસુ સુત ખટ બલવાન, નિઃકંપ કંપન
લક્ષ્મીવાન; રા.

કેસરી શ્રીમાન. કુમર યુગાંત, તે આવ્યા અરિકર
વા અંત રા. ૧૫

આવ્યો વલી તિહાં હિમવાન, તેહતણા ત્રિણ સુત
બલવાન; રા.

વિદ્યુતપ્રભ ગંધમાદન જાણી, માલ્યવાન ત્રીજો
સુપરાણ. રા. ૧૬

અચલ અચલ સુતસાત સુજાણ, મહેંદ્રમલય સહ્ય
ગિરિ સુપ્રમાણ; રા.

શૈલ અને નગ બલવંત, એ પણિ આવ્યા મનની
ખંત. રા. ૧૭
ધરણુ તાસ સુત પાંચ સધીર, કરકોટક બલી ધનં
જય વીર; રા.
વિસ્વરૂપ સ્વેતમુખ બલવંત, વાસુકી ક્ષાત્ર કુલેં
ઉપંત. રા. ૧૮
પુરણુ પુત્ર અરિનાકાલ, આવ્યા ચારમિલી તત્કાલ; રા.
દુપૂર દુરમુખ દુર્ધર જાણિ, દુર્દ્ધરદુર્દ્ધર જેહનો પ્રાણ
અવિચંદ્ર પિણિ આવ્યો રણ કાજે, ષટ તેહના સુત કરતા
ગાજ. રા. ૧૯
ચંદ્રશશાંક ચંદ્રાભ કુમાર, શશી સોમામૃત પ્રભ
જયકાર; રા. ૨૦
વસુદેવ પિણિ આવ્યો બલવન્ત, સૂતામાની ઉપલહંત, રા.
તાસ ઘણા સૂત મહાજુજાલ, તેહના એહવા નાગ
કૃપાલ. ૨૧
અકુર વૈરીજનેં કુર, કુર જવનલ પ્રજાબલ ભરપુર; રા.
વાયુ વેગો શનિ વેગ મહંત, માહેંદ્ર ગતિ
સિદ્ધાર્થ કહંત. રા. ૨૨
અમિતગતિ મતિમંત સુદારૂ, દારૂકતે વલી
અનાદષ્ટિ સાર; રા.
દઢમુષ્ટિ હિમમુષ્ટિ શિલા યુદ્ધ વીર, જરા કુમાર
વાલ્હીક ગંભીર. રા. ૨૩
ગંધાર પિંગલ બહુ ગુણખાણ, હિવે રોહિણી
સુતરામ સુજાણ; રા.

સારણ બિંદુરથ મહાબલધાર, રામતનય આવ્યા
તિણવાર. રા, ૨૪
ઉલ્મુક નિષધ તથા ચારૂદત્ત, ધ્રુવ શત્રુ દમન પીઠ
શુભ ચિત્ત; રા.
વિષ્ણુ પુત્ર બહુ યુદ્ધ ઉજમાલ, ભાનુભમર મહા
કૃપાલ. રા. ૨૫
બૃહદ્ધ્વજ અગ્નિ શિષ વૃષ્ણિ નામ, સંજય અકંપ
ન રણરસ કામ; રા.
મહાસેન વલી ધીર ગંભીર, ગૌતમ સુધર્મોદધિ
મહાવીર રા. ૨૬
સૂર્ય ચંદ્ર ધર્મસેન જીત્ત, ચારૂ કૃષ્ણ ભરતા સુભ
ચિત્ત. રા.
સુચારૂતિમ દેવદત્તકુમાર, પ્રદ્યુમ્ન શાંબ પ્રમુખ બલ
ધાર. રા. ૨૭
ઉગ્રસેન તસુ સુત બલવંત, રણરસીયા ધસિયાવંત; રા.
ઢાલ–સાતમેં ખંડ ચોવીસમી, થઇ પૂરી જીનહર્ષ
રસાલ. રા. ૨૮

સર્વગાથા, ૭૮૭.

દુહા.

બીજા પુત્રદસારના, રામ વિષ્ણુના ભૂર;
બીજા પણિ આવ્યા સગા, અરિ કરવા ચકચુર. ૧
હિવે કોષ્ટુકને દિન કહે, દારૂકસારથિ સંગ;
તાર્ક્ષાંક રથ બેસી કરી, યાદવ સાથે અભંગ. ૨

સુભ નિમિત્ત શુકને ભલે, સુભ મુહુરત જયકાર;
પૂરવ ઉત્તરા દિશિ પ્રતેં, બલસું ચલ્યો મુરાર. ૩
યદ્દૂતણી પાંડવતણી, ચલતાં સેના ભાર;
કાંપણ લાગી કાશ્યપી, ધૂજ્યા પરવત સાર, ૪
ઉત્તરીયા જઈ પુરથકી, યોજન પંચતાલીસ;
નિપલ્યા ગ્રામતણે વિષે, ધરતાં ચિત્ત જગીસ. ૫
જરા સૈનના સૈન્યથી, ઉરહા યોજન ચ્યાર;
કેઈ આવ્યા ખગ તેતલે, કેસવ સૈન મઝાર. ૬
સમુદ્ર વિજય ચરણેં નમી, કહે કરજોડી રાય;
ગુણેં ગ્રહા તુજ ભાઇયેં નમીએ વસુદેવ પાય. ૭
અરિષ્ટનેમિ જે કુલવિષે, જગ રક્ષા સમરથ;
રામ અને ગોવિંદ એ, ભંજણ અરિભારથ. ૮
પ્રધુમ્ન શાંબ પ્રમુખ કુમર, કોડિ ગમેં દુર્દાંત;
યુધિ સાહાય્યે તેહનો, થયો બીજાની સી ખાંતિ. ૯

ઢાલ—હો સાયરસુત રલીયામણોરે હો, એ દેશી. ૨૫.

તો પિણિ અવસર જાણિનેરે; કરિવા આવ્યા ભક્તિ;
દ્યો આદેશ સેવક ભણીરે, કરૂં કામ નિજ શક્તિ. ૧
તાસ વચન હિતનો સુણીરે, વલી કહે મહારાય;
જરાસિંધ તૃણ સારિખોરે, હરિ નાંખે ઉડાય. ૨
વૈતાઢ્ય ગિરિજરાસિંધના જેરે, સેવક ખેચર જેહ;
ઈહાં આવે નહી જેતલેજે ર રે, અમને તિહાંસું કેહ. ૩
સેનાની દ્યો અમ ભણીઅ ર રે, અનુજતાહરો વીર;
પ્રદ્યુમ્ન શાંબ બે કુમરસું ર રે, તેજીપે સુધીર. ૪

સમુદ્ર વિજય માધવ ભણી ૨ રે, પૂછી વસુદેવ તામ
મૂકયો પ્રદ્યુમ્ન શાંબ સુંસા ૨ રે, ખેચરસું અરિનામ. ૫
ત્યારે શ્રી વસુદેવ ને વ ૨ રે, દીધ ઔષધીને નેમ;
જન્મ સ્નાત્ર ભુજ બાંધવસ્યું ૨ રે, શસ્ત્ર વારિણિ ક્ષેમ. ૬
હિવે દુર્યોધિન જાણિને, ૨ રે, યાદવ પાંડવ કાજ;
હણિવા મગધાધીસ ને ૨ રે, નમિ કહે મુણિરાજ. ૭
સ્વામી કુણ ગોવાલીયા ગોર રે, વલી પાંડવ કુણમાત્ર;
મુજ સેવક ઉભાં છતાં ૨ રે. યુકતોદ્યમનહીક્ષાત્ર. ૮
મુજ આદેશ દ્યો તે ભણી ૨ રે, પાંડવ જાદવ આજ;
કાઢું જડ વૈરીતણી વૈ ૨ રે, સ્વામી વધારૂં લાજ. ૯
જરાસિંધ ઇમ સાંભલી ૨ રે, પટ બંધાવ્યો તાસ;
સેનાયુતથાપ્યોરણે ૨ રે, કરિવા વૈરી નાસ. ૧૦
હિવે સહુસું પરિવર્યો ૫ ૨ રે, દુર્યોધિન ભૂપાલ;
અખંડ પ્રયાણે આવીયો ૨ રે, કુરૂક્ષેત્ર તત્કાલ. ૧૧
હયગય રથ પાયક તણો ૨ રે, દીસે નહીં કોઇપાર;
એકાદશ અક્ષોહિણી ૨ રે, કટકતણો પરિવાર. ૧૨
દુર્યોધિન ભીષમતણે ૨ રે, ચરણે નામી સીસ;
નિજ સેનાપતિ તે કર્યો તેરે, શત્રુપરિ ધરિ રીસ. ૧૩
લેઇ સાત અક્ષોહિણી અ ૨ રે, પાંડવ સુભટ સંઘાત;
અચલાઇ ચલી ચાલતાં ૨ રે, કુરૂક્ષેત્ર આયાત. ૧૪
દ્રુપદરાયની અનુમતે અ ૨ રે, સહુ પાંડવ તિણિવાર;
સેનાપતિ કીધો મિલી કીધો ૨ રે, અનાદૃષ્ટિ કુમાર. ૧૫
તીન વરસ ઇમ વઉલીયા વ ૨ રે, સેનાસજતાં તાસ;

ઘુરેનગારા બિહુદલે બીરરે, વાજે વિચિ રણતૂર,
આવંતી જય શ્રીતણા ર રે, નૂપર શબ્દ સનૂર. ૧૭
વારણ ઘનજીમ ગાજતાં ગાર રે, જરતાં મદજલ વાસ;
વરસાલાના મેહજ્યુંમે ર રે, સોખેં વૈરીજ વાસ. ૧૮
તૂરજ ઢકાને કાહલો કા ર રે; ભેરી ઘુરેં નિસાણ;
કોલાહલ સેનાતણી ર રે, રજ ઢંકાણો ભાંણ. ૧૯
હાથે ખડ્ગ ઉલાલતાં ર રે, કનક રત્ન વરમાણ,
પસર્યાં સુભટ દશોં દિશેરે ર રે, સફલાગિણતાં પ્રાણ. ૨૦
ફરધર ધનુકર ધૂણતા ર રે, ચાલ્યા કરતા આવાજ;
સમુદ્ર કલ્લોલ તણી પરે ર રે, સ્વામી વધારણ લાજ. ૨૧
મદજરતા ઉલાલતા ર રે, સુંડા દંડ પ્રચંડ;
જંગમ પરબત સારિખા ર રે રે અરિદલ ખંડોખંડ. ૨૨
શસ્ત્રતણા સ્યંદન ભર્યાં ર રે, ચાલ્યા સૈન્ય પ્રવાહ;
દિગ્ગજ લાગા કાંપવા કાં ર રે, જલફલીયા જલ ગ્રાહ. ૨૩
સાયરનાજલ ઊછલ્યા ઉરરે, અહિપતિ ધૂણ્યો સીસ;
સામોસાહમા આવીયા આ ર રે, સૈન્યબંને ધરિરીસ. ૨૪
દિવસે થઈ વિભાવરી વિ ઇ રે, રજની ઢંકાણો સુર;
ચમકે ખજુઆની પરેખ ર રે, બાણ આકાશે ફૂર. ૨૫
ઢાલ થઈ પચીસમી પર રે, સાતમા ખંડની એહ;
રણ જીનહર્ષ હુસ્યેં હિવે હુવેરે, સાંભલ્યો સહુ તેહ. ૨૬

સર્વગાથા, ૮૪૯, પાઠાંતર ૮૨૨.

દુહા.

ગજ ચઢીયા ગજસું લડે, સાદી સાદી સાથ;
રથી રથીસું આફલે, પત્તિ પત્તિ ભારથ. ૧
ગજ દંતૂસલસુ હુવે, માંહોમાંહિ સંઘટ્ટ;
તેહથકી પાવક પડી, દાજે સુહડાં ઘટ્ટ. ૨
યોધ ઉદાયુધ ક્રોધથી, પહિર્યા સકલ સન્નાહ;
થયા દુપેક્ષ સહુ જગતને, ઉજવલ જીમદિનનાહ. ૩
પાખરીયા હય કૂદતા, ધરતી ધૂજાવેહ;
પક્ષ સહિત ઇમ જાણીઈં. રિપુભય ઉપજાવેહ. ૪
સર્વ સસ્ત્ર તેનકગિણિ, પર્વત વારણમત્ત;
હયવર લોલકલોલ સમ, જલપરઘલ તિહાંપત્તિ. ૫
મહામછ તિહાં રથ થયા, સમર સાગરની વેલિ;
યાન વિમાન તણીપરે, હુંકૃતિ ગજંતિ મેલિ. ૬
હિવે ક્રોધ વધીયો ઘણો, રથ બેઠો અભિમન્ય;
પેઠો રિપુ સેના વિચે, રવિજીમ તેજ અગમ્ય. ૭
તાસ બાણ બહુ ક્રોધથી, વરસે જીમ વરસાત;
રિપુ દુરભિક્ષ થયો તિહાં, તાસવીરની ઘાત. ૮

ઢાલ—ચરણાલી ચામુંડા રણ ચઢે એ દેશી, ૨૯

અરિદલમાં બાંણે કરી, વરસેર જીમ જલધારોરે;

દુર્ભિક્ષ અરિજનનો થયો, વીર વિનાસ અપારોરે. અ. ૧
હણુતો સૈન્ય દેખી કરી, કૃપા બૃહત્ બલસરાયોરે;
દોડયારથ એસી કરી, શરવ્યાપિ તનભયાયોરે. અ. ૨
હિવે વૃહદ્બલ સાંમ હો, અર્જુન નંદન જાયોરે;
કૈકેયરાય કૃપાપ્રતં, લડવા સનમુખ ધાયોરે. અ. ૩
ચારે માંહોમાં લડે સેન ચરભટો કોટોરે;
આસોકે ઉભાથકા, દે વૈરી શિર દોટોરે અ. ૪
કૈકેયરાય કૃપા બિને વિરથીથયા ખગ પાણીરે.
ઉદ્યત ફ્લ સરપ જ્યું, વિશ્વ ક્ષય ક્ષમ જાણીરે. અ. ૫
વૃહદ્બલે અભિમન્યુનો, છેદ્યોકેતુયંતારોરે;
રણમાંહે ઉમાહિ તે, આણી ક્રોધ અપારોરે. અ. ૬
નિર્ઘોષ ભીષમ રથતણે, ચક્રે ભૂમિ વિદારેરે;
ધર્માંગજ સેના ભણી, ઉપદ્રવકરે ન હારેરે. અ. ૭
ભીષ્મતણે બાણે કરી, કરે મંડપ આકાશેરે;
અસ્થિર પાંડુસેના થઈ, ખમી ન સકે બલ તાસેરે. અ. ૮
અભિમન્યુ નિજ બાણેકરી. દુર્મત્ત નૃપનો સૂતોરે;
ભીષમ કેતુ એકણિ સમે,છેદ્યા અરજુન પુતોરે અ. ૯
પાંડવ સૈન્યથી દશરથી, કોપ્યો ભીષ્મ નિહાલીરે;
પારથવસુતને રાખવા, આવ્યા આયુધઝાલીરે અ. ૧૦

હવે ભીમરથ ચીત્કારે, ભુવનભણી ક્ષોભાવેરે;
રણ આવ્યો ભીષ્મ બાણસું, છેદ્યો કેતુ કહાવેરે. અ. ૧૧
આત્મ યોગ્ય ગજવર હણ્યો, સૂત સ્યંદન ને વાજીરે;
સ્વર્ણ શક્તિ ઉત્તર ભણી, મુંકી શલ્યનૃપ તાજીરે. અ. ૧૨
વારી બહુ શસ્ત્રે કરી, પિણ લાગી ઉત્તર સીસોરે;
ગઇ પ્રાણ ગ્રહિ તેહના, પૂગી વૈરી જગીસોરે. . ૧૩
કપિધ્વજ કોપ હિવે કરી. વરસે બાણ અપારોરે;
વિપક્ષતણી સેનાભણી, વઇરી સહુ તિણ વારોરે. અ. ૧૪
દેખિ અર્જુન બાણસેના, દીના કૈરવ કેરીરે;
ભીષ્મ ભીષ્મ વીરવ્રત ધરે, ધાયો ધનુષબલ ફેરીરે. અ. ૧૫
ધૃષ્ટદ્યુમ્ન હિવે સેનાની, ભીષ્મ પ્રતેથી ધાયોરે;
પ્રાણ બહુજનના ગ્રહ્યા, મહારણ તેહનો થાયોરે. અ. ૧૬
હિવે અષ્ટમદિન છેહડે, પાંડવ કરે વિચારોરે;
દુર્જય ભીષ્મ સર્વથા, હણીએ કિમ બલધારોરે. અ. ૧૭
ત્યારે ગોવિંદ ઇમ કહે, સ્વર્ધુનીરૂહ સંધેયોરે;
વ્યસંઢ સ્ત્રી ન મારિવા, વલીપરાઙ્મુખ જેહોરે. અ. ૧૮
સંઢ શિખંડી નિજરથેં, પાર્થ દ્રૌપદેય આરોપીરે;
વ્યસ્ત હસ્ત અસંકિતહણે, રણ અરીયણસુંકોપીરે. અ. ૧૯
અંગીકાર વચન કરી, સેના થઈ સન્નધોરે;
પાંડવપુત્ર આવ્યા રણે, ધૃતરાષ્ટ્રજ ધરિ ક્રોધરે. અ. ૨૦
રથ બેસીવરસે શરે, શાંતનુ સુત જીમ મેહોરે;
પાંડવ નૃપને ઉપદ્રવ્યા, આણી રોસ અછેહોરે. અ. ૨૧
નિજ રથ સંઢ આરોપિને, અર્જુન તીક્ષણ બાણેરે;
ભીષ્મ અંગ કીયો જાજરો, મરણ ... હિ આણેરે. અ. ૨

બખતર સમં ભિદો બાણે, પારથવતણા ન શિખંડીરે.
ચંતારતેં ઇમ બોલતાં, રથે લોટે બલછંડીરે. અ. ૨૩
સગલાઈ વીંટી રહ્યા, ભીષ્મ પ્રતે કરે સોકોરે;
ઉન્હાળેં જીમ સરપ્રતે, તૃષા પીડા લોકોરે. અ. ૨૪
ગંગા પુત્ર તૃષિત થયો, અર્જુન દિવ્યાસ્ત્ર બાણેરે;
ખાંચ્યો જલપાતાલથી, રવિ જીમચિત્ર સહુ જાણેરે. આ. ૨૫
તે આશ્ચર્ય દેખી કરી, કહે ધાર્ત્તરાષ્ટ્રને તંહારે;
સંધિ કરો પાંડુ પુત્રસું, અધિક પરાક્રમ એહારે. અ. ૨૬
એહવો વચન સુણી કરી, થયો દુર્યોધન ક્રૂરોરે;
નયણ રકત કરિ ભીમને, સનમુખ જોયો સૂરોરે. અ. ૨૭
હિવે ગીરવાણ વાણીથકી, ગંગાસુત વ્રત લીધોરે;
સાવદ્ય સહુ મુકી કરી, અચ્યુત અનશન કીધોરે; અ. ૨૮
દ્રોણ પ્રતે ધૃતરાષ્ટ્રસું, નિજ સેનાની કીધો રે;
પ્રાત તાસ આગલિ કરિ, કુરૂક્ષેત્ર આવ્યો સીધોરે. અ ૨૯
અર્જુન કીધો દ્રોણને, વિધિ પૂરવક પરણામોરે;
ધનુર વેદદાતા ભણી, ગુરૂ દક્ષણા દક્ષકામોરે. અ. ૩૦
અર્જુનસું યુદ્ધ કારણે, સજ્જ થયા તિણ વારોરે;
ઢાલ થઇ પંચવીસમી, સાતમા ખંડ વિચારોરે. અ. ૩૧
સર્વ ગાથા, ૮૮૮

દુહા.

બે જણ શરઘાતેં લડે, અનુક્રમે રવિ થયો અસ્ત;
વિરહ કર્યો ચક્રવાકને, નિજ કર હર્યા પ્રશસ્ત. ૧
તદાહૂત બાહિર થઇ, સૈન્યથી સસ રાજાન;
અર્જુનસુયુદ્ધ માંડીયો, મૃગ જીમ મૃગપતિ માન. ૨

દ્વાદશમે દિન ગજચ્ચઢી, હિવે ભગદત્ત ભૂપાલ;
પાંડવસૈન્યને ઉપદ્રવે, પાર્થ નિરગમન નિહાલ. ૩
પારથ સુણી નિજ સૈન્યનું, ક્ષોભ પ્રભવર તામ;
સસાધિપ મુંકી કરી, ભગદત્તસું યુધ કામ. ૪
પાર્થ હણ્યો ક્રોધે કરી, ચિર જુઝી ગજતાસ;
ભગદત્તને પિણિ સુંર કર્યો, પુષ્પવર્ષણ આકાશ. ૫
કુરૂસેના હતબલ થઈ, ભગદત્ત હણીયો ણિ;
નૃપ ઉકતે રજની રચ્યો, ચક્રવ્યૂહ પ્રમાણ. ૬
સસાદ્રિપ મારી કરી, અર્જુન બાહિર જાઈં;
ભીમાદિક અભિમન્યસું, ચક્રવ્યુહ પઇઠા ાઇં. ૭
દુર્યોધન નૃપ દ્રોણ કૃપ, રાધેય કૃત વરમ;
શસ્ત્રએહના અવિગણી, અર્જુને મિથ્યો વ્યૂહ મર્મ. ૮
લડે સુયોધન ભીમસું જયદ્રથને અભિમન્યુ;
માંહોમાંહે સુભટ ઈમ, યુધ કરે બલ ધન્ય. ૯
દેવતણે શસ્ત્રે હિવે, યુદ્ધ કરી ચિરકાલ;
કીયો અંત અભિમન્યુનો, જયદ્રથ થયો ભૂપાલ. ૧૦

ઢાલ—સોહલા ખંભાઇતી રાગે, ૨૭.

બહુ ક્રોધ ભર્યો, જયદ્રથ વધ જાણી;
ર્જુન ઈંદ્રતણો અવતારિ;
અરિયણની સેના અવગાહે,
પ્રાક્રમતણો ન લાભે પાર. બ. ૧
દ્રોણાદિક સુભટે તિહાં રૂંધ્યો, અર્જુને આણી
અતિ ક્રોધ;

આણુઘાએ અરિક્ષેત્ર વિષેકીયો, રૂહિર કરદમ હણીયા
અરિયોધ. બ. ૨

સત્યકીને ભીમસેન સુભટ બે, મિલીયા પાર્થ કેર;
તે આય ભીમભણી દુર્યોધન રોકયો, બીજાને વલી
ભૂરિશ્રવારાય. બ. ૩

જયદ્રથપ્રતેદિનાંતે પામ્યો, શત્રુતનૂ રૂહ વૈરીકાલ; બ.
ગુપ્તરોગ રાગજીમ બીજે, રાજવીએ રોકયો સમકાલ; બ. ૪
ષટ ભટનાશસ્ત્ર પડે શિર, માંહોમાંહિ કરે સંગ્રામ; બ.
જાણે પ્રલયકાલ હિવે થાસ્યે, વિશ્વભણી પિણિ
દુસ્સહ ઠામ. બ. ૫

સત્યકી નૃપનો વધ ઈહતો, ભૂરિશ્રવા ભુજછેદ;
ન કીધ રોસ ધરી અર્જુન સત્યકીના પ્રાણ હણી
યમને બલિદીધ બ. ૬

રથ ભાંજી સારથીને હણીયો, હણીયો જયદ્રથ
રાજાન;
દિવસ તણે અંતે ઇંદ્રજન્મા, ટાલ્યો વયરીનો
અભિમાન. બ. ૭

દિવસ ચતુર દસ અત્રઘે, રણમાં ક્ષય દીધો પાંડવે
દલજોઇ;
સપ્ત અક્ષોહિણી ધાર્ત્તરાષ્ટ્રની, અન્યાયીનો જય ન
વિ હોઇ, બ. ૮

રાત્રિ યુદ્ધ કરિવાની આસા, ધાર્ત્તરાષ્ટ્રના પુત્ર અયાણ;
પાંડુ પુત્ર સુતા જાણીને, ઘૂકતણી પરિ પડા જાણ. બ. ૯

ભીમ પુત્ર ભીમ ભીમતણી પરિ, વિવિધ શત્ર
ઘટોત્કચ તામ;
યુદ્ધ કરે જોધાર મહાબલ, નિશ્ચય અરિ
જીપણનો કામ. બ ૧૦
બાણતણા કીધા હિવે, મંડપ કર્ણ કુપિત અરિદ
મણ ભુજાલ;
નિરતો થયો સમરવારાંનિધિ, તે પણિ હણે ગદા
તત્કાલ. બ. ૧૧
ત્યારે શક્તિ દેવની દિધી, વન્હિકણાવૃત દેદી
પ્યમાન;
મૂકી કર્ણ શક્તિ નિજ શક્તિ, પ્રાણ ઘટોત્કચ હર્યા
નિદાન. બ. ૧૨
પ્રાત સમે હિવે દ્રોણ રણાંગ આવ્યો યુધ કરિવા યોધાર;
વિરાટ નૃપ દ્રોપદ યુધકરતા, દેહાંતર પામ્યો તિણ
વાર. બ. ૧૩
મ્લાન થઇ સુરજ સુત સેના, દેખી નિધન લહ્યો
ભુપા;
ધૃષ્ટદ્યુમ્ન નિજ થિર કરિવાને, દ્રોણપ્રતેં પુહતો
તત્કાલ. બ. ૧૪
ત્રાસે અશ્વપડે ભુઈ ગયવર, સ્યંદન અંગ હુવે
ચકચુર;
ચિર સમર દેખી બિહુ દલના, ખેચર પિણિ પામે
ભયભુર. બ. ૧૫
હિવે માલવ રાજાએ રણમાં, અશ્વત્થામા
ગજ કીધી ઘાત;

અશ્વત્થામ હણિયો ઈમ પસરી, સઘલાહી લક્ષ
રમાં વાત. બ. ૧૬
નિજસુત હણીયો દ્રોણ સુણીને, યુદ્ધ કરિવા થયા મંદ
પરિણામ;
શ્યું કરસું હિવે પુત્ર વિયોગે, જડ થયો ગુરૂ સુજે
નહીં કામ. બ. ૧૭
છલ દેખી ધૃષ્ટદ્યુમ્ન કરી હણિયો વિધુર
થયો સુત શોક;
અનસન કરિસમતાધારિ મનમાં, પહુતા બ્રહ્મ
પંચમ સુર લોક. બ. ૧૮
નિજ પિતાનો મરણ જાણી ને, અશ્વત્થામા રણ-
વીર સધીર;
સૈન્ય નસાવી પાંડવ નૃપનું, કાયર થયો મુખ
ન રહ્યો નીર. બ. ૧૯
નારાયણીય રોષ ધરીને, મૂકયો શસ્ત્ર હણિવા તાસ;
તાસ સ્ફુલિંગકણે કાષ્ટા સહુ, પૂરી ઉદ્યોત
હુયો આકાશ. બ. ૨૦
કેશવ વચને વિનય કરીને, હિવે તે શસ્ત્ર પાંડવ
નરરાય;
તુરત નિફલતાપણો પમાડયો, વિનયથકી સું
કહો નાવ થાય. બ. ૨૧
ઇણિપરિ મહારણમાં જૂજંતા, દ્વાદશ પ્રહર થયા
સુપ્રમાણ;
ઘણા સુભટ થટ બિહુ દલમાંહે, ક્ષય પામ્ય
સાખી થાયત ભાણ. બ. ૨૨

ત્યારે હિવે અભિષેક કરીને, કીયો સેનાની
કર્ણ નારંદ;
સબલી ધાર્ત્તરાષ્ટ્રની સેના થઈ સબલ સહુથયો
આણંદ. બ. ૨૩
આગલિ કરિ સગલિહી સેના, કર્ણભણી બલવંત
નિહાલિ;
ગાંધારેય આવ્યા રણમાંહિ, યુદ્ધ ઈચ્છા આયુધ
સંભાલિ. બ. ૨૪
સામ્હો સામા સૈન્ય મિલ્યા બે, શસ્ત્ર ઉલાલંતા
સિરદાર;
દુસ્સહ થયો સર્વ પ્રાણિને, પરસ્પર દુર્ભેદ
અપાર. બ. ૨૫
ધનુષતણો ટંકારવ કીધો, અર્ણવસારીખીધ્વનિ
જાસ;
બાણે તનુવીધ્યા વેરીના, અરિ પાગ્યા સગલાહી
ત્રાસ. બ. ૨૬
ઘોર અંધાર થયો રણમાંહે, તૂટે તરવારિ તરવારિ;
સાતમા ખંડતણી છવીશમી, ઢાલ થઇ જીનહર્ષ
વિચારિ બ. ૨૭
સર્વ ગાથા, ૯૨૫ પાઠાંતર ૮૯૭).

દુહા.

અધ ઉરધ સમકાલ જીમ, વિસ્તારે કરસૂર;
તાસ પુત્ર તિણિ પરે વયરિવિષે શર ભરપૂર. ૧
માંહોમાં અર્જુન કરણ, ભુજ વિક્રમ સારીસ;
બાણે જૂજે બહુપરે, પ્રલયો દિનદિન ઈશ. ૨

પૂરવરોષ પ્રેર્યો થકો, દુર્યોધન ને ભીમ;
ભૂપીઠે પીડી કરી, ઉપાડયા ભુજ ભીમ. ૩
પ્રાતઃ પાર્થિવ વધ ભણી; શલ્યસારથે રાધેય;
શંખ સ્વનમિશ ગાજતો, અર્જુનસુ સંજુયુધેય. ૪
આકાશે દિશિભુવિષે, સમરાંગણ ભટગાત;
લાખે બાણ અજાણીયા, જલકણ જીમ ત્રરસાત. ૫
સર્વશસ્ત્ર મૂંકે કરણ, પાથ ગરૂડ હથીયાર;
પરના વારે ઇણિપરિ, પ્રત્યક્ષ મંત્રધાર ૬
પૂર્વોપકાર વસિ કીયો, પન્નગેન્દ્ર સહાય;
જુંન કરણ પ્રતે હણ્યો, અસ્તાચલ રવિજાય. ૭
વલી પ્રભાતિ આગલિ કર્યો, શલ્ય સેનાની તામ;
મંદોછાહ પિણિ સજ્યા, ધૃતરાષ્ટ્રજ સંગ્રામ. ૮

૧—તુંગિયા ગિરિ શિખર સોહે રામ મુનિ સુખકંદરે
એ દેશી. ૨૮.

પાંડુ ત ધૃતરાષ્ટ્ર સુતદલ, લડે માંહેમાંહિરે;
દુઃસાસનનો શલ્ય સેનાની, બાણ ચુકે નાહીરે. પાંડુસુ. ૧
ત્તર ને સંભારિ શલ્ય પ્રતિ, શક્તિ સફલી કીધરે;
તપસ સુતકરિ ક્રોધ હણીયો, વૈર જાણે લીધરે પાં. ૨
નિજકર્મ લજિજત બીહતો નૃપ, અસ્તસૂરિજ હોઇરે;
યોધન નાસી કરી, શરમાંહિ પઇઠો જોઇરે. પાં. ૩
અશ્વત્થામા કૃત વરમા, કૃપા સુયોધન પાદરે; પાં.
જોતાં દિઠોમાંહિ સરવર, જેમ જલચર યાદરે. પા. ૪
જેતલે તિહાં રહ્યો દુઃસાસન, પ્રતે કહે તે વાતરે;
તેતલે તેહને ઇહાં જાણી, પાંડુ સુત આયાતરે. પા. ૫

એક અક્ષોહિણી સરવરે, ક્ષોભવ્યા અરિ જેણરે;
તે પ્રતે વીંટી કહે પાંડવ, નિસુણિ તું ગુણ શ્રેણિરે. પા. ૬
યુક્ત નહિ વીરેંદ્ર તુજને, નાસિવો જીમ ચોરરે;
પુર્વ કીરતિ ક્ષાત્રના ગુણ, જાઇ જગ હુવે સોરરે. પાં. ૭
રહિસ તું ઇહાં કિણિપરિ, પારથ કોપ્યો રાયરે;
ઇસિ સાયર સોંખિવાજે, શ વિદ્યા ગાયરે, પાં. ૮
કરિ સકે નહી સયલશું. એકસું કરિ યુદ્ધરે;
જેહ સુમન હોઇ તાહરો, રિદય કરિને શુધ્ધરે. પા. ૯
સાંભલી હિવે કહે એહવું, ધાર્તરાષ્ટ્ર બલવંતરે;
ગદાયુદ્ધે યુદ્ધ કરસ્યું, ભીમસ્યું મન ખંતરે. પાં. ૧૦
વચન અંગીકાર કરિને, સરથકી તત્કાલરે;
પ્રગટીયો જલચરતણી પરિ, જીપિયા ભુપાલરે. પાં. ૧૧
મરૂત સુત થયો સજ્જ તતક્ષિણ, દુર્યોધન કરિ ક્રોધરે;
ગદા લેઇ તુરત ધાયો, યુદ્ધ કરિવા યોધરે. પાં. ૧૨
ઘાવટાલે બલ દિખાલે, બિને યોધ યુવાનરે;
દેવતા પીણી દેખી ન સકે, વદન તામ્ર સમાનરે. પા. ૧૩
ભીમ લાઘવકલા ચરણે, ગદા માર્યો ઘાવરે;
હુણ્યો દુર્યોધન સુભટને, ભુમિં લોટે રાવરે. પાં. ૧૪
પડયા તો પિણિ હિવે મસ્તક, પગે ભીમ સરોસરે;
ચૂરીયો નિજ અરિભણી, હલી ધરીયો રોસરે; પાં. ૧૫
ભીમને ઇમ દેખી સીરી, કોપ આણી ચિત્તરે;
પાંડુ તને મુકી પરહા નીકળ્યો બલ બલવન્તરે. પાં. ૧૬
ધૃષ્ટદ્યુમ્ન શિખંડો નિજ બલ, મેલ્હી રક્ષા કાજિરે;
કૃષ્ણ પાસે ગયા પાંડવ, શાંતિ કરવા રાજિરે. પાં. ૧

કૃપાચાર્ય કૃતવર્મા, અશ્વત્થામા તીનરે;
સુયોધનને જાઇ વારણ, ક્ષેત્ર આવ્યા દીનરે. પાં. ૧૮
તે અવસ્થા દેખિ પોતે, નિંદતા કહે એમરે;
પ્રસન્ન થઇ આદેશ આપો, હણું પાંડવ જેમરે. પાં. ૧૯
હણું પાંડવ સુણી એહવો, થયો ચિત્ત ઉલાસરે;
પાણિસુ તસ પુંઠિ ફરસી, હણો કહિ ઉલ્લાસરે. પાં. ૨૦
કટક સૂતે તે જઈને, ધૃષ્ટદ્યુમ્ન શિખંડીરે;
યુદ્ધ કરિ ચિરકાલ પાંડવ, હણવા બાલક ચંડરે. પાં ૨૧
તેહના શિર આણિ મુંકયા, સુયોધનને પાસરે;
સુયોધન પિણિ બાલ દેખી, કહે ઇણિ પરિ તાસરે. પાં. ૨૨
ધિગ તનંધય મૌલિ આણયા, કિસ્યું માહરૂ પાસિરે;
ભાગ ગ્રાહક પાંડવોનો, ક્ષય થયો નહી તાસરે. પાં. ૨૩
દુઃખે પીડયો ઈમ કહીને, સુયોધન મરણાંતરે;
કૃપાદિક તે સહુ લાજ્યા, ગયા શોક ધરંતરે. પાં. ૨૪
ભક્તિ કરિ અનૂકૂલ કીધો, પાંડવે બલભદ્રરે;
આવીયા નિજ સૈન્ય દીઠ, હણ્યા બાલકક્ષુદ્રરે. પાં. ૨૫
પાંડવાના ધાર્ત્તરાષ્ટ્રના, બીજાના પિણિ પાર્થરે;
સરસ્વતી મહાનદી તીરે, પ્રેતકાર્ય કૃતસ્વાર્થરે. પાં. ૨૬
ક્રોધ્ર પાંડવ ભર્યા બહુ પરિ, હીયે ધારી અમર્ષરે;
ઢાલ સતાવીસ ખંડ સપ્તમ, કહીએ જીનહર્ષરે. પાં. ૨૭
સર્વગાથા, ૯૫૮. પાઠાંતર ૯૩૨.

દૂહા.

દુર્યોધન જાણી હણ્યો, મગધનરેસરતામ;
જ્વાલિત ક્રોધાગ્નિ થયો, મૂંકયો સોમક નામ. ૧

સમુદ્ર વિજય નૃપને કહે, આવી સોમકરાય;
જરાસિંધના નિજ મુખે, વચન ચિત્ત લગાય. ૨
મુજ સખા પાંડવ હણ્યો; દુર્યોધન રાજાન;
તાહરે બલતે મુજ દહે, કંસ મરણ પિણિ યાન. ૩
દે મુજને હિવે તે ભણી, રામ કૃષ્ણ પાંડુ નંદ;
નહી તો રણસજ થાઈજે, આઉં કાઢણ કંદ. ૪
ઈસા વચન મગધેશના, કહીયા રોષે પુર;
રામ કૃષ્ણ ધિકકારીયો, જઈ કહ્યો રાય હજુર. ૫
સચિવ હસી જરાસિંધનો, દાખે હિતની વાત;
તુજ શકિત પ્રભુતા અધિક, માજા શકિત વિખ્યાત. ૬
તે પિણિ છે બલવંત પ્રભુ, મંત્ર વિના મહારાય;
કંસકાલાદિ મારીયા, સંક ન કીધી કાય. ૭
હિવે યાદવનો સર્વથા, ઉદય થયો સુપ્રકાશ;
પહિલી પિણિ દીઠો અછે, તુમે પરાક્રમ તાસ. ૮

ઢાલ—ચોપાઇની ૨૮.

રામકૃષ્ણ બાંધવ બલવંત, જેહને કોઇ ન જીપિ સકંત;
તેહના સુત પણિ બાપ સમાન, જેહના બલનો નહી કો માન. ૧
એક નેમિ તેહના કુલમાંહિ, તીન લોકનો નાથ કહાઈં;
સહી ન સકે તેહનો બલ કોઇ, ઇંદ્રાદિક પિણિ હારે સોઈ. ૨
તેહવા દાજ પિણિ વિક્રમાધાર, પાંડવ તેહના કટક મઝારિ;
મહાનેમિ તેમાંહિ એક, ગ્રહ માંહિ દિનકર જીમ છેક. ૩
ઈણ પરિકાલ અને બલ જાણિ, વયરીની ઉન્નતિ મનિ આણિ;
યુદ્ધ કરવા યુગતો નહી સ્વામિ, કીજે સહુ વિચારી કામ. ૪

એહવો વચન સુણી તાસ, દીસકોપારૂણે ક્ષણ જાસ;
કહે યાદવે ભેદ્યો સહી, તુજને તાહરી મતિ સહુ ગઇ. ૫
તુજ સહિત એ સહુ ગોપાલ, સમરાંગણ મારૂં તત્કાલ;
નિજ પુત્રીની પુરૂં આસ, કરૂં પાંડવનો પિણિ હિવે નાસ. ૬
એહવું કહીને મંત્રી ભુપ, કીધો ચક્રવ્યૂહ અનૂપ;
પ્રાતસમર યાદવના રાય, શનિપલ્લી નહુંતરીયા આઇ. ૭
જરાસિંધ પોતે પટબંધ, કીધો નિજબલમાંહે બંધ;
હિરણ્ય નાભ સેનાની કીયો, યુધ કરિવાનો બીડો દીયો. ૮
ગરૂડ વ્યૂહ રચ્યો પ્રભાતિ, યાદવ સમ્મત કીધી વાત;
શુભસુકુનેં મનને ઉછાહિ, આવ્યા નૃપ સમરાંગણ માંહિ. ૯
સમુદ્ર વિજય નિજ કટક મઝરિ, બલવંતમાં બલવંત અપાર;
સેનાની અનાદૃષ્ટ કુમાર, થાપ્યો ઉછરમું તિણિવાર. ૧૦
ઉદ્યોત કરતો રૂચ આકાસ, રથ માંતલિ આણ્યો ભૂવાસ;
ઇંદ્રિતણે આદેશે કરી, બેઠા નેમીસર હિતધરી. ૧૧
વાજે બિહું દિશિ તૂર અપાર, હયહિંખારવ રથ ચીકાર;
સિંહનાદ સુભટના થાઈં, કાયર નર ન રહે તિણઠાઈં. ૧૨
ચક્રવ્યુહતણે અગ્રવીર, સુભટ હુંકાર કરે ગંભીર;
પહિલે રણમાંહિ તત્કાલ, કૃષ્ણ સૈન્ય ભાગાભૂપાલ. ૧૩
ડાવે જમણે પાસે રહ્યા, મહાનેમિ ધનંજય કહ્યા;
વ્યૂહતણેં મુખિ સેના ધણી, અનાદૃષ્ટિ ધાયો રિપુસણી. ૧૪
સિંહનાદ મહાનેમિ દેવદત્ત, ફાલ્ગુન ને બલાહક બલવત્ત;
અનાદૃષ્ટિ સપૂર્યો શંખ, પસરી મહાધ્વનિ વિશ્વઅસંખ. ૧૫

શંખતણી ધ્વનિ થઇ અપાર, છુટા બાણુતણા સંભાર;
વૈરી સૈન્ય થયો સહુ દીન, પ્રાણ ન ચાલે થયા
સત્વહીન. ૧૬

તીને ભટે તીને ઠામ, કોપ કરી ભેદ્યા સંગ્રામ;
વ્યૂહત । અગ્રગામી વીર, પાછલિ તેહ થયા તજી
ધીર. ૧૭

હિવે રૂકિમી નૃપને મહાનેમિ,નૃપ શિશુપાલ ધનંજય તેમ
હિરણ્ય નાભ અનાદૃષ્ટિ અગાજ, ક્રોધકરી ધાયા યુધકાજ; ૧૮
માંહોમાંહિ ષટ જુજાર, વરસે આયુધ વિવિધ પ્રકાર;
સમર અમર પિણિ ન સકે સહી, અતિભીષણ થયો
કાંપી મહી. ૧૯

હય ગયરથ ઉપરિ જે ચઢયા, પાયક નરલખગાને
અડયા;
મહાનેમિશર આગલિ કોઇ, રહ્યો અખંડ નહી કહું
સોઇ. ૨૦

મહાનેમિશર વ્યાપ્યો જોઇ, રૂકમિ રક્ષા કાજે હોઈ,
વેણુ દાલી આદિક નૃપ સાત, જરાસેન આજ્ઞાએ જાત. ૨૧
મહાનેમિશરે આઠના, સાયક ભેદ્યાજીમ કઠના;
બલકોઈ ચાલે નહિ તાસ, રૂકમી રાજા ચિંત્તા વિમાસિ ૨૨
રૂકમી વરૂણે દીધી શકિત, મહાનેમિને મેલ્હીવ્યકિત;
મહાવ્યંતર પણિ નાસી યે; તે આગલિ થિરકો
ન રહાઇ; ૨૩

હી આદેશ નેમિ સરતણો, માતલિ હરખ્યો મનમાં ઘણો
મહાનેમીસર વજ્ર કઠોર, સંક્રમાવ્યો તતકાલ
સજોર. ૨૪

તેહ વજ્ર સરપાતે કરી, મહાનેમિ શકિત અપહરી
રૂકમી ભાલે બીજો બાણ, હણીયો કાંઈ ન કીધી કાણ. ૨૫
પડતા વેણુદારીને તામ, ધાલી સ્યંદન લે ગયા ઠામ
સાતે પિણિ બીજા ભુપાલ, ભય પામ્યા મનમાં તતકાલ. ૨૬
હણીયા સમુદ્ર વિજય રાજાન, દ્રુમસ્નિ મિનભાદ્ર કંઠ સમાન;
નૃપ સુસેન બલવાન્ અક્ષોભ્ય, જાસ પરાક્રમ અમિતઅક્ષોભ્ય. ૨૭
સામે ધાયે લડીયાસૂર, બીજા ભાજી ગયા ભટભુર;
અડાવીસમી થઇ ઢાલ, પુરી કહે જીનહર્ષ રસાલ. ૨૮
સર્વગાથા ૯૮૪. પાઠાન્તર ૯૬૭.

દૂહા.

વીરેંદ્રે યાદવતણે, જરાસંધના ભટ્ટ;
સંગ્રામે હણીયા ઘણા, ઘાએ પુર્યા ઘટ્ટ ૧
તીવ્ર કિરણ છે માહરા, વીર ન સહિસ્યે' ઘામ;
પશ્ચિમોદધિ સુરજગયો, સૈન્ય ગયો નિજ ઠામ ૨
મહારથી નૃપ પારવર્યો, હિરણ્ય નાસ હિવે પ્રાત;
ગાહે યાદવનો કટક, નદી જેમ દ્વિપ ગાત. ૩
ધાયા હિવે કોપ્યાથકા, મહી જયજયસેન;
વરસે જલધારા પરે, શર ધારાની શ્રેણિ. ૪
મહાયુધ તેહેનો થયો, દિવ્ય હથીયારે તામ;
તીન લોક સંકિત થયા, સબલ દેખી સંગ્રામ. ૫

હિરણ્ય નાભ કોપ્યો હિવે, નિજ અવસર પામેહ;
હણીયો નૃપ જયસેનને, અચિર મહી જય તેહ ૬
તદ્વધ દેખી કોપીઓ, અનાધૃષ્ટિ બલવંત;
અસ્વરથ સારથિ હણ્યો, અનુક્રમે કીધો અંત ૭
જરાસંધ કીધો હિવે, સેનાપતિ શિશુપાલ;
હણુ પ્રતિજ્ઞા કીધ ઇમ, રામકૃષ્ણ ગોપાલ. ૮

ઢાલ બાંગરીયાની ૩૦

આગલિ કરિ શિશુપાલરે, જરાસિંધ કટક નિવારરે;
રાજવીયાં યાદવ સૈન્યને તુંહ તર્યોરે, રણુશત્ર બુભુક્ષિત ધારરે. રા. ૧
હલ હુવે જયોરે સકરારા, સિરલુણિજો અરિખગ ધારા;
વરજ્યોરે વરજ્યો જયશ્રી નારિરે. રા. હ. ૨
જરાસંધ હંસક કહેરે, ઉલખી બલહરિ નામરે, રા.
ઇર્ષ્યાલુ રથ તે દિશેરે, પ્રેર્યો ભયપ્રદ તામરે. રા. હ. ૩
કોપ્યો યમસમ આવતોરે, રામ તણાસુ દેખિરે; રા.
તતક્ષિણિ તિણુદિશિ દોડિયારે, સરવરસંતા દ્રેખરે. રા. હ. ૪
વીર પોતાને માનતોરે, નિજરથ નૃપે શિશુપાલરે; રા.
ગોવિંદ આગલિ આણિને રે, મૂંકે સર કાસ મહાકાલરે. રા. હ. ૫
મુકુટ કવચ ધનુસારથીરે, હયરથ કટક મજારિરે. રા.
શિર છેદ્યો શિશુપાલનોરે, અનુક્રમિ દેવ મુરારિરે. રા. હ. ૬

પુત્ર જરાસિંધ રાયનારે, અનુપમ અઠાવીશરે; રા.
રામ સંઘાતે જુજતા, હણીયા આણી રીસરે. રા. હ. ૭
રામતણા સુત મારીયારે, જરાસિંધ કરિ ક્રોધરે; રા.
ગદાહણી બલમસ્તકેરે, મૂર્છા લહી પ્રબોધરે; રા. હ. ૮
જરાસિંધ પડીયા પ્રતેરે, કવિધ્વજ હણતો
દેખિરે; રા.
યુધકરિવા આવ્યો વિચેરે, વિરશિરોમણિ એખરેરા. હ.
તેહવો જાણી રામનેરે, રોષે રૂકમણી કંતરે,
નુગુણોત્તર જરાસંધનોરે, પુત્રતણો કીયો અંતરે. રા. ૧૦
અસ્તાચલ અંતરગયારે, સૂરજ રણથી તામરે; રા.
સ્વામ્યાદેશે સહુ ગયારે, આપ આપણી
ઠામરે. રા. હ. ૧૧
દુર્જય શત્રુ જાણિને, મગધાધિપ તિણિવારરે; રા.
જરા અસુર નારી ભણીરે, મુકી કરીવિચારરે. રા. હ. ૧૨
રામનેમિ કેશવ વિનારે, જરા જાજરા કીધરે; રા.
સકલ સેન્યના લોકનેરે, એહવી આપદ
દીધરે રા. હ. ૧૩
તે વ્યાપી ઘરડા થયારે, ગઈ ચેતના નાસિરે; રા.
કરસિર ધુજે સહુતણોરે, આઇ રહયો મુખ
સાસરે. રા. હ. ૧૪
પ્રાત સમે જાગ્યા થકાંરે, સેનાતેહવી દેખિરે; રા.
મ્લાન મુખ કહે નેમિનેરે, કારણ કૃષ્ણ વિશેષરે. રા. હ. ૧૫
મુજ સેનાને સું થયોરે, ભાઇ મૃતક સમાનરે; રા.
અલઘટીયો ગઈચેતનારે, ફિરિયો કાયાવાનરે. રા. . ૧૬

સેનાનો બલ મુજનહીરે, સૈન્ય થયો અસમર્થરે; રા.
કિમ હણસ્યું વૈરી ભણીરે, માહરો બલ થયો વ્યર્થરે. રા. હ. ૧૭
મુજ વૈરીએ છલ કીયોરે, બલસંયુત થયો તેહરે; રા.
બલહુણાણો માહરોરે, હણસ્યે સહુને તેહરે. રા. હ. ૧૮
હરિનો વચન સુણી ઇંસુ રે, અવધિ નિહાલી
સ્વામિરે;
વલતુ નેમીસ્વર કહેરે, સુણો જનાર્દન રામરે. રા. હ. ૧૯
જરાસિંધ સરિખો ન કોરે, તુજ વયરી બલવંતરે; રા.
જરા રોગ તેણે મૂંકયોરે, વિધુર થઈ જનપંતિરે. રા. હ. ૨૦
તું શત્રુ દલને એકલોરે, સત્ય હણે સંગ્રામરે; રા.
પિણિ પ્રાણી પીડયા જરારે, તજસ્યે પ્રાંણ અકામરે. રા. હ. ૨૧
દેવાલય ધરણેંદ્રનેરે, છે પાતાલ મઝારરે; રા.
ભાવી પાર્શ્વનાથનીરે, પ્રતિમા મહિમાધારરે. રા. હ. ૨૨
ધરણેંદ્રને આરાધિ તુંરે, ત્રિણ કરી ઉપવાસરે
તે પ્રતિમા તું માંગિલ્યેંરે, દેસ્યે તુજ ગુ વાસરે; રા, હ. ૨૩
તેહને સ્નાત્રજલે કરીરે, સીંચિસ સહુજન વૃંદરે; રા.
સેન્યાસહુ તુજ ઉઠસ્યેરે, મોહતજી ગોવિંદરે. રા. હ. ૨૪
સેના કુણ રખવાલસ્યેરે, તાં લગી કહે ગોપાલરે; રા.
અરિ સંકટથી રાખ રે, હું કહે નેમિ દયાલરે. રા. હ. ૨૫
ાંભલિ હરિ હરષિત થયોરે, કરે આરાધન તામરે, રા.
ધ્યાન કરે ઉજવલ મનેરે, ચિત્ત રાખી ઇક
ઠામરે. રા. હ. ૨૬
હિવે જરાસિંધ રાજવીરે, ચતુરંગ સેના યુક્તરે; રા.
આવ્યો અરિ સંહારિવારે, હરિબલ જાણિ
અસક્તરે. રા. હ. ૨

જીનવર જાસ સખાઇયોરે, કુણુગંજે કહે
તાસરે; રા.
ત્રીસ ઢાલ ખંડ સાતમેરે, થયો જીનહર્ષ
ઉલાસરે. ર. હ. ૨૮

સર્વગાથા, ૧૦૧૯. પાઠાંતર (૧૦૦૨)

દૂહા.

નભ મંડપ વિસ્તારતો, આછાદિતો દિણુંદ;
બાણવૃંદ વરસાવતો, જલધર જેમ અમંદ. ૧
હિવે નેમિ નિરદેશથી, માતલિ રથ ફેરંત;
વાત્યાવર્ત્તતણીપરે, નિજબલ અભિત તુરંગ. ૨
મહાશંખ તિહાં પૂરીઉ, સ્વર વ્યાપ્યો ત્રયલોક;
ઇંદ્રધનુષ તાણ્યો પ્રભુ, સ્વર જઈ અડયો અલોક. ૩
ત્રાસ પમાડેહી સહુભણી, વાહે શર સંખ્યાત;
સગલે દેખી નેમિને, કરસ્યે સહુની ઘાત. ૪
રથાવર્ત્ત ફિરતાં થકાં, વહુતાં પ્રભુનાં બાણ;
સગલા નૃપ દૂરે રહ્યા, રણના સાખી જાણિ. ૫
અરિનૃપના છેદ્યા કવચ, મુગટ ધ્વજહય બાણ;
પિણિસદયામય નવિ હર્યા, વલી રાજવીયાં પ્રાણ. ૬
લીન થયો ધ્યાને હિવે, માધવ આગલિ આઈ;
ત્રીજે દિન પદ્માવતી, તેજ પુંજ દીપાય. ૭
કૃષ્ણ નિહાલી તે પ્રતે, બહુ દેવી પરિવાર;
ભક્તેં ચરણ નમી કહે, સ્તવના વચન ઉદાર. ૮

ઢાલ—આખ્યાનની, ૩૧

આજ ધન્ય હું થયો કૃતારથ, પવિત્ર પાવન હું થયો;
આજ કારિજ સફલ થયો મુજ, આજ દુઃખ દૂરે ગયો.
આજ દર્શન થયો તાહરો, માહરા વંછિત ફલ્યા;
તું શક્તિ તુંહિ વ્યકતમાતા, જાઇ નહી તુજ ગુણ કલ્યા. ૧
કેતલા ગુણ કહું માત, એક જીભે તાહરા;
શક્રાદિક સુરપતિ પાર ન લહે, તો લહે કિમ કહો નરા.
ભક્તિના ઈમ વચન સાંભલિ, પ્રસન્ન થઇ પરમેશ્વરી;
કહે મુજ જીણિ કામ સમરી, કૃષ્ણ કહે આદર કરી. ૨
કહે કેશવ સુણી એહવું, વચન તાસ સુહામણા;
જો તુષ્ટ થઇ જગદીશ્વરીતું, વચન સુણી સેવક તણા.
શ્રી પાર્શ્વ અરિહંત બિંબ આપો, જરા ગ્રસ્ત સેના ભણી;
તસુ સ્નાત્ર નીરે સજ્જ થાય, જય લહું વૈરી હણી. ૩
કહે પદ્માવતી દેવી, કૃષ્ણ નાવે તે ઇહાં;
તે વિના પિણિ હું સૈન્ય તાહરો, કરૂં સજ્જ કહે તિહાં.
તાહરો રિપુ હણું કહે તો સૈન્યસું જરાસિંધને;
ક્ષણમાંહિ તે અન્યાયકારી, કહે તો આણું બંધિને. ૪
તે કહે તે હું કરૂં સગલો, કામ ઇપ્સિત તુજ તણો;
પિણિ ઇહાં પ્રતિમા આણવાની, નહી ઈછાછે સુણો.
કહે ત્યારે કૃષ્ણ દેવી, તુજથકી થાયે સહુ;
પિણિ માહરો ઇમ કીયાં પૌરૂષ નદીસે, સ્યું કહું બહુ. ૫
તે ભણીજો દે તું તૂઠી મુજ અર્પા ાપિ તું;
તે પસાયે હણું વયરીને એહ ચિંતા કાપિ તું.

કૃષ્ણ આગ્રહ ભક્તિ દેખી, તિવારે પદ્માવતી;
પાર્શ્વજીનની આપિ અર્ચા, દેઇ હરિને ગઈ સતી. ૬
હિવે અચ્યુત પાર્શ્વજીનના, ચરણ સ્નાત્ર જલે કરી;
સૈન્ય સગલા ભણી સીંચ્યો, ઉઠીયા હણિવા અરિ.
શંખ પંચાયણ વજાડયો, રૂકિમણી પતિ હર્ષસું.
તે શબ્દ કર્ણે સુણી ભરીયો, જરાસિંધ અમર્ષસું. ૭
લક્ષરાજા જીપીયાં, જરાસિંધને મેલી કરી;
પ્રતિ વિષ્ણુને તે વિષ્ણુ મારે, નેમિ ઇમ મનમેં ધરી.
રણ સજ્જ સૈન્ય થયો તિવારે નેમિ રણથી ઉસર્યા;
હિવે લાંગલી લાંગલગ્રેહી અરિ, મૂસલે ચુરણ કર્યા. ૮
જરાસિંધ સન્નધ થઇને, કૃષ્ણ પ્રતે રથ ખેડીયો;
શરાસાર અપાર કરતો, સિંહ સૂતો છેડીયો.
કૃષ્ણવર્તમજીમ કૃષ્ણ નૃપપિણી, વૈરીકાષ્ટ દહાવતો;
રથ બેસી સનમુખ આવીયો, બલવંત શસ્ત્ર નચાવતો. ૯
તેહોના સ્યંદન ચક્રપિષ્ટા, ભૂમિકા કણ કણ થઇ;
ગતાગત રણમાહિ કરતાં, વિશ્વ ક્ષોભદશા લહી.
દીવ્ય શસ્ત્રે ખડ્ગ ખડ્ગે, સુભટ બે ઇણ પરિ લડે;
ખીણશસ્ત્ર થયો જરાસિંધ, ચક્ર સમર્યો કર ચડે ૧૦
વન્હિજ્વાલા મહાકરાલા, વરસતો પાવક કણા;
ગોપ ગર્વ વિમૂંચ આણા, માનિ પગ નમિ મુજ તણા.
જીવતો જો રહીસ તો વળી, ગાય ચારીસ લોકની;
એકત્રીસ સપ્તમ ખંડની, જીનહર્ષ ઢાલ આખ્યાનની. ૧૧
સર્વ ગાથા, ૧૦૩૯.

દુહા.

નહી તો કેશવ ચક્ર એ, કરસ્યે મસ્તક છેદ;
ઇમ કહેતાં જરાસિંધને, માધવ કહે ધરિ ખેદ. ૧
તુજને હણિ ગો રાખસું, તે ભાખ્યુ તે સાચ;
ચક્ર મેલ્હી જોવે કિસ્યું, કિસ્યું રહ્યો છે રાચિ. ૨
જરાસિંધ હિવે રોષ ધરી, નભ આંગુલી ભમાડિ;
કલ્પાંતાગનિજીમ ભયદ, મૂંકયો ચક્રવજાડિ. ૩
તે પ્રદક્ષિણા દેઇ કરી, માધવ કરે એઠ;
નિજાદ્ધં ચક્રી જાણી ને, મૂંકયો ફેરી અરિષ્ટ. ૪
ચક્રેં ગલે છેદન કીયો, ભુંઇ પડીયો ભૂપતિ;
પામી પરઘણ પાપથી, ચોથી નરકની ગતિ. ૫
નવમો નવમો વિષ્ણુ એ, સુર ભાષે આકાશ;
વરસાવ્યા કેશવતણે, મસ્તકે કુસુમ સુવાસ. ૬

ઢાલ—સુખદાઇરે સુખદાઇરે શ્રી શાંતિજીણંદ સુખદાઇરે.
એ દેશ.

હિવે જરાસેન સુન સ્વામીરે, નમીયા હરિને સિર નામીરે;
બોલાવીહિત શુભ વાણીરે, થાપ્યા રાજગૃહ આણીરે. ૧
પુન્યાઇરે પુન્યાઇરે જોવો કૃષ્ણની પુન્યાઇરે, પુ. ।.
હિવે કૃષ્ણ વામેયની અરચારે, બહુ ભકતે કીધી ચરચારે;
થાપ્યાં તિહાં જીનવર ભાવીરે, તિણ ઠામિ નગર વસાવીરે. ૨

શ્રી સંખેશ્વર પ્રભુ પાસોરે, પૂજે યાદવપતિ તાસોરે;
સ્તવેસ્તોત્ર પવિત્ર જીનકેરારે, ટાલે ભવભવના ફેરારે. પુ. ૩
તેહવો બલ પરાક્રમ જાણીરે, શ્રી નેમીશ્વર ગુણ ખાણીરે;
યાદવને લાગે પ્યારોરે, સામલરૂચિ મોહનગારો. પુ. ૪
પૂ પ્રણમી પાય લાગીરે, માતલી પ્રભુની આજ્ઞા માંગીરે;
જઈ સુરપતિ પ્રીતિ વધારીરે, કહે પ્રભુના ગુણ વિસ્તારીરે. પુ. ૫
ઇંદ્રપ્રસ્થ પાંડવને આપ્યોરે, રૂકમનાભ અયોધ્યા થાપ્યોરે;
મહા નેમિ સૌરીપુર દીધોરે, થયા યોગ્ય સહુને કીધોરે. પુ. ૬
હિવે કેશવ ચક્રને કેડેરે, ભરતાદ્ધ સાધવા ખેડેરે;
યાદવરાએ પરવરીયોરે, ગજ રત્ન ચઢી સંચરીયોરે. પુ.૭
સાથે સેના ચતુરંગારે, ભંભા સ્વરનાદ સુરંગારે;
ભર્તાર્ધવાસી દેવારે, કોટિશિલા કલિ નિત મેવારે. પુ. ૮
ચતુરંગુલ ઉંચી ધારીરે, ભુઇથીનિજ થિતિ અવધારીરે;
ષટ માસે વ ધા સાધીરે, ત્રિખંડની પ્રભુતા લીધીરે. પુ. ૯
ચરણે સેવા નિતિ સારેરે, સોલ સહસ મુકુટ શિરધારેરે
નિજપ્રોઢ ભુજાસુપ્રતાપેરે, અરિ સેવક કરિ હરિ થાપેરે. પુ. ૧૦
ઉછવસું નિજપુરિ આયોરે, એક છત્રાશ્રિત ૨ ગાયોરે;

નમીયા નરપતિનાં વૃંદોરે, શ્રી લહે દેખી આણંદોરે. પુ. ૧૧
સેવે ૨ વિદ્યાધારોરે, જેહના ગુણુનો નહી પારોરે;
સ પસર્યો ભુવન મઝારોરે, તાર્યો અરિ અહં-કારોરે. પુ. ૧૨
ભરતાર્દ્ધના સુખ માણેરે, સપ્તમ ખંડ પૂર્ણ વખાણેરે;
ત્રીસમી એ થઇ ઢાલોરે, જીનહર્ષ કહે સુ વિસાલોરે. . ૧૩

સર્વ ગાથા ૧૦૫૭

ईति जिनहर्ष विरचिते श्री शत्रुंजय महातमय चतुष्प भूत श्री रैवताचल महात्म्य पांडवद्युत रमण वनवा भ्रमण ग्राम वर्णनो नाम सप्तमः खंड संपूर्ण मेव ॥ ७ ॥

દુહા.

નેમિનાથ પ્રણુમું સદા, સુરનર અસુર નમંતિ;
યોગીશ્વર ધ્યાવે સદા, પ્રાક્રમ અતુલ ધરંતિ. ૧
પ્રભુના ચરણુ નમી કરી, ધરી સુભકિત અખંડ;
શત્રુંજય મહાત્મ્ય રાસનો, બોલિસિ અષ્ટમ ખંડ. ૨
હિવે નેમિ જીનજગત પ્રભુ, હુતણો ઉપમાન;
સુરપતિ પણિ કહિ ન સકે, સુંદર રૂપ નિધાન. ૩
જો પ્રભુનો કોઇ નથી, સગપણુનો પ્રતિબંધ;
તો પણિ કેશવ, સુરમે પ્રેમ પ્રીતિસંબંધ. ૪

ઢાલ—શેવક વૃંદને હર્ષ ાણંદરે. વૃ. લાડી ચા
સાસરે; એ દેશી. ૧.

એક દિવસ લીલાએ રમતાં નેમિ જી 'દરે રમતાં
નેમિ જી 'દ.
ઉપજાવે દેવ સેવક વૃંદને, હર્ષ આણંદરે; વૃં.
લક્ષ શસ્ત્ર ધર રાખે નિશિદિન જીહાં રખવાલારે, નિ.
તિહાંપહુતા નેમીસર કૃષ્ણની આયુધશાલારે, આ. ૧
રાહુતણે ભયસું ઇહાં આયો ગુપ્ત પઇઠોરે; અ.
સું ક્ષીર સમુદ્રતણો, અથવા એ નવનીત દીઠોરે; અ.
અથવા કૃષ્ણતણો જસ નિર્મલ શંખ નિહાલીરે; નિ.
દેવ વિચાર કરે નિજ મંનમે, સંદેહ આલીરે જીસં. ૨
વિશ્વોદ્ધરણ પ્રવીણ, કુતુહલી શ્રી નેમીનાહરે; કુ.
કંબુ ઉપાડણ હાથ પસાર્યો, ધરિયો બાહરે. પ.
આયુધગૃહ અધિકારી રાજન ઇણિપરિ બોલેરે; રા.
કતેં નેમીભણી પ્રણમી કહે કુણ તુજ તોલેરે. ક. ૩
સ્વામી તે નિજબલ અરિદલ હેલાયેં જીતારે; અ.
કૃષ્ણબંધુ તુમે વીર્યસિંધુ છો જગત વદીતારે. સિં.
તો પિણિ એ આયાસ મ કરિસ્યો અંબુજ લેવારે; ક.
ઉપડિસ્યે નહી બલ છે તો પિણિ છાંડિ દ્યો હેવારે. છા. ૪
સાંભલિ એહવી વાણી સ્મિત નેમિ વિચારીરે; સ.
દેખંતાં સુરગણજગ નાયક, અનંત લધારીરે. ના.
પ્રભુ રદનાંસુસમો વડિ ઉજલ શંખ પાડયોરે; ઉ.
લીલાએ અધરોષ્ટ ચડાવી નેમિ વજાડયોરે. ચ. ૫

પાંચ જન્યને નાદ પૂરીને નીસરીયોરે; પૂ.
સાયર પિણિ પૂર્યો નવિ માવે વલતો ઉગરીયોરે. મા.
તિહાંથી વલી પહુતો પર તીરે ભૂતલ કાંપ્યોરે; તી. ૬
દિગ્ગજ ધડ હુડીયાગિરિ પડિયા અહિસિર ચાંપ્યોરે;
આલાન થંભ ઉપાડિ અનાડી ગયવર ત્રાઠારે, અ.
કંપમાન વલી તરલ તુરંગમ ચિહું દિશિ નાઠારે. તુ. ૭
ચેત રહિત જન પડીયા લોટે નિજપુર દેખીરે; લો.
શીરિ સારંગી દસાર દેખી, દુખ ક્ષોભ્યા વિશેષિરે. દ.
મતકાર કેશવ પામીને ઇણિપરે ભાષે; પા.
સભા ણી ઉઘાડી લોયણ સહુકોની સાખેરે. લો.
સું કોઇ ઉપન્યો વલી નૂતન વિષ્ણુ વિખ્યાતરે; નૂ.
અથવા ચક્રી વજ્ર થયો કોઇ ઇમ કરે વાતરે. કો. ૮
તીન લોકમેં નહી કોઇ એહવો જે મુજ જીપેરે; લો.
કિણું વજાડયો એ શંખ પ્રક્ષોભકૃત સર્વ દીપેરે. શં.
સનદ્ધબદ્ધ થાઉ રણકાજે હયગય લેઇરે; કા.
વીર બાહુધૃત મેરૂ શૈલ બલ વૈરી હણેઇરે. શૈ. ૯
સિંહાસનથી ઊઠયા ઈમ કહી ઢીલ ન કીધીરે; ઈ.
વાંજીત્રવૃંદ વજાડીયા ઘાઈ નીસાણેય દીધીરે. ઘા.
શ તણા અધિકારી જેતલે આવીને ભાસેરે; તે.
સ્વામી નચોકતેં વારી જતા તુજ શંખ લાસેરે. જ. ૧૦
પૂર્યો અરિષ્ટનેમિ તુજ બંધવ રમત કરતાંરે; બ.
તે માટે શત્રૂચિત સેના મુકો સામંતારે. સે.
સાંભલિ નિજ બંધવનો, વીરજ વિસ્મય પામ્યોરે; વી.
મધુસૂદન બેઠા સિંહાસન, ક્રોધને શામ્યોરે. સિં. ૧૧

કિંચિત્‌વીર્ય દેખાલી, શંખ વજાડીને મૂંકયોરે; સં.
જગત વલી નિજ પ્રકૃતિ થયે પદ્રવ સહુ ચુકયોરે. ઉ. ૧૨
નેમિનાથ ભમતા રમતા પરિષદમાંહે આવ્યારે; પ.
દેખી સૈના સજજ થઇ રણકજજ ઉમાહ્યારે. ક.
હરિ લજાણો નેમિ નિહાલી નીચો જોવંતોરે; ની.
પ્રીતિતણું વચન કહે પ્રભુને હર્ષ હસંતોરે. પ્ર. ૧૩
ભાઇ તે જઇ શસ્ત્રશાલામાંહિ શંખ વજાયોરે; મા.
પામ્યો ક્ષોભ સાયર અદ્રિ, વિશ્વ ચરાચર પાયોરે. વિ.
બીજી ક્રીડા બોલો ચિતછે, બહુ ક્રીડાને કામેરે; બ.
તનુ સુકુમાલ શંખો ધૃત કર્કશ તનુ યોગ્ય પામેરે. ક. ૧૪
તેહ બલ તેહુવો ધીરજ ગુણ દેખીને જંપેરે; ધી.
સંકાસહિતતણી પરે માધવ એમ પયંપેરે. મા.
રામતણા મુખ સનમુખ દેખી, દેખી વચન ગંભીરરે; દે.
સીતલ સ્વાદ્દ સકોમલ નેમી ભણી કહી વીરરે. ને. ૧૫
ાઇ તાહુરો એહ જનોત્તર બલ દેખી રિષ્ટરે; જ.
વલી ગાંભીર્ય ગુણાદિક શોભિત રૂપ વિશિષ્ટરે; શો.
યાદવ કુલ વિશ્વમાંહિ હીરા જીમ અતિહી દીપાયા; હી;
બીજા કુલતો કાચ સરિખા કરિય દેખાયા. સ. ૧૬
સકલ વિશ્વ બલ લેઈ વિધાતા અંગ નીપાયોરે;
તાહુરો એ બલ દેખી મુજ મન હર્ષ ઉપાયોરે. મુ.
તોપિણિ બાહુતણો બલ બાંધવ મુજને દેખાલોરે; બાં.
પ્રથમ ઢાલ ખંડ આઠમાની જીનહર્ષ સંભાલોરે. મા. ૧

સર્વ ગાથા, ૨૧.

દુહા.

વિષ્ણુ ઉકિત ઇમ સાંભલિ, વસુધા સનમુખ જોઈ;
ઉચિત કાર્ય વેદી વચન, માન્યો હરષિત હોઇ. ૧.
બે બંધુ પર ધુસુ, ધૈર્યોછાહ બે દેહ;
સિંહાસ થી ઉઠીને, શ વેશ્મ આવેહ. ૨.
નેમિ કૃપા કર ચિંતવે, પરદુઃખ મુકી શકિત;
તો પણિ બંધવ મુજવિષે, શંકા કરે અયુક્ત. ૩
નહી સ્પૃહા મુજ રાજયની, નહી ભવ પડિવા આસ;
ઈચ્છાવ્રત લેવાતણી, માને નહી એ ભાસ. ૪.
દ્રોણહીયો પગપાણિ તલ, સહિ ન સકે મુજ એહ;
પંખીપદ રંભા સહે, પિખિ ઐરાવત ન સંદેહ. ૫.
ન લહે અનરથ મુજ થકી, મુજ બલ જાણે જેમ;
કારજ થાયે એહનો, કરૂં વિચારી તેમ. ૬
ઈમ ચિંતવે જીન ચિતમેં, ગોવિંદને કહે તામ;
વચન અબ્ધિ ગંભિર ધ્રુનિ, કરે વધારણુ માંમ. ૭.
પદપ્રહાર અવની પતન, પામર હર્ષ ધરંત;
યુદ્ધ એહ યુગતો નહી, કાયા પાંશું ભરંત. ૮

(દેશી—રાયમલ્લ રાય તાહરે દેસડે એ દેશ રાગ—મારૂ) ૨

દિવ્ય શસ્ત્ર વયરીને હોઇ, રણ તેહ ન કીજેજી;
અંગ ભેદ નહી આપણુ વીર, મિલી રમીજેજી. ૧.
ઇમ યાદવપતિને ભાખે નેમિજીરે, આં. બાહુ નમાવણુ માંહોમાંહિ;
બલ કલ લહિસ્યું, દેહ પીડા વ્રીડા નહી કાંઈ ક્રીડા વહિસુંજી. ૨

હરિ કીધુંએ અંગીકાર, બાંહ પસારીજી;
જાણુ તરૂઅર કેરી સાખ, પરબત ભારી . ઇ. ૩
વામ હાથસું માધવ બાહુ, જાણી મૃણાલીજી; ઇ.
લીલાએ શ્રમવિણુ જગનાથ, તત્ક્ષણ વાલીજી ઈ. ૪
પ્રભુ પસારી વાંમી બાંહ, કાંઈક વિહસીજી;
અદ્રિનાથનો જાણે શ્રૃંગ, તાલકિ કહિસીજી. ઈ. ૫
સગલો નિજ બલ કીધો કૃષ્ણ, ઈષત ન નમીજી;
વાયુતણે બલ ક્ષોભે વૃક્ષ, સુરગિરિ ન નમીજી. ઈ.
બાહુ યુગે વીંટયો ભુજ નેમિ, વટ જીમ શાખાજી;
ભોગી જીમ ચંદન નિજ કાય, વીંટે આખાજી. ઈ. ૭
તોપિણિ નમ્યો નહીં તિલમાત, કપિજિમ લુંબ્યો
વાગુલ જિમ સંકોચી પાય, બલકરી ઝુંબ્યોજી.
વિલખો થયો મનમાંહિ મુરારિ, પ્રભુ ભુજ મેલ્હીજી;
આલિંગન દીધો તત્કાલ, પ્રેમ સહેલીજી. ઇ. ૮
અતુલ બલે મુજ જીપી વિશ્વ, તૃણ જીમ માનેજી;
સહુ કુલમાહિ કીયો કુલ ઉચ્ચ મેરૂ સમાનેજી. ઇ. ૯
નેમિ વિસર્જ્યા કૃષ્ણગંભીર, વચન બોલાવીજી;
ચિત સંકિત બલભદ્ર બોલાઇ, વાત સુણાઇ . ઇ. ૧૦
એહ બધુછેબલનો સિંધુ, સિંધુ સીમાલગિ સાધેજી.
પોતાને બલેં લ્યે એ રાજ્ય, ચિંતા વાધેજી. ઈ. ૧૧
સીરી હરિને સંકિત જાણિ, કહે સુણિ ભાઇજી;
ત્યકત સંગ વિમર્દઅનંગ, આસ ન કાંઈ . ઇ. ૧૨
રાગરોગ ગયો જેહથી સર્વ, અવસર આવ્યેજી;
વ્રત લેસ્યે તજસે સંસાર, ભાવન ભાવેજી. ઈ. ૧૩

અદૃષ્ટ સુખ શિવપુરનો જેણ, એ ખ જાણેજી; ઇ.
આસ્વાદ્યા નહી જીણિ સહકાર, કેર વખાણેજી. ઇ. ૧૪
રામ વચનથી કૃંણ તથાપિ, સંકા ન ટલેજી;
ઘાસ પલાલછિપાઇ આગિ, કહો સ્યું ન બલેંજી. ઇ. ૧૫
સ્વામી વિલાસ જાણીને, શક્ર આવ્યો રાગિજી;
કૃષ્ણ ભણી. કહે પ્રભુ બલ જોઇ, જીન પાય લાગીજી. ઇ. ૧૭
ત્રેસઠિ પુરૂષમાંહે વીતરાગ, બલવંત થાઇજી;
તો પિણિ હુવે સંસાર વિરકત, સુખદુઃખ ધ્યાઇજી. ઇ. ૧૭
એ આગલિ અમ્હ સરિખા જેહ, કિંકર દાવેજી;
તુચ્છ રાજય કિમ ચાહે વિશ્વનાથ, કહાવેજી. ઇ. ૧૮
સુણ્યા વચન અરિહંત કુમાર, જીનવર થાસ્યેજી;
બાવીસમાયાદવ કુલમાંહિ, મુગતે જાસ્યેજી. ઇ. ૧૯
જન અતિશાયિ પુરા તું કૃષ્ણ, પ્રભુબલ જાણેજી;
તોસ્યું નિજ મનમાંહિ વિકલ્પ, ફોગટ આણેજી. ઇ. ૨૦
કિતલાઇક લગિ પાલી કાલ, ચારિત્ર લેઇજી;
જગત ઉધારણ જાસે મુકિત, અંત કરેઇજી: ઇ. ૨૧
એવું સાંભલિ શક્ર વચન, સંશય ટાલ્યોજી;
હરિ મિલીયા અપરાધ ખમાવિ, પ્રેમ દિખાલ્યોજી. ઇ. ૨૨
ઇંદ્ર વિસર્જી હિવે શ્રીનેમિ, માધવ લેઇજી;
અંતેઉર આવી રખવાલ, તાસ કહેઇજી. ઇ. ૨૩
જો મુજ બંધવ આવે અત્ર, મત કોઇ રેલોજી;
ભ્રાતૃ જાયા સત્યભામા, આદિસહુ ખેલોજી. ઇ. ૨૪
એહવું કહી વિસર્જ્યા નેમિ, કૃષ્ણસપ્રેમીજી.
નિર્વિકાર પુરંધ્રી સાથિ, ખેલે નેમિજી. ઇ. ૨૫

અન્ય દિવસ ઉન્હાલે માસ, જીહાં બહુ પાણીજી;
ગયા રૈવત નેમિ વતી સાથિ, સારંગ પાણીજી. ઇ. ૨૬
સાથે બલભદ્ર બહુ પરિવાર, બીજી ઢાલેજી;
આઠમા ખંડ તણી જીનહર્ષ, ગુણ સંભાલેજી. ઇ. ૨૭
સર્વ ગાથા ૫૬.

દુહા.

સુદતીજનપેઠી સહુ, સરવરનીર સુજા ;
દેવી જીમ ક્રીડા કરે, પ્રેરી સારંગ પાણિ. ૧
જલાસ્ફાલનથી ઉપનો, કંકણ ધ્વનિશ્રીકાર;
જાણે સ્મર ભુપાલના, તૂર્યનાદ મનહાર. ૨
કાચિત કુંકુમપિંડસું, હરિનો હિયો હણંત;
કાચિતજલધારાકરી, પ્રેમધરી સિંચંત. ૩
ઇમ ખેલે અચ્યુત પ્રિયા, મગ્ન ક્રીડા રસમાંહિ;
નેમિ ખેલાવણ કારણે, પ્રેરી કેશવ તાહિ. ૪
આવિ મિલી ઉતાવલી, જલ ભૃત કંચણ શ્રૃંગ;
છાંટે નયણ નેમીસના, મૃગનયણી મનરંગ, ૫
કલશ ભરી પાણીતણા, નામે પ્રભુને સી ;
તેહાને પિણિ તિમ હીંજ કરે, નિર્વિકાર જગદીસિ. ૬
દેખિ નેમીને ખેલતા, રિષ્ટ દામોદર થા ;
શરતીરે આવ્યા રમી, નારી ઉભી આઈ. ૭
પ્રભુપિણિ જલથી નીસરી, આવ્યા શરતટ જામ;
સુંદર આસન આપીયો, ભામારૂકિમણી તામ. ૮

ઢાલ—વીરને વિરાજે સીતા વાડીયાંરે. એ દેશી. ૩

દેવરીયા સુણોનેરે મ્હારી વિનતીરે; તુમે છો ચતુર
સુજાણ;
વૃથા જનમ નારી વિણિ નરતણોરે; નારીવિણ
પ્રમાણરે દે. １
નારી પિણિ યોગી નરને કહેરે, ન કરે કોઇ વિસ
વાસ;
ઘર વિણિ નારી વિણિ સોભે નહીરે, જીહાં નારી
તિહાં વાસ. દે. ２
રોગાદિક આવે નિજ પુરૂષનેરે, કુણ ઢાંકે વિણિ
નાર;
નારી વિણિ જાયેં પહિયા ફિરીરે, નારી પુરૂષ
શ્રૃંગાર. દે. ３
ભાઈ તુમારો જોવો ભોગવે, નારી સોલ હજાર;
તું લાજેછે એક નારી ણીરે, કરતો અંગીકાર. દે. ４
ત્યારે જાંબુવતી રાણી કહેંરે, સખી દેવર છે કલીવ;
અથવા ગૃહવ્યય ઉદ્વિગ્ન થયોરે, બીહે મનમાં અતીવ. દે. ５
આદ્ય તીર્થંકર સગલે ભોગ વ્યારે, રાજયગૃહાશ્રમભોગ;
પ્રવ્રજયા લેઇ નિર્વૃત પામીયારે, એ કોઇ નવલો યોગ. દે. ６
સાગ્રહસું ભામા ઈણિપરિ કહેરે, નેમિચિંતે
મનમાંહિ;
ભવસાયરમાંહે પાડે એ મુજ ભણીરે, એહવા
કરીયઉપાય. દે. ７

પ્રભુ વિમાસીને એહવું કહેરે, કરિસું તુમ કહ્યું તેહ;
અવસર દેખી નિજ કારજ કરેરે, ડાહાનર હોવે,
જેહ. દે. ૮
કેસવ મનમાહે હર્ષિત થયોરે, નેમિ મતંગ
ચઢાઇ;
પ્રિયા સંયુક્ત ઉછવસું આવીયારે, દ્વારિકા નગરી
માંહિ. દે. ૯
સમુદ્રવિજય રાજા બોલાવીનેરે, શિવાદેવીને તેમ;
અંગીકરાવો નારી નેમિનેરે, અચ્યુતભાખેએમ. દે. ૧૦
ભામા નિજ ભગિની રાજેમતીરે, લાવણ્ય રૂપ
નિધાન;
કહે નેમિશ્વરને તે યોગ્યછેરે, સહુ સ્ત્રીમાંહિ
પ્રધાન. દે. ૧૧
ગોવિંદ તતક્ષિણ તિહાંથી ઉઠીયોરે, બહુજનને
પરિવાર;
ઉગ્રસેન રાજાને મંદિર આવીયારે, ધરતા હર્ષ અપાર. દે. ૧૨
ઉગ્રસેન ઉઠીઆદર આપીયોરે, વર આસણ
બેસાર;
કરજોડી પૂછે વૈકુંઠનેરે, આગમતણોરે વિચાર. દે. ૧૩
હરિ ભાખે માહરા બંધવ ભણીરે, મુજથી અધિક
ગુણેહ;
રાજીમતી તુજ કન્યા માગવારે, નેમિભણી આવેહ. દે. ૧૪
હિવે ઉગ્રસેન રા [illegible]ણુંદસુંરે, હરિને કહે
કરજોડી;
એ ઘર તાહરો લખમી તાહરીરે, કન્યાનો સ્યો કોડિ. દે. ૧૫

તિહાંથી ઉઠી હરિ ઘરિ આવીયારે, સમુદ્ર વિજયને
આઈ
કહ્યો તુરત કોષ્ટુક તેડાવીયોરે, સહુ શાસ્ત્રજ્ઞ કહાઇ. દે. ૧૬
કૃષ્ણે પૂછયો લગન વીવાહુનોરે, કોષ્ટુક કહે સમજાઇં
શ્રાવણ છઠિ ઉજૂવાલી પક્ષનીરે, વરવહુ લ્યો
પરણાઇ દે. ૧૭
કૃષ્ણ વિસર્જયો કોષ્ટુકિ ભક્તિસુંરે, દેઈ આદર
સતકાર;
ઉગ્રસેન રાજાને કહુરાવીયોરે, બહુ ઘર ઉછવ સાર. દે. ૧૮
વિવાહ આસન્ન દિવસ આવ્યે થકેરે, દ્વારિકા
નગરી મુરાર;
દ્વારિદ્વારિ તોરણ રચના કરીરે, અલિકાપુરી વતાર. દે. ૧૯
રત્નમય મંચા ઉંચા સેવકેરે, સિણગાર્યા સુવિશાલ;
ધુપ ગંધ ઘડા મેલ્યા વિચેરે, ચિહું દિશિ
મહકેરસાલ. દે. ૨૦
હિવે દશાર સારંગી મુંસલીરે, શિવાદેવી દેવકિ
નારિ;
રોહિણી રેવતી પ્રમુખ ભામાસતીરે, કરિ સોલ
સિંગાર. દે. ૨૧
ગલી થાયે પ્રાઙ્મુખ નેમિનેરે, વર આણ
તિણવાર;
સ્નાન કરાવે પ્રીતિ ધરી કરીરે, પોતે સીરી મુરાર. દે. ૨૨
સ્નાનાન્તર નેમિ કુમારનેરે, કરિ સોલહ સિણગાર
સિંહાસણ બેસાણિ;

ભૂષણ ભૂષિત અંગ પ્રભુનો કીયોરે, સોહે ઇંદ્ર
સમાણિ. દે. ૨૩
ઉગ્રસેન રાજાને મંદિર જઇરે, રાજેમતીને કાન;
કસુંભ વસ્ત્રાભરણ પહિરાવીયારે, સિંહાસણસુ
પ્રધાન. દે. ૨૪
હિવે પ્રભાતેં ગોશીરષ ચંદનેરે, લેપી પ્રભુની કાય;
દેવદૂષ્ય વસ્ત્ર સ્વેત જ માલિકારે, છત્ર ચામર
સોભાઈ. દે. ૨૫
કોડિ કુમર રાજાના આગલેરે, ચાલે થઇ અસવાર;
સ્વેત તુરગ રથ બેઠા નેમિજીરે, જાણે રવિ અવ-
તાર. દે. ૨૬
શ્રી નેમિસરને પાસે ચલેરે, હસ્ત ારૂઢ ભૂપાલ;
પૂઠિ દશાર ગોવિંદને મુંશલીરે, ચાલે જીમ દિગપાલ. દે. ૨૭
યાદવ ભાદવની પરિ ગાજતારે, સાથે થયારે અપાર;
આઠમા ખંડની ઢાલ ત્રીજી થઇરે, કહી જીનહર્ષ
સંભાર. દે. ૨૮

સર્વ ગાથા, ૯૨.

દુહા.

તે કેડે શિબિકા ચઢી, સહુ અંતેઉરનાર;
પહિર્યાં ભૂષણ નવનવા, પસરી ચોતિ અપાર. ૧
ધવલ મંગલ ગાવે ભલા, નાટકિણિ કરે નૃત્ય;
બંદી કહે બિરૂદાવ , વાજેતૂર્યસુ વૃત્ય. ૨
કોડિ ગમે જોઈ જતા, કવીશ્વરે સ્તૂયમાન; સુ.
સુપરિ વધાવે કામિની, ભવનાટિક મનમાન ૩

નેમીસર જીન ચાલીયા, નિજ ગૃહથી તિણિવાર;
સુરકૃત ઉછવ જોવતાં, જાનતણે પરિવાર. ૪
હિવેસ્નાતા રાજીમતી, કૃત પોડશ શ્રૃંગાર;
સખી વૃંદમાં પરિવરી, ધરતી હર્ષ અપાર. ૫
મનભાવજ્ઞ સખી કહે, ધન્ય તું રાજ કુમાર;
સ્યું આરાધ્યો પરભવે, પામ્યો એ ભરતાર. ૬
નમે જેહનેદેવતા, ત્રિભુવનનો પ્રભુ જેહ;
તદાગમન સુંદરિ નિ સુણિ, વાજીત્ર સુણીએ એહ, ૭
એ આવે વિચિ જાનમેં, રથ બેઠા રાજીંદ;
જોઇ સલુણે લોયણે, દીઠે જાણી દિણંદ. ૮

ઢાલ—પ્રાણ સનેહી પ્રીતમા મ્હારી એક અરજ અવધારો. એ દેશી, ૪.

એહવું સાંભલિ તેહસ્યુંરે, આવી ગોખ મઝારિ;
રૂપે અપછર સારિખી, કાંઈ રાજુલ રાજકુમારિ. ૧
પિઉડા નિહાલેરે રાજુલ પ્રેમસું, એતો નવભવ કેરો વાલ્હે;
મુજ હિયડામાંહિ માલ્હો પિ. ૨
ભાખે મૃગ નયણી સખીરે, સખી નિહાલો જોઈ;
સુંદર નેમિ ત્રિલોકમે, એતો આવે તુજ પતિ હોઈ. પિ. ૩
ચામર વીંજે બિહું દિસેરે, ચંદ્ર સહોદર સીસ;
સ્વેત છત્ર સેવક ધરે, એતો જગનાયક જગદીસ. પિ. ૪
નયણે દેખી રાજીમતીરે, નેમિસરનો રૂપ;
પ્રબલ પૂન્યાઇ તાહરી, એતો મિલીયો નાહ અનુપ. પિ. ૫

તુજ સરિખી કોઇ નહીરે, તીનભુવનમાં નાર;
જેહુને ત્રિભુવન પતિવરે, ધન તાહરો અવતાર. પિ. ૬
વાત કરંતાં એતલેરે, ફુરકયો જીમણો અંગ;
અસુભ શકુન જાણ્યો કરી, રાજુલ થયો મનભંગ. પિ., ૭
સખી સુણો મુજને નેમિનોરે, દુર્લભ જાણું સંગ;
ભાગ્ય કિહાંથી માહરો, કાંઈ નાહ મિલે મનરંગ. પિ. ૮
સખી કહે સુભ બોલીયેરે, ભોલી રાજુલ બાલ;
નેમિ આવ્યો જાસ્યેકિહાં, તુંતો મનનો સંશય ટાલ. પિ. ૯
હિવે નેમીસર આવીયારે, ઉગ્રસેન મંદિર પાસિ;
કરૂણાસ્વર પ્રાણીતણા, સાંભલી ચિત્ત વિમાસિ. પિ. ૧૦
જ્ઞાની પ્રભુ પિણિ જાણતારે, પૂછે રથીને તામ;
પસુ ભેલા કીધા કીસું, કરૂણસ્વર રોવે આમ. પિ. ૧૧
તે કહે સ્વામી સુણોરે, ભોજન કરિવા કાજ;
ગોરવ તાહરો દીજીસ્યે, સ્યુ જાણો નહી મહારાજ. પિ. ૧૨
કૃપાવંત ઇમ સાંભલીરે, પ્રભુ મનમે થયો સોક;
અહોતત્વાર્થ જાણે નહી, કરૂણા વર્જિત એ લોક. પિ. ૧૩
અન્યલોક સ્નેહ પાસમાંરે, બાંધ્યા કરે કુકર્મ;
મેં પિણિ અજ્ઞાનીપરે, આરભ્યો એહ અધર્મ. પિ. ૧૪
થોડા સુખને કારણેરે, એહવો કુણ કરે કામ;
ક્ષણ ઉદ્યોતને કારણે, કુણ બાલે કહો નિજધામ; પિ. ૧૫
બંધુ વર્ગ સ્નેહે સર્યોરે, વિષયસું નહી મુજકાજ;
સિવ મંદીર આગલ સંહી, હિંસા નરકનો સાજ. પિ. ૧૬
એમ વિચારી સુતનેરે; કહે રથ પાછો વાલ;
માનવી છાંડી મુક્તિને, હું તો વરિસું તતકાલ. પિ. ૧૭

જીવ છોડાવી પ્રભુ વલ્યારે, સમુદ્ર વિજય રાજાન;
ઈભિ ચઢીયો આવી કરી, ઈમ ભાખે વચન
પ્રધાન. પિ. ૧૮
વછ અતુચ્છ મતિના ધણીરે, ઉછવમાંહિ એમ;
બંધુ વર્ગને દુખ ભણી, તેં આરંભ્યો એ કેમ. પિ. ૧૯
દુખ ધરતી માતા શિવારે, કરતી આંસૂ પાત;
વૃક્ષ મનોરથ માહુરો, કાં કરે તેહનો ઘાત. પિ. ૨૦
કૃષ્ણરામ પિણિ સાંભળિરે, નેમિ ફેરી રથ જાઈ
નેમિ સ્યંદન ઝાલી રહ્યા; આવી સહુ યાદવરાય. પિ. ૨૧
બીજા પિણિ ભાઇ સહુરે, વીટયો સગલી માઇ;
જીમતારા શીતાસુનેં, પુણ્યવંતને સંપદ આઇરે. પિ. ૨૨
સમુદ્ર વિજય શિવાદે કહેરે. પુત્ર કર ઇસ્યું એહ;
કલંક લગાવે અમભણી, અંગીકૃત મુકે જેહ. પિ. ૨૩
બાલથકી પિણિ તાતનોરે, પૂર્યો મનોરથ નાહિ;
હિવે શિખાચાડી કરી, લજાવીને ઘરિ જાહિ. પિ. ૨૪
મનનો ૧વ અજાણુતોરે, હિવે ગોવિંદ ક તાસ;
વીવાહ મહોચ્છવ અવસરે, વૈરાગ્ય કારણ સ્યો ભાસ. પિ. ૨૫
માય બાપ તુજ રાગીયારે, કાં દ્યેં તેહને દુખ્ય;
દેવ પરે પૂજું અમ્હે, મુખ દેખી પામું સુખ્ય. પિ. ૨૬
રાજુલ રાજીવલોચનારે, તે પિણિ રાગિણી તુજ;
કાં દુઃખ આપે તેહને, સ્યો અવગુણ દાખવિ મુજ. પિ. ૨૭
રાજય કન્યા એમ છોડતાંરે, ભલો ન કહિસ્યેં કોઇ;
ચોથી આઠમા ખંડની, જીનહર્ષ ઢાલ થઈ જોઇ. પિ. ૨૮

સર્વ ગાથા, ૧૨૮.

દુહા.

માતાપિતા બંધવથકી, રતિ પામો નહી કાંઈ;
ઇણિ સંસારે ભ્રમણથી, બીહું છું મનમાંહિ. ૧
સુખ અનાદિ ભવ ભોગવ્યાં, નવાર ભવમાંહિ;
તો પિણિ તૃપતો પ્રાણીયો, ભમતો કદી ન થાય. ૨
જો હિત ચાહે મુજભણી, જો મુજસું છે રાગ;
તો અનુમતિ દ્યો વ્રત ભણી, કરૂં જેમ ગૃહત્યાગ. ૩
નેમિ વચન ઈમ સાંભળી, હેતુ યુકત યદુરાય;
વલતાં બોલિ નવિ શકે, ન્યંચિત કંધર થાય.
લોકાંતકસુર આવીયા, તિણિ અવસર પાય લાગ;
તીર્થ પ્રવર્તાવો પ્રભો, દયાવંત મહાભાગ. ૫
ત્યારે સ્યંદન છોડિને, શક્રાદેશે દેવ;
દ્રવ્યે પ્રભુઘર પૂરીયો, દાન દેવા ગયા હેવ. ૬
સાંભલીયો રાજીમતી, નેમિ ગયા રથ વાલિ;
થઇ અચેત ધરણી ઢલી, ભુંઇ લોટે વિસરાલિ. ૭
સઉ સખીએ આણી કરી, સીતલ દ્રવ્ય વિસેસ;
ગત મૂર્છા વિલેપઘણું, વેર્યા મસ્તક કેશ. ૮

ઢાલ—મેં જાણ્યો નહી વિરહો અઇસોરે હોઇ, એહની એ દેશી. ૧૫.

હા યાદવ પ્રાણેશહારે, હાહા જીવન પ્રાણ;
વિરહ દુઃખ મુજ દેઇ ગયા, હીયડે વહે ખૂરસાણ.
જાદવરાય વિનતી સુણો ચિતલાય, તુમે ગયા કાંઇ
રીસાઇ. યા. આ. ૧

પહિલી:પિણિ મેં જાંણ્યો હુતોરે, દુર્લભ તુજ મેલાપ;
અંગીકાર કરીને મુંકી, ભલો ન કીધો આપ. યા. ૨
ત્તમ અંગીકાર કરે નહી, પાલી ન સકે જેહ;
અંગ કાર કીયો સુભ માઠો, નિશ્ચય પાલે તેહ. યા. ૩
મુજ જેહવો રાગ કીયો પ્રભુ, મ કરિશ મુક્તિસું તેહ;
જ ત્યાગે તો ક્તિ મુક્તિને, ત્યાગે કિમપિન જેહ. યા. ૪
ઈમ વિલાપ કરતી થકી રાજુલ, ભોગ કર્મ ક્ષય હોઇ;
ખી સમાણી મનની જાણી; દુખઃનિવર્તાવ્યો જોઈ. યા. ૫
જંગમ કલ્પ વૃક્ષ સારીખો, પ્રભુ યથાર્થ દે દાન;
વરસ લગે જેજે જન માંગે, વનીપકને બહુ માન. યા. ૬
અવધે જાણી ઈંદ્ર આવ્યો તિહાં, અવસર દીક્ષા કાજ;
જન્માભિષેક તણી પરિદીક્ષા, અભિષેક કીયો સુરરાજ. યા. ૭
ત્તર કુરૂશિબિકા બહુ ભકતે, સુર અસુરે મિલી કીધ;
તે પરી જગનાયક બેઠા, સર્વાભરણ પ્રસીધ. યા. ૮
વાંયુદ્ધ ધર આગલિ ચાલિ, ચામર વિજે ઈંદ;
હરિ પ્રમુખ યાદવ સહુ, પૂજે અનુગામી આણંદ. યા. ૯
વ્રત લેવા સ્વામી સંચર્યા, વીક્ષમાણ જનવ્રાત;
રૈવતગિરિ સહસ્રાભ્ર ઉદ્યાને, પહુતા હર્ષ ધરાત. યા. ૧૦
હિવે શિબિકાથી પ્રભુ ઉતરીયા, આભરણાદિક નેમ;
તારી નિજ હાથે મુંકયા, પ્રભુ વ્રત લેવા પ્રેમ. યા. ૧૧
ાવણ દિ છઠિ પહિલે પ્રહર, ચિત્રા ચંદ્રા યોગ;
કૃતષષ્ટતપચઉમુષ્ટી લુંચન, કીધો લીધો યોગ. યા. ૧૨

પ્રભુના કેશ સુરેશ પ્રવાહ્યા, ક્ષીર સમુદ્ર મોઝાર;
તુમુલ નિવાર્યો જીનવર કીધો, સામાયિક ચ્ચાર. યા. ૧૩
સંજ્ઞી મનપર્યય પ્રભુ ને ઉપનો ચોથો જ્ઞાન;
દીક્ષા લીધી સહુ રાજવીએ, સાથે શ્રી ભગવાન. યા. ૧૪
શક્રકૃષ્ણ આદિક પ્રભુજીને, નમિ ાવ્યા નિજ ગેહ;
નેમ જીણેસર પવનતણી પરે, વિચર્યા તજીય સ્નેહ. વિ. ૧૫
બીજે દિવસે ગોકુલમાંહે, વરદત્ત બ્રાહ્મણ ગેહ;
પારણુ પરમાન્ને થયો પ્રભુને, પંચ દીવ્યકીધ સુરેહ. વિ. ૧૬
વ્રત લીધાથી ચોપન દિવસે, વલી આવ્યા ગિરિનાર;
સહુ ામ્ર વનમેં નેમિ જીણેસર, વેતસછાયોદાર. વિ. ૧૭
શુકલ ધ્યાન ધ્યાવંતા જીનને, ક્ષય થયા ઘાતી કર્મ;
કેવલ જ્ઞાન લહ્યો પરમેશ્વર, ચિત્રચંદ્ર સહુ શર્મ. પિ. ૧૮
આસન ચલ્યા સુરેસર કેરા, આવ્યા તિહાં તત્કાલ;
સમવસરણની રચના કીધી, તેજે જાકજમાલ. પિ. ૧૯
હિવે ઉદ્યાન પાલક જઈ દ્વારિકા, કૃષ્ન નમી કહે તામ;
નિર્મલ જ્ઞાન લહ્યો નેમિસર, સુરનર કરે ગુણગ્રામ. પિ. ૨૦
દાન દેઈ વર્ધાપકને બહુ, દશાર અવર સંઘાત;
માત બંધુ અંગજ અંગનાસું, ઉછવસું ગિરિજાત. પિ. ૨૧
તીન પ્રદક્ષિણ તિહાં કિણિદેઈ, નમીસ્તવી જીનરાય;
બઈઠા શક્ર કૃષ્ણ પ્રભુ આગલિં, બીજા પિણિ બહુ આય. પિ- ૨૨
નિજર ભુવન થકી સહુ આવ્યા, દેવ અસુર સુરઇંદ;
નિજર થાનકે બઈઠા સગલા, ધરતા મન આણંદ, પિ. ૨૩

હિવે શ્રીનેમિશાસન રખવાલી, તડિત પ્રભા સુકુમાલ;
કુષ્માંડીનો રિત વખાણું, વિઘન હરે તત્કાલ. પિ. ૨૪
શ્રીનેમીસર પદકજ ભૃંગી, યોગીસ્વરી ખદાય;
અંબા જગદંબા આમ્રલુંબી, હસ્તાલંબ સુહાય, પિ. ૨૫
મગ્રદેશમાં સોરઠ સોહે, જીહાં સિદ્ધાદ્રિ ગિરિનાર;
એ તીરથ સમરથ તારેવા, મુગતિતણા દાતાર. પિ. ૨૬
શ્રી ગિરિનારથકી દક્ષિણ દિંશિ, દેખી નયનોલ્લાસ;
રિદ્ધે કુબેરોપમ જનભરીયો, નામેં કુબરેપુર જાસ. પિ. ૨૭

જીણિ નગરે જીનગૃહ જીન પુજા, સેવા સહુ નિજ ધર્મ કરંત;
આઠમા ખંડની કહી જીન હર્ષે, પાંચમી ઢાલ મહંત. પિ. ૨૮

સર્વગાથા, ૧૬૮, પાઠાંતર (૧૬૪)

યાદવ વંસી કૃષ્ણ નૃપ. અરિગયંદ મયંદ;
જગ જેહનો જસ વિસ્તર્યો, દાતાદાન ધનંદ. ૧
ભુરિ ગુણેં અભિરામ તિહાં, સંસાધનષટ કર્મ;
બ્રાહ્મણ સેવક જીનતણો, દ્વાદશ વ્રત જીન ધર્મ. ૨
દુર્દૈવ ભટ્ટ વિદ્યા નિલય, દેવિલા નારી તાસ;
તેહની કુખેં પનો, તસસુત સોમ પ્રકાસ. ૩
તેહની નારી અંબિકા, અધર બિંબ મુખચંદ;
નિરમલ શીલ પાલે સદા, પિઉસું પરમાણંદ.
દિવંગત થયો તજ્જનક, જીનધર્મ પિણિ ગયોસુદ્ધિ;
અંબાતત્ સંગતિ થઇ, ભદ્રકભાવ સુબુદ્ધિ. ૫

શ્રાદ્ધતણે દિન અન્યદા, મધ્યાન્હે રવિ સીસ;
માસોપવાસી સોમગૃહ, આવ્યા દોઇ મુનીસ. ૬
તપક્ષમા પુષ્પદંતસમ, સુરગુરૂ બુદ્ધિમંત;
વિબુધ જાસ સેવે નિરખ, અંબા હર્ષ ધરંત. ૭
ચિત્તમેં ચિંતે ભક્તિભર, ક્ષમાવંત મુનિ જોઈ;
પુણ્યે મુજ ઘરિ આવીયા, પરવદિને મુનિ દોઈ. ૮

ઢાલ–સુંબર દેના ગીતની ૬.

આ પિણિ નહી ગેહ, દાન દેવા ને હોમાહરોદિલ પિણિ ઉલસેરે;
અસન પાન ધમાન, મુનિ પ્રતિ લાભું હો કિહાં એ અવસર આવિસ્યેરે.
હીયડું હરષ અશ્રુ નયણ, રોમાંચિત અંગીહો તુરત ઉઠી આસણથકીરે;
સુધ અન્ન લેઈ હાથ, સનમુખ આઇહો સુઘડી વેલા આજકીરે. ૨
ઉત્તમ પ્રકૃતિ સદીવ, કોઇક ભવનો હો જાગ્યો સુકૃત માહરોરે;
કૃપા કરી લ્યો અન્ય, પુણ્યેં આવ્યાહો મુજ ઘરિ હિવે પાવન કરોરે. ૩
દેખી અન્ન વિસુદ્ધિ, મુનિવર ધાર્યો હો પાત્ર પાત્ર આહારનોરે;
અંબા પિણિ ઘે તાસ, જાસ પસાયે હો પામે પાર સંસારનોરે. ૪

ધરમ-લા દેઈ સાધુ, તેહના ઘરથી હો અન્ન લેઇ
નીસર્યારે;
હણીયા કર્મ સમૂહ, શુભ કર્મ બાંધ્યા હો મુનિ ગુણ
નુમોદન કર્યારે. ૫
દેખી અંબાનો દાન, જંગમ જાણે હોરાક્ષસિણી કલહ
પ્રિયારે;
એહવી પાડોસણિ કાઇ, કરકરિ ઉંચાહો નિજ ઘરથીઉઠી
ત્રિયારે. ૬
રાતા કરિ નિજ નૈણ, કહુ એ વયણે હો મનુષ્ય ભણી
બીહાવતીરે;
ાલેં ભૃકુટિચાઢી, અતિ વિકરાલી હો કટિતટ હાથ
આફાલતીરે. ૭
વહુ તુજ પડો ધિઃક્કાર, તેં ન વિચાર્યો હો કાંઇ મનમેં
કામિનીરે;
ન્ન કીધો ઉછિષ્ટ, એહ રસોઈ હો હિવે કહિ કેહો
કામિનીરે, ૮
ાસૂ નહી તુજગેહ, તેં સ્યું કીધો હો વેશ્યાતણા
કુલની પરેરે,
જીન પૂર્વજપિંડ, દ્વિજ ન જીમાડયા હો, નિજસ્વે
છાયેં તું કરેરે. ૯
ઇમ તે કહિતી નારી, તેહની સાસૂ હો તેડી સહુસં
ભલાવીયોરે;
ક્રોધ ચડાવ્યો તાસ, અગનિજાલામિં હો જાણે ઘૃત
મેલાવીયોરે. ૧૦

વા રૂન કર્યો એહ, પહિલી દીધો હો તે તો પિણિ
તેહનેહો;
મુજ છતાં તું દે કેમ, તું તો વિગાડે હો આપ મુરાદી
ગેહનેરે. ૧૧
એશાકિણી, વિચિ એક, ધડહડ ધુજે હો અંખા તેહથી
બીહુતીરે;
ચંદ્રતણી કલા જેમ, રાહુ ગ્રસીયો હો થાઇ કૃશ થઇ
તિમ સતીરે. ૧૨
હિવે સોમ તિણિવાર, ભોજન કરાવાહો બ્રા ણ
તેડી આવીયોરે;
તિણે સુણાવી વાત, નિજ નારીને હો તજેં કોપ
ચડાવીયોરે. ૧૩
દૂન થઈ મનમાંહિ, મુખે ન બોલી હો અંગજ યુગ
લેઇ કરીરે;
સમરી વચનસુ સાધૂ, ઘરથી ચાલી હો દીનવદન
બીહુક ધરીરે. ૧૪
આણુ ન ખંડી સ્વશ્રુ પતિની કીધી હો ભક્તિ સદામેં
હિતકરીરે;
કરૂં કાંમ સુખ ાડી, નિશિદિન ઘરનાં હો આલસ ત
નથી પરિહરીરે. ૧૫
મુનિને દીધોદાન પુન્યને કાજે હો મેં તો જાણી રૂઅડોરે;
તેથી થાઈ કલ્યાણ, ફોકટ મુજને હો તજેં સહુ
એવડોરે, ૧૬

પિંડાદિક દે પુત, જો મૃત પામેહો તેહથી પર
ભવગતિ સહીરે;
તો જલ સીચ્યો જોઈ, સૂકો તરૂઅર હોનવપલ્લવપે
શલમહીરે; ૧૭
મિથ્યાત્વી નર મુઢ, દાન સુપાત્રે હો દીધો તે ચ્છિત
ગિણેરી;
આક્ષરોગિ રવિ તેજ રાત્ર્યંધન્રને હો ન સુહાવેશશિ
અવગણેરે; ૧૮
અથવા વૃથા પ્રલાપ, દુખ સ્યા કીજે હો કર્મ લિખ્યો
ફલપાઈસુંરે;
દાસપણું ગૃહવાસ, હિવે નવિ કરવો હો ઈહાંથી કિહાંઇ
કજાઈશુંરે. ૧૯
મુનિ ભવસાયસ્માંહિ સરણો તેહનો હો થાજ્યો મુજ
ને તારિવારે;
શ્રીરૈવત ગિરિ જાઈ, નિત્ય તપસ્યા હો કરિસ્યુ કર્મ
વિદારવારે. ૨૦
ઈ ' વિચારી પુત્ર, એક ચડાવી હો કડીએ એક હાથે
ગ્ર ોરે;
શોક ત જીન પાદપદ્મ, નમેવાહો ચાલી હર્ષ હીયે
લહ્યોરે. ૨૧
ચિત્તમુનિ ગિરિ ધ્યાન, ઘરનો મુંકી હો પ્રતિબંધ
અંબા બ્રાહ્મણીરે;
નિશ્ચય ધરિ મનમાંહિ, અબલા રહો રૈવત ગિરિભિટણ
ભણીરે. ૨૨

પુર બાહિરિ ગઇ જામ, આકુલ દુઃખે હો ધરિણુ દત્ત
વિલોચનારે;
નયણે આંસૂ પાત, તેતલે કડિનો હોરોચોબાલ
અશોચનારે. ૨૩
મુખથીલાલ વિલાસ, નયણે આંસૂ હો તિરષાતુર બાલક
થયોરે;
અન્ય સુભંકર નામ, ભોજન માગે હો માતા દે
ભૂખ્યો ભયોરે. ૨૪
આક્રંદ કરે અપાર, વલી તસુ વ્યાપ્યો હો શોક
નવો અંબા ભણીરે;
મુંકી મુખ નીસાસ, બે બાલકની હો ચિંતા મનમાંહે
ઘણીરે. ૨૫
ભોળા બાલક એહ, ભુખ્યા તરસ્યા હો;
અવસર પિણુ જાણે નહીરે, મ્હારા જાસ્યે પ્રાંણ.
બે બાલકથી હો પહિલી જાણું છું સહીરે. ૨૬
મુજને પડો ધિઃકાર ભોજન પાણી હો ન સકું દેઈ
બંલનેરે;
ભુંઈ માતા દે રંધ્ર, મ માંહિ પઈસી હો રહું
દુખ ટાલિનેરે. ૨૭
ક્સિરજી વિધાતા કાંઈ, દુખ દેખેવાહો દુખિણી એહવી
પાપિણીરે;
ઇમ કહે છઠી ઢાલ આઠમા ખંડની હો કહિ જીન
હર્ષ સોહામણીરે. ૨૮

સર્વ ગાથા ૨૦૦,

દુહા.

રોચો વૃથા અરણ્યમાં, ભોગવી જીવ સ્વકર્મ;
ભૃંગી જીનપદ પદ્મની, સહુ ખમિસિ દુખધર્મ. ૧

ઇમ કહી બેઠી જેતલે, ધુણ્યા તરૂ નિસ્વાસ;
જલ પુરણ સર તેતલે, દીઠો કમલ સુવાસ. ૨

તિમ કોકિલ કલરવ કરે, ભમર કરે જંકાર;
પકવ આમ્રની લુંબીકા, ત કર દીધી સાર. ૩

પાણી પાયો એ ભણી, ફલ ખવરાવ્યા ખાસ;
દેખિ દાનફલ તેહવો, લાગો ધરમનો પાસ. ૪

હિવે વહુસું કોપ કરિ, રાંધ્યું વલી નવાન્ન;
થયો ઉછિષ્ટ પુરાન્ન એ, આવો માંહિ સદન્ન. ૫

જોવે તો મુનિદાનથી, પુણ્યોત્પન્ન ગન્ય;
પૂરણ પાત્ર અન્ને કરી, પામી પ્રીતિ ધન્ય. ૬

ચંડ અંબિકા કોપવી, ઇહાં તુજ દોસ ન કાંઈ;
પિણ મંદિર તુજ દાનફલ, યોગ્ય નહી અવલોઈ. ૭

દાન દીયો અંબા ઇહાં, દેખાલ્યો ફલ અંસ;
પુન્યોદ્ભુત વૈભવભણી, થાસે સુખ અવતંસ. ૮

નભોદંત એહવો સુણી, કહે પુત્રને તામ;
ધનધાન્યાભૃત જોઈ ગૃહ, વહુ આણિ નિજધામ. ૯

ઢાલ—જીરેજીરે સામિસમોસર્યા, એ દેશી, ૭.

મુજને સુત પ્રીતિ ઉપાઇવા, બહુ ઘરિ તેડીને
લ્યાવોરે;
તે વિના રિદયગૃહ માહરો, સૂનો મુજ ન સુહાયોરે. સુ. ૧

વચન સુણીમાય મુખથકી, ઉત્સુક થઇ પતિ તાસોરે;
ત્યારે અંબા પગ જોવતો ચાલ્યો ધરિય ઉલાસોરે. સુ. ૨
દેખી વનમે સુતકરે, અવલંબી દ્રય જાતીરે,
બાલે ક્ષણ ઈહાં રહિ તે કહે, વનમાં જેહ સુહાતીરે. સુ. ૩
શબ્દ સુણ્યો તિણિ પતિ તણો, વક્રીકૃત કોટ નિંહાલેરે;
દીઠો કેડે તેહ આવતો, જીવિતથી સહી ટાલેરે. સુ. ૪
ક્રોધ ચઢાવ્યો કિણિ એહને, વૈરી અકારણ તેહોરે;
આવે પાવક જીમ એ તપ્યો, સરણો મુજને ઈહાં
કેહોરે. સુ. ૫
મુજને જાણી ઇહાં મારિસ્યે, અદયી વિટંબણ
કરિસ્યેરે;
ત્રાતા ન કોઇ હું સ્યું કરૂં, મુજ વિણિ બાલક મરિસ્યેરે. સુ. ૬
આશ્યા જીવેવાની કિસી, ગૃહસ્થપણો પિણિ જાજ્યોરે;
દાન દીયો પુન્ય તેહનો, ત્રાતા પરભવ થાજ્યોરે. . ૭
હણસ્યે કે કરિસ્યે કદર્થના, તે પહિલાં તજું પ્રાણોરે;
અવટ તીરે ઇમ ચીંતવી, ઉભી પાડિવા અત્રાણોરે. . ૮
થાજ્યો જીન સિદ્ધ સરણ મુનિ, ધોયા પાતિક ભારોરે;
દયા સહિત ધર્મ જીનતણો, પરભવ મુજને
ધારોરે. . ૯
બ્રાહ્મણ દરિદ્ર કૃપણ ભિલ્લા, મ્લેચ્છાધમકુલ જેહોરે;
અંગ બંગાલ કલિંગ સિંધુ, જનમ ન થાજ્યો નિરેહોરે. સુ. ૧૦
દેવાદિક રત્ન ત્રયજ્ઞાતૃતા, અર્થ સુભાશુભ જાણોરે;
દેશ સુધર્મા માહે મુજ, થાજ્યો જન્મ પ્રમાણોરે. સુ. ૧૧

ધનવંત દાતા, આરોગ્યતા, ઈંદ્રીપટુ ગુણધારોરે;
સત્વાનુકંપા સુભમન સદા, દાન પ્રભાવથી તારોરે. સુ. ૧૨
ઇમ કહી સત્વ ધરી સતી, રિદય જીનેસર ધ્યાનોરે;
પુત્રયુતા અંબા તતક્ષિણે, દીધી જંપા જ્ઞાનોરે. . ૧૩
તે રૂપ મુંકી નટીપરે, તુરત વેષાંતર પાયોરે;
વ્યંતર દેવ સેવા કરે, સુતદ્વય સહિત સુહાયોરે. . ૧૪
મા મા કહિતો તિહાં આવીયો, તે મૂઇ કૂપ મજારોરે;
પુત્રસું નારિ નિહાલિને પામ્યો ખેદ અપારોરે. સુ. ૧૫
રોષવસે કિમ કામિની, કીયો મરણ અકાલોરે;
વિદુષી એહવી જડ કિમ થઈ, કિમમાર્યા એ બાલોરે. . ૧૬
સ્યુ જીવું કલંકિત થઈ, તુજ વિણ સ્યો ઘરવાસોરે;
મુખ દેખાલિસિ કિમ જઇ, હાહા થયો હતાશોરે. સુ. ૧૭
પુત્ર કલત્ર મૃત્યુ દુઃખ દહ્યો, મૃત્યુ હિવે સુખ
કારીરે;
ધનનાસે ધન સંપજે, પિણિ મુઇ ન જીવે
એ નારીરે સુ. ૧૮
દુઃખ પીડયો એમ ચિંતવી, તેહને મરી તિણિ
કૂપોરે;
જંપા દીધિ મૃત્યુ પામીયો, અંબાસન મૃગ ભૂપોરે. સુ. ૧૯
એણાધિપવાહન જેહને, સુત દ્વય સહિત
ઉદારોરે;
દેહ દ્યુતિ સૂર્ય કિરણ સી, જ્વલ વસ્ત્ર શ્રૃંગારોરે. . ૨૦

સર્વ અવયવ મનોહરૂં, ભૂષણ ભૂષિત દેહોરે;
ચરણ સેવે સુર સુંદરી, જાસ પ્રભાવ અછેહોરે; સુ. ૨૧
પાશાસ્રલુંબીકરધરે, તનયાંકુસકરવામે રે;
કનક પ્રભાવ વર દાયિની, નામે સુખ પામેરે. સુ. ૨૨
ભકિત ઉલસિત મનેકરી, કરજોડી વેત્ર ધારીરે;
વેત્રી સુર ચરણનમી કરી, પૂછે વચન વિચારીરે. સુ. ૨૩
દેવી તેં પૂરવ ભવે કિસ્યાં, તીરથ તપ દાન કીધોરે;
વ્યંતરી સુંદરી અમધણી, સેવા કરિસ્યેં પ્રસીદ્ધરે. સુ. ૨૪
તેહની ઉકિત સુણી કરી, પૂર્વભવાંતર જોઇરે;
તેહને કહ્યો જે કીધો હુતો જીનસમરણ સુખ હોઇરે. સુ. ૨૫
દાન સુપાત્રે દીધું હુંતો, તેહના ફલ મેં એ પાયારે;
આઠમે ખંડ ઢલ સાતમી, કહે જીનહર્ષ સુહાયારે. સુ. ૨૬

સર્વગાથા, ૨૩૫.

દુહા.

યાન રચ્યો દેવે તદા, ગાવે ગીત સંગીત;
અંબા દિશી ઉજુવાલતી, આવી રૈવત પ્રીત. ૧
તિણ અવસર શ્રી નેમિને, પ્રગટ થયો વરનાણ;
પરષદમાંહિં જઈ કરી, સુણે ધર્મની વાણ. ૨
જગ બંધવ એ ધરમ છે, જગ વછલ પિણિ ધરમ;
ક્ષેમ કરે આરતિ હરે, કરો ધરમ શિવ શરમ. ૩

પાત્રદાન શાખા પ્રથમ, બીજો નિરમલ શીયલ;
તપ ત્રીજો તરૂ ધર્મની, ભાવન ચોથી લીલ. ૪
સિદ્ધોજયંત ગિરિ સેવના, દેવાર્ચન ગુરૂસેવ;
તદગ્ર શાખા પંચપદ, કુસુમાકુર સુણિ હેવ. ૫
ફલતો મુક્તિ સુભ યોગની, સેવાશ્રિત્ય નિશ્રેણિ;
ગ્રહો ભવિક નિરભયપણે, ચિત્ત અકંપ ગુણેણ. ૬
વાણી સુણી શ્રીનેમિની, પ્રાણી ધરમ લહેહ;
નૃપતિ લહી શીતલ થયા, વ્રત પચ્ચખાણ ગ્રહેહ. ૭

ઢાલ—યશોદા ફોજાં પાછી વાલિ, એ દેશી. ૮.

હિવે વરદત્ત વૈરાગ્યથી, સેવક બે સહસ્ર સંઘાત;
વાણી નેમિનીરે કારક ક્ષેમનીરે, સાંભલજ્યો ચિત્તલાઈ;
વ્રત લીધો ગણપદ લહ્યો, બીજા દશ થયા વિખ્યાત. ૧
સહસ્ર અઢારહ મુનિવરૂ, વલી સાધવી સહસ્ર ચાલીસ; વા.
શ્રાવકશ્રાવિકા પિખ્ખિ થયા, દ્વાદશવ્રતધર સુજગીસ. વા. ૨
સંઘ ચતુર્વિધ તિહાં થયો, દીપયોગતિ તિમિરનિવાર; વા.
ધાર ચતુર્ધા ધર્મના, જગ ગુરૂ શિવ રમણી હાર. વા. ૩
પ્રભુ પાસે અંબિકાતણો, હરિ પીધો ચરિતપીયુષ; વા.
હિવે શાસન યક્ષની કથા, પૂછે સૂણતાં ટલે ભુખ. વા. ૪
ગૌતમગોત્રે ઉપનો, ગોમેધ પ્રમુખ યજ્ઞકાર; વા.
ગોમેધ દ્વિજ દ્વિજમાં વડો, સુગ્રામવાસિ સિરદાર. વા. ૫
પુત્રકલત્ર મૂઆ પાપથી, અનુક્રમ ઉપનો કુષ્ટરોગ; વા.
મુકયો ઘરને ચાકરે, પીડયો કીટક સંયોગ. વા. ૬
શય્યા અંગાર સારિખી, માને તે નરક સમાન; વા.
રોમ ૨ દુઃખ ઉપનો, સાતા ન લહે કિણ થાન. વા. ૭

પૂતિશ્રવે લાલા પડે, સૂકી સગલીહી ધાત; વા.
દુર્ગંધ વીંટયો મક્ષિકા, ભુંઇ લોટે કુત્છિત ગાત. વા. ૮
કોઇ મુનિ કહે ભદ્રપ્રતે, કીધી અંગીની ઘાત; વા.
ધર્મબુદ્ધે કુગુરૂક્તિથી, પામિશિ દુર્ગતિ સંપાત. વા. ૯
જીવરક્ષા આદરિ હવે, જીનધર્મશર્મ દાતાર; વા.
નિજાપરાધ ખમાવિ તું, પ્રાણીસું વૈર નિવાર. વા. ૧૦
તે પાપ સર્વ સમાઇવા, ઉજ્જયંત સમરિ મનમાંહિ; વા.
દેવવૃંદ સેવે સદા; જીનદેવલ નયણ સુહાઈ. વા. ૧૧
વચન સુણી મુનિવરતણા, સૂમન (સમતા) પૂરણ થયો
તેહ; વા.
વિકલ્પ રહિત ધૃતિ પામિને, થયો યક્ષસમૃદ્ધિ અછેહ. વા. ૧૨
વામભુજા ત્રિક સોભતા, શક્તિ શુલ નકુલ ધરેહ; વા.
અન્ય બીજોરક ચક્રપર્શુ, મનુજાસન ગોમેધ એહ. વા. ૧૩
અંબા જીમ પરિવારસું, યાન આરોહી યક્ષરાજ; વા.
જઇ રેવત ગિરિજિન નમી, એ થયો સુજને સુખકાજ. વા. ૧૪
ઇશ વચન તે સાંભલી, પ્રતિબુધો શક્રાદેશ; વા.
અંબાની પરે ધારીયો, નેમિશાસન ગમે કલેશ. વા. ૧૫
હિવે નેમીસરને નમી કરી, રચિતાંજલિસુરપતિતામ; વા.
કિણિ પુન્યે વરદત્ત થયો, ગણધર પૂ કહો સ્વામિ. વા. ૧૬
કૃપાવાન જીનવર કહે, ભવ્ય પ્રાણી બોધને કાજ; વા.
અતીત ઉત્સર્પિણીને વિષે, સાગર ત્રિજો જીનરાજ. વા. ૧૭
કેવલ જ્ઞાન ધરા પૃથ્વી, પાવન કરતા ચરણેહ; વા.
સમવસર્યા ઉદ્યાનમે, ચંપાપુરી ધર્મ કહેહ. વા. ૧૮

લોક વિચારને અવસરે, ભાખે ઈમ જગદાધાર. વા.
પરને હિત કારણ ભણી, પાવન શિવાગાર વિચાર. વા. ૧૯
આયામ વિસ્તારે કહી, જોજન લક્ષ પિસતાલીસ; વા.
ઉત્તાનછત્રાકૃતિધરી, સિદ્ધિશિલા કહે જગદીસ. વા. ૨૦
ચોવીસમેં ભાગે રહ્યા, તિહાં સિદ્ધ નિરંજન દેવ; વા.
અનંત આનંદ ચુવે નહી, ચિદ્રુપ અક્ષયનિતમેવ. વા. ૨૧
અનંત અચલ શાંતિ શિવં, સંખ્યાતિગમ મહંત
અરૂપ; વા.
વ્યક્ત આદિ નહી જેહની, જીન જાણે તાસ સરૂપ. વા. ૨૨
સુખ અનંતા મુક્તિનાં, વચને તે કહ્યાઃ ન જાઈ; વા.
પામે કર્મ વિનાસથી, મનયોગ પવિત્ર જો થાઈ. વા. ૨૩
પંચમ કલ્પતણો ધણી, સાંભલિ જગગુરૂની વાણિ; વા.
મંદ સ્વર્ગ સુખનાથને, પ્રણમી પૂછે સુપ્રમાણ. વા. ૨૪
સંસાર ભ્રમણ મુજને પ્રભો, કિતલો એક છે હિવે કાલ; વા.
આઠમી આઠમા ખંડની, જીનહર્ષ કહી એ ઢાલ. વા. ૨૫

સર્વગાથા, ૨૬૭,

દુહા.

સાચ કહો કરજોડિને, પૂછું દીનદયાલ;
શિવ સુખની સંગતિ હુસ્યે, કિંવા નહીં કૃપાલ. ૧
બ્રહ્મેંદ્ર સુણ સ્વામી કહે, થાસ્યે નેમિ જીણંદ;
બાવીસમ અવસર્પિણી, ભાવિની હુઇસિ ગણેંદ. ૨
ભવ્યજીવ પ્રતિબોધિને, લહી તીરથ ગિરિનાર;
યોગ યુક્તિનો મુક્તિનો, પદ પામિસિ નિરધાર. ૩

બ્રહ્મેંદ્ર એહવો સાંભલી, લોચન થયો ઉત્પુલ્લ;
ગયો કલ્પ નિજ જીનનમી, મુજસું રાગ અતુલ્લ. ૪
નિજ ઉપગાર જાણી કરી, અમથી ધ્યાન ધરંત;
રતનતણી મૂરતી કરી, માહરી ઇણ ગુણવંત. ૫
કરે સંગીત રસ આગલે, ગાવે ગીત રસાલ;
પૂજે ત્રિણ સંધ્યા સદા, આણી ભાવ વિશાલ. ૬
ઇણિપરિ આયુ પુરો કરી, તેહનો ધરતો ધ્યાન;
ઉત્તરોત્તર ભવ પામિને, વરદત્ત થયો ગુણવાન. ૭
મૂર્તિ અમારી ઇણિ કરી, પૂજી ભાવિ વિશેસ;
તિણિ ફલતું ગણધર થયો, ઇણિભવ મુકિત લહેસ. ૮
એમ સુણી ઉઠી કરી, બ્રહ્મેન્દ્ર નમી પ્રભુ પાય;
કહે અજી લગિ પુજીએ, તે અર્ચા ચિત્તલાય. ૯
મુજપૂર્વે શક્ર જે થયા, પૂજી આરાધી તેહ;
હિવણા તુજ આદેશ , કૃત્રિમ જાણી ન પરેહ. ૧૦

ઢાલ—વીછીયાની, ૯.

નેમીસર કહે સુણિ શક્ર તું, તે મૂર્ત્તિ ઇહાંકિણ આણિરે લાલ;
કલ્પે પુજા વિણિ રહે, જીમ ભુઈ ભંડારી જાણિરે. ને. ૧
પ્રભુ આદેશ પામી કરી, આંણ્યો લેઈ તત્કાલરે લાલ; ને. ૨
પ્રભુ વચન પૂજાભણી લીધી પ્રતિમા ગોપાલરે ને. ૩
વિષ્ણુ કહે મુજ ચૈત્યમેં, થાપું મૂરતિ ઇંહા સ્વામિરે,
મુજપૂર્વે શક્ર જે થયા, પૂજી આરાધી તેહ;
હિવણાં તુજ આદેશથી, કૃત્રિમ જાણી ન પરેહ,

રહસ્યે સ્થળ અથવા કિહાં, કિહાં પૂજાસ્યે કિણિ;
ઠામરે ને. ૪
તુજ પ્રાસાદ પ્રભુ કહે, રહિસ્યેપુરી અવધિ પ્રમાણરે
લાલ,
ઈહાંથકી શૈલકાંચને, પૂજેસ્યે સુરસુરરાણ, ને. ૫
હોઈ સહસ્રવર્ષ જબ અતિ ક્રમ્યા, માહરા નિર્વાણથી,
જાણિરે લાલ;
અંબાના આદેશથી, વરવણિક ધર્મગુણ ખાણિરે. ને. ૬
રત્ન શ્રાવક એ પૂજીસ્યે, તિહાંથી આણિ ગુણગેહરે;
લાલ
વલી ઈહાં રૈવતકોપરે, કરિસ્યે પ્રાસાદ સનેહરે, ને. ૭
મુંકી પ્રતિમા પૂજીસ્યે, બીજાપિણિ સુરસુવિલાસરે. ને ૮
પુણ્યવંત તે કુણ હુસ્યે, પૂજીસ્યે અચરિજ જેહ લાલ
કૃષ્ણે એહવું વીનવ્યું.
એક લાખ વરસ રહિસે તિહાં, તીન સહસ્ર બિસય
પંચાસરે લાલ;
એતલા કાલલગી તિહાં, રહિસ્યે પ્રતિમા ગુણવાસરે. ને. ૯
એકાંત દુખમા કાલમાં, ત્યારે અંબાજલ રાસિરે લાલ;
જગગુરૂ ભાખે સુણિ હેવરે, ને. ૧૦
તુજ થાપીત અર્ચા વિગમથી, શ્રી વિમલ નામ
રાજાનરે લાલ;
થાસ્યે ઇંહાં જીન ધરમની, ધુરિધરિવા ધોરી માનરે. ને. ૧૧
મુખ્યશ્રૃંગેરૈવતતણે, કાષ્ટનોપ્રાસાદ ઉત્તંગરે લાલ;
માટી પ્રતિમા લેપમે, થાસ્યે કરિ બહુ ઉછરંગરે. ને. ૧૨

તિણિ સોરઠ દેશમાંહિ સદા, સુખીયા સહુ અવસર
એણિરે લાલ;
કાંપીલ્યપુરમાંહિ હુસ્યે, રત્નવણિક ધની ગુણ
શ્રેણિરે. ને. ૧૩
બાર વરસીં કેશવ તદા, થાસ્યે દુકાલ કરાલરે લાલ;
પ્રાણ જાસ્યે પ્રાણીતણા, ભૂખ્યે પીડયા તત્કાલરે. ને. ૧૪
સ્થિતિહીન રત્ન પિણિ છોડિને, એ દેશ પ્રતે
ગુણવંતરે લાલ;
દેશદેશાંતર જોવતો, રહિસ્યે કાશ્મીર નિચિંતરે. ને. ૧૫
તે તિહાં દ્રવ્ય પાઇને, અહિવા તેહનો કુલ તામરે
લાલ;
સંઘતણી ભક્તિ વાંછીસ્યે, પુજા કરિસ્યે જીન
સ્વામિરે. ને. ૧૬
ઉચ્છાહિત સુવિશેષથી, ઉજલ હરષભર રત્ન સેઠિરે
લાલ;
દેવાલય સહુ જીન ભણી, પૂજે સંઘ સહિત
સુદ્રેઠિરે. ને. ૧
નગર ૨ જીન દેહરા, વલી નવા કરાવિસ્યે તેહરે લાલ;
પૂજે આનંદ સુરીસસું, ચલિસ્યે, મન ધરિય
સનેહરે. ને. ૧૮
ભૂતવ્યંતર વેતાલના, રક્ષયક્ષોદ્ભવ પથિ માંહિરે લાલ;
પદ્રવ અંબિકા ધ્યાન , હણસ્યે સંઘસમુદાયરે. ને. ૧૯
અનુક્રમિ નિજપુર આવી કરી, કીધી સંઘની બહુ
ભક્તિરે લાલ;

શત્રુંજય જીન યાતરા, કરિવા ચાલ્યા નિજ શક્તિરે
લાલ. ને. ૨૦
મુજ જ્ઞાનઠામ તિહાં માહરી, પ્રતિમા પૂજી મન
રંગરે લાલ;
ચડિસ્યે મહારંગ સુરંગસુ, હર્ષે ભરીયા અંગ
અંગરે. ને. ૨૧
જાતાં છત્ર શિલાતલે, દેષિસ્યે તેહનો કંપમાનરે લાલ;
તેડી ગુરૂને ભક્તિસું, કહિસ્યે હેતુ દેઇ માનરે. ને. ૨૨
ગુરૂ પિખિ અવધે જાણિને, આદરસું કહિસ્યે
તાસરે લાલ;
તીરથ ભ્રંશ ઉદ્ધાર એ, તુજથી થાસ્યે સુ
પ્રકાશરે લાલ. ને. ૨૩
કહિસ્યે ઈમ રત્ન શ્રી ગુરૂભણી, મુજથી થાઈ તીર
થ ભંગરે લાલ;
તોએ તીરથ વાંદિરૂયું, નમિસું એ જીન ઉછરંગરે. ને. ૨૪
તીરથ ભંગ તુજથી નહી, તુજ અનુગ લોકથી હોઇ
રે લાલ;
તુજથી હોસ્યે જીનવર કહ્યો, ઉદ્ધારતીરથનો જોઇરે. ને. ૨૫
ગુરૂની વાણી સાંભલિ, સંઘ નાયક સોછવ તામરે
લાલ;
સંઘ પ્રવેશ કરાવિસ્યે, તીરથ પ્રતિમા નવગ્રામરે
લાલ ને. ૨૬
હિવે સહુ હર્ષે ભર્યા, ગજપદ કુંડથી લેઇ નીરરે
લાલ;

જીનને સ્નાન કરાવિસ્યે, નિરમલ આપ કરે શ-
રીરરે. ને. ૨૭

ધનમાનવ ભવ માનતા, આઠમે ખંડ એ થઈ ઢાલ
રે લાલ;

નવમો નરનારી સુણો, જીનહર્ષ કહે ગુણ માલરે. ને. ૨૮

સર્વ ગાથા, ૨૯૯,

દુહા.

પ્રમોદે અંગ પુરીયા, પહિર્યા નિરમલવાસ;
પુરણ કલશ તે નીરસું, જાસ્યે જીન આવાસ. ૧
જીન પૂજારે વારીયા, પિણિ ભાષા તાસ અજાણ;
લેપ મૂર્તિ મુજનીરસું, કરાવસ્યે ઇન્હાણ. ૨
તે પાણીના ફરસથી, ગલિસ્યે મુરતિલેપ;
નીલામૃત પિંડની પરે, લહિસ્યે મન વિક્ષેપ, ૩
ઇહાં આવ્યાં ન થયો મુને, સદ્ભકિતજ ફલ અંસ;
તીર્થોદ્ધાર થયો નહિ, થયો તીર્થ વિધ્વંસ. ૪
સ્યેસ્યેદાને સ્યે તપે, ત્તરરિસ્યે મુજ પાપ;
અપરાધે ચાકરતણે, લહે સ્વામિ દંડ આપ. ૫
ઈણ ચિંતાયે સું હિવે, લાગો પાપ અલેષ,
નેમિનાથ જગદીસનો, સરણુ કરૂં સુવિશેષ. ૬
એહુવો કહિ સહુ વારતાં, માહરો સમરણ ધારિ;
દઢ આંસન આહાર વિણિ, બઇસેસ્યે નિરધાર. ૭
ઉપજિસ્યે ઉપસર્ગ જો, ચલિસ્યે નહિ લિગાર;
પરગટ થાસ્યે અંબિકા, માસાંતે તિણિવાર. ૮

ઢાલ—આજ લગે ધરિ અધિક જગીસ. એ દેશી. ૧૦

અંબા દરસણ થયો ઉછાહિ, પામ્યો હર્ષ ઘણો મનમાંહિ;
પ્રત્યય નિજ તપનો જાણીયો, ઉઠીને નમિસ્યે વાણીયો. ૧
વાણી કહિસ્યે સોહામણી, વછ વિષાદ કરે સ્યા ભણી,
ધન્ય તું તીરથ ફરસાવીયો, એતલાને પૂજ્ય ભાજન થયો. ૨
પહિલી લેપ ઉતારી કરી, વરસ ૨ પ્રતિનૂતન ધરી;
પ્રતિષ્ટા પદ એહીજ જાણિ, શંકુ અભંગ રહે સુણિ વાણિ. ૩
વલી લેપ પ્રભુ તનુ સંચારિ, પ્રતિષ્ટાવી વલી બીજી વાર;
પૂરવ વસ્ત્રનો કીજે ત્યાગ, નૂતન પહિરીજે મહાભાગ. ૪
ત્યારે કહિસ્યે રત્ન સુંજાત, એહવો વચન મ કહે મોરા માત;
પાતક મલીન થયા મુજ અંગ, પૂર્વમૂર્તિનો કીધો ભંગ. ૫
નવો લેપ તાહરે આદેશ, જો સંચારૂ માય વિશેસ;
તો બીજો પિણિ યાત્રિ કોઇ, વિધ્વંસ કરિસ્યે મુજ પરિસોઇ. ૬
અભંગ મૂર્તિ તે માટે કાંઈ, મુજને આપો મોરી માઇ,
પાણી સ્નાત્ર પૂજાયે કરી, પ્રીણુત મન થાયે જાતરી.
અનાકર્ણિતની પરે ઇસું, તાસ વચન હીયડે નવિ વસ્યું;
અદૃશ્ય થાસ્યે અંબાદેવી, નિશ્ચલ તપ તપસ્યે સ્વયમેવ. ૮
તેહને ઉપસર્ગ તણા સમાજ, કરિસ્યે ક્ષોભાએવા કાજ;
સુદૃઢ થઇ મુજને ધ્યાને ઇસ્યે, માહરો ધ્યાન હૃદય રાખિસ્યે ૯
કુષ્માંડી ત્યારે સાક્ષાત, ગર્જંન સિંહ વાહિની માત;
સર્વ દિશાને ઉજ્જુવાલતી, તેહને આગલી થાસ્યે છતી. ૧૦

તીવ્ર સત્વ તાહરો વછ દેખિ, તુજપુણ્યે તૂઠી સુવિશેષ;
તાહરા મનમાં વાંછા હોઈ, તે આપું તુજને હું જોઈ. ૧૧
એહવું વચન સુણીને તાસ, એહવો કરિસ્યે વચનપ્રકાશ;
તીર્થોદ્ધાર વિના નહી અન્ય, માય મનોરથ માહરે મન્ન. ૧૨
કાર્મિક વજ્ર મૂરતિ મુજઆપિ, જેહ સાસ્વતી હુઈ ઈહાં થાપિ;
નીરપખાલ કરી પૂજીયે, ભંગ ભયાનક નવિ ધ્રૂજીયે. ૧૩
અંબા એહવો કહિસ્યે ત્યાર, વછ કરાવો તીર્થોદ્ધાર;
તાહરો વચન કરૂં પ્રમાણ, મુજ સાથે તું આવિ સુજાણ. ૧૪
મુજપદ ન્યાસ વના તું ઈહાં, બીજે દ્રષ્ટિમ દેઈસિ કિહાં;
એહવો સાંભલી વચન વિલાસ, જાસ્યે હર્ષિત કેડે તાસ. ૧૫
અંબાદેવિ ત્યારે ચાલતી, અન્ય શિખર ડાવે મૂકતી;
પુર્વ દિશિ હેમ પર્વતવિશે, સિદ્ધિ દેવને કહિસ્યે સુખે. ૧૬
ચૈત્ય કાંચન ગિરિના ગુણમણી, દેવે રાખ્યો રક્ષાભણી;
તુજને ભકતે ઢાંકયાબાર, તુરત ઉઘાડિમ લાઈસિ વાર. ૧૭
અંબાદેશ હિવે ધારિસ્યે, બાર શિઘ્ર તે ઉઘાડસ્યે;
તદા કાંતિભર જાક જમાલ, બાહિર નીકલસ્યે તત્કાલ. ૧૮
ઘડાતણા મુખ જેહવો બાર, કરિસ્યે માંહિ પ્રવેશ તિવાર;
મૂચી કેડે ગુણજીમ જાઇ, રતન શ્રાવક પિણિ કેડે થાઈ ૧૯
તિહાં ર ા જે જીનવર બિંબ, જુદાર દેખાલે અંબ;
વચન તેહને કહિસ્યે સ્વચ્છ, એહના કર્તા સાંભલિ વછ. ૨૦
સૌધર્મ દેવલોક પતિ જેહ, નીલોત્પલના કીધા એહ;
એહ કરાવ્યા ધર ીનાથ, પદ્મ રાગ પાષાણ સનાથ. ૨૧

ભરતાદિત્યયશા બાહુબલી, પ્રમુખ એહ ભરાવી વલી;
રતન માણિકયની પુજી સદા, પ્રતિમા પામી શિવસંપદા ૨૨
પંચમ કલ્પણુતણો જે ધણી, રત્ન માણિકની કીધા ઘણી;
ઘણા કાલલગી પૂજી તિણે, શાસ્વત પ્રતિમાની પરિભણે. ૨૩
પંચમ દુઃખમાં નામે કાલ, નિર્ઘૃણ લોક હુસ્યે સમકાલ;
સત્ય સૌચને દયા વિહીણ, ગુરૂદેવાર્ચકનિન્દાપ્રીણ, ૨૪
અન્યાઇ પરદ્રવ્ય અપહાર, આદર કરિસ્યે વલી પરદાર;
મ્લેચ્છ હુસ્યે ભુપીઠે ભૂપ, તસ્કર પિણ થાસ્યે વિદ્રુપ. ૨૫
નિર્મયાદ કિવારે તેહ. લોભે આશાતના કરેહ;
હું જાસ્યું કિહાંઇક કહેદેવિ, સુનો જીન મંદિર નિરખેવ. ૨૬
તિણિ કારણ ઉદ્ધારથી હાણિ, પશ્ચાત્તાપ હુસ્યે ગુણજાણ;
તેહવો નહીં અછતાધનતણો, થઇને જાયે તેહનો ઘણો. ૨૭
તેહભણી તુજને કહું વાત, તે કરિયે જિણે થાયે સાત.
આઠમાખંડની દશમી ઢાલ, થઈ એ જિનહર્ષ વિશાલ. ૨૮

સર્વગાથા. ૩૪.

દુહા.

તે માટે બ્રહ્મ શક્રનો, સુસ્થિર બિંબ ગ્રહાણ;
કુલિશેપિણિ ભાજે નહી, વિદ્યુત વાણુ પાષાણ. ૧
બારહ જોયણ વિસ્તરી, તેહની કાંતિ પ્રધાન;
શક્રે ઢાંકી થાકતી, કરિસ્યે ઉપલસમાન. ૨
બાંધી કાચા સૂત્રં, તાણીને લે જાહ;
રહિસ્યે થિર પરવત પરે, મેલિસિ તું જીહિ ઠાહ. ૩

ઈમકહિ બિંબ દેઈ કરી, જાસ્યે અંબા તામ;
તે પિણિ તિમ હીજ આણિસ્યે, પ્રતિમા પુજણકામ. ૪
અસ્ખલિત ક્રમ અનુક્રમે, તૂલ જેમ વહમાન;
જીન ગૃહદ્વારે આવિસ્યે, ચિંતવિસ્યે મન ધ્યાન. ૫
ઈહાં મુંકી એહ મૂલગો, બિંબ વિલેપ મન જેહ;
એ થાપું દૂરે કરી, તિહાં મૂકિસ્યે તેહ. ૬
ચૈત્ય પ્રમાર્જી જેતલે, વલિસ્યે લેવા કાજ;
મેરૂ પરે તિહાં દેખિસ્યે, નિશ્ચલ બિંબજીનરાજ. ૭
માનવ કોડિ ચલાવિસ્યે, તોપિણિ ચલસ્યે નાહિ;
પૂર્વતણીપરે તીવ્રતપ, કરસ્યે ચિંતામાંહિ. ૮

ઢાલ—હીંડોલણાની. ૧૧.

ઉપવાસ સાતતણે પર્યંતે, દેસ્યે દરસણ દેવી;
વચન કહિસ્યે તેહને વચ્છ, કિમ આરાધી હેવી. ૧
જીહાં મેલ્હીસ તિહાં રહિસ્યે, વચન માહરો એહ;
વીસર્યો તે કેમ મૂંકી, ઈહાં રહીસ્યે નિઃસંદેહ. ૨
મનરંગસું કહે અંબિકા, તું સાંભલિ સુગુણાશેઠ;
મ કરીસ તું આયાસફોકટ. ૩
મેરૂ જીમ થિર એહ, દેવદાનવ કોડિ મિલિસ્યે;
પિણ ન ચલિસ્યે તેહ. ૪
પ્રાસાદ પશ્ચિમ દિશે ફેરી, હિવે ઈહાં કરાવિ;
પુન્ય તુજને હુસ્યેં પરિઘલ, ભાવન મનમાંહિ ભાવિ. મ. ૫
અન્યત્ર ભાવીતીરથકેરા, ઘણા કરે ઉદ્ધાર
તીરથનો ઉદ્ધાર-ઇહાં તું, બિંબજીમ થિર ધાર. મ. ૬

અંબિકા અનુસાસના ઈમ, બેઇ અદ્દશ્ય થાઇ;
રતન પિણિ કહો તાસ કરિસ્યે, નિરમલ કાય. મ. ૭
હિવે શ્રેષ્ઠી સંઘ સાથે, હરષ હીયડે આણિ;
પ્રાસાદ ફેરી તિણ કરાવ્યો, પ્રતિષ્ઠા સુપ્રમાણિ. મ. ૮
સૂરિમંત્રપદે આકર્ષી, દેવતા સૂરીશ;
બિંબને તે ચૈત્ય નિશ્ચય, કરિસ્યે અધિષ્ઠાયી ઈસ. મ. ૯
તિણિ કરી પૂજા અષ્ટપ્રકારી મહાધ્વજ આરોપિ;
માહરી તવના તેહ કરિસ્યે, પાપ કરસ્યે લોપ. મ. ૧૦
ભક્તિ આણી લાભ જાણી, અર્થ વર્ણ ઉદાર;
જીનેંદ્રના ગુણ હીયડે ધારી, અદ્દભૂત વચન ઉદાર. મ. ૧૧
જય અનંત જગનાયક જગ ગુરૂ, નિરંજન અવ્યક્તિ;
ચિદાનંદમય સ્વામિ જય ૨, ત્રૈલોકય તારક શક્તિ. મ. ૧૨
જંગમ સ્થાવર દેહમાંહિ, સાસ્વતો તું નિત્ય;
ધાતુ આમય રોગ, વરજીત, જલહલે તેજ આદિત્ય, મ. ૧૩
ચાલી સકે નહી દેવતાપિણિ, અચિંત્ય મહિમોદાર;
સુરાસુર નર સદા અરચિત, વિવર્જીત અરિનાર. મ. ૧૪
છત્ર ત્રય દ્વય ચારૂ ચામર, અષ્ટ પ્રાતી હાર;
શ્રિયોદાર આધાર જગત્રય, નમો ૨ તુજ ગુણધાર. મ. ૧૫
ઇણિ પરિ સ્તવના કરિરોમાંચી, ધરા સ્પૃષ્ટ પંચાંગ;
સાક્ષાત્ જીમ મુજને નિહાલી, પ્રણમિસ્યે
ભૂરતિ ચંગ. મ. ૧૬
સ્વયમેવ તેહને કંઠ ઠવિસ્યે, પારજાત સુમમાલ;
ક્ષેત્રપાલ આદિક દેવ સગલા, અંબાદેવી વિશાલ. મ. ૧૭
થયો તે કૃતકૃત્ય શ્રાવક, વસે સોરઠ દેશ;
સપ્તક્ષેત્ર સદ્દબીજવાવે, મોક્ષ ફલ સુવિસેસ. મ. ૧૮

ઇણિ પરિ તે રત્ન પ્રતિમા, પૂજીસ્યે મુજ કાન્હ;
તીર્થનો ઉદ્ધાર કારી, તું પિણિ હોઇસ માન. મ. ૧૯
તદા વાણી સુણી પ્રભુની, કૃષ્ણ હર્ષ સંજાત;
જ્ઞાન ઠામે ચૈત્ય જિનનો, કરાવ્યો વિખ્યાત. મ. ૨૦
ગણધરે જીન વાસ લેઇ, પ્રતિષ્ઠયો જીનગેહ;
કૃષ્ણ જલયાત્રા ભણી હિવે, સુરમાનવ ન્યમંત્રેહ. મ. ૨૧
વાજીંત્ર મધુરાં વાજતાં, કુંભહસ્ત નારી વૃંદ;
કુંભ પાસે આવીયો, પરિવર્યો સુરે સુકુંદ. મ. ૨૨
પ્રથમ ઐરાવતે કુંડે, જઈ દીઠો તાસ
ગોવિંદ પૂછે ઇન્દ્રને એહ વર્ણનામાર્થ પ્રકાશ. મ. ૨૩
હરિકહે પૂર્વે ઇહાં ભરત, યાત્ર નિમિત્ત,
ઐરાવણ ચડિ ઈંદ્ર આવ્યો, થયો ગજપદચિત્ત. મ. ૨૪
ચઉદ સહસ્ર નદીતણો જલ, આવીયો એ માંહિં;
તે ભણી એ કુંડ પાવન, ટાલે ભવતણો દાહ. મ. ૨૫
એહને જલ જિનન્હવાવે, સ્નાન કરિ સચ સેવ;
કર્મ મલસું તિણે આતમ, કાયા પવિત્ર વસુદેવ. મ. ૨૬
ખાસ સાસા રૂચિ જલો, સૂતિ ઉદરજ રોગ;
એહને જલપાન નાસે, બાહ્ય અંતરંગ પ્રયોગ. મ. ૨૭
એહતો ધરણેંદ્ર નાગે, કીયો પાવન કુંડ;
વલી એ ચમરેંદ્ર વાહન, કીયો મોર અખંડ. મ. ૨૮
એ કુંડ યુગને જલેં, થાવર જંગમ વિષય સ્વાસ;
સબા જે નવિજાયે તીખ, રોગ જાયે સહુ નાસ. મ. ૨૯
એહવા જલ થકી લહીએ, રાજ્ય સુખ ભરપૂર;
નિજ સ્નાન કરિ જીનને, નવરાવે જાયે કરમજ્ઞ દૂરિ મ. ૩૦

વલિ ઇંદ્ર સૂરજ એહુ કીધા; બીજા પિણિ ઇહાં કુંડ;
જરે નીર્જરણાથકી જલ, પાતક હરે પ્રચંડ. મ. ૩૧
અંબયા ભરતોદ્ધાર સખ્યા, દીપાયો અતિએહ;
તિણે અંબાકુંડ અધુના, વિશિષ્ટાખ્ય હું એહ. મ. ૩૨
હુરિ કહે વલી હરિપ્રતે કુણ, થયો વિશિષ્ટ મહંત;
પૂર્વલો જે નામ લોપ્યો, દેવીનો ગુણવંત. મ. ૩૩
કહે તામ સૌધર્મ નાયક, કથા ણી કહું ઇષ્ટ;
વિશિષ્ટ જીનના મુખથકી વચન, મધુ વિમિશ્રિત મિષ્ટ. મ. ૩૪
થયો અષ્ટમ વિષ્ણુ બલવંત, અબ્ધિકાતટ ભૂપ;
વિશિષ્ટનામા પરિવ્રાજક; કિહાં તપ તપે અનૂપ. મ. ૩૫
જાણતો વેદ વેદાંગ વિદ્યા; કૌટિલ્ય કલા પ્રચાર.
કાર્યથી તે લોક પૂજે કંદમૂલ આહાર. મ. ૩૬
ઉટજ અજીર નીવારપથરી, કરે ભક્ષણ તાસ;
અન્યદેણી હણાલકુટે, કરી બહુ રોસ વિલાસ. મ. ૩૭
તિણે ઘાતે મુઇહરિણી, પડયા ઉદરથી ાલ;
તડફડીતે મૃગીના સુત, આ તજયા તત્કાલ. મ. ૩૮
વિશિષ્ટ રૂષિપતિ તેહ દેખી, રિદય પામ્યો કષ્ટ;
થયો ઘાતક બાલસ્ત્રીનો, લોક હસે કહે દુષ્ટ. મ. ૩૯
પાપ તજીવા શિષ્ય સાથે, પાપભીરૂ ગયો તેહ;
તદા દ્રહ ગિરિ નદી જલગિરિ, જેમ ભમેહ. મ. ૪૦
અષ્ટષષ્ઠિ પ્રમાણ ઇણિપરે, તીર્થ વિચરી તામ.
માનતો નિજ સુદ્ધ મનમાં, વીયો આપ ઠામ. મ. ૪૧
તિહાં કોઇક જન મુનિવર, મત જ્ઞાન પવિત્ર;
તેહને ઉટજ સમીપ આવી, ધર્યો કાઉસગ્ગ તત્ર. મ. ૪

ઢાલ અગ્યારમી પૂરી, આઠમે ખંડ વિચાર;
મુણિ એ જીનહર્ષ ગાજ્યો, રૂયડો રાગ મલાર. મ. ૪૩
સર્વગાથા, ૩૮૬. પાઠાંતર. ૩૬૯

દૂહા.

હિવે નિકટપુર વાસીયા, મુનિને આવ્યા જાણિ;
આવી સહુ ભકતે નમ્યા, સંસય તિમિર સુભાણુ. ૧
આખ્યાયમાન સહુતણા, સુણી પૂર્વભવ તેહ;
તે કરમ મુજ છે કે નહી, વિશિષ્ટ આવી પૂછેહ. ૨
મુનિભાખે કિમ ગિરિનદી, ભ્રમણ માત્ર રિખિરાય;
નિવડ કર્મ જાયે નહિ, ક્ષેત્ર વિણિ તપસાય. ૩
મિથ્યાત્વ તીરથ ભમતાં હુવે, નિશ્ચય કાય કલેસ;
પાપવ્યપોહક કો નહી, રૈવત વિના વિશેષ. ૪
વિશિષ્ટ પૂછે મુનિ ભણી. ક્ષેત્ર અને તપજેહ;
તુમ્હે કહો મુજને સહુ, પાપ સમે જીમ તેહ. ૫
રિષિ કહે સોરઠ દેશમાં, શ્રી રૈવત ગિરિક્ષેત્ર;
પંચાક્ષ નિગ્રહ નેમિનો, આરાધન તપ હેત. ૬
પાપતણી જો બીતિછે, પુણ્યે નિર્મલમત્તિ;
સદ્ગતિની પ્રાપ્તિ ભણી, રૈવત ભજી સુભ ચિત્ત. ૭
સુણી નયણ ઉત્પુલ્લ થયાં, પામ્યો બોધ વિશિષ્ટ;
ચંડાલ પાટકની પરે, આશ્રય તજ્યો અનિષ્ટ. ૮

ઢાલ—વિલસે રિદ્ધિ સમૃદ્ધિ મિલિ; એ દેશી, ૧૨.

શ્રીનેમિતમાલવરણી કાયા, તેજે સોભિત ત્રિભુવન રાયા;
સમરંતો મન સમતા આણી; રૈવતગિરિ પહુતો મુનિવાણી. ૧

ગિરિશ્રૃંગ પ્રદક્ષિણ દેઇ કરી, નિરમલ ભાવ મનમાંહિ ધરી;
ઉત્તર દિશિની ચડીયો પાજે, શ્રી બાલહત્યા છુટણ કાજે. ૨
મુંકી દક્ષણથી છત્ર શિલા, અંબાગિરિ હેઠલિ ઘણુ ભલા;
અંબાને કુંડ આવ્યો તપસી, તિણિ જલસું સ્નાન કીયો ઉલસી. ૩
કરિ સ્નાન રિદય અંભોજ વિચે, ધ્યાવે ઉજલ મણિ ફટિક રૂચે;
અરિહંતતણે પ્રાસાદે ગયો, સધ્યાન સ્મૃતિથી યોગ્ય થયો. ૪
જેતલે ન્હાઇ બાહિર જાયે, તેતલે આકાશ વાણી થાયે,
હિવે સુદ્ધ થયો તું રિષિ જાણે, હત્યા વર્જીત નિજ મન આણે. ૫
અંબાકુંડ તીરે સ્નાન કર્યો, સુભધ્યાન હીયે જીન રાજ ધર્યો;
પ્રક્ષીણ કર્મ સહુ તુજ થયા, હિવે આશ્રય નેમીશ્વર સદયા. ૬
એહવી સાંભલી અંબર વાણી, મનમાંહે હર્ષ થયો જાણી;
ત્યારે શ્રીનેમિ પ્રાસાદ ગયો, પાએ લાગ્યો પરમોદ થયો. ૭
જીન સ્તવના કીધી સુભકતે, પ્રભુને ધ્યાયા પિણિ બહુ ચુકતે;
તપસ્યા કીધી આતમ નાશ્યો, તતક્ષિણ તિહાં અવધિ જ્ઞાન પાશ્યો. ૮

વેષ પૂર્વલો તનુ ધરતો, શ્રીજીનવર ધ્યાન સુપરિ કરતો,
નુક્રમે પામ્યો દેવત્વપણો, પરમાર્થ લહી લહ્યો
સુખ ઘણો. ૯
સુણિ કૃષ્ણ વિશિષ્ટ રિખીસરતણો, નાઠો ઈહાં હત્યા
દોષ ઘણો;
તેહને નામે એ કુંડ થયો, પાવન જગમાહેં પ્રસિદ્ધ
ભયો. ૧૦
વાય વ્યાધિ અસ્મરી મેહ દુખા, કુષ્ટ દદ્રુ મંડલા
મય પ્રમુખા;
નાસે એહના જલસ્નાનથકી, નાસે હત્યા પિણિ
એહ વકી. ૧૧
સાંભલિ ઇણિપરિ હરિ કુંડતણો, પરભાવ રિદય થયો
હરષ ઘણો;
તે કુંડતણો લેઈ પાણી, શ્રી નેમિ મંદિર આવ્યો
જાણી. ૧૨
પ્રભુ સ્નાત્ર કીયો ઈદ્રને મેલી, કર્પૂરાગરૂ ચંદન ભેલી;
વિધિ જાણુ પ્રભુ પૂજા કીધી, આરાત્રિક કીધી હરિસીધી. ૧૩
સુવિશેષ ભક્તિ અધિકી સારી, દેખાવણુ નિ મસ્તક
ધારી;
સુંદર શ્રી નેમીતણી પ્રતિમા, રનર ઉભા સ્યારેઈ ગમા. ૧૪
જીણિ ઠામે પ્રભુજી વસ્ત્ર ધર્યા, તિહાં વ ાપથ નામે
ઉચર્યા;
તીર્થં થયો કાલ મેઘાખ્ય રો, ક્ષેત્રપતિ ઇણિ ગિરિ
ાનંદ ધરો. ૧૫

હિવે કર્ણાટક દેશમાંહે, ચક્રપાણિ નરાધિપ અરિગાહે;
પ્રિયંગુમંજરી નામે રાણી, ગુણ ઉજ્જ્વલ જાણે ઇંદ્રાણી. ૧૬
અન્ય દિવસ તાસ પુત્રી આઈ, મનોહર રૂપે સહુ મન ભાઈ;
પિણિ કપિવક્ત્રા દિખી તેહને, નૃપ વિસ્મય પામે અધિક મને. ૧૭
નૃપના મનમાં શંકા આઈ, વિપરીત રૂપ દેખી બાઈ;
શાંતિક સર્વત્ર નગર કીયો, જીનપૂજા દાન સુપાત્રે દીયો. ૧૮
નિત્ય ૨ વધે નૃપ આગારે, રૂપાકૃતિ અદ્ભુત તનુ ધારે;
લાવણ્ય સુગુણ કાયા સોહે, સુભગોત્તમ સહુનાં મન મોહે. ૧૯
સૌભાગ્ય મંજરી નામ દીયો, ચોસઠિ કલા અભ્યાસ કીયો;
એક દિવસ જનક ઉછંગે લેઇ, બઇઠો દરબાર મિલ્યા કેઈ. ૨૦
એક દિવસ વિદેશી નરકોઈ, રાજા સભા આવ્યો સોઈ;
મહિમા ઉત્કીર્ત્તન તીર્થતણો, ભાખે નૃપ આગલિ ઘણું ઘણો. ૨૧
શત્રુંજયનો મહિમા કહીયો, રૈવતનો કહિવા ઉમહીયો;
સંસાર તારણ કારણ પુન્યનો, પાતક ટાલે સગલા જનનો. ૨૨
રાજન રૈવત પ્રગટ કરે, પુન્યનો સંચય દુઃખ દુરહરે;
વલી અજય પાપને પિણિ જીપે, દુર્ગતિ પિણિ તેહને નવિ છીપે. ૨૩
કલ્યાણતણો કારણ કહીયે, રૈવતસેવા પુણ્યે લહીયે;
એ ભવની ભીતિ અનીતિ હરે, એહથી સંસાર સમુદ્ર તરે. ૨૪

તિહાં ગિરિના શ્રૃંગ પવિત્ર સદા, નીજરણા નદી જલ ભર્યા હૃદા;
ધાતુ વૃક્ષ સહુ મનના ભાયા, થાયે પ્રાણીને સુખદાયા. ૨૫
દેવા સેવા કરિવા આવે, સુખ સ્વર્ગતણા હિવે ન સુહાવે;
આઠમે ખંડે એ ઢાલ કહી, જીનહર્ષ બારમી પૂરણ થઈ. ૨૬

સર્વગાથા, ૪૨૦ પાઠાન્તર. ૪૦૩

દુહા.

રૈવતની સુણતી કથા, સૌભાગ્ય મંજરી તામ;
મૂર્છા પાછી તતક્ષિણે, જાતિ સમરણ પામ. ૧
સીતોપચાર કરી ઘણા, કુમરી કીધ સચેત;
પિતા દુઃખાતુરને કહે, ધરી હર્ષ બહુ હેત. ૨
આજ મંગલ થયા માહરે, કારણ સાંભલિ તાત;
પ્રાગભવેરૈવતગિરે, હું કપિ નારી જાત. ૩
ચપલાઇ કરતી સદા, નહી વિવેક વિચાર;
સર્વ શિખર ભૂરૂહ નદી, ભમું રમું તિણવાર. ૪
મુખ્ય શ્રૃંગથી દક્ષિણે; અમલકીરતિકા યત્ર;
નદી અનેક દ્રહ ગુણભરી, નેમિ દૃષ્ટિ સુપવિત્ર. ૫
તે કપી સહુ તરૂવિષે, ભમતી સ્વેચ્છાચાર;
જાતે ચપલાઈ તિહાં, આઈ કપિ પરિવાર. ૬
ઉર્ધ્વ ફાલ દેતાં પડી, કંઠ બંધાણો વેલિ;
તજ્યાં પ્રાણ તિહાં વાનરી, કરતી સ્વેચ્છા કેલિ. ૭

નૃપ હું તીરથ વાસથી, થઈ નંદની તુજજ;
વિચિત્ર શરીર થયો માહરો, સાંભલિ વાર્તા મુજ્જ. ૮

ઢાલ—પ્રભુ પ્રણમું રે પાસજીનેસર થંભણો. એ દેશી. ૧૩.

લતા પાસેરે બંધાણો વપુ તેહનો, ગલી ૨ નેરે
શરીર પડીયો જેહનો
નદીમાંહેરે અમલકીર્તિકા જલભરી, મુખપાખેરે
તાત સુણો માહરો ચરી, ૧
ચરી માહરો તાત સાંભલિ, થઇ સર્વાંગ સુંદરી;
કપી મુજમુખ રહ્યો રાજન, નદી જલ વર્જીત કરી.
મુજ સીસ બાંધ્યો રહ્યો વલ્લી, નદીમાં નાખો હિવે;
યથા વિડંબન હીન નિજભવ કરૂં, ઇમ કુમારી લવે. ૨
ઇણિ રૈવતરે આખ્યાન મુજ સંભલાવીયો, તિણિ કારણરે
નિજભવ ચિત્ત આવીયો;
મુજ બંધવરે ઉપગારી એ માહરો, તાત માનોરે ઉપગાર
બહુ એહને કરો. ૩
કરો નૃપ ઇમ પૂરવભવ સુણી, સુતાનો સમજાવીયો;
નરાધિપ નર પાસિ મસ્તક, નદીમાંહિ નખાવીયો. ૪
તદા તસુ મુખેન્દુ સરિખો; તુરત થયો સુભ લોચના;
રાય તીર્થ મહાત્મ્ય દેખી, લહ્યો વિસ્મય ઇકમના. ૫
સંસારથીરે વિમુખ થઇ તે સુંદરી, પાણી પીડણરે
તાત ભણી વારી કરી;
ચાલી રૈવતરે પર્વત પ્રતિ ઉછુક થઇ, તીવ્ર તપસ્યા
કરિવા કારણ તિહાં ગઇ.
ગઇ તિહાં તપ કરે કુમરી. ૬

ધ્યાન જીનવર તતપરા, બહુ અસુભ કર્મ;
અનુક્રમે ખેપ્યા પદુમના સંવરધરા, તીર્થ મોહ
મરી તે થઈ;
ઈહાંઈજ વ્યંતરા મરી, નદી દ્રહમાં રહી સંઘના વિઘન
વારે હિતધરી.
વાયવ્ય કુણેરે ઇંદ્ર પુરાભિધ ઇંદ્રકીયો, નેમી મૂરતિરે
શીસધરી રહ્યો ભાવીયો;
બ્રહ્મ સુરપતિરે નિજ મૂરતિ દ્વારે કરી, ડમર નામેરે
ધ્યાન નેમીસરના ધરી. ૮
શ્રરી સંઘને વૃદ્ધ હેતે, મેઘભદ્ર વલી રૂદ્ર થયા,
મલ્લિનાથાભિધ બલી મહાગિરિદ્વારરક્ષક ક ।;
મહાબલ દ્વારે રહ્યો બલભદ્ર, જીનચરણ શિરછત્ર કીયો;
અકુલ દ્વારે વાયુ મહાબલ, ઉપદ્રવ ઉડાવીયો. ૯
ઉત્તર કુરૂરે સાત માત નિચલરહી, બદરી દ્વારેરે નિજ
ર શસ્ત્ર હાથે ગ્રહી;
કેદાર દ્વારેરે કેદાર રૂદ્ર રક્ષક ગિરે દિશિ આઠેરે
ત્રિદશોત્તમ રહ્યા ઇણિપરે. ૧૦
ઇણિપરેપ્રતિહાર્ય આઠે જાણીયે જીનવર વિષે;
તિમ ઇણિગિરિ પિણિ આઠ સુરવર પ્રતીહારની પરિ
રખે. ૧૧
સહુતણે સીસે નેમિજીનના, પાદપદ્મ પવિત્રતા;
મહા પ્રભાવે ત્રાસવ્યા, પ્રત્યૂહ વ્યૂહ વિચિત્રતા. ૧૨
સગલાઇરે અસંખ્ય દેવતા તિહાં રહે સંઘ આવેરે;

ઇણિગિરિ તે વંછિત લહે, નાનાયુધરે હાથ ધર્યા
જન વછલા.
ભય વારેરે જેહના મન હોઇ નિરમલા. ૧૩
નિરમલા મુખ્ય શ્રૃંગ ઉત્તર મેઘનાદ થયો મહાબલી;
પૂર્વ સિદ્ધે ભાસ્ય રક્ષક સિંહનાદ દક્ષિણ વલી,
ઇણે ચ્યારે શ્રૃંગ સોભિત ચતુર મુખ જીમ જીનવરા. ૧૪
મુખ્ય શ્રૃંગથી દિશેચ્યારે-લઘુશિખર બે બે વરા.
તિણિ શિખરેરે જીહાં જીહાં મૃત બાલે નરા,
થાયે ઉત્તમરે તિહાં ૨ તે તો સુરવરા;
તિહાં બેઠા રે કરે, તપસ્યા મન મુદા,
નેમીસરેરે ધ્યાન પરાય રહે સદા. ૧૫
સદા પામી અષ્ટ મહાસિદ્ધિ, અવ્યયપદ પામે સહી;
કલ્પતરૂની તિહાં છાયા, વલ્લિ વાંછિત ફલ કહી.
રસ કૂપ્ય વલી તિહાં કૃષ્ણચિત્રા, છે સહુ પુણ્યે મિલે;
પુન્યવિણિ પગહેઠિન મિલે. પુણ્ય તો જીહાં તિહાં ફલે, ૧૬
દ્રુમ ૨ પ્રતિરે શર ૨ પ્રતિ કૂપીપ્રતે, દ્રહ ૨ પ્રતિરે
ઠામ ૨ સુર રહે મતે;
નેમિધ્યાનેરે રાતા માતા તિહાં રહે, હારાંતરરે નાયક
જીમ રહે તે મહે. ૧૭
તેમાંહે ઉંચ શિખરે સિંહાસણ અંબા રી,
ઇષ્ટાર્થ દાયક સંઘનાયક ભણી હિત આણી કરી;
જીહાં રહી શ્રી ભગવંત નેમેં, પરાઙ્મુખાલોકયો યદા,
શ્રૃંગ આલોકના નામે, બિંબપૂત થયો તદા. ૧૮
અંબા ગિરિરે દક્ષિણ દિશિ મન આણીયે,
યક્ષ ગોમેધરે નામે પરતક્ષ જાણીયે;

શસ્ત્રધારીરે યુદ્ધ કરી રિપુ જીપિયા,
ઉત્તર દિશિરે મહાજવાલા દેવી કીયા. ૧૯
કીયા જીણિ સુપ્રસન્ન લોચન્ન, સંઘ વિઘ્ન નિવારિણી;
જીહાં મૂકયો વલી લીધો, પૂજાઘંતે ગુણમણી.
સારંગપાણી શિલા ઉપરી, છત્ર તે શિલનો થયો;
નામ છત્રશિલા પૃથ્વીમે, પ્રગટ લોકે મિલિ કહો. ૨૦
હિવે એહનારે શ્રૃંગ ઘણા, ઘણી કંદરા;
બહુ દેવારે સેવાજીનની સાદરા,
સહુ ઠામેરે ઇણિ ગિરિ સુર વાસો કીયો;
સુરમય ગિરિરે સ્વર્ગથકી સોભાવીયો. ૨૧
શોભાવીયો સહુ દેવ, ઉતરી થઈ કુતકૃત્ય જીન નમી;
૧૫ આપણે ઠામ પહુતા, તીરથ મહિમા મનગમી.
કૃ૦ પિણિ સતૃષ્ણ પુન્યનો આઠમા ખંડની થઇ;
તેરમી નરનારિ ણિજયો, ઢાલ જીનહર્ષે કહી. ૨૨

સર્વગાથા, ૪૫૭. પાઠાંતર ૪૧૩.

દુહા.

મિંદુ ગુફામાંહિ બારગે, મુનિવર સમતાવંત;
રિષ્ટ હૃદય દેખી થયો, કેસવ નમ્યો તુરંત. ૧
આગલિ બેઠો મુનિતણે, ભાવ ધરી ગુણવંત;
તાસ ક્ત ઉર્જ્જયંતનો, સુણે પ્રભાવ મહંત. ૨
ચારૂપણો ગિરિ દેખતો, તિહાં બેઠો યદુરાય;
વાયુ કોણે ગિરિ નિરખીયો, પુછે નમિ મુનિપાય. ૩
મુનિ કહે ઉજજયતાદ્રિશિર, એહવો છે જસુ નામ;
ઉમા શંભુ એહવું હસ્યે, એહનો નામ સુઠામ. ૪

તદ્યથા વૈતાઢ્યગિરિ, વિદ્યાબલથી રૌદ્ર,
રૂદ્રાનામે સહુ મહી, આક્રમિસ્યે ખગક્ષુદ્ર, ૫
ઉમા તેહુની વલ્લભા, વલ્લભ જીવ સમાન;
અનવદ્યાંગી તે હુસ્યે, બહુનારીમાં માન. ૬
લોક સબલ તસુ ભીતિથી, શાંતિ ભણી શંભુ એહ.
સોમ કહી સદ્ ભક્તિસુ, સુરપતિ જીમ પૂજેહુ. ૭
ધ્યાનથકી તુઠોથકો, દેસ્યે વંછિત દાન;
તેહને લોક વિશેષથી, દેસ્યે પૂજા માન. ૮

ઢાલ—તોગડે મેવાસીમે વાડલોડીયોરેલો એ દેશી ૧૪

નગ આરામ નદી તટેરે રેલો, સરવરરમે સદીવ
મહારાજા
ઉમયા સહિત રૈવત સિરે રેલો, જોસ્યે
પ્રેમ અતીવ, મહારાજા. ન. ૧
ચારણ રિષિવર તિહાં રહ્યા રેલો, નમિસ્યે ભકતે
તાસ; મ.
સાંભલિસ્યે તે દેસનારે લો. ત સ્યે પાપનો
પાસ. મ. ન. ૨
વિષય મૂલ દુઃખતરૂતણારે લો, ઉમિયા નારી
જાણી; મ.
તજી સહુઅબિંદુ કંદરારે ા, કરિસ્યે તપ
હિત આણિ. મ. ન. ૩
તાસ યોગ રહિતા ઉમારે લો, પતિ અજા તી
વાત; મ.
તપિસ્યે બિંદુશિલોપરેરેલો, તીવ્ર મહા
તપ ગાત. મ. ન. ૪

તે તપ ધ્યાનથી તુસિસ્યેરે લો, દેસ્યે વર
સાક્ષાત; મ.
ગૌરી વિદ્યા આપસેરેલો, તપપરભાવ વિખ્યાત. મ. ન. ૫
તે વરથી પતિ જાણિનેરેલો, અતિરૂપ કરી
ગઈ તત્ર; મ.
ક્ષોભાવસ્યે તે ધ્યાનથીરેલો, કરી અનેક ચરિત્ર. મ. ન. ૬
તિમ હિજ વલી તેહુને વસેરેલો, થયો રમિસ્યે
તે નાર; મ.
તેહને નામે શૈલનોરે લો, ઉમયા શંભુ થયો
ત્યાર. મ. ન.
સહસ્ત્ર બિંદુ ગિરિવરવિષેરે લો, નેમિ
આરાધી તેહ; મ.
અરિહંત હુસ્યે ઉત્સર્પિણીરે લો, સુરપતિ વંદિત
જેહ. મ. ન. ૮
મુનિ મુખથી હરિ સાંભલિરે લો, નમી જીનેસર
દેવ; મ.
આવ્યો નિજ પરિવારસુરેલો, દ્વારિકાપુરી
સુટેવ. મ. ન. ૯
ભવિક લોક પ્રતિ બોધિનેરેલો, નેમિસર સુખકાર મ;
સહસ્ત્રાંશુતણી પરેરેલો; તિહાંથી કીયો વિહાર મ. ન. ૧૦
સંવિગ્ના રાજેમતીરે લો, નેમિ પાસે વ્રત લીધ; મ;
દશાર્હ દીક્ષા ગ્રહીરેલો, વસુદેવ વિણિ સુપ્રસિદ્ધ. મ. ન. ૧૧
મહા નેમિરથ નેમીશુરેલો, બીજા પિણિ સુતેજેહ;
યાદવ વ્રત લઇ તપ કરે રેલો, નીરાગી નિસ
નેહ. મ. ન. ૧૨

તિણિહિજ નગરીમાંહિં છે રે લો, થાવ
ચ્ચા એક નારી મ.
સારથ વાહી સુત તેહનોરે રેલો, થાવચ્ચાસુત
સાર. મ. ન. ૧૩
બત્રીસ નારીનો વાલહોરે લો, સુખ ભોગવે
નિસિ દિસ; મ.
દોગુંદક જીમ દેવતારેં લો, કશિ ન નામે સિસ. મ. ન. ૧૪
ભવદાવાગ્નિ સમાઇવારે લો, નેમિ સુણ્યો ઉપદેશ; મ.
વિષય ગ્રામથી ઉભગોરેલો, ક્ષણએક માંહિ
વિશેસ. મ. ન. ૧૫
કરમ બંધથી છૂટિવારે લો, વ્રત લેવા તિણિવાર; મ.
માત ભણી આગ્રહ કરે રે લો, થાવચ્ચા સુકુમાર. મ. ન. ૧૬
બહુ મોલિક લેઇ ભેટણોરેલો; ગઈ માધવને
પાસ; મ.
સુત દીક્ષાની વીનતિરે લો, સંભલાવે ઇમ તાસ. મ. ન. ૧૭
કૃષ્ણ વચન કહે એહવારે લો, ભોગવિ સુખધન
એહ; મ.
તેહ વિરક્ત તેહનેવિષે રે લો; માને નહી
નિસનેહ. મ. ન. ૧૮
કેસવ તામ ખુશી થઈ રેલો, ઉદ્ઘોષણા પુરમાહિં; મ.
જે વ્રતના અભિલાષીયારેલો, તે આવો સંવાહિં. મ. ન. ૧૯
સહસ્ર પુરૂષ મિલી આવીયારે લો, વ્રત લેવાની
ખાંતિ; મ.
તેહ સંઘાતે તેહનોરે લો, ઉછવ કૃષ્ણ કરંતિ. મ. ન. ૨૦

નેમિજીનેસરને કનેરે લો, સાધુ થયા સહુ તેહ; મ.
શ્રુતજ્ઞાની અનુક્રમે થયારે લો, તપ કરે નિરમલ
દેહ. મ. ન. ૨૧
થાવચ્ચા સુત યોગ્યતારેલો, જાણી થાપ્યો સૂરિ; મ.
યતિ સહ પરિવારસુરે લો, વિચર્યા ગુણ
ભરપૂર. મ. ન. ૨૨
થાવચ્ચા સુત વિહરતારેલો, શૈલકપૂર આવેહ; મ.
શૈલક નૃપસમજાવીયોરે લો, અણુવ્રત ધર-
કારેહ. મ. ન. ૨૩
ત્યાંરેહ સૌગંધિકા પુરીરે લો, વનમાં રહ્યા
પ્રસિદ્ધ; મ.
પરમભક્ત પરિવ્રાજનોરે લો, સુદર્શન સમૃદ્ધિ. મ. ન. ૨૪
ગુરૂ વાંદી ધર્મ સાંભલ્યોરેલો, જીવ દયામય
શ્રેષ્ઠિ; મ.
ગ્રહુથી કુણ નવિ સંગ્રેહે રે લો, ચિંતારત્ન વિશિષ્ટિ. મ. ન. ૨૫
પરિવ્રાજક ગુરૂ પૂર્વરેલો, સુક શિષ્ય સહસ્ત્ર
સંઘાત; મ.
દેશાંતરથી આવીયારે લો, તિણિ નગરે પ્રભાત. મ. ન. ૨૬
સુદર્શનને પ્રતિબોધવારેલો, ચૌદમી એ થઈ ઢાલ; મ.
આઠમા ખંડની સાંભલોરે લો, કહે જીનહર્ષ
રસાલ. મ. ન. ૨

સર્વ ગાથા, ૪૮૫, પાઠાંતર. ૪૪૭

દુહા.

અન્યાદશ્ય આલોકિને, સેવકને ક તેહ;
તિણિ પાખંડી ગુરૂ કન્હે, ધરમ સીખ્યો એહ. ૧

ચતુર્જ્ઞાનધર તે કહે, શીલગુણોજ્જવલજેહ;
થાવચ્ચા સુતસુગુરૂ મુજ દયા ધર્મમય દેહ. ૨
સુદર્શન શિષ્ય સું ગયો, નીલાસોક વનમાંહિ;
સુક મુનિને દેખિને, બઈઠો આજ્ઞા તાહિ. ૩
અનેકાંત વાદી સુગુરૂ, પરિવ્રાજક એકાંત;
નિરૂત્તર સુકને કીયો, મેટી મનની ભ્રાંતિ. ૪
અરિહંતમતામૃત સ્વાદનો, લોલુપ શિષ્ય સંઘાત;
ચારૂ ચારિત્ર તિણિ સંગ્રહ્યો, ક્રમે સૂરિપદ જાત. ૫
કાલ હિવે નિજ જાણિને, થાવચ્ચા સુતસૂરિ;
પુંડરીક પર્વત કીયો, અણસણ સમતાપૂરિ. ૬
માસાંત તીર્થ મહાત્મ્યથી, સાવધાન જીનધ્યાન;
થાવચ્ચા સુત સાધુસું. પહોતા મુક્તિ પ્રધાન. ૭

ઢાલ—અપણા સોદાગરકું મઈચલણ દેસું, એ દેશી. ૧૫.

સુક આચારજ વિહરંતા આયા, શીલક નામે પુરમે
અધિક સુહાયા લાલ; સુ.
પંચશતીયુત મંત્રી સંઘ તે, સંયમ લીધો શૈલક
વચન સુહાતે લાલ. સુ. ૧
શૈલક બારે લાલ, અંગ અધીતા મહા
તપસી ધર્મવંત વદીતાલાલ; સુ.
અનુક્રમે સુરિસિરપદ પામ્યો, ધરમી સહુ જેહને
સિર નામ્યો લાલ. સુ. ૨
સુક આચારજ લાલ પુહવીમાં વિચરે સમતા ધારેરે
મનમાં મમતા ન સમરે લાલ; સુ.

શત્રુંજય મહા તીરથ પધાર્યા, અણુસણુ લેઈ કેવલ જ્ઞાન
સમાર્યા. લાલ . ૩

માસાંતે જયેષ્ટ રાકાને દીસે સહિશ્ર મુનિસર સાથે
અધિક જગીસે ધાલ. સુ.
સિદ્ધ અનંત જીહાં ચારિ બિરાજે મુકિત મહલ
તિહાં મુનિવરછાજે લાલ. સુ.
હિવે આચારજ લાલ સુ. ૪
હિવે આચારજ લાલ શૈલક નામે કાલાક્રાન્ત ભોજ-
નથી પામે લાલ. સુ.
મોટે રોગે લાલ કાયા પીડાણો; સુ.
આવ્યા શીલક પત્તન અંગજ જાણી લાલ. સુ. ૪
મદુક તેહનો લાલ અંગજ રાજા, આવ્યા જાણીરે લાલ
મુનિવરા તાજા લાલ; સુ.
સનમુખ આવ્યો બાલ, પરિવાર લેઈ જઇ વાંધોરે
પ્રદક્ષિણા દેઈલાલ. સુ.
અમૃત સરિખી લાલ ગુરૂની વાણી, મૃદુક નૃપતિ
સાંભલી સુહાણી લાલ; .
ગુરૂને પાસે લાલ ધર્મ સાંભલીયો, ાવકવ્રત લીધો
થયો અતિ બલીયો લાલ. ૬
માંસ સૂકોરે લાલ રસ સૂકો કાલો પાય નમીરે
રા કહે કાયા ભાલોરે લા ;
શુદ્ધ ચિકિચ્છા સ્વામી તુંમચે આદેશે, તુમને કરા
હુંતો વૈદ્ય વિસેસે લા .

ત્યારે આદેશ લાલ ગુરૂજીનો પામી, વૈદ્ય ચિકિચ્છા
કીધી રોગ ને દામી લાલ; સુ.
થઇ નિરોગી મુનિવરનીરે કાયા, સરસ આહાર
થકી સુખપાયા લાલ. સુ. ૮
રસગૃદ્ધ નિજ ગુરૂજીને રેજાણી મુકયો યતિરે એક
ગુણમણિ ખાણી લાલ; સુ.
બીજા મુનિવરરે લાલ ઠામ અનેરી, વિચર્યા
સઘલારેલાલ સંયમ સેરી લાલ. સુ. ૯
અન્ય દીવસ લાલ કાતીક ચોમાસે રાકા દિવસરે લાલ
પંથક ઉલાસે લાલ; સુ.
ગુરૂને પાએરે લાલ સીસ લગાયો, પડિકમણા
માંહે ગુરૂને જગાયો લાલ. સુ. ૧૦
કિણિ મુજને રે લાલ હિવણાં જગાયો, એહવું
કહિને ઉઠયો ક્રોધ ભરાયો લાલ; સુ.
પંથક એહવો લાલ ગુરૂને નિહાલી; વિનય કરીને
ભાખે વાણી સુંહાલી લાલ. સુ. ૧૧
આજ ચોમાસો લાલ ક્ષામણા તુમને, કરતાં જગા
ડયો તે તો ધિગર અમને લાલ; સુ.
અપરાધ ખમજયોલાલ એતો મ્હારો, રીસ ન કર
જયો હું છું સેવક તાહરો લાલ. સુ. ૧૨
એહવો તેહનોરે લાલ વિનય વિચારી, મનમાહિ
લાજયો સૂરીસર ગુણ ધારી લાલ; સુ.
આતમ નિંદા લાલ કરે અપારી, દોષ લગાયો;
સંયમને આવચારી લાલ. સ. ૧૩

ધિગ ર મુજને લાલ રસનાએ જીતો, રસનેંદ્રી
વસિ પડીયો થયો ફજેતો લાલ; સુ.
ધરમરતન લાલ મલિન મેં કીધો, હુઓપ્રમાદી
કુલને દૂષણ દીધોલાલ. સુ. ૧૪
ઇણે પડીકમતાં લાલ મુજને જગાયોલાલ, ધરમ
ને મારગે ઇણે મુજને લગાયો લાલ; .
હું તો પરમાદી લાલ મોહ મૂંજાણો, ધરમીરે ઉપરિ
ફોકટ હું તો રીસાણો લાલ સુ. ૧૫
ઈણિપરે આતમલાલ નિંદારે કરતો પરિગ્રહ મુકી
ઉઠયો સમતા મન ધરતો લાલ; સુ.
શિષ્ય સહુરે લાલ આવીને મિલીયા, તેહ સંઘાતે
વિચર્યા કયાંહી ન ખલીયારે લાલ, સુ. ૧૬
લોક ઘણાંને લાલ ધરમ પમાડયો, મિથ્યાત્વ પ્રાણી
કેરો દૂરિ ગમાડયો લાલ સુ.
શત્રુંજય શૈલ સદ્ગુરૂ પહુતા લાલ, અણસણ કીધો
સહુ ઉપસર્ગ સહતા લાલ; . ૧૭
પંચસતીરે લાલ મુનિવર સુકતા, માસાંતેરે હુયા
કેવલ ભુકતા લાલ, .
સાધુ સહુરે લાલ સુગતિ મ્હલમે, તિહાંજઈ,
સોભ્યા નિરમેલ જ્ઞાન સહલમે લા સુ. ૧૮
થાવચ્ચા સુત સુક શીલકાદી, વાચંયમ ગયા શિવ
અપરમાદી લાલ; .
શ્રી શત્રુંજય તીરથ પ્રભાવે, સુખ અનતા પામ્યા
સુરનર ગાવે લાલ. . ૧૯

નેમિ વચનથી સાંભલી પાંડવ રાયા, શત્રુંજયનો મહાત્મ્ય
ઉમાહ્યા લાલ; સુ.
જનમ પોતાનો લાલ સાર્થક કરિવા, યાત્રા મનોરથ
ભવના પાતક હરવા લાલ. સુ. ૨૦
પાંડુ નરેસર લાલ સ્વર્ગથી આવી, પ્રીતિતણીરે તાસ
વાણી સુણાવી લાલ, સુ.
યાત્રા મનોરથ લાલ વછ તુમ્હારો, પુણ્ય ઉદયથી એહવો
ચિત્ત વિચારો લાલ; સુ. ૨૧
યાત્રા કરોરે લાલ પુંડરીક ગિરિની, નિરમલ ચિત્તે એતો
પુણ્યની સરણી લાલ; સુ.
એહને વિષે લાલ, સાહાજ્ય કર્ત્તા, હું પુન્યવંત
કેરા કષ્ટાપહર્ત્તા લાલ. સુ. ૨૨
સાનિધ્ય કરિસું તુમને સ્નેહ વિચારી, યાત્રા કરીરે
હિંસા નાખો ઉતારી લાલ; સુ.
ઢાલ થઈરે એ તો પનરમી પૂરી, આઠમે ખંડે જીનહર્ષ
સનુરી લાલ. સુ. ૨૩

સર્વગાથા, ૫૧૫, પાઠાંતર. ૪૭૮

દુહા.

પિતુ આદેશ ઇસું લહી, પાંડવ હર્ષ ધરેહ;
યાત્રાર્થે સહુ નૃપ ભણી, તેડાવ્યા સુસ્નેહ. ૧
હર્ષ ધરી ભૂપતિ સહુ, આવ્યા રિદ્ધિ સમેત;
હથિણાપુર પરિવારસું, નૃપ માન્યા બહુહેત. ૨
સ્વર્ણ દેવાલય બિંબમણિ, આગલિ કરી સુદિન્ન.
સેનાસું પાંડવ ચલ્યા, ગિણતા જનમ સુધન્ન. ૩

વાછલ્ય સ્વામીનો કરે, સુગુરૂ જ્ઞાન જીન પૂજી.
ચૈત્યોદ્ધાર કરાવતો, જાયે પાતક ધુજી, ૪
સોરઠ દેશને છેહડે, યદુસું પિણિ હરિ રાય;
આવી મિલ્યા આણંદસું, પાંડવ લાગા પાય. ૫
પૂજા તીરથ સંઘની, વિધિસું કીધિ તેણ;
મહાશૈલ પુંડરગિરે, ચડીયા હર્ષવસેણ. ૬
મુખ્ય શ્રૃંગને વૃક્ષને, દેઈ પ્રદક્ષિણા તીન;
નમ્યા પાદુકા પ્રભુતણા, તિહાં સુરાસુર લીન. ૭
દત્તબાહુ મિથ જેતલે, તપ સુત વિષ્ણુ નરેશ;
વરદત્ત ગુરૂ આગન્નિ કરી, કીધો ચૈત્ય પ્રવેશ. ૮

ઢાલ—ચોપાઈની ૧૬.

દષદ સંધિ ફાટી તિણવાર, ઉગાતૃણ અંકૂર મજાર;
જરાક્રાંત જરજર જીમ દેહ, ચૈત્ય એહવો દીઠો તેહ. ૧
માંહિ બિંબ જીણેશ્વર તણો, દેખી દુઃખ પામ્યો અતિ ઘણો;
હરિ કહે ધર્મપુત્રને ઇસું, કાલ પ્રમાણ થયો એ કિસ્યું. ૨
તીરથ થયો એહવો જાજરો, આપણ રાજ્ય કરંતાં ખરો;
પાંડુદેવ આવી કહે તદા, દૃષ્ટિ પ્રસન્ન કૃષ્ણને મુદા. ૩
તે રૈવત ગિરિનો ઉદ્ધાર, પુરા કરાવ્યો છે ગુણધાર;
પુંડરીક તીરથ ઉદ્ધાર, પુણ્ય આપી મુજ સુતને સાર. ૪
કૃષ્ણ કહે ધરી પ્રીતિ અપાર, કીસી પ્રાર્થના સુર વધાર;
એહસું તુમસું માહરે ભેદ, પૂર્વે પિણિ નહુતો કોઇ ખેદ. ૫
ત્યારે ત્રિદશ થયો પ્રીતિવંત, કૃષ્ણ પ્રસંસા કરે ઉલસંત;
રાય યુધિષ્ઠરને હિત ાણ, મણિ દેઇ ગયો ર નિજઠાણ. ૬

હિવે શિલ્પી ધરી મન આણંદ. ધર્માંગજ પ્રભુનો સુખકંદ;
મોટો ચૈત્ય કરાવ્યો તિહાં, નિત્ય ચૈત્ય સારીખો કહ્યાં. ૭
પારિજાત દ્રુમ શાખાતણી, કીધી મૂરતિ સોહામણિ;
શ્રીજીનરિદ્દય મણિ સુરદીધ, તે આરોપી લાહો લીધ. ૮
પાંડુતનુરૂહકેરો બિંબ; પ્રભુ આગલિ થાપ્યો અવિલંબ;
સુગંધ દ્રવ્ય ચંદન પૂજીઓ, કરજોડી ઉભો સોભીયો. ૯
ભક્તિ રાગ રાતો તેહસું, અથવા પુણ્યાંશુદય કિસું;
અથવા મુક્તિ નારીને ભાલ. કુંકુમ સોભા જાણી વિશાલ. ૧૦
ત્યારેશ્રી વરદત્ત ગણધાર, સુભ લગ્ને શુભ દિવસ મઝાર;
ધરમ સુત્ર કરાવી સાર, બિંબપ્રતિષ્ઠા અતિ શ્રીકાર. ૧૧
અલંકાર જો છે જગતણા, તોપિણિ અલંકાર નૃપ ઘણા;
શ્રી જીનવરને પહિરાવીયા, જાણે નિજકુલ સોભાવીયા. ૧૨
પૂજા કીધી જીનવર તણી, આઠ પ્રકારી સોભા ઘણી;
ચૈત્ય ચડાવ્યો મહાધ્વજ દંડ, પરમ ધરમ લક્ષણ ઉદ્દંડ. ૧૩
સહુને આપ્યા કામિત દાન, અવિશ્રાંત દેઈ બહુમાન;
સિંહતણી પૂજા તિહાં કરી, આદિ તીરથ પૂજા હિતધરી. ૧૪
કરી શક્ર ઉછવ તિણ ઠામ, ચામરછત્ર મૂક્યા અભિરામ;
આરાત્રિકા હીમરથ દાન, તપસુત આપ્યા ધરિ સુભ
ધ્યાન. ૧૫
અખિલ ધરમ કરમ સહુ કર્યા, ઉત્તમ દાન પુણ્ય આચર્યા;
રાજાએ અનુમોદ્યા સહુ, ઉત્તરીયા પર્વતથી લહુ. ૧૬
ચંદ્રપ્રભાસે ચંદ્રપ્રભા સ્વામિ, રૈવત નેમીસર સુખધામ;
યુગાદીસ અર્બુદ ગિરિવરે, તીરથ નમીયા ઈમ બહુપરે. ૧૭
શ્રી વૈભાર સમેત ગિરિંદ, તિહાં ચોવીસ નમ્યા જીનચંદ;
પૂજા તિહાં અમૂલિકકરી, અનુક્રમિ આવ્યા દ્વારાપુરી. ૧૮

હરિને મુંકી દ્વારાપુરી, ભૂષણ હરિ દીધા હિતધરી;
દીધી સીખ સહુ નૃપભણી, આવ્યા હથિણાપુર પુરધણી. ૧૯
શત્રુંજય પર્વત હિતધાર, પાંડવ પાંચે કીયો ઉદ્ધાર;
આતમ પુણ્યતણો ઉદ્ધાર, જાણે કીધો મંગલકાર. ૨૦
હિવે અન્યદા સ્વામી વલી, સહસ્ત્રાંમ્રવન આવ્યા રલી;
સમવસર્યા હરિનિસુણિવાત, વાંદણ આવ્યાતિહાં પ્રભાત. ૨૧
પૂછે સ્વામી દ્વારાપુરી: દેવે કીધી રિદ્ધેભરી;
યાદવનો થાસ્યે સ્વય નાશ, અથવા બીજાથકી પ્રકાસ. ૨૨
પ્રભુ કહે શંખાદિક મદ્યાંધ, તાહરાનંદનનો સંબંધ;
હણ્યો દ્વીપાયન સાભલિસ્યે, અવશ્ય દ્વારિકા તે બાલિસ્યે. ૨૩
જરા કુમારભાઈ તાહરો, તુજ મરિવો તે હાથે ખરો;
સાંભલિ કૃષ્ણ થયો દુમણો, નમીનાથ ગયો નગરી તણો. ૨૪
જરા કુમાર સુણિ એ ભાસ નિર્ભંછયો યાદવ મિલિ તાસ.
કૃષ્ણ રક્ષા લીધો વનવાસ, દૂરિ ગયો નહી નર અવકાસ. ૨૫
મુજ હાથેભાઇને હણું, કુલને કલંક લગાડું ઘણું;
ઢાલ આઠમે ખંડે સોલમી, કહી જીન હર્ષ સુણો આદમી. ૨૬
સર્વ ગાથા; ૫૪૯, પાઠાંતર. ૫૧૨

દુહા.

દીપાયણ પિણિ લોક સુખ, સાંભલયો તિણવાર;
હરિ મદિરા નખાવીયો, ગિરિગંહ્‌હરામઝાર.
કાદબરી કંદરા વિષે. રહી તિહાં બહુકાલ;
સાતીરકુમ કુસુમ જીમ, મદકૃત ગંધ ઉછાલ. ૨
શાંબ અટંતો અન્યદિન, લોલુપ ગંધાઘ્રાય;
પાયે પાણી તૃપ્તો નહી, લીન થયો તિણમાંહિ. ૩

બીજા પિણિ ધૂમ્યા કુમર, ગંધે ગઌ્હરમાંહિ;
ભમતાં દિઠો ધ્યાનમાં, દ્વીપાયણ અરિ સાહિ. ૪
એ અમ્હ નગરી બાલસ્યે, હણિસ્યે યાદવતેમ;
હણુાર એહને ઈહાં, માર્યો હણિસ્યે કેમ ? ૫
શાંબે દીધિ આગન્યા, ક્રોધે ભર્યા કુમાર;
લકુટ યષ્ટિ મુષ્ટયાદિકે, કૂટી ગયા તિવાર. ૬
લોક મુખે તે સાંભલી, દૂન થયો હરિ તામ;
બલભદ્ર સાથે લેઇને, ગયો દ્વીપાયણ ઠામ. ૭
દુરવિનીત માહરા તનય, મદ ચેષ્ટાયે તુજ;
દૂહવ્યા તેહ ક્ષમા કરો, કોપ નિવારો મુજ. ૮

ઢાલ—હણિપુરિ કંબલ કોઈ ન લેશી; ૧૭

કોપ કરે નહિં જે હુઇ સંત; પીડયા પિણિ બાલિશ એકંત;
રાહુ પીડિત પિણ શશિહર જાણો, કિરણે સ્યું દહે મનમે આણો. ૧
હરિને દીપાયણ કહે વાણી, વૃથા પ્રાર્થના તુજ ચક્રપાણિ;
પુરી દગ્ધનો કીયો નીયાણો, તે હિવે ટાલ્યો ન ટલેટાણો. ૨
તુંમ બિવિણ બીજા સહુ અત્ર, યાદવ પાવકમાં એકત્ર;
બલિસ્યે નિયમા આપદ લહિસ્યો, ચાટુ વચન હિવે કોઈ મ કહિસ્યો, ૩
ભાવી તે અન્યથાનવિ થાયે, માધવ સુણી નિજ મંદિર જાયે;
તપસી પિણિ નિયાણે મૂઓ, અગ્નિ કુમાર ત્રિદશ તે હૂઓ. ૪
બીજે દિન ગોવિંદ કહાવે, ઉદ્દઘોષણા પુરમાં દિવરાવે
અરિષ્ટ નિવારણ આંબિલ ધરમ, કરજો સહુ છોડી મન ભરમ. ૫

લોક કરે આંબિલ બિહંતા, આવ્યા નેમીસર વિહરંતા;
સમવસર્યા સ્વામિ ગિરિનાર, સુરનર મિલીયા તિહાં અપાર. ૬
આવી કૃષ્ણ નમ્યા જીન પાય, મોહ વિદ્રાવણીવાણી સુણાય;
શાંબ પ્રદ્યુમ્નાદિક સુકુમાર, જીન પાસે લીધો વ્રતભાર. ૭
રૂકિમણી જાંબુવતી બહુરાણી, બીજી પિણિ યાદવ ધણીયાણી;
સંયમ લીધો બીજી નારી, શ્રાવકપણો ધર્યો સુવિચારી. ૮
પૂછે પ્રભુને કૃષ્ણ તિવારે, મુજ નગરી ક્ષય હુસ્યે કિવારે;
સ્વામી કહે અંત વછ (૨)બાર, રૂઠો દહિસ્યે અગનિકુમાર. ૯
તે સુણી કૃષ્ણ થઇ દલગીર, નિજ નગરી આવ્યો રણધીર;
અન્યત્ર પ્રભુજી કીયો વિહાર, ટાલણ મિથ્યામત અંધાર. ૧૦
કૃષ્ણાદેશે સહુ નરનારી, ધરમ વિસેસ કરે સુવિચારી;
અસુર દ્વીપાયણ તે પિણિ તામ, નિજ અવકાસ જોવે તિણિઠામ. ૧૧
બાર વરસને અંતે થાકા, તપ કરતાં સગલાઈ પાકા,
મદ્યમાંસના થયા આહારી, સગલાહી થયા સ્વેચ્છાચારી. ૧૨
છલ દેખી તે અગ્નિકુમાર, નગરી બાલણ થયો તૈયાર;
વાયે પૂર તૃણ કાઠે ભરીયો, બાહ્યલોક પિણિ માહે ધરીયો. ૧
આહીર કુલ કોડી છે સાઠિ, દ્વાસપ્તતિમાંહે એ પાઠ,
ભેલા કીધા સહુ એકત્ર, અસુર દીપાયો અગનિ વિચિત્ર. ૧૪
બળતાં માણસ કરે આક્રંદ, માહોમાં આફલે અમંદ;
જઇ ન સકે કે નિજપ્રાણ, બલવેરમધન કોઈ ન ત્રાણ. ૧૫

વસુદેવ દેવકી રોહિણી નારી, કરે અણુસણ સમતા મન ધારિ;
બલીયાં પાવકઝાલ વિચાલ, દેવપણું પામ્યું તત્કાલ. ૧૬
બલહરિ દેવ વચન મન ધરીયા, નિજ નગરીથી બહિ નીસરીયા;
ઉંચા જીર્ણોદ્યાને રહીયા, દહ્યમાન દેખે દુઃખ દહીયા. ૧૭
જાલોજાલે બલેહરિ નગરી, નયણે દેખી ન સકે જગરી;
ચાલ્યા પાંડવ મિલિવા કાજે, ઉદ્દીશી પાંડુ મથુરારાજે. ૧૮
લોક સહિત યાવત ક્ષણમાસી, દ્વારિકા નયરી બલિ ઉદાસી;
પ્લાવિત પય પુરે જલ રાશી, એએ જોવો એહ તમાસી. ૧૯
હસ્તિકલ્પ પુર પહુતા જામ, ભોજન લેવા ચાલ્યો રામ,
પુરમાંહિ તિણ કીયો પ્રવેશ, વીંટયો તિહાં અચ્છદંત નરેસ. ૨૦
પોલિતણી ભોગલ સંબાહી, સેના અરી રાજાની ગાહી;
જીપી બાહિરિ આવ્યો સીરી, ભોજન કીધો બે મિલી ભીરી. ૨૧
આગલિ કૃષ્ણ ભણી ચાલંતાં, તૃષ લાગી દોહિલી સહંતાં,
બલ મૂકયો નિજ તરૂને હેઠે, સુતો અંસુક સંવૃત દ્રેઠે. ૨૨
ઇણિ અવસર તે જરાકુમાર, કરતો આવ્યો તિહાં સિકાર.
વિંધ્યો પગ પીતંબર કેરો, મૃગ બુદ્ધે શરસું અધિકેરો. ૨૩

હિવે ઉઠીને ઇણિપરિ ભાણે, અહં કૃષ્ણ કિણિ હણીયો બાણે ?
સુણી જરાસુત પાસે આઈ, તુજ રક્ષાર્થે વનગ્રહ્યો ભાઈ. ૨૪
બાર વરસ થયાં મુજ રહતાં, કોઈ મનુષ્ય ન દીઠો વહતાં;
કુણ છે તું પંથી કહિ મુજને, મુજ શરઘાતે પીડયો તુજને. ૨૫

પાઠાંતર (પાપ અજાણ્યો લાગો મુજને)

આવિર માધવ ઇમભાસે, જીણી કારણ આવ્યો વનવાસે;
તે હું છું હરિ તુજ પ્રયાસ, ફોકટ એહ થયો અભ્યાસ. ૨૬
ભવિતવ્યતા એ સત્ય જણાઈ, ઇહાં તુજ દોસ ન કોઈ ભાઈ;
જા જા ઈહાંથી સીરી હણિસ્યે, ક્રોધે સગપણ મુલ ન ગિણિસ્યે. ૨૭
કૌસ્તુભ મુજ અભિજ્ઞાન ગ્રહાણ, પાંડવ પાસે ગચ્છ સુજાણ;
એ જીનહર્ષ સતરમો ઢાલ, ખંડ આઠમે થઇ વિશાલ. ૨૮

સર્વ ગાથા, ૫૮૫, પાઠાંતર. ૫૪૮

દૂહા.

વાત સહુ કહિ જે જઈ, સગલીહી થઇ જેહ;
તેહ સખાઇ તાહરા, થાસ્યે સુસ્નેહ. ૧
એહવું કહી જારેયને, દીધી સીખ મુરાર;
ઘાવ પિડીત થઇ તેતલે, આવી કુલેશ્યા ત્યાર. ૨
તિણે મરી ત્રીજી અવનિ, હરિ ઉપનો તુરત્ત;
સહસ્ત્ર વરસનો આઉખો, કરી પૂર્ણ યદુપતિ. ૩

હિવે પત્ર પુટકે કરી, બલ આંણ્યો લેઈ નીર;
આવી દીઠો અનુજને; સૂતો અવની ધીર. ૪
સુખમેં સૂતો ચિંતવિ, બલ બઈઠો ક્ષણ એક;
મુહુડે પેઠી મક્ષિકા, દેખી થયો ઉદ્વેગ. ૫
બોલાવે સુસ્નેહથી, વારંવાર ધૂણંત;
મૂઓ જાણી બલ હિવે મૂર્છા લહી આવંત. ૬
ઘાતક જોવે વન ફિરી, દેખે નહી કિહાં તાસ;
સિંહનાદ કરીને તદા, કંપાંણ્યો વનવાસ. ૭
ખંધ આરોપી સ્નેહથી, ભમે વનાંતરમાંહિ;
મૃદુ વચને મૂકી કરી, વલી બોલાવે તાહિ. ૮

ઢાલ—ચેડીના ગીતની. ૧૮.

ખટ માસી ઇમ વોલાયા, ભાઇ મોરા સ્નેહે મોહ્યા;
તેહ સુર થયો તેહનો, સારથી ભાઇ સિધારથ આવેહ, ૧
રથ ચડાવી ગિરિ ઉપરે, ભાઈ. દગ્ધ તરૂ સીંચે નીર;
વેલૂ પીડે યંત્રમેં, ભા. સુરપતિ બોધે વીર. ભા. ૨
તે દ્દષ્ટાન્ત વિચારીને, ભા. અનુજભણી મૃત જાણિ;
નિજ સ્વરૂપ સુરદાખવી, ભા. સ્નેહ મૂકાંણ્યો વાણિ. ૩
તિણિ સુર સંઘાતે હલી, ભા. હરિનો કીયો સંસ્કાર;
અગનિ દારૂ આણી કરી, ભા. સંગમ સિંધુ મોજાર, ૪
ચારણ રિખી તિહાં આવીયો, ભા. શ્રી નેમિ મૂકયો તામોરે;
બલ સંબોધી વૃત દીયો, ભા. ગયો તુંગીયા ગિરિ રામોરે. ૫
ઇક દિન પુર પારણભણી, ભા. આવે સ્ત્રી નિરખંતિ;
રૂપ મોહી બાલકગલે, ભા. ઘટ જાણી બાધંત. ૬

સમજાવી પાછો વલ્યો, ભા. હિવે નાઉ પુરમાંહિ;
રૂપથકી અવગુણ હિવે, ભા. થયો વનવાસી જાઇ. ૭
તપ કરતાં તે મુનિ ભણી, ભા. ભાવથી સમતાવંત;
વ્યાઘ્રાદિક પ્રાણીથયા, ભા. નિજ દુષ્ટપણો ત્યજંત. ૮
હલુકરમી મૃગ આવીયો, ભા. કોઇક મુનિને પાસ;
શિષ્યતણી પરે સાસતી, ભા. સેવા કરે ઉલ્લાસ. ૯
એ દિવસ તિહાં આવીયો, ભા. કાઠભણી રથકાર;
પારણાથે મુનિ ચાલીયો, ભા. આગલિ મૃગવન ચાર. ૧૦
રથકાર દેખી ઉલ્લસ્યો, ભા. કરે પોતાની નિંદ;
શુદ્ધાન્ને રામ રૂપિને, ભા. પ્રતિલાભે ગુણ વૃંદ. ૧૧
તે દાતાર સુપાત્રની, ભા. અનુમોદે બહુ ભકિત;
હર્ષાશ્રુ મિશ્રય લોયણ થયા, ભા. મૃગ ઉન્મુખ થયો રકત. ૧૨
ઇમ મન ચિંતે હરિણલો, ભા. નયણે નીર જરંત;
મુનિ વહિરાવત કર ધરી, ભા. જો હું માણસ હુંત. ૧૩
અર્ધછિન્ન તરૂઅરપડયો ભા. ત્રિણહે મૃત પામેહ;
પદ્મોત્તર સુવિમાનમેં, ભા. બ્રહ્મે સુર થયા તેહ. ૧૪
તુંગીયા શૃંગે તપ તપ્યો, ભા. જીહાં શ્રીરામ મહંત;
કલ્મષ ક્ષાલન ક્ષમ થયો, એ તીરથ ગુણવંત. ૧૫
મહાતુંગ તુંગીગિરે, ભા. પામ્યો જીહાં કુરંગ;
સ્વર્ગ પ્રમોદ તપ દાનની, અનુમોદના રંગ. ૧૬
જે તિહાં ભકતે નેમીને ભા. નમે 'ત્રિ સંધ્યાકાલ;
ત્રિણ ભવમાહિ તે લહે, ભા. મુકિતતણા સુખસાલ ૧૭

પ્રદ્યુમ્ન શાંબ આદિક ઘણા, નેમિભણી તે કુમાર;
આરાધે વિધિસું પ્રભુ, ભા. અનુશાસના દે સાર. ૧૮
વછ જાઓ સિદ્ધાચલે, ભા. દુર્ગતિદ્વારકપાટ;
ધ્યાન સુકલ તુમને તિહાં, ભા. થાસ્યે મુગતિ સુઘાટ. ૧૯
સ્વામિ વચન ઈમ સાંભલી, ભા. સાર્દ્ધ ત્રિકોટી સાધ;
ચાલ્યા શત્રુંજય ભણી, મુનિજીપણ ભવ વ્યાધિ. ૨૦
રાજાદની જીન મુકીને ભા. દક્ષિણ દિશ મુનિ તાસ,
સપ્તમ શ્રૃંગે તિહાં રહ્યા, ભા. શ્રી રૈવત ગિરિ પાસ ૨૧
તિહાં આસણ બેઠાથકા; ભા. સમતાવંત જીતાક્ષ;
સ્વાસ પ્રસ્વાસ રૂંધન કીયો, ભા. નાશાકેર ઉદાક્ષ ૨૨
ધ્યાન જીણેસ્વર ધ્યાવતાં, ભા. કર્મતણી કરે હાણ;
તતક્ષિણ મુનિવર પામીયો, ભા. નિર્મલ કેવલ જ્ઞાન. ૨૩
અનુક્રમે યોગ સંયોગથી, ભા. કર્મ સમસ્ત ખપાયરે;
અવ્યાબાધ પદ પામીયો, ભા. ઉજ્જલ મુકિત કહાયોરે. ૨૪
સાર્દ્ધત્રિકોટી મુનિવરૂ, ભા. સુભદ્ર નામ શ્રૃંગેરેરે,
મુકિત ગયા સહુ તિહાં મુનિ, ભા. પામ્યો સુખ
અભંગેરે. ભા. ૨૫
સિદ્ધિ સૌધાંગણ શૈલ એ, ભા. જે નર આવે તાસોરે;
કપર્દીગોમેધ એ, ભા. યક્ષ દોવારિક જાસોરે. ૨૬
તીરથતણી રક્ષા કરે, ભા. થઈ અઢારહ ઢાલોરે;
ખંડ આઠમે જાણવી, ભા. કહે જીનહર્ષ રસાલોરે. ૨૭
સર્વગાથા, ૬૨૦;

દુહા.

હિવે જરા ત આવીને, કૌસ્તુભ પાંડવને તેહ;
દેખાલી દ્વારિકાતણો, સહુ દાહાદિક હેહ. ૨
પાંડવ પિણ તે શોકથી, તરિવા અબ્ધિ સંસાર.
પ્રવૃજ્યાયાનસંગતે, જીનવર ધ્યાન સમાર, ૨
નેમીસર સર્વજ્ઞજીન, ધરમઘોષ મુનિ નામ;
મુંકયો પાંડવ બોધિવા, ઘણાયતિસું તામ.
પાંડવ વિણ નમિવા ભણી, લેઇ બહુ પરિવાર;
આવ્યા દેસણ સાંભલિ, મોહ ગમાવણહાર. ૪
પાંડવ નમિ ભવિ આપણો. પૂછે ઉલટ આણિ;
મુનિ જ્ઞાને જાણી કરી, ભાખે મીઠી વાણિ. ૫
પૂરી આસન્ન બલાવિષે, કારસુક બાંધવ પંચ;
પ્રીતિ પરસ્પર અતિ ઘણી, રાખે કપટ ન રંચ. ૬
સુરતિ શાંતિનુ દેવજી, સુમતિ સુભદ્રક પંચ;
ઇણિ નામે ભેલા રહે, પિણિ નહી મન ખલખંચ. ૭
ભવોદ્વિગ્ના અન્યદા, દારિદ્ર કર્દમ મગ્ન;
યશોધર મુનિ વચનથી, દીક્ષા ગ્રહિ અભગ્ન. ૮

ઢાલ—મહા વિદેહ ક્ષેત્ર હામણો એ દેશી. ૧૯

દેહ વિષે પિણિ નિસ્પૃહી, તપ સૂરજ કિરણેહ લાલરે;
ગુરુ ગ્રીષ્મોદ્ભવ કર્મના, પલ્વલજલ શોષેહ લા રે. દે. ૧
આદ્ય મુનિ કનકાવલી, રત્નાવલી અન્ય ધૂર્ય લાલરે;

મુક્તાવલી ત્રીજો સહી, સિંહનિક્રીડિત તૂર્ય
લાલરે. દે. ૨
વર્ધમાન આંબિલ વલી, સુભદ્રે તપકીધ લાલરે;
પંચ મુનીસ્વર મહાવ્રતી, પંચાક્ષ વસિ સુપ્રસિદ્ધ
લાલરે. દે. ૩
કર્મ દેહ ધાતુ દેહને, શોષી તપોગ્રહ જેણ લાલરે;
અંતે અણુસણ કરિ મૂઆ, દેવ અનુત્તર તેણ લાલરે. દે. ૪
તિહાંથી ચવી તુમ્હે ઇહાં થયા, પાંડુ નૃપતિ સુત
એહ લાલરે;
મુક્તિ લાભઇણિહીજભવે, થાસ્યે તુમઇણિ દેહ લાલરે. દે. ૫
એહવું સુણિ સંવેગથી, વાંછે મુક્તિ નિજીક લાલરે.
રાજય દેઇ પરીક્ષિત ભણી, વ્રત લીધો તહતીકલાલરે. દે. ૬
દીક્ષા કુંતી દ્રૌપદી, લીધી ગુરૂ સંયોગ લાલરે;
પાંચે મુનિવર તપ કરે, નાનાભિગ્રહ યોગ લાલરે. દે. ૭
આર્ય અનાર્ય દેશાંતરે, વિહરંતા નેમીસ લાલરે;
ચોવીસ સહસ્ર મુનિ સાતસેં, અપ્રમાદી નિશિદીસ
લાલરે. દે. ૮
ચાલીસ સહસ્ર વ્રત તણો, પોઢો પ્રભુ પરિવાર લાલરે;
સહસ્ર ઊગુણોત્તર આગલા, શ્રાવક લાખ વિચાર
લાલરે. દે. ૯
ત્રિણ લાખ વલી શ્રાવિકા, એકોન ચાલીસ હજાર
લાલરે;
પોતાના પ્રતિબોધીયા, એતલો પ્રભુ પરિવાર લાલરે. દે. ૧૦

નિર્વાણ સમય જાણી કરી, આસન્ન નેમિ જીનંદ લાલરે;
સુર અસુર નર સંગતે, આવ્યા રૈવત ગિરિંદ
લાલરે. દે. ૧૧
દીધી પ્રભુજી દેશના, પ્રતિબુદ્ધા બહુ લોક લાલરે;
દીક્ષા લીધી કેટલે, શ્રાવક થયા કેઇ થોક લાલરે. દે. ૧૨
અણસણ કીધો નેમિજી, પાદપોગમ પ્રમાણ
લાલરે;
ચલિતાશન શક્રના થયા, આવ્યા મિલી તિણિ ઠાણ
લાલરે. દે. ૧૩
ચિત્રાસુચિ શિત અષ્ટમી, પ્રભુ શૈલેસીધ્યાન
લાલરે;
પાંચસે છત્રીસ સંગતે, પામ્યો નિવૃંતિ થાન
લાલરે. દે. ૧૪
શક્ર મિલી સુરતરૂતણે, કાષ્ટે નેમિ જીણુંદ લાલરે,
અગ્નિ લેઇ પ્રભુ દેહનો, કીયો સંસ્કાર
મુણિંદ લાલરે. દે. ૧૫
આખંડલ અષ્ટાહ્નિકા કૃત નંદીસર ઠામ લાલરે;
નિજર ઠામ પહુતલા, હીયડે પ્રભુનો નામલાલરે. દે. ૧૬
તીન કલ્યાણક જિહાં થયા, દીક્ષાજ્ઞાન નિર્વાણ લાલરે;
શ્રીનેમીસર જીનતણા, નમું રૈવત સુવિહાણ લાલરે. દે. ૧૭
એક જીહાં જિનવરતણો, થાયે કલ્યાણક જેણ
લાલરે;
તે તીરથ મુનિવર કહે, રૈવત અધિકો તેણ લાલરે. દે. ૧૮

પવિત્ર પગે જીનવરતણે, રૈવત ગિરિની ધુલિ લાલરે;
વિશ્વભણી નિર્મલ કરે, કાઢે પાતક મૂલ લાલરે. દે. ૧૯
સહુ પરવતમાં એ શિરે, જલથલ નભના પ્રાણ લાલરે;
જે છે ઇણે પરવતે, ત્રિણભવમાં નિર્વાણ લાલરે. દે. ૨૦
ઉગણીમી પૂરી થઈ, આઠમા ખંડની ઢાલ લાલરે;
છે જીન હર્ષ સોહામણી, સુણજયો બાલ ગોપાલ લાલરે. દે. ૨૧

સર્વગાથા, ૬૪૮.

દુહા.

તરૂદ્દષદ્દાગનિ ભૂમિકા, પવન પાણીના જીવ;
જાઇ અચેતન પિણિ શિવે, કિતલે ભવે અતીવ. ૧
તપ ક્ષમા ગુણ સંયુકતસું, સામ્ય રસભરીયા જેહ;
ધાતુમય દેહ તજી કરી, લહે સાસ્વતો દેહ. ૨
જીમ પાષાણના ફરસથી, હેમપણું લહે લોહ;
તિમ પ્રાણી ગિરિ ફરસથી, થાઇ ચિન્મયરૂપસોહ; ૩
ચંદન થાઈ દ્રુમસહુ, મલયાચલની વાસ;
તિમ ઇહાં પાપી પ્રાણીયા, થાઈ પૂજ્ય નિવાસ. ૪

ઢાલ—સુવિચારીરે પ્રાણી નિજમન થિર કરી જોઇ એ દેશી ૧૯

બંધવ પ્રભુના હરિતણીજી, આઠેઇ પટનારી;
અપરિ ઘણી રાજેમતીજી, પહુતી મુગતિ મોઝારિ. ૧
ગુણવંતા પાંડવ ગયા, શત્રુંજય ચાલિ;
ઉત્તમ તીરથ જાણિનેજી, કરમ ભરમ સહુપાલિ. ગુ. ૨

પાંડવ વિહરંતા ગયા, હસ્તિકલ્પપુરમાંહિ;
જીનનિર્વાણ ણ્યા તિહાંજી, લોક મુખેં કહવાય. ગુ. ૩
ચાક્રાંત થયા સાંભલીજી. રૈવત દક્ષિણ મેલિ;
પહુતા શત્રુંજય ગિરિ , અણુસણ કીયો સુખવેલિ. ગુ. ૪
પાંડવ કેડે પામીયેજી, પાંચસય મુનિ ગુણ શ્રેણિ;
દોઇ સહસ મુગતેં ગયાજી, ચ્યારિ અનંત લહ્યા તેણ. ગુ. ૫
પંચમ કલ્પે દ્રૌપદીજી, પહુતી પુણ્ય પ્રભાવ;
બીજા પણિ કોઇ મુનિવરૂજી, શિવ કેઇ સ્વર્ગ સ્વભાવ. ગુ. ૬
ત્યારે નારદ સાંભલ્યોજી, દ્વારીકા નગરીનો દાહ;
યાદવ સહુનો ક્ષય થયોજી, દૂન થયો મનમાંહિ. ગુ. ૭
દેવતણી કીધી પુરીજી, તેપણિ થઇ વિસરાલ;
જાણી શત્રુંજય ગયોજી. મન ધરિ ભાવ વિશાલ. ગુ. ૮
અવિરતિ પોતે નિંદતોજી, નમતો જીન યુગાદીસ;
તિણિહીજ શ્રૃંગે આદર્યોજી, અણુસણ વિસવાવિસ. ગુ. ૯
ચતુર ચ્યારિ સરણા કીયાંજી, ચ્યારિ મંગલ અંગીકાર;
ચ્યારે કષાય નિવારીયાજી, વિકથા મુંકિ ચ્યાર. ગુ. ૧૦
ચતુઃ શાખ ધર્મ આદર્યોજી, પામ્યો ચોથો ધ્યાન;
ચોથો અંશ પિણિ તેહનો , પામી લહ્યો શિવથાન. ૧૧
ઉત્સર્પિણી અવસર્પિણીજી, શત્રુંજય ગિરિજાઇ;
નારદ અનંતા શિવ ગયા , અવિચલ ખ સમુદાય. ગુ. ૧૨
ઇમ શ્રી રૈવતગિરિતણોજી, માહાત્મ અધિક ઉદાર;
કાંઇક પુણ્ય પ્રગટ કીયો , ઇહાં સિદ્ધિ શૈલ
અનુસાર. ગુ. ૧૩

શેષોદ્ધારે સ્થિતિ સુણોજી, ભાવિત આતમ ભાવ;
સુજવાણી સુરપતિ સુણોજી, ભવદુઃખ સાયર નાવ. ગુ. ૧૪
આઠમો ખંડ પૂરો થયોજી, વિસે ઢાલ રસાલ;
કહે જીનહર્ષ સહુ સુણોજી, આણી ભાવ વિશાલ. ગુ. ૧૫
સર્વગાથા, ૬૬૭. પાઠાંતર ૬૬૨.

ईति श्री जिनहर्ष विराचिते श्री शत्रुंजय महात्म्य, चतुष्पद्यन्तर्भूत श्री रैवताचल माहात्म्ये श्रीनेमि दीक्षाज्ञान निर्वाण पांडवोद्धारादि वर्णनो नामाष्टमः खंडः समाप्तः ॥ ८ ॥

દુહા.

ફણામણિ કર જેહનો, વદનેંદુ નખ કાંતિ;
તીન જગતનો તમ હરે, પાસ પૂરે મન શાંતિ. ૧
સુરનર વંદિત પયકમલ, મહિમા જાસ અખંડ;
રિદય નામ ધરી તેહનો, બોલિસ નવમોખંડ. ૨
જંબૂ દ્વીપતણો ભરત, પુરી વારાણસી નામ;
ગંગાનદી પાસે વહે, ઇંદ્રપુરી અભિરામ. ૩
ભારત વંશે દીપતો, ગુણ ઉજ્વલ યશ છત્ર;
અશ્વસેન તિહાં રાજવી, જીન આજ્ઞા પવિત્ર. ૪
વામા વામાશય થઇ, ગુણોદામ અભિરામ;
સહુ વામા માથે રતન, તસુ રાણી શીલધામ. ૫
તે અન્યદા યામિની, પ્રહર ચોથે સુતી સુખ;
ચઉદ સુપન રાણી લહ્યા, ગય વસહ પ્રમુખ. ૬

ચૌથી ચૈત્ર અંધારીએ, વિશાખાભજીણંદ
પ્રાણતથી ગર્ભે રહ્યા, જગ ઉદ્યોત દિણંદ. ૭
પૂર્ણ કાલે પોષની, દશમી ચૈત્ર નક્ષત્ર;
સુત જાયો શામલ વર્ણ, સર્પ ધ્વજ એકત્ર. ૮
દેવ દેવી વૃંદે મિલી, મેરૂ મહોત્સવ કીધ;
રાય પ્રભાતે હર્ષસું, ઉછવ કરિ યસ લીધ. ૯

ઢાલ–આલી ધન ઓપીઉ ધન વ્યાપારી, એ દેશી; ૧. રાગ નટ

અંબા પુત્રવતી શય્યા સૂતી પાસે શર્પ ચઢંતો દિઠો;
પાર્શ્વનામ થયો તે હુંતી, અં. ૧
બાલપણો વોલ્યો પ્રભુજીનો, અનુક્રમે તરૂણાપો આયો;
નરવર્મ નૃપની કન્યા સુંદર, પ્રભાવતી લેઇ પરણાયો. અં. ૨
પરિવ્રાજક અન્ય દિવસ સમાગત, કમઠ નામે તપ મઠ જાણે
ધૂમ્ર પીડિત અહિ દૃષ્ટિ દિખાલી, પ્રતિબોધ્યો મન હઠ આણે, અં. ૩
જવાલા કુલમાં પ્રાણ તજંતો, સર્પેઇ પ્રભુ નયણેં દીઠો;
થયો ધરણ નામે કરૂણોજિજત, સુખ પામ્યો તિણિ અતિ મીઠો, અં. ૪
કમઠની લોક કરે સહુ નિંદા, હિંસામિશ્ર કુધર્મકારી;
ધરતો ક્રોધ પ્રભુ પરિ મૂઓ, સુર થયો મેઘમાલી ારી. , ૫

ત્રીસ વરસ ઘર વાસે રહીયા, આવી લોકાંત ભાસે;
દાન દેઇ વછર પરમાણે, દીક્ષોછવસુરનર.
વાસે અ. ૬

પોસતણી કાલી ઇગ્યારસિ, રાધા અઠમ તપ ચારી;
પ્રાત દિવસ પાસ (અંશ) પ્રભુ વ્રત લીધો, તિનસેં
રાજન સહુચારી. અ. ૭

ચોથો મનવર્યવ નામે હિવે, જ્ઞાન થયો પ્રભુને દેવા;
ચરણે નમિ નિજ ઠામે પહુતા, કરતા જીન
સમરણુ હેવા, અં. ૮

બીજેદિન કોપકટ સંનિવેશે, જગત પ્રભુ
આવ્યા રંગે;

પરમાન્ને પારણુ ધન્ય ગેહે, કીધો મનને ઉછરંગે, અં. ૯
વિહરંતા કલિ ગિરિ પ્રભુ આવ્યા, કુંઠ સરોવરને
તીરે;

કાદંબરી અટવીમાંહિ લીધો, કાયોત્સર્ગ નિર્ભય
ધીરે. અં. ૧૦

ગજ મહીધર જલ પીવા કાજે, મલ્હપંતો તિહાં
આવીયો;

પ્રભુ દેખી પૂરવ ભવ સમર્યો, કરે સેવા મન
ભાવીયો. અં. ૧૧

પાસે ઉભા સુરવર મનોહર, ગાવે ગીત સંગીતસું;
ત્રિણ કાલ પ્રભુ સેવા સારે, ભાવ પરિઘલ બહુ
પ્રીતિસું, અ. ૧૨

પ્રભુ વિચર્યા અંગ દેશનો રાજા, આવ્યો તિહાં
નમિવા ભણી;
દીઠા નહી ઉપનો મનમેં દુઃખ, ભૃષ્ટ થયો ચિંતા
મણિ. અં. ૧
મૂર્છા નૃપ પામી ર દેખી, પ્રીતિ ઉપાવણ કારણે;
તિહાં કીધી જીનવરની મૂરતિ, નવ હસ્ત મિતિ
ચિત્ત ધારણે. અં. ૧૪
હસ્તીકાલ વસેંમૂઓ તિહાંથી, તિહાંહીજ કરિ વ્યંતર
થયો;
નરનારી મન વંછિત પૂરે, પ્રભુ ચરણે ાવી
રહ્યા. અ. ૧૫
અંગ રાજા પિણિ દેખી હરખ્યો, તિહાં પ્રાસાદ
કરાવીયો;
કલિકુંડ એહવે નામે તીરથ, પ્રગટ થયો સહુ
ધ્યાઇયો. ં. ૧૬
કલિ ગિરિકુંડ સરોવર તીરે, કાઉસગ્ગ પ્રતિમા
જીનકેરી;
જે દેખે જે પૂજે રતિપ્રીતિ, સુખ સંપતિ
લહે અતિકેરી. ં. ૧૭
મોટો તીરથ દેવે સેવિત, સેવ્યાં ઈપ્સિતફલ ાપે;
ધ્યાન મંત્રથી નામ પ્ર ધિકો, વ વનાં
પાતક કાપે. ં. ૧૮

મહામંત્ર કલિકુંડ પાર્શ્વનો, સદ્‌ગુરૂના મુખથી પામી;
ધ્યાવે જેહ અસંકિતચિત્તે, અષ્ટસિધ્ધિ આવે ધામી. અ. ૧૯

ક્ષુદ્ર ઉપસર્ગે જેનર ધ્યાવે, ક્ષોભ કદાપામે નહી;
સિંહ આગલી જીમગોમાયુ નાસે, તિમનાસે ન રહે ત્યાંહી. અ. ૨૦

બ્રહ્મચારી જે મિત આહારી, દાંત વિજીત મન વચ કાયા;
મંત્ર જપે ગુરૂ વાકય થકીજે, સિદ્ધિ લહે સુપરે ધ્યાયા. અ. ૨૧

હિવે પ્રભુ શિવ નગરીના વનમાં, કાયોત્સર્ગ લેઈ રહ્યા;
આવ્યો તિહાં વાંદણુ ધરણી પતિ, ચરણે નમિયો સુખ લહ્યો. અ. ૨૨

ભવના તાપ ઇણે મુજ જાસ્યે, એહવું ચિંતવી કારણું;
પ્રભુ ઉપરે ધાર્યાં નાગેંદ્રે, નિજફણુ આતપ વારણું. અ. ૨૩

ઇંદ્રાણી જીનવરને આગે, કરે નાટિકરાગ રંગસું;
સ કતે કરે સમકિત નિરમલ, દુરિકરે મિછિત અંગસું. અ. ૨૪

તેહ દિવસથી તેહ પુરીનો, અહિછત્રા થયો અભિધાન;
જીહાંર મોટા લીયે વિસામો, તિહાંર તીરથ બહુ માન. અ. ૨૫

જઈ તિહાં અહિછત્રા નગરિ, અહનિશિ જે જીન
વર ધ્યાવે
તેહને લોક નમે ત્રિભુવનના, નિશ્ચય અવ્યય પદ
પાવે. . ૨૬
રાજપુરે તિહાં જઈ પ્રભુ ઉભા, પ્રતિમા ધર
થિર મન કરી;
પહિલી ઢાલ થઈ ખંડ નવમેં, કહી જીન હર્ષ
હુષ ધરી. અં. ૨૭

સર્વ ગાથા, ૩૬.

દુહા.

તિહાં આવી ઇશ્વર નૃપતિ, વાંદે ભાવ સહિત;
ચરણ કમલ ન રાયનાં, રિદય કમલ હરષિત. ૧
નિજપૂર્વ ભવ જાણીયો, પ્રભુ દરિસણથી રાય;
અતિ ઉત્તુંગ કરાવીઓ, જીન ગૃહ ચિત્ત લગાય. ૨
નિજ પ્રતિમા પ્રાગ્ભવતણી, કુકુટી કરાવી તાંહ;
કુકુટેસ્વર તે દિનથકી, તીર્થ થયો જગમાંહ. ૩
તે તીરથને ઉદ્દિસી, નિકટ રહયા સુર આઈ;
સુરતરૂ જીમ સુખ પૂરવે, જેનિત્ય સેવે પાય ૪
હિવે તિહાંથી પ્રભુ વિચરતા, તાપસ આશ્રમ
પાસ;
તિહાં આવી કા સગ કીયો, કર્મ ખપાવણ આસ. ૫
દશ ભવનો વઇરી હિવે, કમઠાસુર આવેહ;
છલ દેખી ઉપસર્ગ બહુ, કરવા આરંભેય. ૬

દ્વિપી દ્વિપ અરિઅબલ, વૃશ્ચિક વ્યાલ વેતાલ;
પ્રભુ અક્ષોભ્યજાણી કરી, વરસાવે જલ માલ. ૭
દ્રુમ ઉપાડિ મૂલથી, ઉડાડે ગિરિશલ્લ;
જાણે કલ્પાંત કાલનો, વાજે વાયુ અપલ્લ. ૮

ઢાલ–લાંધ્યા તોડાતોડરીરે લાંધીનદીરેવનાસ. એ દેશી ૨.

તીવ્ર ધારાએ વરસતોરે જબર જબકે વીજ ગાજે;
ગિરિવર ધડહડે, જાણે કલોથલ એહીજ. ૧
કમઠાસુરકરેરે, વર્ષાનો ઉપસર્ગ;
સક્તિમંત પ્રભુજી સહે, તોડણ કરમના વર્ગ. ક. ૨
ભૂમિ વિષે ગર્તાવિષેરે, નદીનાં નિર્જરમાંહિ;
જલધારા માવે નહી, રહીયો-તમ અવગાહિ. ક. ૩
યથા અશનિ વિદ્યુતયથારે, યથા વારિનો પૂર;
ધ્યાન પ્રદીપ તથાતથા, પ્રભુનો વધે સનૂર. ક. ૪
અથિરથિરા તે પિણ થઈરે, ભૂધર થયા પ્રભુ પ્રકંપ;
એ ઉપમ ખોટી થઇ, જીનવર ધ્યાન અકંપ. ક. ૫
અંબુપૂર વધતો થકોરે, નીચગામી પણિ જોઇ;
પ્રભુ સંગતિ ઉંચો ચઢયો, નાસાપુટલગિ હોઇ. ક. ૬
ઇણિ અવસર ધરણેંદ્રનોરે, આસન કાંપ્યો તામ;
વાહણ જેમ સમુદ્રમે, ચિન્તે મનમેં તામ. ક. ૭
કિણે ચલાવ્યો માહરોરે. અચલ સિંહાસન એહ;
તાસસીસ વજ્રેં કરી, છેદું નહી સંદેહ. ક. ૮
કોપથકી ઇમ ચિંતવીરે, જેતલે જોવે જ્ઞાન;
પ્રભુ અવસ્થા તેતલે, દેખી થયો હેરાન. ક. ૯

તુરત તિહાં પરિવારસુ રે, આવ્યો નાગનો ઇંદ્ર;
ફણા છત્ર શિરધારીયો, ઉંચા ધર્યા નેન્દ્ર. ક. ૧૦
વિભુ આગલિ નાટક કરેરે, ગાવેગીત રસાલ;
ચિત્તવૃત્તિ બિહુ પરે, સારિખી સં ા . ક. ૧૧
વૃષ્ટિથકી વિરમે નહી, ક્રોધ કરી તિણિવાર;
સેવકને આદેશદ્યે કરો, વિપ સંહાર. ક. ૧૨
મેઘ માલી તે નિરખીયોરે, યણ ભરીયાં કોપ;
જીનવર ચરણે આવીયો, ક્રોધતણો કરિ લોપ. ક. ૧૩
મેઘ વૃંદ તિણિ અપહર્યોરે, કહે અ ર તિણિવાર;
અજ્ઞપણે સ્વામી કર્યો, ખમજ્યો જગદાધાર. ક. ૧૪
નિર્ગુણ નિર્ઘૃણ દાસ હું રે, તું જગત્રય આધાર;
મુજ ઉપરિ કરૂણા કરો, માતણા ડાર ક. ૧૫
તીન લોકનો સ્વામી તુંરે, તું સહુનો પ્રતિપાલ;
તાહરી સહુ ઉપરી કૃપા, તું પ્રભુ દીન દયાલ. ક. ૧૬
કમઠાસુર ઇણિ પરિ થયો, પ્રભુનો સેવક ખાસ;
ધરણાજ્ઞાયે સંઘનાં, કરે ઉપદ્રવ નાસ. ક. ૧
ધરણેંદ્ર કમઠાદિક થયોરે, પ્રભુને સાસન તેહ;
મહા ઉછવકારી તિહાં, વાંછિત દાયક જેહ. ક. ૧૮
નમી કરી પ્રભુ પાસને રે, પહુતા નિજ ૨ ઠામ;
અન્ય ઠામ વિચર્યા પ્ર , ગયા વણારસી તામ. ક. ૧૯
સ્યામ ચતુર્થી ચૈત્રનીરે, ગત ચોરાસી દીસ;
રાધારિપિ ધાતકીતલે, જ્ઞાન લહયો જગ સ. ક. ૨૦
સમવસરણ કીધો તિહાંરે, સુર અસુરે તતકાલ;
દીધી જિનવર દેશના, અમૃત થકી રસાલ. ક. ૨૧

અશ્વસેન આદિક તિહાંરે; આવ્યા નૃપ પરિવાર;
વામા પરભાવતી મુખા; પ્રતિબોધી બહુનારિ. ક. ૨૨
હસ્તિસેનાદિક રાજવીરે, પામ્યો સમકિત સાર;
આર્યદત્તાદિક પ્રભુતણા, હુયા દશ ગણધાર ક. ૨૩
અતિશયવંત પ્રભુ તિહાં થકીરે, કીધો ધરા વિહાર;
ઠામ ૨ કરતા થકા, તીરથ ચરણ પ્રચાર. ક. ૨૪
અનુક્રમિ આવ્યા પાસજીરે, શત્રુંજય સુવિલાસ;
આદ્યપ્રભુ જીમ ભવ્યનેરે, તીર્થ પ્રભાવ પ્રકાશ. ક. ૨૫
સર્પ નકુલ હરિણાદિકારે, પ્રભુ દેશણ સુણિ તેહ;
પ્રતિબોધ્યા સમતાધરી, પામ્યા સ્વર્ગ સનેહ. ક. ૨૬
પ્રભુની મીઠી દેશનારે, સહુને આવે દાઇ;
ઢાલ બીજી નવમા ખંડની, એ જીનહર્ષ સુહાઈ. ક. ૨૭

સર્વગાથા, ૭૦ પાઠાંતર (૭૮).

દુહા.

રૈવતાદિક શ્રૃંગને વિષે, પ્રભુજી કાર વિહાર;
વલી કાસીવાસી થયા, સોવત સુરક્રમ સાર.
તસુ બંધવ હસ્તિસેનહિવે; આવ્યો નમિવા પાય;
સુરપતિપિણિ આવ્યા મિલી, ચરણે લાગા આય. ૨
હિવે કૃપાબ્ધિ જગનાથપિણિ, તારણ ભણી તિવાર;
સહુ ભાષા અનુયાયિની, દ્યે દેશનામૃત ધાર. ૩
શત્રુંજય સંઘપતિ સુગુણ, સુરેશાર્ચ સમકિત;
શીલ શામ્ય શિવસુખ ભણી, સસ એહ સુભ ચિત્ત. ૪
સાત એહ સાતે નરક, ભેદણહાર અંધાર;
એકોતરસપ્ત કર્મનો, ક્ષયકર મુક્તિ દાતાર. ૫

તીર્થંકર ગોત્ર ઉપાર્જે, પવિત્ર કરે નિજવંશ;
ધરમવંત સંઘેશની, ન કરે કોણ પ્રશંસ. ૬
ભમે જીવ ભવતાં લગેં, મુંજાણો મિથ્યાત;
સમકિત જાં ફરસે નહિ, કરે પાપનો ઘાત. ૭
અગ્નિ નીર પીયુષ વિષ, વિષધર કમલ સમાન;
કિંકર સુર હુઇ જેહુથી, સેવો સીલ પ્રધાન. ૮
જે વાલ્હા વૈરી હુવે, તાકે લેવા પ્રાણ;
મિત્ર થાઇ સમતાથકી, સિદ્ધિનિબંધણ જાણ. ૮

ઢાલ—મ્હારી સદારે સોહાગિણી આતમા તું નોકર ગોવિં-
દભરતાર એ દેશ. ૩.

રાજા હસ્તિસેન દેશ ણી, ઉઠી નમી પ્રભુ પાયરે;
કરજોડી માંગે મુદા, સંઘપતિ દ્યો જીનરાયરે. રા. ૧
વાસાક્ષત ઇન્દ્ર આણીઓ, શ્રી જીનવર તતકાલરે;
કીધી પ્રતિષ્ઠા ત્સવે, સંઘપતિની સુવિશાલરે. રા. ૨
ત્યારે તે નૃપ સઘસું, દેવાલય લેઈ સાથિરે;
પ્રથમ સંઘ જીમ ચાલતો, પૂજંતો ગુરૂ જગનાથરે. રા. ૩
શત્રુંજય ગિરિ આવીયો, નદીતણા ઇ નીરરે;
યુગાદિસ ભાવે કરિ, પૂજ્યા લહણ ભવતીરરે. રા. ૪
શૃંગે ૨ દેહરા, રાય કરાવ્યા વ્યરે;
સંઘતણી પૂજા કરી, સફલ કીયો વિતવ્યરે. રા. ૫
ચંદ્રપ્રભાસશ્રી શૈલવિષે, ગિરવર શ્રીગિરનારરે;
નમી સ્તવી તીર્થેશને, પંચવિધ દાન દાતારરે રા. ૬
સાત ક્ષેત્રે વિત્તઆપણો, મ ભુંઇ બીજ વાવંતરે;
નિશ્રેય ફલને કારણે, ભાવનીરસીંચંતરે. રા. ૭

ધર્મ ચતુર્વિધ ધ્યાઇને, વલીયા તિણહીજ માગરે;
કાસીપાસ નમ્યા તિહાં, ચૈત્ય કરાવ્યો ભાગરે. રા. ૮
જીન ચિ-તે ગુરૂ લોયણે, વાચિ તત્ત્વ શ્રુતકાનરે;
હાથ દાન શિર આગન્યા, તેહુથી ધરમીન આનરે. રા. ૯
વિહુંરંતાં પ્રભુને થયા, નવસય વીસ હજારરે;
એતલા મુનિવર મહાવ્રતી, જેહનો શુદ્ધ આચારરે. રા. ૧૦
ત્રીસ સહુસ્સ આઠ આગલી, વ્રતિની શ્રાવક લક્ષરે;
ચોસઠિ સહુસ્ર ઉપરિ વલી, નિજ પ્રતિબોધિત દક્ષરે. રા. ૧૧
ત્રિણ લાખ શ્રાવિકા થઈ, સિ-તોત્તર હજારરે,
પ્રભુજીને થયો એતલો, સંઘતણો પરિવારરે. રા. ૧૨
આયુ શત વર્ષ ભોગવી, સમેત શિખર ગયા નાહરે;
માસતણો અણુસણ કર્યો, કર્મતણો કીયો દાહરે; રા. ૧૩
સાથે તેત્રીસ સાધુને, સુદિ આઠમિ સુવિમાસરે;
ચિત્રાયે મુક્તેં ગયા, જગનાયક શ્રીપાસરે. રા. ૧૪
શ્રી હુસ્તિસેન નિજ પુત્રને, ઉચ્છવસું દેઇ રાજરે;
શત્રુંજય સમતા ધરી, મુગતેં સાર્યા કાજરે. રા. ૧૫
જે સિદ્ધા મુનિવર ઇહાં, સંઘપતિ તીર્થ ઉદ્ધારરે.
વલી મુજથી આગલિ હુસ્યે, તે કહું ઇંદ્ર વિચારરે. રા. ૧૬
હિવે વૈભારગિરે ગયો, મુજ વચને રાજાનરે;
શ્રેણિક ચૈત્ય કરાવીયા, તિહાંર પુર સુપ્રધાનરે. રા. ૧૭
મુજ કેડિ ત્રિણ વછરે, ઉપરિ સાઘઇ માસરે;
પંચમઆરો બેસિસ્યે, દિનર ધરમ વિણાસરે. રા. ૧૮
ચ્યારસે વરસે મુજપછે, થાસ્યે વિક્રમાદિત્યરે;
કરિસ્યે પૃથિવી અનૃણી, પુન્ય પ્રમાણે વિત્તરે રા. ૧૯

સિદ્ધસેન પદેશ , પુહવી દારિદ્ર ચૂરિરે;
નિજ સંવછર થાપિસ્યે, મુજ વછર કરિ દૂરિરે. રા. ૨૦
હિવે કાંપિલ્યપુરને વિષે, જીન આજ્ઞા પ્રતિપાલરે;
જાવડ શ્રેષ્ઠી થાઇસ્યે, સુદ્ધવ્યવહાર વિશાલરે. રા. ૨૧
શીલવતી તેહને હુસ્યે, ભાવિલા નામે નારિરે;
ક્ષાંતિ જેમ ધર્માશ્રિતા, પરમ ભક્ત ભરતારરે. રા. ૨૨
ઇણિ પરિ ગૃહવૃત પાલતાં, વાસર જાસ્યે તાસરે;
સુખમાં કાલતણી પરે, ધર્મ શર્મ વાસરે રા. ૨૩
ચંચલ લક્ષ્મી તેહની, પાલી પિણિ ચિરકાલરે;
જાસ્યે યતન કરંતડાં, દેખંતાં વિસરાલરે. રા. ૨૪
ગયે દ્રવ્ય પિણિ તેહનો, સત્વ ન જાસ્યે દેહરે;
સત્ત્વ સાધ્ય સઘલી ક્રિયા, પુરૂષ ણી કહી તેહરે. રા. ૨૫
આદર કોઇ આપિ નહીં, મેલાને મસકીનરે;
તો પિણિ નર્મ મુંકે નહી, યાચે નહી થઇ દીનરે. રા. ૨૬
મોટા પીડયા આપદા, મરે ન મૂંકે માનરે;
નવમે ખંડે ઢાલ તીસરી, કહી જીનહર્ષ સુજાણરે. રા. ૨૭

સર્વ ગાથા ૧૧૪.

દુહા.

સારૂ નીવી (તિ.) આપણી, કરે અલ્પ વ્યાપાર;
વેલા દેખી ચલે નહીં, સોવાણીયો હિ ગમાર. ૧
ત્રિણુ કાલ જીન પૂજસ્યે, નમસ્યે ગુરૂના પાય;
પડિકમસ્યે સંધ્યા બિન્હે, કરિસ્યે નિરમલ કાય. ૨
એક દિન મુનિ બે આવિસ્યે, વિહરંતા ત ગેહ;
અતિલાભી ઓ પૂછિસ્યે, ધન આગમન સનેહ. ૩

એક સાધુ તે માંહિલો, જાણી કહિસ્યે તાસ;
વેચણ તુરગી આવિસ્યે, લેજે ફલસ્યે આસ. ૪
સાવદ્ય એહ અમે કહ્યો, પિણિ થાસ્યે ઉપગાર;
તુઝસુત તેહના દ્રવ્યથી, કરિસ્યે તીર્થોદ્ધાર. ૫
તે મુનિ ચરણે લાગિસ્યે, દેઈ ધર્માસીસ;
આવ્યા આશ્રમ આપણે, ધરતા હર્ષ જગીસ. ૬
તે ઘરથી હાટે ગઇ, હયીક્રયક નર દેખિ;
પતિને કહિસ્યે મુનિવચન, હિતકારી સુવિશેષ. ૭
રોકડ ઉદ્ધારે કરી, ભાવડ અશ્વી તેહ;
લેઈ નિજગૃહ આવસ્યે, કામધેનોસમતેહ. ૮

ઢાલ—પરમ તિરથ પંચાસરો જીહાં સોહેપાસ જીણંદહો;
એ. દેશી. ૪.

સગલાં કામ મુકી કરી, સેવા કરિસ્યે નિત મેવહો;
સુભ કાર્ય જેહથી હુવે, સેવા કરિયે જીમ દેવહો. ૧
હિવે સમય આવ્યે થકે, દીપે લક્ષણ સર્વાંગહો;
સૂરજ અશ્વ સમાનજે, જણસ્યે તે અશ્વ સુરંગરે. સ. ૨
થયો કિસોર ત્રિવર્ષનો, તેજે જાણે દિનકારહો;
રાજ યોગ્ય તે થાઇસ્યે, જન કહિસ્યે જઈ
વિચારહો. સ. ૩
તપન રાજા આવી કરી, તેહના ઘરથી ગુણવંતહો;
તીન લાખ ધન દેઈ કરી, અશ્વ લેસ્યે લક્ષણ
વંતહો. સ. ૪
તે વલી તિણિ દ્રવ્યે કરી, અશ્વ લેસ્યે બહુ જાણિહો;
આંણિ તુરંગ રતનતણી, જેહથી દારિદ્રની હાણિહો. સ. ૫

સૂરજ સસ અંશ્વે કેરી, એક ભુવન દીપાવે તેહહો;
એહનો સુત તીન લોકને, કરિસ્યે ઉદ્યોત ગુણ ગેહહો. સ. ૬
હિવે ભાવડને બહુ તુરી, થાસ્યે તેહના ગુણવંતહો;
ચરણેદિક ચક્ર આક્રમે, બહુ વિક્રમ અતિ ઓપંતહો. સ. ૭
સર્વાધિપવિક્રમભણી, જાણી ભાવડબુદ્ધિવાનહો;
એક વર્ણના લેઇ ઘોડા, ભેટ કીધી પામ્યો માનહો. સ. ૮
વિક્રમરાય ખુશી થયો, સોરઠ મંડલ દિયો તાસહો;
દ્વાદશ અન્ય પુરોપેતા, મધુમતી પુરી દી જાસહો. સ. ૯
વાજીત્ર બહુ પરિવાજતાં, છત્ર ચામર ચિન્હિત જેહહો;
મુખ આગલિ માગધ ભણે, ગાયેગાયન ગુણગેહહો. સ. ૧૦
હય ઘટસુંનરવ્રાતસું, મધુમતી પુરી માજારી;
પોલે તોરણ બાંધીયાં, ભાવડ આવે જીણીવાર હો. સ. ૧૧
તિણિ હિજ અવસર તેહની, ભાર્યા પૂર્વાચલ ભાણુહો;
લક્ષણ વ્યંજન ગુણે કરી, જણિસ્યે નંદન ગુણ ખાણિહો. સ. ૧૨
પુત્રાગતિ સુણી પ્રીતડી, આવી નિજ નગરી માહીહો;
દાન દેસ્યે દીન હીનને, ઉપજાવિસ્યે સહુને ઉછાહિહો. સ. ૧૩
પ્રસન્ન હુસ્યે સહુદિશિતદા, વાજીસ્યે વાયરો ખકારહો;
સચરાચર સહુ જીવને, ઉપજાવસ્યે શાંતિ અપારહો. સ. ૧૪

નિજ સુતનો ઉછવ કીયો, ખરચ્યા તિહાં દામ
અમાસહો;
ગોત્રતણી થિતિ સહુ કરી, દીધો જાવડ તસુ
નામહો; સ. ૧૫
લાલે ધાત્રી બાલક ભણી, પોષિત તેહને પયપાનહો;
સુરતરૂ જીમ તેહનો પિતા, પૂરવસ્યે વાંછિત
માનહો. સ. ૧૬
કહ્યો નિમિત્ત ભૂ ભાગે, નિજ વિભવ પ્રમાણે તાસહો;
ભાવડ અન્ય પુરીવરા, થાપિસ્યે પિણિ તિણિહીજ
નામહો. સ. ૧૭
તિણિ પુરિમાંહિ કરાવિસ્યે, પ્રાસાદ અમારો.
જાણિહો.
તિણિ પાસે પોષધશાલા, ધર્મ ધ્યાને ઇચ્છામન
આણિહો. સ. ૧૮
બાલપણું મુકી કરી, કરિસ્યે બાલક પદ ન્યાસહો;
થાઇસ્યે પાંચ વરસતણો, કરિસ્યે સહુ કલા
અભ્યાસહો. સ. ૧૯
જયારે મધ્ય વય આવિસ્યે, ચિંતવસ્યે તેહનો
તાતહો;
તે યોગ્ય કન્યા પામિને, જોડસ્યે વિવાહ
વિખ્યાતહો. સ. ૨૦
જાણી કાંપિલ્યપુર આપણા, ન્યાતિ વસે વણિક
હજારહો;
લક્ષણ જાણે અંગના, મુંકિસ્યે નિજ સાલો ત્યારહો. સ. ૨૧

કાંપિલ્ય પુર ભણી ચાલિસ્યે, શત્રુંજય તલહટીયાતિહો;
ઘેટી એકનિશાતિહાં, રહિસ્યે વાસો વિખ્યાતહો. સ. ૨૨
તિણ પુરમે નિજ ન્યાતિનો, એક વણિક વસે સૂર
નામહો;
સૂતારત્ન તેહને ઘરિ, થાસ્યે શીલ ગુણ અભિરામહો. સ. ૨૩
વાણી જાણે સરસતી, રંભા અપછર અનુહારહો;
રમતી નિજ ગૃહ બારણે, જોસ્યે તે રૂપ ઉદારહો. સ. ૨૪
જાવડ કેરો માઉલો, જીમ શશિપ્રભા તારામાંહિહો;
અન્ય કન્યાવિચિ દેખિને, લહિસ્યે વિસ્મય ઉત્સાહિહો. સ. ૨૫
નામગોત્ર જાણી કરી, તેડી કન્યાને તામહો;
ઉછંગે આરોપિને, તાતને તેડાવ્યો કામહો. સ. ૨૬
ગ્રામોચિત લેઇ ભેટણો, સૂર મિલિવા આવ્યો તાસહો;
નસ્યો મિલિસ્યે તે ઉઠિને, બેસાડિ તે આપણે
પાસહો. સ. ૨૭
સામાન્યે પિણિ મોટકા, કાર્યાર્થી આપે માનહો;
નવમે ખંડે ચોથી થઇ, જીનહર્ષ ઢાલ કરો ગાનહો. સ. ૨૮

સર્વગાથા, ૧૪૦ પાઠાંતર ૧૪૯

દુહા.

મધુર વચન બોલ્યાવિસ્યે, સૂરને બુદ્ધિ પ્રમાણ;
નિજ ભાણેજને માગિસ્યે, કન્યા સરીખી જાણ. ૧
અશક્તિ નમ્ર વદનેકરી, જેતલે રહિસ્યે સૂર;
મૂલકી કન્યા તેતલે, કહીસ્યે સહુ હજૂર. ૨

ઢાલ—ધણુરા ઢોલા. એ દેશી. ૫.

ચ્યાર પ્રશ્ન જે માહારા, નિર્ણય કરિસ્યે તાસ;

કુમરી બોલે તે વર થાસ્યે માહરો, નહી તો
તપવનવાસ. કુ. ૧
વારૂરે ૨ સુજાણ, ગુણ દરીયો;
થાસ્યે ૨ રેસુજાણ; હીયડે ધરીયો;
ઇમ જાણી જ્યાં સહુ કોઇ. કુ. ૨
તેહની ઉક્તિ સુણી કરીરે, ધરી પ્રમોદ મનમાંહિ; કુ.
લેઈ કુમારી કન્યકારે પુર આવિસ્યે ઉમાહિ. કુ. ૩
તે સાંભલિ ભાવડ હિવેરે, કૌતક મનમાં ધારિ; કુ.
સ્વજન લેઇ મુજ દેહરે રે, રહિસ્યે સસુત વિચાર. કુ. ૪
ભૂષિત અંગી કન્યકારે, ઘણા સ્વજન લેઈ સાથ; કુ.
ચૈત્ય આવસ્યે લોકનેરે, જોતી મનમથ આથ કુ. ૫
ખિન્ન થયા ભમતાથકારે, જાણે લોચન તાસ; કુ.
જાવડ ચુનિ લાવણ્ય શરોરે, નિશ્ચલ કરિસ્યેવાસ. કુ. ૬
અલ્પ માત્ર હસી કરીરે, સીલવતી સુકુમાલ; કુ.
સીતલ મીઠી વાણીયેરે, કહિસ્યે વચન રસાલ. કુ. ૭
ધરમ અર્થ કામ મોક્ષ એરે, શાસ્ત્રે ભાખ્યા જેહ;
પુરૂષાર્થ ચ્યારે મુજપુરે, વર્ણવિસહુ સુણેહ. કુ. ૮
વચન સુણી કુમરીતણારે, કહિસ્યે તામ કુમાર;
સાયરધ્વનિ જીમ ઉછલેરે, મધુર ગંભીર વિચાર. કુ. ૯
સર્વભૂતને હિત કરેરે, રત્નત્રય આધાર; કુ.
ચારિત્ર લક્ષણ ધર્મ એરે, કેહને નહી સુખકાર. કુ. ૧૦
હિંસાસ્તેય પરદ્રોહણારે, મોહ ક્લેશ અહિત; કુ.
સપ્ત ક્ષેત્રે જેવાવીયેરે, અરથ અનર્થ રહિત કુ. ૧૧

જાતિ સ્વભાવે ગુણધરૈરે, અન્ય કરણનો લોપ; કુ.
બાધક ધર્મ અરથ તણોરે, કામ દંપતિ મનઓપ. કુ. ૧૨
દોષ કષાય સહુ ગયારે, જીન માનસ સામ્યવાન; કુ.
શુકલ ધ્યાનમય સ્વાતમારે, મોક્ષ ભાખ્યો તે ભગવાન. કુ. ૧૩
એહવું નિર્ણય પામિનેરે, ભારતી અનુમતિ પામિ; કુ.
વરમાલા લેઇ કુમરનેરે, કંઠે ધરસ્યે તામ. કુ. ૧૪
હર્ષ ધરી બહુ પ્રીતિસુરે, માતપિતા શુભ દીસ; કુ.
કરસ્યે વીવાહ તેહનોરે, મનમેં ધરીય જગીસ. કુ. ૧૫

સર્વગાથા, ૧૫૭. પાઠાંતર ૧૧૬

ચંદ્ર નિશા જીમ પ્રીતડી, છાયાને જીમ દેહ;
હીયમાન અધિકી હુવે, ઉપમાનલહે તેહ. ૧
ચ્યારૂ ઉપાયને વિષે, ચતુર ધન અર્જન રિપુધ્વંસ;
જાવડ ભાવડનો કુમર, સોભ ઉપાવણ વંશ. ૨

ઢાલ—દાન ઉલટ ધરી દીજીએ, એ દેશી. ૭.

કિતલે કાલ ગઈ થકે ભાવડ દિવંગત હોઇરે;
જાવડ નિજ પુરી રિદ્ધિભરી, ધરમે ન પાલસ્યે જોઇરે. કે. ૧
દુખમા કાલ મહાત્મથી, મુગલતણા બલ જોહ (૨) રે;
સમુદ્રના પૂર જીમ સહુ ધરા, લેસ્યે પ્રાણ નિજ ફેરરે. કે, ૨
ઉત્તમ મધ્યમ જનથકી, ગોધન ધાન્ય સ્ત્રી બાલરે;
સોરઠ કચ્છ લાટાદિકા, લેઈ જાસ્યે તત્કાલરે. કે. ૩
નિજ નિજોચિત કામને વિષે, વર્ણને મુગલ ભાખીરે;

વિત્ત દેઇ બહુ સહુ ભણી, જોડિસ્યે મંડલ
સાખિરે. કે. ૪
જાવડ સેઠિ તિહાં હિવે, સગલી વસ્તુનો જાણરે;
અરજીસ્યે વિત્ત સુભચિત્તસું, કરિસ્યે અન્યાય
નિહાણિરે. કે. ૫
આરજ દેશ જીમ આપણા, ત્યાતિવસાવિસ્યે
વાસરે;
તિહાં પિણિ ચૈત્ય કરાવિસ્યે, માહરો ધર્મ
અભ્યાસરે. કે. ૬
આર્ય અનાર્ય દેશને વિષે, વિહરંતા મુનિ રાયરે;
તિહાં આનંદ ધરતો થકો, વાંદિસ્યે જાવડ જાઇરે. કે. ૭
સિદ્ધિગિરિતણા વ્યાખ્યાનમેં, કહ્યો મહિમા
અધિકારરે;
જાવડ પાંચમારે હુસ્યે, તીરથનો કરિસ્યે ઉદ્ધારરે. કે. ૮
કરિય પ્રણામ આણંદસું, પૂછિસ્યે મુનિ ભણી
તેહરે;
જાવડ અન્ય કે હું પ્રભો, તીરથ ઉદ્ધાર કૃત જેહરે. કે. ૯
ઉપયોગે જાણી કરી ગુરૂ કહેસ્યે ઇમ તાસરે;
પુંડરીક રક્ષક સુર હુસ્યે, હિંસક અનુક્રમે વાસરે. કે. ૧૦
આસક્ત થયા મદ્ય માંસના, અવધિ યોજન પંચાસરે;
પુંડરીક ગિરિતણી પાષતી, ઉદ્ધસ કરિસ્યે દેઇ
ત્રાસરે. કે. ૧૧
અવધિ જે તાસ ઉલંઘીને, આવિસ્યે કોઈ
અર્વાકરે;
યક્ષકપર્દી મિથ્યામતી, હણે રોષે કરી તાકરે. કે. ૧૨

રહે અરિહંત અપૂજીયા, શ્રી યુગાદીસ જીનરાયરે;
સમય છે એ ઉદ્ધારનો, થા ભાગ્યવાન તું ન્યાયરે. કે. ૧૩
બાહુબલિ રાય કરાવિયો, બિંબ શ્રી પ્રથમ જીણંદરે;
દેવી આરાધી ચક્રેશ્વરી, માગિ જિનોદિત ભંદરે. કે. ૧૪
ઇમ સુણી શ્રી ગુરૂનમી, કમલ લોચન ઉતફુલ્લરે;
જાવડ નિજ ગૃહ જાઇને, પૂજીસ્યે બિંબ જીન તુલ્લરે. કે. ૧૫
બલિ વિધાન સહુ કરી, સંતોષ્યા ક્ષુદ્ર દેવરે;
મનધરી સુરી ચક્રેશ્વરી, તપ કરિસ્યે નિતમેવરે. કે. ૧૬
માસિકતપ તિણે છેહડે, થઈ ચક્રેશ્વરી તુષ્ટરે;
સાક્ષાત્ થઇ મહાભાગ્યને, વચન કહિસ્યે ગુણ પુષ્ટરે. કે. ૧૭
જા તક્ષસિલા નગરી પ્રતે, તેહનો પ્રભુ જગમલ્લરે;
ધરમચક્ર આગે કરી, દેખિસિ બિંબ એકલ્લરે. કે. ૧૮
જીન ભાષિત ભાગ્યવાન તું, માહરે તું સુપ્રસાદરે;
ધરમનો સાર ઉદ્ધાર તું, કરાવિ પ્રાસાદરે. કે. ૧૯
કર્ણ પીયુષ નિજ સાંભલી, તેહનો વચન રસાલરે;
ચાલિસે તક્ષશિલા પ્રતે, સમરિ દેવી સુકુમાલરે. કે. ૧૦
ભેટણો બહુ લેઇ ભૂપને, સંતોષી જીનબિંબરે;
દેવ્યોપદિષ્ટ શ્રેષ્ઠી તદા, માગિસ્યે બિંબ અવિલંબરે. કે. ૨૧
પામી પ્રાસાદ ભૂપાલનો, ધરમચક્ર પાસે આઇરે;
ભક્તિ પ્રદક્ષિણ દેઇ કરી, પુજીસ્યે તેહના પાયરે. કે. ૨૨
કેતલે કાલ ગયે થકે, નિરમલ શશિકલા જેમરે;
બિંબ શ્રી રૂષભ જીણંદનો, પુંડરીક દયાન્વિત
તેમરે. કે. ૨૩

મૂરતિ સુકૃતિનીપરે, નયણ પીયુષ સારિખરે;
પ્રગટ થાસ્યે પ્રભુની તદા, ભકતે સુંસ્યુંન હૂઇઇખરે. કે. ૨૪
પંચામૃતસું પખાલિને; પૂજીને જગનાથરે;
રથે આરોપિ નિજ નગરીયે, આણિસ્યે ઉછવ
સાથીરે. કે. ૨૫
સાહાસ્ય ભૂપતિનો લહી, નિજ ગોત્રી પરિવારરે;
આગલિ કરી તીરથ ભણી, ચાલિસ્યે કરીવા ઉ
દ્ધારરે. કે. ૨૬
દેખી ચક્રેશ્વરી મન ધરી; જાવડ પંચમી ઢાલરે;
ખંડ નવમાતણી એ થઇ; કહી જીનહર્ષ રસાલરે. કે. ૨૭
સર્વ ગાથા, ૧૮૫. પાઠાંતર ૧૨૫.

દુહા.

નિર્ઘાતાગ્નિ પ્રદિપના, ભૂમિકંપ મહાઘાત;
મિથ્યાત્વી સુરના કીયા, પગ ૨ વિઘ્ન સંજાત. ૧
ભાગ્યોદયથી સહુ ટલ્યા, અનુક્રમે સોરઠ દેશ;
મધુમતી પુરી આવિસ્યે, ઉછવસુ સુવિશેષ. ૨
ઇણિ અવસર પહિલી તિણે, પૂર્યા વાહણ ભૂરિ;
ચીણ મહા ચીણ ભોટ દિશિ, ગયા તિહાંથી દૂરિ. ૩
વાયુ વસે ભમતા થકા, આવ્યા સોવન દ્વીપ;
અગ્નિ દાહથી મૃત્તિકા, થઇ કંચણ દેદીપ. ૪
અષ્ટાદશ વાહણ ભર્યા, કંચણ ધાતુ સંઘાત;
પ્રવેશ કાલે આવસ્યે, પુણ્યોદયની ખ્યાત. ૫
એક પુરૂષ ચરણે નમી, પુરી પરિસરે સાધ;
શ્રી વજ્રસ્વામી આવ્યા પ્રભો, કહિસ્યે ગુણ અગાધ. ૬

બીજો દ્વાદશ વરસને, પ્રાન્તે આવ્યા પોત;
કહિ આનંદ ઉપજાવિસ્યે, કનક ધાતુ ભૃત ઓપ. ૭
તીણે ચિત્ત ડોલાવીયો, તે ચિંતિવિસ્યે એમ;
પાપાકર લક્ષ્મી કિહાં, કિહાં મુનિ પુન્યસુ પ્રેમ. ૮

ઢાળ —કોઇ ભૂલ્યો મન સમજાવેરે. એ દેશી. ૬.

ચિંતે જાવડ મનમાં હિરે, ધરમ તણી કરણી સારીઓ;
બીજો નહી છે કોઇરે, ચિં. ૧
પહિલી નમિસ વજ્રમુનિને, સુણીસુ તેહની વાણીરે;
તેહના દરસણથી તે આવસ્યે, લખમી પિણિ ખંચાણીરે. ચિં. ૨
એહવો ચિંતવિ ઉત્તમ નર તે, જંગમતીરથ આવેરે;
મહા મહોછવ લોક સંઘાતે, વાંદિસિ જાવડ ભાવેરે. ચિં. ૩
સ્વર્ણ કમલ ઉપરિ તે બેઠા, મુનિ મુખ સનસુખ જોતોરે.
જેતલે તે આગલિ બેસિસ્યે, નિજ મન કસમલ ધોતોરે. ચિં. ૪
આકાસે ઉદ્યોત બીજ જીમ, મનમેં અચિરજ કારીરે;
દિવ્યથી એક દેવતા આવી; મુનિ વંદસ્યે હિતકારીરે. ચિં. ૫
સ્વામી સુકર્માનો હું અંગજ, તીર્થમાન પુરીસોરે;
મહા દુર્દાંત કપર્દીનામે, પરભવ મદ્ય જગીસોરે. ચિં. ૬
કરૂણા સાગર તે પચખાણ, કરાવ્યો સિદ્ધક્ષેત્ર વાતારે;
પંચપરમેષ્ઠીના સમરણથી, સુજ દુઃખની ટલી અતારે. ચિં. ૭
નરકતણી ગતિથી ઉદ્ધરીયો, મદ્યપાન ભવ પાપેરે;

જીમ થયો તિમ સ્વામી, તુજ ઉપકૃતિ દુઃખ કાપેરે. ચિં. ૮

મદ્યપાન રસમાંહિ મગન મુજ, દેખી કરૂણા આણીરે;
પ્રત્યાખ્યાન અવલંબ કરાવ્યો, પૂજ્ય તુમે હિત જાણીરે. ચિં. ૯

ભદ્રાસણ બેઠા ચંદ્રશાલા, એક દિવસ રંગ માંહિરે;
નારીસુ કાદંબરી નામે, સુરાપીઉં ઉછાંહરે. ચિં. ૧૦

મદ્ય પ્યાલો હાથે લેઈ, સમરૂં અક્ષર જેતેરે;
શકુનિજગ્ધઅહિગરલવિષોપમ, વમ્યો પડયો માંહિ તેતેરે. ચિં, ૧૧

પીધો તેહ અજાણપણમેં, વિષથી મૂર્છા પામીરે;
મહામંત્ર સમરયો મનમાહિ, વાંદ્યા તુજ સિર નામીરે. ચિં. ૧૨

વારંવાર વ્યસન નિજ નિંદતો, મરણ લહ્યો સુભ ધ્યાનેહો;
એહવો યક્ષ થયો હું સ્વામી, પામ્યો સુખ અસમાનેહો, ચિં. ૧૩

નામકપર્દી યક્ષ થયો હું, યક્ષ લક્ષ મુજ સેવેરે;
વિશ્વોદ્ધાર કરિવા સમરથ, જે કહો કરૂં નિત મેવેરે. ચિં. ૧૪

વિનયોદાર કહાતે એહવું, ભૂષિત સર્વાભરણેરે;
પાશાંકુશ માતુલિંગ અક્ષધર, ચ્યારિ ભુજાબલ ધરણેરે. ચિં. ૧૫

ગજારૂઢ સોહે અતુલી બલ, સેવે અમર અનેકોરે;
સોવન વરણ શરીર વિરાજે, જોસ્યે આગલિ એકોરે. ચિં. ૧૬
કહી પ્રભાવસિદ્ધાચલકેરો, સો વજ્રસ્વામી
શ્રુતધારીરે;
વડ આગલિ એહવો કહિસ્યે, હિતકારી
સુવિચારીહો. ચિં. ૧૭
મહાભાગ્ય યાત્રા કરી ગિરિની, તીર્થોદ્ધાર કરાવોરે;
અમે યક્ષ તુજ ભાગે આવ્યા. વહિલા વાર મ લાવોરે. ચિં. ૧૮
એહવો સાંભલિ તે ઉઠીને, વાહણ વસ્તુ ઉતારીરે;
કામ ધામતણા સહુ કરિને, ચલિસ્યે તીર્થ વિચારીરે. ચિં. ૧૯
પૂર્વ દિને સહુ કરી સજાઇ, સિદ્ધક્ષેત્ર રખવાલોરે;
જયમતી નારીને માંહી, કરિસ્યે મદમતવાલોરે. ચિં. ૨૦
વજ્રસ્વામિ તપસી હિતકારી, નયણ ચિકિછા કરિસ્યેરે;
ક્ષપાધ્વાંતરવિઆગલિ ન રહે, તિમ તેહના ગદ
હરિસ્યેરે. ચિં. ૨૧
યક્ષલક્ષવૃત વ્યોમ્નિકપર્દી, દુષ્ટના કીના કીધારે;
વજ્ર સહુતે દુરિ કરિસ્યે, અતિ દુસહ સુપ્રસીધારે. ચિં. ૨૨
વાયે જલદ વાયુગિરે તિમ, વજ્રી ગિરિગજ સીંહેરે;
શરભેસિંહ અગનિ પાણીસું, પાણી અગનિ બીહેરે. ચિં. ૨૩
તિમ અ રકેરા ઉપજાવ્યા, વજ્ર વિઘન સહુ
હણિસ્યેરે;
ઢાલ છઠી નવમા ખંડકેરો, સહુ જીનહર્ષ સુણિસ્યેરે. ચિં. ૨૪

સર્વગાથા, ૨૧૭. સર્વગાથા પાઠાંતર ૨૧૫

દુહા.

આદિપુરે સંઘ પહોંચિસ્યે, અધમ દેવતા તત્ર;
શત્રુંજય કંપાવસ્યે, વાતધૂતતરૂપત્ર. ૧
વજ્રસ્વામિ શાંતિક કરી, તીર્થતોયાક્ષત ફૂલ;
શૈલવતે છાંટ્યો તુરત, નિશ્ચલ થયો અમૂલ. ૨
જીનપ્રતિમા આગલિ કરી, સંઘ ચડે સુવિહાણ;
શૈલેંદ્રે વજાગન્યા, વાજે ભેરી નિસાણ. ૩
ભૂતવેતાલ રાક્ષસ સાકિણી, દરસણ સહા વિકરાલ;
ભીષણ રૂપ દિખાલિસ્યે, મિથ્યાત્વિસુર બાલ. ૪
કપર્દી વજ્ર સ્વામિ બે, વિઘન હણસ્યે તાસ;
શત્રુંજય ચડિસ્યે તદા, સંઘ ધરી ઉલાસ. ૫
કીકસ અસ્થિ વસારૂધિર, માંસ અને પુરકેશ;
કિલન્ન નિહાલી ગિરિ પ્રતે, સંઘ ખીજિસ્યે વિસેસ. ૬
નદી નીર મંગાવીને, જાવડ ચિત્ત વિચાર;
શૈલ પ્રતે કરિસ્યે પવિત્ર, ધોઇને તિણિ વાર. ૭
સતૃણ કંપિત વાયુ જીમ, પતિત ભ્રષ્ટ પ્રાસાદ,
સંઘાધિપ દેખી ઘણું, લહિસ્યે અરતિ વિષાદ. ૮

ઢાલ—જોધપુરીના ગીતની. ૭.

સંઘ ગિરિ નિશિ વશીયોહો, અસુર મિલી કરી;
રથ પ્રતિમા પ્રભુનીહો, ગિરિથી ભૂમિધરી. ૧
પ્રાત મંગલનાદેહો, જાવડ જાગીયો;
પ્રતિમા નવિ દીઠીહો, મનમેં દુઃખ કીયો. ૨
ઉપયોગે જાણીહો, વજ્રયક્ષ તેહને;
દેખાલિસ્યે તે વલીહો, ગિરિ ચડિસ્યે મને, ૩

રાત્રે વલી સૂતાંહો, મિથ્યાત્વી સૂરા,
ઉતારીસ્યે ગિરિથીહો, મેલ્હીસ્યે લેઇ ધરા. ૪
સંઘજન પરભાતે હો, વલી ગિરિ આણિસ્યે;
ગિરિતલ નહી દેખેહો, સુરવલી જાણિસ્યે. ૫
એકવીસ દિન સુધી હો, ચડા ઉતાર કરી;
રહિસ્યે નહી સૂધીહો, ગુરૂ મનમાંહિ ધરી. ૬
રાત્રે યક્ષ તેડીહો, વજ્ર જાવડ ભણી;
કહિસ્યે યક્ષ સ્મર શક્તિ હો, હરિઆપદ ઘણી. ૭
સુરસું વ્યોમ વ્યાપીહો, નિરભય અસુરરહો;
મન્મંત્રાશ્રિત તનુહો, વજ્ર અભેદ્ય વહો. ૮
ભાર્યા સુસંઘપતિહો, ધરમ ચોવિહ ધારી;
આદીશ્વર ધ્યાવોહો, નવપદ સંભારી. ૯
રથ અધ ચક્ર સુધીહો, પ્રતિમા સ્થૈર્યકારી. ૧૦
સબલા છે પિણિહો, પહુચે નહી રિ;
અમસું સંઘ સગલોહો, કાઉસગપ્રાત લગે;
લેઇ રહો આદીશ્વરહો, સમરો કષ્ટ ભગે. ૧૧
ઇમ સુણી ગુરૂ વાણીહો, ધ્યાન ધરમ કરસ્યે,
પોતે વજ્રસ્વામિહો, ધ્યાન નિશ્ચલ ધરિસ્યે. ૧૨
ભીષણ રવ કરતા હો, અસુર ઘણા મિલ્યા;
પરવેશ ન લહસ્યેહો, પુણ્યે ધ્યાને કલ્યા. ૧૩
પ્રાત રવિ ઉગંતેહો, પુણ્ય પ્રકાશ થયો;
ગુરૂ ધ્યાન સંપૂરણ હો, જોસ્યે તિમહીભયો. ૧૪
મંગલના વાજાંહો, બહુપરિ વાજતાં;
પ્રતિમાલેઇ જાસ્યેહો, સહુજન દેખતાં ૧૫

વજ્રસ્વામી સંઘપતિહો, પત્ની મહાધરા;
પેસી ચૈત્ય જોસ્યેહો, વિસંસ્થુલ આકરા. ૧૬
દુષ્ટદેવ નસાયાહો, વજ્ર મન ધ્યાન ધરી;
સર્વત્ર અક્ષતસુ હો, કરિસ્યે શાંતિ કરી. ૧૭
યક્ષ પ્રથમ કપર્દીહો, મૂર્ત્તિ પ્રથમ તણી;
અધ્યાસી કોપનહો, રહિસ્યે દુષ્ટમણી. ૧૮
કેતલે કે અસુરેહો, વૃત દુષ્ટાતમા;
અનરથ ઇચ્છાઇહો, તે અધમાધમા. ૧૯
એભ્રસ્પદવર્ણહો, બ્રાહ્મ નૂતન માંહે;
થાપું ઇમ ચિંતવીહો, ઉધરસ્યે નાહે. ૨૦
વજ્રસ્વામી મંત્રેહો, સ્થંભ્યા અસુર સહુ;
કરિ ન સકે ઉપદ્રવહો, કરિસ્યે રાવ બહુ. ૨૧
તિણિ ધ્વનિ આકાશેહો, ખેચર ખલભલસ્યે;
દિગદંતી જાસ્યેહો, સાયર જલ ઉછલિસ્યે ૨૨
ક્ષિતિ પર્વત કંપસ્યેહો, અહિ શિરધુણિસ્યે;
ગજ સિંહ વનેચરહો, મૂરર્છા પામસ્યે. ૨૩
કુટ્ટિમ પ્રાસાદાહો, પડસ્યે તરૂ દંડા;
પર્વત દ્વિધા ભાવીહો, દક્ષિણોત્તર ખંડા. ૨૪
વજ્ર જાવડ પાખેહો, પત્ની વિણુ નરા,
સહુ હુસ્યે વિચેતનહો, ભુંઇ લુઠિસ્યે ખરા. ૨૫
તેહવા જનને દેખીહો, વજ્ર કપર્દીને;
કહસ્યે વજ્ર લેઇહો, આસ્યે મર્દીને. ૨૬
પૂરવ યક્ષ બીહંતોહો, નાસી સમુદ્ર તટે;
ચંદ્ર પ્રભાસ ક્ષેત્રાતેહો, રહિસ્યે ગુસવટે. ૨૭

નામાંતર કરસ્યેહો, નવમા ખંડની;
આઠમી ઢાલ પૂરીહો, એ જીન હર્ષ ભણી. ૨૮

સર્વ ગાથા, ૨૫૩. પાઠાંતર ૨૫૧.

દુહા.

તિણિ કારણ જન બોધિવા, આદિ મૂર્ત્તિ જીનરાય;
અધિષ્ટાતૃને વજ્રગુરૂ, કહિસ્યે શામ ગિરાય. ૧
જે બિંબ જાવડ આણીયો, બઇસો પ્રાસાદાંત;
વલી ઇણિ બિંબ સાથે રહો, ઇહાં તુમે સુપ્રસાંત. ૨
સ્તવના સ્નાત્ર પૂજા વલી, ધ્વજા રાત્રી મંગલીક;
એ મુખ્યનાયકને કરી, પછે તુમને તહતીક. ૩
થાઓ મુખ્ય નાયકતણા, સદૈવ આજ્ઞાકાર;
કપર્દી મસ્તકતણા, થાઓ મરદણહાર. ૪
એહવી આજ્ઞા સુરભણી, દેઇને વજ્રસ્વામિ;
સુસ્થ કીયો કરિસ્યે તિહાં, સહુને હર્ષ પ્રકામ. ૫
ત્યારે ર જયજયરવ થયો, ઘુર્યા મંગલ નીસાણ;
પ્રતિષ્ઠા મહા ઉછવે, કરિસ્યે ગુરૂ વિધિ જાંણ. ૬
ગુરૈ ભક્તિ અર્ચા જીને, મહા દાન સન્માન;
ચિત્ત પ્રમોદ સુભ ભાવના, નિર્મલ મનનો ધ્યાન. ૭
એ સગલા જાંવડને વિષે, થયા ન બીજે કયાહિ;
સ્વાદ જીસો ગો દુગ્ધમે, તેહવો નહી તક્રમાંહિ. ૮

ઢાલ—આડો ન કરીએરે, કીકા આડો ન કરીએરે, એ દેશી. ૯.

હિવે ધ્વજા આરોપણ કાજે, નારી સહિત સંઘનાથ;
જીન પ્રાસાદ ભણી આશ્રયિસ્યે, સદ્ગૃતિ ઘાત
બાથરે. ૧

જાવડ ભાવન ભાવેરે, અહો ધન્ય હું ઇણિ સંસારે;
અદ્ભુત ભાગ્ય માહરો, અન્યભણી દુઃખકર જે
તીર્થોદ્ધાર કરાવ્યો સારોરે. જા. ૨
માહરે ભાગ્યે લછી સંપૂરણ, સંસારાર્ણવ તારેરે;
વજ્રસ્વામી થયા સદ્ગુરૂ માહરા, પ્રત્યુવ્યૂહ નિવારેરે. જા. ૩
શ્રી બાહુબલી રાય કરાવ્યા, સપ્રભાવ રિદ્ધિવંતે;
અવર ભણી પામંતા દુઃખકર, મેં પામ્યો ભાગ્યવંતેરે. જા. ૪
શત્રુંજય મહા તીરથ દુક્કર, મુક્તિતણી પરિ
લહતાં;
તે સુપ્રાપ્ય કીયો મેં આવી. પુણ્યોદય ગુણગહતાંરે. જા. ૫
શ્રી વજ્રસ્વામી યક્ષ પ્રબોધિત, અમર કોટિ પરિ
વરિયો;
વિઘ્ન વિમરદી યક્ષ કપર્દી, મુજ ભાગ્યોદય મિલીયોરે. જા. ૬
માનુષ્ય ભવતરૂઅરનો એહીજ; પહિલો ફલ મનિ
આણો.
સંઘભણી આગલિ કરિ નમીયે, શ્રી જીનવર તિહાં
જાણો. જા. ૭
આજ પ્રભાત થયો મુજ સુફલો, આજ જનમ
થયો સફલો;
આજ દેવતા મુજને તુઠો, આજ મંગલ થયો
સગલોરે. જા. ૮
અદ્ભૂત એહ પૂણ્ય મેં કીધો, વલી કર્મ વસિ
પ્રાણી;
આર્ત રૌદ્ર ધ્યાનાદિક કરીને, કલંકિત આત્મ
પ્રમાણીરે. જા. ૯

એ સંસાર વાસ મૂકીને, શ્રી જીન ધ્યાન સનાથે;
કરમ ખપાવો જેહુ માહરા, સિદ્ધિ થાયે મુજ હાથેરે. જા. ૧૦
શેઠ શેઠાણી એમ ચિંતવતાં, આતમ ભાવ વસાવે;
નિકલંક ભ ધ્યાન ક્ષણિ ઈકમાં,થાસ્યે આતમભાવેરે. જા. ૧૧
ઘણા વરસ આઉખું પાલી, અંતસમય સુભ ભાવે;
મરી તિહાં ચોથે સુર લોકે,બેજણ સુર સુખ પાવેરે. જા. ૧૨
ઉત્તમ દેહ લેઈને તેહના, વ્યંતર દેવ તિવારે;
ક્ષીર સમુદ્રમાંહે પરવાહિસ્યે, કરિસ્યે મહિમા સારરે. . ૧૩
ત્યારે શત્રુંજય તસુ નંદન, યાજનાગ ઈણિ નામે;
માતપિતાનો મૃત્યુ નિહાલી, કરિસ્યે ખેદ વિરામેરે. જા. ૧૪
એહ વૃત્તાંત તેહુનો જાણી, ચક્રેશ્વરી તિહાં આવી;
ઈષ્ટ ઉક્તિ યુકતેકરિ તેહુનો, શોક ગમાવસ્યે ભાવીરે; જા. ૧૫
યાજનાગ તે સંઘ ભણી હિવે, આગલિ કરી ગુરૂ ઉકતે;
રૈવત આદિક શૈલવિષે જઈ, નમસ્યે જીનવર યુકતેરે. . ૧૬
હિવે ચૈત્ય કરાવી સર્વત્ર, કરિસ્યે પુણ્ય અપાર;
સર્વ કાર્યનેવિષે પિતાનો, સહુ પાલિસ્યે આચારરે. જા. ૧૭
વિક્રમાદિત્યથકી તે જાવડ, શત્રુંજય ઉદ્ધાર;
એકસો આઠ વરસને અંતે, થયો જાણે સંસારરે. જા. ૧૮
કિતલેકે કાલે તે હુંતી, વિદ્યાબલ બલવંતા;
દુર્જય બૌદ્ધાપરવાદીને, બોધીનૃપમતિમંતારે. જા. ૧૯

લોપી અન્ય તણા શાસન સહુ, થાપિસ્યે આતમ ધરમ;
સગલા તીરથ પોતે લેસ્યે, કરિસ્યે એહવા કર્મરે. જા. ૨૦
સર્વ દેવમય શ્રીગુરૂ રાયા, હિવે લબ્ધિ સંપૂરરે;
શશિ ગચ્છાંબુધિ શશી સારીખા, થાસ્યે ધનેશ્વર
સૂરિરે. જા. ૨૧
તે અનેક તપસ્યા ગુણ પૂરણ, વલભીપુરીનો રાજા.
શિલાદિત્ય જીનમતનો જ્ઞાયક, કરસ્યે બોધિ તાજા. જા. ૨૨
કાઢી બૌધ દેશથી સગલા, શિલાદિત્ય સૂરિપાસે;
તીરથ સહુને વિષે કરાવિસ્યે, શાંતિક ચૈત્ય ઉલાસે. જા. ૨૩
સિત્તોત્તરીને ચ્યારસેં વરસેં, વિક્રમાદિત્યથી ધારી;
શિલાદિત્ય રાજેસર થાસ્યે, ધરમ વૃદ્ધિનો કારીરે. જા. ૨૪
કુમારપાલ થાસ્યે તે કહે, બાહડદેવ વસ્તુપાલ;
સમરા આદિક સંઘવી મોટા, જૈન શાસન ગુણમાલરે. જા. ૨૫
મલેછવંશના રાજા થાસ્યે, દ્રવ્યલુબ્ધ મંત્રીસ;
લોક ભ્રષ્ટ આચારથી થાસ્યે, વંચક પરમ નરીસરે. જા. ૨૬
કપટ ધરમ કલિ માંહે થાસ્યે, નવમી ઢાલ થઇ એહ;
નવમા ખંડની ઢાલ થઇ સંપૂરણ, કહે જીનહર્ષ
સુણેહરે. જા. ૨૭

સર્વગાથા, ૨૮૮.

દુહા.

લિંગી ગીતારથ હુસ્યે, કેઇ આચાર વિહીણ;
સાદર અપવિદ્યાવિષે, સદ્વિદ્યા અપ્રવીણ. ૧

વલી માહરા નિર્વાણથી, વર્ષ ઉગણીસસેં માન;
ચઉદ વર્ષ ઉપરી ગયાં, મલેછ નંદ રાજાન. ૨
વિષ્ટકરણ ચૈત્રાષ્ટમી, પાટલીપુત્ર મજારિ;
ચતુર્વક્ત્ર કલ્કી હુસ્યે, રૂદ્રનામ ત્રયધાર. ૩
અકસ્માત મથુરાતણા, હલી કૃષ્ણના તેમ;
પડિસ્યે નુપમ દેહરા, વાતાહત તરૂ જેમ. ૪
સાત ઇત ભય થાઇસ્યે, ક્ષય થાઇસ્યે રસ ગંધ;
રાજ વિરોધ દુર્ભિક્ષ હુસ્યે, અરિષ્ટ કોટી સંબંધ. ૫
બત્રીસ વરસને અંતરે, થાસ્યે કલંકી રાય.
થૂભ હિરણ્યમય નંદના, તે ખણાવિસ્યે આઈ. ૬
અર્થાર્થી ખણાવિસ્યે, નગર લેસ્યે વિત્ત;
કર દેસ્યે રાજા સહુ, લોક હુસ્યે ચલચિત્ત. ૭
પુર ખણતા પેદા હુસ્યે, ધેનુ શિલામય તામ;
લગ્ન દેવી નામે હુસ્યે, મુનિ પીડિસ્યે અકામ. ૮

૧ —મનકો પ્યારો તનકો પ્યારો, એ દેશી. ૧૦

અરિષ્ટ ઈહાં થાસ્યે સહી, અતિવર્ષા કેઇ સાધ લાલરે;
ણી અન્યત્ર જાઇસ્યે, કેઈ રહિસ્યે રસગાધ લાલરે.
૨ કહે ઇંદ્ર સાંભલો, કલ્કીતણી ઉપાધિ લાલરે. વી. ૧
લેસ્યે કર લીંગીકને, માગિસ્યે જીન રિષિપાસિ લાલરે;
નિષેધસ્યે પુર દેવતા, બલાતકારે તાસ લાલરે. વી. ૨

અહો રાત્રી સતરે લગે, વર્ષા થાસ્યે તત્ર લાલરે;
લોકાભણી વહાડિસ્યે, નૃપ રહિસ્યે એકત્ર લાલરે. વી. ૩
થલ મસ્તક રહિસ્યે જઇ, કેટલાઇક સંઘ લોક લાલરે;
જાસ્યે સાયર પુરમાં, બીજા લોક સશોક લાલરે. વી. ૪
નંદ દ્રવ્યસું નિજપુરી, નવી કરાવિસ્યે તેહ લાલરે;
પંચાસત વરસાં પછે, હુસ્યે સુભક્ષ ધર્મનેહ લાલરે. વી. ૫
કલ્કી આસન આયુખે, મુનિને દેસ્યે દુઃખ લાલરે;
શાસન સુરિ નિવારિસ્યે, નહી માને મૂરખ લાલરે. વી. ૬
સૂરિ પ્રભાતે સંઘસું દેસ્યે, કાયોત્સર્ગ લાલરે;
દ્વિજરૂપે શક્ર આવિસ્યે, ચલિતાસન તજી સ્વર્ગ લાલરે. વી. ૭
ઉક્તિ પ્રત્યુક્તે વારિસ્યે, પિણિ નહી માને તેહ લાલરે;
કલ્કી તદા શક્રઘાતથી, લહિસ્યે પંચત્વ જેહ લાલરે. વી. ૮
છયાસી વરસ આઉખો, પુરી કલ્કીરાય લાલરે;
નરકાવનીયે નારકી, થાસ્યે પાપ પસાય લાલરે. વી. ૯
શક્ર કલ્કી સુત દત્તને, પિતા રાજ્ય આરોપિ લાલરે;
શિક્ષા દેઈ ધર્મની, સુરપતિ હુસ્યે અલોપ લાલરે. વી. ૧૦
પાતક ફલ તે જાણતો, દત્ત શક્ર-વયણેણુ લાલરે,
સૂરિ વયણે જીનરાયનાં, ચૈત્ય કરાવિસ્યે તેણુ લાલરે. વી. ૧૧
આગલિ કરી ગુરૂ સંઘને, દત્તનૃપતિ ગુણ ધાર લાલરે;
શત્રુંજય તીરથ વિષે, કરિસ્યે યાત્રોદ્ધાર લાલરે. વી. ૧૨
સગલેહી ત્રિણુ ખંડમે, અરિહંતના પ્રાસાદ લાલરે;
રાજા દત્ત કરાવિસ્યે, ગુરૂસેવા અપ્રમાદ લાલરે. વી. ૧૩
કાલે વારિદ વરસિસ્યે, થાસ્યે ધરા સુગાલ લાલરે;
ગો મહિષી પય બહુ હુસ્યે, પુહવી હુસ્યે રસાલ લાલરે. વી. ૧૪

રાજા સહુ ન્યાયી હુસ્યે, મંત્રીજન હિતકાર લાલરે;
લોક ધની ધર્મી હુસ્યે, દત્તનૃપ રાજ્ય મોઝારિ લાલરે. વી. ૧૫
પંચમઆરક હડા, લગિ રહિસ્યે જીનધર્મ લાલરે;
હિવે પછે 'દુઃષમા' વિષે, કરિસ્યે લોક કુકર્મ લાલરે. વી. ૧૬
નિર્ધન થોડો આઉખો, રોગે ગ્રસ્ત શરીર લાલરે;
કરપીડિત માનવ હુસ્યે, થાસ્યે અસ્તવ અધીર
લાલરે. વી. ૧૭

રાજા ધનના લોભીયા, ભીષણ ચોર સમાન લાલરે;
કુલનારી કુલટા હુસ્યે, ગ્રામ પ્રેતવન ઉપમાન લાલરે. વી. ૧૮
નિર્દય નિર્લજ જન હુસ્યે, ગુરૂદેવ નિંદાકાર લાલરે;
પંચમારકના માનવી, જાણો હીન આચાર લાલરે. વી. ૧૯
દુપ્પસહઆચારજ હુસ્યે, સાધ્વી ફલ્ગુશ્રીનામ લાલરે;
શ્રાવક નાગિલ શ્રાવિકાસત્યશ્રી ગુણ અભિરામ લાલરે. વી. ૨૦
વિમલ વાહન રાજા હુસ્યે, મંત્રી સુમુખ સુજાણ લાલરે;
અંતે પંચમારકતણે, ભરતક્ષેત્ર અહિનાણ લાલરે. વી. ૨૧
ગુરૂ દુપ્પસહ આદેશથી, વિમલ વાહન રાજાન લાલરે;
ચૈત્યોદ્ધાર કરાવિસ્યે, કરિસ્યે યાત્રા પ્રધાન લાલરે. વી. ૨૨
કર દ્વય માન શરીરનો, આઉ વરસ નર વીસ લાલરે;
કેઈક ધર્મિ બહુ હુસ્યે, પાપી વિસવાવીસ લાલરે. વી. ૨૩
બાર વરસ ઘરમાં રહી, આઠ વરસ વ્રતભાર લાલરે;
દુપ્પસહ અષ્ટમ ભક્તસું, સોધર્મે સુર સાર લાલરે. વી ૨૪
પ્રથમ પ્રહર ચારિત્રનો, મધ્યાન્હે રાજ્યધર્મ લાલરે;
અપરાન્હે ક્ષય વહ્નિનો, અનુક્રમે થાસ્યે મર્મ લાલરે. વી. ૨૫

ઇણિપરિ દુઃષમા કાલના, 'ઇકવીસ' વરસ હજાર લાલરે;
દુઃષમા કાલનો, એહીજ માન વિચાર લાલરે. વી. ૨૬
નવમા ખંડતણી થઇ, પૂરી થઇ દશમી ઢાલ લાલરે;
કહે જીનહર્ષ સુણો સહુ, શ્રવણે બાલગોપાલ લાલરે. વી. ૨૭

સર્વગાથા, ૩૨૩. પાઠાન્તર ૩૨૧.

દુહા.

લોક હુસ્યે પશુ સારિખા, બિલવાસી નિર્લજ્જ;
મછાશન કરિસ્યે સદા, આચરસ્યે સાવજ્જ. ૧
શત્રુંજય પર્વત તદા, સપ્તહસ્તોચ્ચ પ્રસિદ્ધિ;
થાસ્યે ઉત્સર્પિણીવિષે, પૂરવતણી પરિવૃદ્ધિ. ૨
પદ્મનાભ જીનવર પ્રથમ, તીર્થે પૂરવ પ્રમાણ;
તન્મૂર્તિ ઉદ્ધાર પિણિ, શાયણિ તથા વખાણ. ૩
થાસ્યે એ શૈલેંદ્ર બહુ, પ્રાણી તારણહાર;
કીર્ત્તન દર્શન ફરસથી, જીનની પરે સુખકાર. ૪
દુરિત ધ્વાંત વિધ્વંસ રવિ, શત સુકૃત દે જેહ;
પીડા સહુ જગની હણે, શત્રુંજય ગિરિ એહ. ૫
પીડા સ્યામાટે ખમે, બીહે પાપથી કેમ;
તપ નિયમે દુખ કાં સહે, આશ્રય ગિરિ ધરિ પ્રેમ. ૬

ઢાલ—આજ નિહેજોરે દીસે નાહલો, એ દેશી. ૧૧
પાપ સુભટ તાવત ભૂતલ ભમે, વિકટ મહા ભયકાર;
ત્યાર લગે અવિરત્ત શાખા વધે, દુર્ગમ અગમ અપાર. ૧

શ્રી શત્રુંજય ગિરિ મહિમા સુણો, ભવ સમુદ્ર જીહાજ;
એ તીરથ સરીખો કોઇ નહી, આપે શિવપુર રાજ. શ્રી. ૨
બોધ કલિત પ્રાણી સિદ્ધાચલે, યાવત્ પ્રથમ જીણંદ;
ભવ દુઃખભંજન તે નહી ધ્યાવતો, કાઢણપાતક કંદ. શ્રી. ૩
કુણરે તું કલિકાલ કવણ તૃષ્ણા, એકુણ વિષય વિકાર;
મૂલ વિમૂલણ શત્રુંજયગિરિ, એ તુમ કાઢણ હાર. શ્રી. ૪
ગિરિશ્રૃંગ એહનારે ગુરૂ સરોવર, વિપિન કુંડનોરે નીર;
નદી અસ્મકણ માટી એહની, ચેતન રહિત શરીર. શ્રી. ૫
મહાપાપી નરક કર્મ નિવડ કીયા, તેહના ક્ષયનેરે કાજ;
તોસ્યું કહિવોરે મનરૂંધી રહે, ધર્મિઇણિ ગિરિરાજ. શ્રી. ૬
એહવો કહીયો મે એ ગિરિતણો, મહિમા લ્પ વિચાર;
જો થાયે રસના મુખ અતિઘણી, તોહી ન લહીએરે પાર. શ્રી. ૭
ઘણો પ્રયાસ કરે કાંઇ પ્રાણીયા, બોલે વચન વિલાસ;
પાપથકી જો તું બીહે અછે, તો ભજી ગિરિ પ્રભુ ખાસ. ી. ૮
એ ગિરિવરની સેવા કીજીયે, લહીયે પરમ જગીસ;
આરાધ્યો એ સુરતરૂ સારીખો, પ્રણમો ઇહાં જગદીસ. શ્રી. ૯
ઇણિપરિ બોધામૃત અંગી વર્ગે, વરસી વિરમ્યારે વીર;
હિદય સહુજનના શીતલ થયા, પામ્યો વજલ તીર. શ્રી. ૧૦

નેત્ર પ્રફુલ્લિત નિજ ચિત્તથિર કરી, જીનવાણી રસપીધ;
અસ્થિર દેહ હુતો તે થિર થયો, ચલદૃગ અચપલ
કીધ. શ્રી. ૧૧ :
હુતા અવિરતી તે વિરતી થયા, વિરતી તે થયા સાધ;
સમતા સાગર આગર ગુણતણા, ટાલી ભવ આબાધ. શ્રી. ૧૨.
એહવી દીધી જીનવરદેશના, વિમલાચલથીરે તામ;
ઉતરીયા સુરનર તીરથ નમી, પહુતા નિજ નિજ ઠામ. શ્રી. ૧૩
શ્રીશત્રુંજય મહિમા કથનથી, પુણ્ય થયો મુજ જેહ;
બોધિ બીજ નિર્મલ હુઓ માહરો, ગમણ મિથ્યાત્વ-
નિરેહ. શ્રી. ૧૪
ઉણો અધિકો કહ્યો પ્રમાદથી, કીયો ઉત્સૂત્ર પ્રકાશ;
થાઓ શ્રી જીનવરના ધ્યાનથી, મિચ્છા દુક્કડ તાસ. શ્રી. ૧૫
મિથ્યા રજનીહર અરિવિજયથી, ઉત્કટ થયો પ્રતાપ;
નિજગો બોધિત ભવ્ય કમલ વરો, સુજસ જગત
થયો વ્યાપી. શ્રી. ૧૬
ઉન્મીલિત અંશૂજવલ જેહના, દિનકર આદિ જીણંદ;
સિદ્ધાચલ પર્વત ઉપરી રહ્યો, દ્યો શ્રી સંઘ આનંદ. શ્રી. ૧૭
શ્રીયદુવંશ વિભૂષણ દિનમણિ, શિલાદિત્ય ગિરિ
સ્વામિ;
સૂરિ ધનેશ્વર પાસિ કરાવીયો, ગ્રંથ મહાતમ નામિ. શ્રી. ૧૮
સજ્જનવિદ્વજ્જન મનરંજણો, કવિકુલમાંહિ પ્રસિદ્ધ;
વિનયચંદ્ર નિર્મલ ગુણ માલિકા, હીયડે વાસો કીધ. શ્રી. ૧૯
સુજને ઉદ્યમ તિણે કરાવીયો, રાસ રચ્યો શ્રીકાર;
શ્રીશત્રુંજય મહાત્મ્ય ગ્રંથનો, લોક ભણી ઉપગાર. શ્રી. ૨૦

સંવત (૧૭૫૫) સત્તરેસે પંચાવને, પાંચમ વદિ આસાઢ;
રાસ સંપૂરણ બુધવારે થયો, મેં કીધો કરિ ગાઢ. શ્રી. ૨૧
શ્રીખરતર ગછ ગયણ રયણ સમો, **શ્રીજીનચંદ સુરિંદ**
જાસ પ્રતાપ જગતમાં વિસ્તર્યો, દરસણ હોઇ આણંદ. શ્રી. ૨૨
વાચક **શ્રીસોમગણિ** મણિસોભતા, જાણે સહુ સંસાર,
શાંતિ હર્ષ ગણિ વાચક તેહના, શિષ્ય બહુ પરિવાર. શ્રી. ૨૩
તાસ શીસ **જીનહર્ષ** હર્ષધરી, કીધો પૂરણ રાસ;
નવમે ખંડ ઢાલ ઇગ્યારમી, એ થઇ પૂરણ તાસ. શ્રી. ૨૪
નવ ખંડે એ રાસ સુહામણો, દોઇસે સત્તર ઢાલ;
શ્રીપાટણ માંહિ જીન સુપસાયથી, રચીયો રાસ રસાલ. શ્રી. ૨૫

સર્વગાથા, ૩૫૫.

इति श्रीजिनहर्षविराचिते श्रीशत्रुंजयमहातीर्थमाहात्म्य चतुष्पद्यां श्रीपार्श्वनाथादि--महापुरुषसच्चरित्रवर्णननाम, नवमः खंडः समाप्तः ॥ ९ ॥ श्री ॥ श्री ॥ श्री ॥

प्रथम खण्डे ११७६ द्वितीय खंडे ११९४ तृतीय खण्डे ११७६ चतुर्थ खंडे ५७६ पंचम खंडे ६९६ षष्ठम खण्डे ११०४ सप्तम ण्डे १३४४ अष्टम खण्डे ९३६ नवम खण्डे ४९६ सर्वे गाथा मिलने ६४५० . १७५५ वर्षे आषाढ वदि पंचमी दिने लिखितो जिनहर्षेण श्रीपत्तनमध्ये श्रीजिनप्रसादात् सौख्यं भवतु ॥

ઇતિ શેઠ દેવચંદ લાલભાઇ-જૈન પુસ્તકોધ્ધારે—ગ્રન્થાંકઃ૩૦.
(ઇતિ જૈન ગૂર્જર—સાહિત્યોધ્ધારે—ગ્રન્થાંક ૪.)

